ROMAN POLIȚIST

OLIVER BOTTINI

MOARTEA ÎN UNGHERELE LINIȘTITE ALE VIEȚII

BIBLIOTECA ALEPH

black spot

OLIVER BOTTINI

MOARTEA ÎN UNGHERELE LINIȘTITE ALE VIEȚII

ROMAN POLIȚIST

Traducere din limba germană
de Andreea Scrumeda

Lebăda Neagră
Iași, 2023

Autor: Oliver Bottini

Originaltitel: Der Tod in den stillen Winkeln des Lebens

Erste Auflage 2017

Copyright © 2017 DuMont Buchverlag, Köln

Alle Rechte sind dem Autor weltweit vorbehalten.

www.dumont-buchverlag.de

© 2023 by Editura Lebăda Neagră pentru prezenta ediţie în limba română

www.blackswanpublishing.ro

Editura Lebăda Neagră

Iaşi, Str. Plopii fără Soţ, nr. 45, 700273

ISBN ePub: 978-606-9623-58-9

ISBN PDF: 978-606-9623-59-6

ISBN print: 978-606-9623-57-2

Credit foto copertă: © Piotr Krzeslak/Shutterstock.com

Oliver Bottini (n. 21 aprilie 1965 la Nürnberg) este scriitor german, devenit cunoscut prin romanele sale polițiste. A studiat germana, italiana și psihologia pieței și a publicității la Universitatea din München. Locuiește la Frankfurt pe Main. Până în 2010 a practicat Kung Fu și Qi Gong pentru „echilibru" sportiv și spiritual, ulterior Ashtanga Yoga. Din 1995, Bottini este editor, autor independent, iar din 2017 și scenarist.

Odată cu nominalizarea primului său roman polițist, Mord im Zeichen des Zen, la Premiul German Crime Fiction 2005, a devenit unul dintre cei mai respectați romancieri polițiști din Germania, atât de criticii literari, cât și de tot mai mulți cititori. Al doilea roman polițist al său, Im Sommer der Mörder, publicat în 2006, a fost de două ori numărul unu pe lista KrimiWelt și a fost nominalizat la Premiul German Crime Fiction în 2007. Potrivit lui Bottini, el a petrecut trei luni în Osijek, Croația, în primăvara anului 2007, pentru a face cercetări și a finaliza romanul Im Auftrag der Väter.

Romane de ficțiune polițistă: Seria Louise Bonì (2004-2015), Der kalte Traum (2012), Ein paar Tage Licht (2014), Der Tod in den stillen Winkeln des Lebens (2017), Einmal noch sterben (2022). Povestiri scurte: Nächstes Jahr (în Verbotene Küsse. Seitensprünge und andere sinnliche Fantasien. Anthologie, Knaur Verlag München, 2005), Die einzig wahre Geschichte (în Blutgrätsche. Weltmeister-Krimis. Anthologie, Grafit Verlag, Dortmund, 2006), Leben und sterben in Fröndenberg (în Mord am Hellweg III. Kriminalstories. Anthologie, Grafit Verlag, Dortmund, 2006). Non-ficțiune: Das große O.W. Barth-Buch des Zen (2002), Das große O.W. Barth-Buch des Buddhismus (2004), Mit Lao Vongvilay: Die Kraft des Tigers. Qi Gong für jeden Tag (2005).

În 2018, Moartea în ungherele liniștite ale vieții (Der Tod in den stillen Winkeln des Lebens) a primit Premiul Deutscher Krimipreis și Premiul Fundației Heinrich Böll pentru cel mai bun roman polițist al anului.

Personajele din roman sunt fictive. Eventualele asemănări cu persoane în viață sau dispărute sunt întâmplătoare și neintenționate. Același lucru este

valabil și pentru firmele Flying Banat, JM România, Rothauser Gruppe Immobilien, respectiv Agrar (ROGA) și Tayma Group/Tayma Cereals, precum și pentru satele fictive Coruia și Prenzlin.

Oliver Bottini

Cercetarea realizată pentru acest roman a fost sprijinită de Fundația Robert Bosch, ca parte a programului de dezvoltare Grenzgänger.

La sfârșitul cărții există un indice de nume.

În memoria lui Giselher W. Hoffmann,

prietenul îndepărtat care a devenit inaccesibil

mult prea devreme.

„Din despărțire, ce știam cândva

Și știu: întunecată, aspră, nemiloasă,

Ți-arată iar o legătură preafrumoasă

O ia-napoi și o sfâșie în fața ta.”

Despărțire – Rainer Maria Rilke

2011

Mecklenburg-Vorpommern

[1]

7/8 aprilie 2011

Îşi petrecură noaptea de vineri în casa din Prenzlin şi porniră la drum înainte de prânz, cu toată rezistenţa copiilor, care iubeau casa şi găseau că Danemarca este aiurea.

— Dar n-aţi mai fost în Danemarca, spuse Winter.

— Pentru că ni se pare aiurea, ripostă Emmy.

— Dar nu-i decât un weekend.

— Şi dacă murim de plictiseală în Danemarca? întrebă Leon.

Pe autostradă se mai înviorară, nu mai era vorba de moarte, Winter le amintise de promisiunile lui pentru Blåvand. Jucau jocul lor preferat, „Ghiceşte cântăreţul”.

— On the Floor, spuse Emmy şi începu să cânte, iar Leon strigă:

— Jennifer Lopez cu Pitbull, apoi i se alătură cu vocea ridicată.

Ca întotdeauna, Winter avea probleme cu înţelegerea textului, nu puteai avea mari aşteptări după doi ani de engleză la şcoală în anii ’80, cu o profesoară care nu ieşise niciodată din Güstrow. Privi în oglinda retrovizoare şi zâmbi fără să vrea. Capul lui Emmy, legănându-se uşor, cu gura încă neobişnuită cu aparatul dentar, cu privirea aţintită în depărtare prin geamul lateral. Bănui că se gândeşte la caii pe care el i-i promisese, caii de pe plaja din Blåvand. Încă nu ştia de unde va face rost de ei.

Promite-mi ceva pentru Danemarca, tată.

Ce anume?

Nu știu, ceva grozav.

Și mie, tată!

Lui Leon îi promisese o cursă de quaduri² pe dune, tată contra fiu plus revanșă. Winter n-avea idee dacă în Blåvand existau quaduri. Sau dacă un copil de nouă ani avea voie să meargă cu un quad.

Probabil că dune existau.

„Deci cai și quaduri în nisipul din Blåvand”, se gândi el cu satisfacție. Mai făcuse posibile niște lucruri imposibile.

— La la la, la la, cântau copiii, măcar atât înțelegea.

O rafală de vânt izbi mașina, venise brusc furtuna prognozată pentru Mecklenburg și, odată cu ea, presiunea. Forța vântului: 10, nord-est, nivelul de adrenalină creștea întotdeauna când venea furtuna. În tinerețe, Winter fusese adesea pe câmp, salvând ce se mai putea salva atunci când furtunile se dezlănțuiau peste terenuri.

Claudia îi atinse brațul cu vârful degetelor.

— Te rog, condu mai încet!

— Nu, mai repede, spuse Emmy. Suntem pe autostradă.

— Mult mai repede, strigă Leon.

— Cântați mai departe, spuse Winter în timp ce încetinea.

Ieșiră de pe parcela de pădure în câmpul dezgolit. Vântul izbea și mugea, copiii cântau din nou.

Ca și respectul pentru furtuni, și promisiunile erau adânc înrădăcinate în

trecut. Altă viață, altă țară. Altă femeie… Uneori viața și femeia zăcuseră ca încremenite sub un cer cenușiu. Promisiunile lui Winter fuseseră niște încercări palide de a imita lumina. Da, Roma ar fi grozavă. Promite-mi că într-o bună zi voi ajunge la Roma… Că într-o bună zi voi putea porni la drum și nu va mai trebui să rămân pe loc, decât dacă vreau asta, și bineînțeles că vii și tu cu mine.

Promit, Anett.

Într-o zi, el rămăsese pe loc. Anett nu.

Următoarea rafală, el vină în sens opus și menținu Citroën-ul pe mijlocul benzii.

— Pitbull-ul lui Jennifer Lopez poate cânta? întrebă Claudia.

Leon izbucni în râs, Emmy făcu o grimasă aproape dezgustată. Emmy și mama ei, asta era o mare problemă de la o vreme. Winter o cuprinse cu privirea pe Claudia. Obrajii încordați și palizi, multe riduri noi sub ochii îngustați, gura strânsă sfidător. El știa că ea se luptă cu ea însăși, luptând pentru familie în haosul sentimentelor ei. Pentru el. Ea se îndrăgostise de cineva de la birou. Dintr-o dată, totul fusese pus în joc.

„Atunci pleacă”, fusese tentat uneori să spună.

Nu voia ca ea să plece.

Și Emmy simțea asta. La unsprezece ani, înțelegea tot.

— De ce este așa de comic? întrebă el.

Leon explică îngăduitor. Pitbull era un rapper.

— Micha?

Claudia arătă înainte și el se concentră din nou asupra drumului. Vizibilitatea se deteriorase. În fața lor, rafalele purtau trombele de praf peste carosabil. Particulele minuscule răpăiau pe partea lui. Văzu luminile de frână aprinzându-se și încetini brusc la optzeci. Leon se lamentă teatral, apoi râse,

cu o undă de spaimă în ton. Winter trecu pe banda stângă. În oglinda retrovizoare se vedea faza lungă, claxonul era înăbuşit. Acceleră.

— Şi de ce-l cheamă Pitbull? întrebă el.

Claudia ridică din nou mâna şi spuse ceva, cuvintele fură înăbuşite de urletul brusc al furtunii. La două sau trei sute de metri în faţa lor, înainta pe autostradă un nor de culoarea nisipului, cât o casă, iar Winter se gândi că cel mai bine ar fi să oprească, dar nu era posibil să oprească pe autostradă. Apoi se pomeniră deja în centrul norului, înconjuraţi de nisipul învolburat, geamurile erau acoperite cu nisip, el nu mai vedea nici măcar botul maşinii, ci doar nişte lumini roşii de care ei se apropiau foarte repede.

O auzi pe Claudia ţipând când el apăsă prea târziu pedala de frână, se izbiră de maşina din faţa lor. Airbagurile se declanşară, izbind cu zgomot, o lovitură violentă în piept şi în faţă, gâfâi ameţit, în timp ce privea airbagul care se dezumfla, ceea ce, în mod ciudat, avu un efect calmant, „totul e bine”, gândi el, „vezi, totul a trecut…”

Timp de câteva secunde nu reuşi să se mişte. Respirând precipitat, se uită fix la parbrizul spart, prin fisurile căruia nisipul intra învolburat în maşină, unde se amesteca cu pudra albă de talc de la airbaguri. Prin parbriz, vizibilitatea era sub cinci metri.

Apărură mai mulţi oameni, alergând spre acostament.

În cele din urmă, reuşi să-şi desfacă centura şi să se întoarcă pe-o parte. O privire rapidă în spate, copiii păreau nevătămaţi. Claudia era prăbuşită, ţinându-şi antebraţul cu mâna cealaltă. Winter se sili să se liniştească, îi deschise catarama de la centura de siguranţă şi o ajută să se lase pe spate cu grijă, antebraţul era sigur fracturat. Ea era de o paloare cadaverică, nu pronunţă niciun cuvânt, doar încuviinţă din cap, în semn că totul este în regulă, aproape, iar el îşi reprimă teama şi durerile din piept şi dădu din cap, la rându-i, „totul este în regulă şi la mine.”

Se întoarse spre copii. Emmy şedea dreaptă, cu mâinile peste urechi, cu ochii închişi, din nas îi curgea puţin sânge. La geamul din partea ei flutura airbagul lateral. Deodată clătină din cap, scâncind, şocul venea cu întârziere.

Leon îşi freca piciorul, plângând încetişor.

— Totul e în regulă? întrebă Winter gâfâind.

Emmy deschise ochii, părând complet confuză, de parcă s-ar fi trezit după zile întregi de somn. Începu să ţipe şi el o văzu căutând cu mâna mânerul portierei. „Numai să nu iasă din maşină”, gândi el şi strigă:

— Emmy, nu te ridica!

Ea nu-i dădu atenţie. În timp ce împingea portiera, un curent puternic de aer se repezi în maşină, lui Winter îi intră nisip în ochi. Auzea vocea tulburată a Claudiei, puse mâna pe umărul ei, dar acum nu mai avea timp pentru ea, ţipetele lui Emmy deveneau din ce în ce mai stridente, deja scosese afară piciorul, pe jumătate, în timp ce pipăia cu amândouă mâinile catarama de la centură, şi-l lovi când încercă să o oprească.

— Nu ieşi, Emmy, te rog! Emmy!

Ea trăgea de centura de siguranţă, încerca să se strecoare pe sub ea şi Winter deschise în grabă portiera din partea lui, ieşi în furtuna asurzitoare, vru să ajungă la ea, ocolind maşina. Firele de nisip îi înţepau pielea ca şi cum ar fi fost sute de ace din cele mai fine, pătrunzându-i în urechi, nas şi gură, şi se gândi uimit că ei toţi trebuie să fi intrat într-un fel de furtună de deşert, până când îşi dădu seama că nisipul nu vine din deşert, ci de pe câmpurile din jur, simţea gust de pământ şi, oricum, ştia ce gust are pământul.

Apărându-şi ochii cu braţul, se lăsă împins de rafale de-a lungul maşinii, prin dreptul portierei lui Leon, ajunse în spate, trebui să se agaţe pentru o clipă de şinele de pe acoperişul maşinii ca să nu fie împins mai departe. Maşina din spate se afla doar la un metru distanţă, portiera pasagerului din dreapta era deschisă şi înăuntru nu era nimeni. Deodată, o umbră uriaşă irumpse în câmpul lui vizual, lumini puternice, mugi un claxon multi-ton de la un camion. Făcu un pas înapoi, în grabă, căzu peste parapetul medianei şi se izbi cu ceafa de pământ. Claxonul mugea în continuare, toate celelalte zgomote se pierdeau în el, chiar şi vuietul furtunii şi strigătele lui, rămânea doar claxonul, un sunet insuportabil de agresiv, care părea să treacă pe lângă el, totuşi, rămânea la fel de puternic, iar el îşi apăsă mâinile pe urechi, până când

zgomotul se întrerupse în cele din urmă, câteva secunde mai târziu, sau poate câteva minute, el pierduse noțiunea timpului. „Atâta timp cât Emmy nu cobora din mașină”, gândi el când se ridică în genunchi, „atâta timp cât cei trei rămâneau în mașină până la sosirea ajutorului, nimic nu mai contează.”

Se ridică în picioare, clătinându-se. Prin perdeaua de nisip, recunoștea mai multe mașini în fața lui, dar culorile nu corespundeau, nu era nimic roșu acolo, nici camionul nu se mai vedea, probabil că se întorsese pe direcția greșită, poate că, fără să observe, se și îndepărtase câțiva metri.

Furtuna aproape că-i smulgea geaca, în timp ce el lupta să înainteze pe mediana îngustă. În dreapta și în stânga, zeci de mașini blocate una într-alta, deteriorate, poziționate strâmb, inclusiv roșii, dar nu și Citroënul, mai erau și camioane, camionete, toate înghesuite una într-alta, totuși, observă siluete fantomatice printre ele, altele ieșeau târâș prin geamurile mașinilor, una se urcase pe acoperișul mașinii. O apăsare pe umăr îl făcu să se clatine lateral, un bărbat căzuse din peretele de nisip, se izbise de el și fugise mai departe. Deodată, o explozie înăbușită în fața lui, se întețiră flăcările pe care vântul le împingea spre el. Siluetele se mișcau mai repede acum, iar Winter începu și el să alerge în direcția focului, când își dădu seama că aleargă bineînțeles în direcția greșită, înspre centrul coșmarului, Claudia și copiii erau în partea cealaltă …

Se întoarse, acum avea rafalele în spate. Citroënul ar fi trebuit să se afle în stânga lui, foarte aproape de parapet, așa că se concentră pe această parte, depăși, una după alta, câte o mașină distrusă, ici și colo câte una roșie, dar nici un Citroën, atât cât se mai putea vedea, era aproape imposibil din cauza nisipului, nisipul din ochi, nisipul pe care furtuna îl purta peste mașini, nisipul care învăluia într-un galben închis tot ce se mai vedea. În spatele unui geam din apropiere, oameni abia vizibili, nu Claudia și copiii, un combi, probabil alb, poate că așteptau ajutor, la fel cum Claudia și copiii îl așteptau. Apoi, din nou ceva roșu, o camionetă, pentru numele lui Dumnezeu, unde era Citroënul, căutase treizeci sau patruzeci de metri, Citroënul parcă ar fi dispărut de pe fața pământului sau nu mai putea fi văzut din nisip. Acum, încă un camion defect, cu cabina șoferului suspendată oblic deasupra, ca un cal galben închis care cabra, furios, un cal din Blåvand, se gândi el și simți brusc că nu mai poate merge mai departe, că trebuie să rămână aici cu calul

furios, ca și cum n-ar mai exista nici vreun Înainte, nici vreun Altundeva.

Epuizat, se lăsă jos pe mediană și se ghemui cu spatele la parapet, care vibra sub rafalele puternice, privind în jos, știind că mâniosul cal se afla și va rămâne acolo, mult deasupra lui, sfidând furtuna. Fără vreo legătură, se gândi la casa din Prenzlin, nu se mai putea gândi la altceva, de parcă nu ar fi existat niciodată altceva decât casa. Dacă ar fi rămas toți acolo în acest weekend, ca în atâtea alte weekenduri, copiilor le plăcea, ungherele și firidele liniștite, mirosurile străine și străvechi, podelele netede din lemn, istoriile de demult pe care le povestea pentru ei în timpul weekendurilor petrecute în casă, uneori o mai strecura și pe Anett în aceste istorii, aceasta este sora lui Jörg, pe care l-am vizitat în România, vă mai amintiți, și Anett a fost peste tot prin lume, preferabil la Roma, doar acasă n-a mai fost, sigur a fost și în Danemarca…

„Nu vrem să mergem în Danemarca”, spunea Emmy, iar Leon spunea, „pentru că am putea muri acolo”, iar Winter spunea: „atunci nu mergem acolo, întoarcem mașina și revenim la casă, rămânem acolo cât vrem”, și Leon striga: „pentru totdeauna”, iar Winter încuviință din cap și gândi: „pentru totdeauna”, și începu să plângă, acum știa că este pentru totdeauna. Aici și azi a fost pentru totdeauna.

1. Mecklenburg – Pomerania Occidentală (Pomerania Inferioară), land federal situat în nord-estul Germaniei, pe coasta de sud a Mării Baltice (n.r.).

2. Tip de ATV (n.r.).

2014

I

PENTRU TOTDEAUNA

1

Timişoara,

capitala judeţului Timiş,

România

Sfârşitul lui septembrie 2014

Ca aproape în fiecare dimineaţă de la transferul lui la Serviciul Criminalistic Timişoara, în urmă cu cincisprezece ani, şi astăzi, la ora şapte, Ioan Cozma stătea pe verandă, cu o ceaşcă de cafea într-o mână, o ţigară în cealaltă şi privea plin de compasiune spre Bega, care trecea, dincolo de stradă, la doar zece metri distanţă de căsuţa lui. Un râu care nu se mai putea numi râu, ci doar un canal, cel puţin pe nişte lungi întinderi din cei două sute cincizeci de kilometri ai săi, deoarece, la începutul secolului al XVIII-lea, un funcţionar imperial cu un nume ridicol şi o perucă ridicolă decretase că trebuia ca mlaştinile să fie drenate. Direcţia naturală a Begăi fusese corectată, un râu mândru devenise canal, iar mlaştinile de pe ambele părţi ale graniţei româno-sârbe au devenit Câmpia Banatului, teren arabil de cea mai înaltă calitate, după cum se spunea.

Un investitor italian plătise recent cincizeci de mii de euro pe fiecare hectar din acest teren arabil. Cozma habar n-avea cât de mare este un hectar. Nu era câtuşi de puţin interesat de agricultură. Dar îl cunoştea pe Liviu, realizatorul de radio, şi îi plăcea să-l asculte. Cu ani de zile în urmă i-o cedase lui Liviu, uşurat, pe cea de-a doua soţie a lui, care, ca şi prima, fusese o greşeală

cumplită. Cozma și femeile – o mică tragedie. Nici măcar acum, la cincizeci și trei de ani, încă nu știa ce femei i se potrivesc și ce femei trebuie să evite.

Aruncă chiștocul de țigară în străduță, peste fâșia de iarbă, și se întoarse în casă. Bega i se potrivea. Viața îl corectase și pe el, faptele necontrolate și furioase din anii trecuți erau acum acoperite de beton, mlaștinile periculoase se zvântaseră. La fel ca Bega, Ioan Cozma se lăsa în voia sorții, cu un fatalism obosit.

Femeilor nu le plăcea asta.

Dar el, dimpotrivă, prefera să fie așa. Să nu mai atragă atenția. Să nu mai riște nimic. Să nu mai investigheze. Să nu mai facă politică. „Să navigheze sub radar”, așa cum obișnuia să spună Cipu, cel mai vârstnic comisar din Timișoara: „Îi lăsăm pe ceilalți să intre în belele, noi navigăm sub radar.”

— Cincizeci de mii! se auzi tare din bucătărie vocea indignată a lui Liviu. De cincisprezece ori prețul mediu pe hectar! În 2005, hectarul încă mai costa patru sute de euro! Nu-i de mirare că țăranii noștri vând atunci când străinii le flutură un cec prin față!

Cozma trecu în bucătărie prin coridorul grotesc de larg pentru casa înghesuită. Liviu devenea din ce în ce mai radical și pătimaș în remarcile lui venite de pe frigider. În vocea lui se auzea disperarea tot mai mare. El căuta provocarea, catastrofa. De parcă cea de-a doua fostă soție a lui Cozma l-ar fi adus și pe el, treptat, la capătul puterilor.

Nu vă va fi ușor, spusese Cozma la începutul anului 2008. Este foarte pretențioasă. O casă mică pe Bega cu două camere și vedere spre un siloz de beton nu-i este suficientă. Trebuie mai mult. Din ce în ce mai mult.

Am mai mult, răspunsese Liviu. Vă mulțumesc pentru atitudinea rezonabilă, domnule Cozma.

Sunați-mă dacă aveți nevoie de un sfat.

— Tu știi cât de mare este un hectar, tată?

Cozma puse ceaşca şi farfuria în chiuvetă şi se întoarse spre masă. Îşi trecu mâna dreaptă peste muşama ca să strângă firimiturile de pâine în stânga. La radio cântau acum cei de la Bere Gratis. De săptămâni întregi, Liviu punea aproape exclusiv pop românesc, ca un semn oficial de protest împotriva globalizării şi a uniformizării culturale aferente, în realitate împotriva erodării identităţii sale de bărbat şi de om, de către o înăcrită fostă Miss din îndepărtatul Vaslui, care vrusese să cucerească Vestul şi ajunsese doar la Timişoara, unde se închidea vestul României.

— Dar acum o veste bună! strigă Liviu. Prietenii noştri de la Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului nu pot fi opriţi! După Alexandru Vişinescu, şi alţi criminali ai dictaturii urmează să fie inculpaţi pentru crimele lor…

Cozma opri radioul, îşi luă geaca din cuierul aflat pe hol şi ieşi din casă. O ultimă privire spre Bega în această dimineaţă, de parcă s-ar fi încurajat reciproc pentru tot ce ar putea urma. Pe Opel-ul Kadett, cândva alb, zăceau primele frunze galbene de toamnă. Strânse frunzele de pe parbriz, apoi se urcă în maşină, iritat ca întotdeauna de faptul că tapiţeria încă păstra mirosul ţigărilor mentolate ale celei de-a doua soţii. Din nou vocea lui Liviu, Cozma îl reduse la tăcere.

— Vezi tu, tată, murmură el, cu mâinile deja pe volan, în timp ce motorul Diesel se tura cu reticenţă, nu ştiam că ei îi prind pe toţi, indiferent dacă sunt importanţi sau neimportanţi, oricât timp ar fi trecut. Este doar o chestiune de timp, asta este esenţa democraţiei. Democraţia este o promisiune, dar, atunci când apare, doare.

Alexandru Vişinescu avea aproape nouăzeci de ani şi fusese primul acuzat după o plângere a IICCMER. Un fost director de penitenciar, care ar fi maltratat deţinuţii politic, încât mulţi dintre ei muriseră. Conform declaraţiei Institutului, mai întâi cei vârstnici, ale căror păcate se întindeau în trecut, în anii ’50 şi ’60, nu ar trebui să moară fără să răspundă. Abia după asta va veni rândul celor mai tineri dintre foştii „zbiri ai lui Ceauşescu”.

Cozma porni, o luă pe 591 spre centru. „Da, doar o chestiune de timp”, repetă el în minte, acum venise vremea, iar acum democraţia pătrunsese în cel mai întunecat trecut al României şi, ca atâtea alte lucruri, acest lucru era şi bun, şi

rău, în acelaşi timp.

„Și la Serviciul Criminalistic se răspândise între timp democrația, nu, mai degrabă globalizarea”, gândi Cozma, urcând cu pas măsurat pe scări, deoarece liftul, o relicvă refractară a dictaturii, se bloca prea des. Majoritatea colegilor tineri erau mai ambiţioşi şi mai umblaţi prin lume decât el şi Cipu şi ceilalţi „bătrâni”. Ei nu plecau de la sediu fără laptop sau iPad și realizau lucruri incredibile cu smartphone-ul. Făceau stagii la poliţiile vest-europene sau chiar americane şi vorbeau engleza atât de bine, încât se presupunea că vorbesc încă trei sau chiar șase limbi străine. Câțiva învățaseră și italiana sau spaniola, deoarece compatrioții șomeri plecau în continuare să culeagă fructe la Marea Mediterană și, ocazional, trebuia să-i urmărească un investigator din Timișoara, când încă un copil fără părinți era adunat de pe străzile oraşului. Un altul rupea ceva chineză, de când cei cincizeci de mii de porci Smithfield aparţineau chinezilor. Un al treilea urma cursuri de arabă, deoarece deja de ceva vreme investitorii agricoli arabi cultivau câmpul în județul Timiș și, ca mulţi alţii, erau vizitați de hoții de mașini sau fructe, de obicei de prin partea locului.

Trecu pe lângă lift, care se deschise în acelaşi moment. Ieşi Cipu, păși lângă el, cu respirația puțin precipitată, ca întotdeauna, de parcă el ar fi urcat scările, și mirosind puțin a alcool. Cu o disciplină de fier, el nu se atingea de băutură până la prânz, dar mirosul se cuibărise de multă vreme, de neşters, în cutele pielii lui. Fără să se privească, dădură mâna, un obicei al celor cincisprezece ani de serviciu împreună. Cozma nu era sigur dacă ar fi vrut vreodată să înceapă o singură zi de muncă fără strângerea de mână.

— Ai ascultat la radio? mormăi Cipu.

El încuviinţă din cap.

— Cincizeci de mii de euro pe hectar, incredibil.

— Nu asta. Cealaltă… treabă.

Cotiră spre coridorul în care dădea biroul lor.

— Cât de mare este un hectar? întrebă Cozma.

Cipu descuie uşa biroului. Ca întotdeauna, îl lăsă pe Cozma să intre înaintea lui, o obişnuinţă din era comunistă de care nu putea scăpa, oricât de solidă ar fi fost prietenia lor.

— Păi, o sută pe o sută de metri. Zece mii de metri pătraţi.

„Desigur”, gândi Cozma, familia Rusu provenea din mici fermieri, el uitase de asta. Până la stră-străbunici, strămoşii lui Cipu cultivaseră câteva hectare de teren la nord de oraş, la Firiteaz. Pentru că fiul devenise poliţist, acestea fuseseră vândute după Revoluţie.

Se aşeză lângă birou şi contemplă geamurile murdare, încercând să-şi imagineze o suprafaţă de o sută pe o sută de metri. Un teren de fotbal? Nu, mai degrabă un teren şi jumătate de fotbal. Cincizeci de mii de euro pentru un teren şi jumătate de fotbal de teren agricol…

Respinse gândul, spuse:

— Ovidiu pleacă iar la Berlin. Nemţii au fost atât de impresionaţi de el anul trecut, încât l-au invitat din nou.

Patru săptămâni de stagiu la Kripo[1] Berlin la sfârşitul anului 2013. Zi de zi la vânătoare de hoţi de buzunare în gări şi la târgurile de Crăciun. Ovidiu se întorcea uimit şi ruşinat. Trei sferturi dintre hoţi nu erau din Germania. Două treimi dintre ei erau români, mulţi adolescenţi.

Ovidiu îl recunoscuse pe unul. Victor Nica, ticălosule! strigase el peste peronul unei staţii de tramvai. Scoate labele din geantă, altfel îl sun pe taică-tău să mă lase să-ţi trag o mamă de bătaie.

Trei băieţi au fugit, unul căzu pe trotuar, înjurând.

— Ioan. Cipu stătea foarte aproape de el, frecându-şi ochii apoşi.

— Nu-ţi face griji, spuse Cozma. Au ajuns abia pe la anii ’50. Noi nu vom mai fi în preajmă când vor lucra la anii ’80.

Cipu se opri.

— Noi?

— Tu și cu mine.

— Pentru mine să nu-ți faci griji.

El ridică din umeri, întoarse palmele în sus. Gesturile lui teatrale dezvăluiau consumul excesiv de telenovele italienești pe care le urmărea în serile singuratice. Majoritatea serilor din viața lui Cipu erau singuratice.

— În afară de asta, eu voi fi, de mult timp, conservat cu alcool. Pe de altă parte, s-ar putea ca tu să ai noroc și să mori devreme.

Cu o grimasă, Cozma deschise dosarul de pe birou și porni computerul. Unul dintre anchetatori îl rugase să verifice veridicitatea unei mărturii. Să urmărească mai întâi înregistrările, apoi să asculte cu ochii închiși, asta era specialitatea lui de când se retrăsese din prima linie și lucrase mai mult de plăcere. Acum vedea și auzea emoții și nuanțe acolo unde „tinerii” vedeau numai mișcări și auzeau numai cuvinte. Ei nu se pricepeau la emoții. La logică și fapte, da, dar emoțiile le scăpau adesea. Emoțiile nu puteau fi transpuse în cifrele zero și unu, erau prea vagi pentru fișierele Excel, erau acolo fără să fie acolo. Ele stăteau în calea succesului rapid, pentru că trebuia să spui, să asculți și să analizezi totul cu atenție de patru-cinci ori. În bugetul și time schedules² poliției române moderne nu era loc pentru emoții și nuanțe; totuși, în acest birou lucrurile stăteau altfel.

— Cel despre care au raportat astăzi are cincizeci și cinci de ani, spuse Cipu, luând loc lângă birou. Unul de-al nostru. Din Transilvania.

Cozma nu-și ridică privirea.

— Să lucrăm.

— Azi-noapte n-am dormit din cauza asta.

— Nu s-a dat la radio azi-dimineață?

— Presimţiri. Mi s-a mai întâmplat, pe 24 decembrie 1989, cu o seară înainte să-l execute pe Ceaușescu. Ai să sfârșești rău, Ioane.

— Douăzeci de lei dacă-ți ții gura.

— De la tine nu iau bani.

— Treizeci?

— Patruzeci.

Cozma împinse patru bancnote de zece peste birou și îl auzi pe Cipu cum le strecoară în pușculița comună.

— Cincizeci de mii de euro pe hectar, pentru că au cumpărat doar două hectare și jumătate. Altfel, în județul ăsta plătești trei sau patru mii. Ți-am spus că m-am întâlnit jos cu șeful?

Cozma ridică privirea.

— Nu.

— Voia să discute cu tine.

— Curând?

— Imediat.

Cozma se ridică oftând.

— Sunt sigur că s-a rezolvat deja, spuse Cipu. „Imediat” a trecut de mult.

1. Abreviere pentru Kriminalpolizei, Serviciul Criminalistic German.

2. Program, calendar (engl., în orig.).

2

Lângă Coruia, judeţul Timiş

Pentru că nemţoaica nu înceta să se împotrivească, el o lovi.

„Bagă un pic frica în ea”, îi spusese şeful. „Spune-i că o priveşti în fiecare dimineaţă când înoată în râu. Te gândeşti la ea fără oprire. Zi de zi, noapte de noapte, te gândeşti la ea. Îţi închipui că i-o faci. Spune-i că într-o noapte n-ai să te mai poţi reţine şi ai să te furişezi în casă, în camera ei şi ai să i-o faci. Bagă un pic frica în ea, ştii tu.”

Şeful nu-i spusese s-o lovească. Dar ea se împotrivea în continuare. Aşa că o lovi, iar aceasta amuţi.

Şi pentru că era aproape dezbrăcată şi pielea ei udă lucea, îşi închipui că o loveşte şi brusc nu se mai putu abţine, şi pentru că ea îşi recăpăta cunoştinţa, o lovi din nou, dar apoi se gândi că ar trebui să se uite la el, şi se întinse spre râu, şi o stropi cu apă pe faţă, iar când ea deschise ochii, el îşi puse mâna pe gura ei şi o privi, în timp ce şi ea îl privea.

„Bagă un pic frica în ea”, îi spusese şeful. „Prea mult n-ar fi bine. Să nu i se întâmple nimic. Oricum, nu prea mult. Frica nu înseamnă mult. Frica este tocmai lucrul de care avem nevoie. Nu mai mult.”

Dar ea pur şi simplu se împotrivea în continuare, nici măcar acum, când el zăcea peste ea. Muşca şi zgâria şi încerca să ţipe şi să dea din picioare, iar el fu nevoit să o lovească din nou până când ea nu mai mişcă, în cele din urmă.

Când termină, şocul a ceea ce făcuse îl străbătu până în măduvă şi, odată cu

șocul, veni și furia.

— Adrian…! strigă sub mâna lui, și începu din nou să se împotrivească, și furia lui crescu tot mai mult.

Atunci el luă cuțitul și se eliberă de frică și de furie.

3

Timişoara

Stăteau la fereastră, uitându-se de la etajul al treilea spre Bulevardul Take Ionescu, Timişoara în spatele prafului şi petelor, cu contururi estompate şi fragile ca în fotografiile vechi, o privire spre trecut. O discuţie despre viitor.

— Bine, spuse Paul Bejenaru iritat, decembrie 2015. Patru luni. Nici o lună mai mult.

— Februarie 2016, insistă Cozma. Nu poţi lăsa baltă, de Crăciun, pe cineva ca el.

Bejenaru se întoarse spre el.

— Cineva ca el?

— Treizeci şi cinci de ani de serviciu.

— Cu douăzeci de ani mai mult decât trebuie, dacă mă întrebi pe mine.

— N-are soţie, copii, nici fraţi nu mai are. Ce să facă toată ziua?

— Unul ca el, repetă Bejenaru, clătinând din cap. Este un alcoolic şi ineficienţa în persoană.

— N-ai să fii aşa de inuman, Paul.

— Trebuie să impunem restricţii. Bucureştiul reduce bugetul. Departamentul trebuie să devină mai eficient. Trebuie să se schimbe multe.

Bejenaru gemu.

— Bine, șase luni. Februarie 2016.

Cozma căzu de acord, deși îi venea greu. Se solicitase o prelungire de doi ani, se primiseră șase luni. Știa că Bejenaru nu-i va acorda mai mult lui Cipu. Totuși, șase luni erau mai bune decât nimic – la început Bejenaru avusese intenția să respingă în totalitate cererea de prelungire a lui Cipu.

Atinse geamul cu două degete, trase o linie în murdărie. Fără murdărie, constată el, Timișoara arăta altfel, și mai urâtă, în afară de centrul vechi. Se vedeau deficiențele. Blocurile-turn cenușii de pe bulevarde, respingătoare, ostile. Nenumăratele căsuțe de pe străzile laterale, cum era și a lui, deteriorate și peticite. Mii de clădiri istorice care se prăbușeau, până când trebuiau să fie demolate la un moment dat. Un pic de murdărie pe geamurile ferestrelor avantaja Timișoara. Bejenaru se dusese la filtrul de cafea și umpluse două cești. Cozma își șterse degetele de pantaloni, îl urmă încet, spuse:

— 2016 este an bisect. Îi vom face festivitatea de rămas-bun pe 29 februarie. Asta-l va consola. O zi care apare doar o dată la patru ani. O zi care nu mai există în anul următor.

— Îi spui tu?

— Primăvara.

„Primăvara totul era mai ușor”, gândi el. Un final nu părea atât de definitiv primăvara. Aveai energie și puteai face planuri dincolo de final. Cipu iubea primăvara. Când totul înflorea în jur, el simțea că are putere. Primăvara el bea mai puțin. Nu-și petrecea serile acasă, la telenovele italiene, ci stătea în piețele aglomerate ale orașului și își făcea planuri. Ioan, ar trebui să mergem împreună într-o călătorie, o croazieră la Marea Mediterană, așa ceva. Ioan, mă gândesc să-mi iau un mops, există o anumită asemănare între mine și un mops. Aș putea discuta cu mine însumi, ca să zic așa.

Bejenaru îi întinse o ceașcă.

— Dacă așa vrei.

Băură, tăcură, evitându-şi reciproc privirea. Să amâne ceea ce trebuia să vină.

Și Paul Bejenaru era pentru Cozma unul dintre tineri, deşi avea deja vreo patruzeci de ani. Trăise mult mai mult în România postcomunistă decât în cea comunistă. Un bărbat subţire, elegant, care-şi vopsea tâmplele cenuşii ca să se potrivească negrului natural. Stagiu la FBI pe la treizeci şi cinci de ani. Făcea o figură excelentă la prezentările complicate în PowerPoint, cu mânecile cămăşii suflecate. Cel mai bun la antrenamentul de tir, pregătire Krav Maga[1]. Sclipitor de inteligent, nu lipsit de inimă, ambiţios. Poate prea ambiţios. El vedea funcţia de conducere de la Serviciul Criminalistic Timişoara ca pe o escală în drumul spre Europa, fără ocol prin București. Europolul din Haga era ţinta lui, din câte știa Cozma.

Puse jos ceaşca goală.

— Dar eu când ar trebui să plec, Paul?

Cozma urcase pe acoperişul clădirii, de unde Bejenaru îi alungase pe fumători. Cu o ţigară în gură, cu mâinile în buzunare, stătea în picioare în lumina rece a soarelui dimineţii pe parapetul de beton şi lupta cu grijile şi temerile lui.

Nicio prelungire. Plecarea din serviciu, în noiembrie 2016, conform planificării oficiale. Încă doi ani şi două luni în loc de patru ani buni, aşa cum se aşteptase.

Deja celălalt an.

„Doi ani şi două luni, apoi s-a terminat”, gândi el, „apoi zilele şi nopţile vor fi de o mie de ori mai lungi decât acum, iar tăcerea de acasă va fi nesfârşită.” Și chiar dacă şi-ar putea menţine ritualurile, să-l asculte pe Liviu la şapte dimineaţa, să fumeze prima ţigară a zilei pe verandă, să privească Bega, să urce în Kadett la şapte şi un sfert – pentru ce? Unde să meargă? De ce să se mai întoarcă? Cum să reprime amintirile, greutăţile şi singurătatea din casa lui tăcută, cu camere minuscule?

Nu se târguise, ar fi fost sub demnitatea lui. Pentru un coleg şi prieten ca Cipu, da, dar nu pentru el însuşi. Bejenaru se uitase la el, aşteptând, dar Cozma nu-i făcuse plăcerea asta. „Aşa”, spusese el, în schimb, şi îşi turnase încă o ceaşcă din cafeaua minunată, boabe etiopiene, fair trade[2] garantat, strict raţionalizată şi numai pentru momentele speciale, de exemplu, atunci când Bejenaru respingea cererile de prelungire ale personalului vechi. „Aşa, aşa.”

Îmi pare rău, Ioane.

Da.

După treizeci, treizeci şi cinci de ani, omul ar trebui să plece. Motivaţia scade. Omul este obosit. Nu?

Aşa trebuie să fie. Cozma golise ceaşca dintr-o singură înghiţitură, ca şi când ar fi fost apă în ea, şi spusese: Ar trebui să pui să se spele geamurile, Paul, înainte ca să nu se mai vadă afară. Apoi părăsise biroul lui Bejenaru cu sentimentul ciudat că o făcuse pentru totdeauna.

Aruncă chiştocul ţigării peste parapet. Doi ani şi două luni ca să-şi găsească hobbyuri şi o soţie potrivită, poate un loc de muncă, o viaţă nouă.

Cipu apăru lângă el.

— Te rog să nu începi, spuse Cozma.

— Nici n-aş şti cu ce.

Cozma îi întinse cutia, fumară în tăcere, îşi dregeau glasul din când în când, ca să nu spună ceva din greşeală.

Întorcându-se pe casa scărilor, Cozma întrebă:

— Tu ţi-ai planificat ceva pentru Crăciunul din 2016?

— Nimic din ce n-aş putea anula.

— Atunci hai să mergem în croazieră. Tu şi cu mine şi mopsul.

— Chiar aşa de rău? întrebă Cipu.

— Nu, nu, răspunse Cozma. Cât se poate de bine.

1. Tactică de autoapărare în luptele corp la corp (n.r.).

2. Comerţ echitabil (engl., în orig.).

4

Munţii Banatului,

Judeţul Caraş-Severin

Ofetiță de șase ani, la miezul nopții, pe o pajiște, înconjurată de munții negri, de temerile negre, mama și tatăl dispăruți fără urmă de zile întregi. Mătușa șoptind mereu la telefonul sătesc, până când într-o seară legase un pachet, îl băgase în mâna fetiței și-i spusese: Fugi, să nu te vadă nimeni, aștepți pe pășune până vine cineva pe nume Viorel, el te duce la loc sigur. Pe pășune minutele treceau chinuitor de încet, noaptea și temerile deveneau tot mai negre. Când deveniră aproape de nesuportat, fata auzi un zumzet deasupra ei. Viorel apăru din văzduh. Timp de două nopți și două zile, fetița locui în micul lui avion albastru. Viorel avea un secret. Degetele mâinii stângi erau strâmbe, de parcă la jumătatea drumului ar fi hotărât să crească într-o direcție diferită. Fredona adesea pentru sine, altfel tăcea mult, dar tăcerea lui era ușoară și luminoasă. Părul și ochii lui sclipeau auriu în lumina soarelui. Pielea lui era aurie.

În seara celei de-a doua zile, fetița urcă în aer pentru ultima oară cu Viorel și cu avionul, unde totul era simplu și prietenos. Au zburat jos deasupra unei mări numite Dunăre. Într-o țară numită Iugoslavia, fetița căzu în brațele aurii ale lui Viorel și spuse: Pot să rămân cu tine?

Nu, Ana mea, răspunse el. Eu mă întorc în noapte și tu te duci în lumină.

Ana Desmerean își mută privirea de la munți. Să-ți părăsești în zbor vechea

patrie la îndemână, în est, Munţii Banatului, şi să nu te mai întorci niciodată. Trecuseră treizeci şi cinci de ani de atunci. Cinci de când revenise din Germania în România.

Manevrase elicopterul pe o curbă largă spre sud-vest, intră în câmpii, ieşind din umbrele de dimineaţă ale dealurilor.

La început întrebase peste tot de Viorel, dar nimeni nu părea să-l cunoască sau să fi auzit de el. După un timp renunţase. Poate că secretul lui Viorel nu trebuia să fie dezvăluit. Poate că el nu fusese niciodată aşa. Viorel cel de aur, visul unui copil bulversat de şase ani, ai cărui părinţi fuseseră probabil răpiţi de oamenii de la Securitate cu câteva zile înainte.

Era mai important să rezolve enigma părinţilor.

Să le găsească trupurile.

Atunci, şi abia atunci, hotărâse că se va întoarce în vechea ei patrie: să-şi îngroape părinţii acolo.

În vest, silozurile olandezului reflectau lumina, sub ea se întindeau câmpurile italienilor, cu floarea-soarelui, un covor galben, ondulat, cu zeci de mii de puncte maronii, trei sute de hectare fără întrerupere. Ca nişte gheparzi adormiţi, spusese Jörg Marthen cu ceva timp în urmă, în timpul unui zbor.

Poate că atunci se îndrăgostise de el. Gheparzii nu se potriveau cu el, mult prea exotici, prea impulsivi, mult prea romantici. Marthen era sobru şi liniştit, un bărbat care părea să nu aibă nevoie decât de priveliştile, mirosurile şi sunetele câmpurilor lui, nici măcar de o femeie. Faptul că se gândea la gheparzi îl făcea misterios.

Încă un bărbat de neînţeles, ca şi Viorel, dacă nu în aer, atunci pe pământ.

Rafalele împingeau uşor Robinson-ul spre est. Ana schimbă direcţia, lăsând în urmă gheparzii adormiţi. În sud, ascunse în depărtare, se întindeau terenurile austriacului, în vest, la graniţa cu Serbia, ale arabilor din Emirate, între timp cumpăraseră şi ei în Timiş. Ana Desmerean zbura pentru mulţi dintre ei, pentru olandezi, italieni, arabi, americani – la sud de Timişoara,

pentru danezi, nemți – sus, în județul Arad, iar, recent, și pentru un concern saudit, care trimitea bărbați cu eșarfe lungi, în carouri roșu cu alb, în veștminte lungi și albe, care fluturau în vântul bănățean ca pânzele unei nave eșuate.

Ocazional și pentru turiști.

Oficial nu zbura pentru Marthen.

Coborî de la o mie la cinci sute de picioare[1]. Câmpurile de mai jos făceau deja parte din pământul lui Marthen. Trei dintre tractoarele verzi ale lui John Deere semănau rapița de iarnă cu semănători cu lățimea de un metru. Văzute de sus, arătau ca niște lăcuste mecanice uriașe.

Viorel trebuie să fi urmat un traseu asemănător în urmă cu treizeci și cinci de ani, înainte de a traversa Dunărea la mică altitudine. Ei fuseseră pe drum doar noaptea, timp de cincisprezece sau douăzeci de minute, făcând opriri în zone pustii și așteptând până când Viorel considera că mai puteau zbura câțiva kilometri.

Pot să rămân cu tine?

Nu, Ana mea.

Chiar și astăzi, ea își amintea dorul și speranța pe care le simțise fetița de șase ani în acel moment. Dezamăgirea că Viorel o trimisese mai departe, spre lumină.

Lumina fusese Germania, Ansbach, în Franconia Mijlocie[2], unde trăiau alte mătuși. Mătuși care nu înțeleseseră nimic și nu permiseseră nimic. Asta nu este o profesie pentru o fată, strigaseră ele iar și iar. Așa că Ana le părăsise pe mătuși după terminarea școlii și începuse să muncească pentru visul ei de aur. La nouăsprezece ani obținuse permisul de pilot de planor, iar la douăzeci și unu permisul de pilot privat. Vreme de mulți ani, transportase turiști și oameni de afaceri de la un aeroport din Brandenburg cu aparate Cessna și Piper, prin văzduh, unde totul era prietenos și ușor.

Până când unul dintre clienți, un român pe nume Miron, a început să

vorbească despre Timişoara.

Un alt vis. Toţi investitorii agricoli străini şi specialiştii în terenuri şi cumpărătorii de pământ, cu suprafeţele lor uriaşe şi cu lăcomia lor de mai mult, cum să obţină o imagine de ansamblu a zonei în care s-ar mai putea cumpăra, pe străzi, dacă nu pe cale aeriană? Eu fac rost de elicopter şi tu îl pilotezi, a spus Miron. Ana s-a gândit la asta o noapte întreagă în pat şi dimineaţa a fost de acord. Şase luni mai târziu s-a mutat cu el la Timişoara. La scurt timp, el s-a îndrăgostit de o unguroaică nativă, pentru Ana a fost numai bine. Unguroaica lua bărbatul, ea Robinson-ul.

Sub ea se întindea acum Coruia, o mână de colibe din piatră pe o cărare nisipoasă, înghesuită în pământul brun şi abia vizibilă de sus. Două puncte negre se deplasau de-a lungul potecii de culoare deschisă, le vedea cu greu chiar şi de la cinci sute de picioare altitudine. Apoi o pădure, împărţită în două de noul drum naţional, pustiu, ca de obicei. În timp ce se apropia de acesta, cuprinse cu privirea întreprinderea lui Marthen, în mijlocul câmpurilor întinse care se învecinau cu pădurea. Opt silozuri, trei hale plate, streşini, clădirea de birouri, casa cu trei etaje de la marginea fermei, de parcă Marthen ar fi plănuit să aducă în lume încă patru sau cinci copii sau să-i prindă din urmă pe părinţii şi socrii lui.

N-au mai fost alţi copii, părinţii nu mai erau, iar soţia lui plecase. În casă mai locuiau doar el, fiica lui Lisa şi Winter, directorul întreprinderii lui, prietenul sumbru din Germania; un etaj întreg era gol.

Puse mâna stângă pe pitch[3], coborî până la două sute de picioare şi era pe punctul de a zbura peste drumul naţional, când observă mişcarea de dedesubt. O maşină verde ieşi din pădure şi intră pe şosea, supravirând. Portiera şoferului se deschise, văzu pentru o clipă un bărbat la volan, abia pe ultimii centimetri de asfalt reuşi să stăpânească maşina. Virând, el acceleră în continuare pe banda opusă, portiera oscilă înainte şi înapoi, în cele din urmă o prinse şi o închise. Abia atunci traversă mediana.

Ana încetinise Robinson-ul şi plana la o sută de metri deasupra drumului, urmărindu-l cu privirea. Prea mult testosteron sau alcool, poate ambele. Ştia de la clienţi că lucrătorii străini de la marile întreprinderi depăşeau uneori limita. Acesta trebuie să fi venit dinspre râul de la marginea pădurii, poate că

izbise maşina printr-un loc puţin adânc, ca să verifice dacă era potrivită ca vehicul amfibiu. Un Volkswagen, aparent într-o formă bună, îi estima viteza la o sută cincizeci km/h şi părea să mai accelereze. Ridică elicopterul şi-l îndreptă din nou spre sud. Când privi în urmă, câteva secunde mai târziu, maşina dispăruse. Praful ridicat plutea peste coroanele copacilor la vest de drumul naţional; se părea că el se întorsese pe drumul nisipos care ducea spre Coruia. Lăsă în urmă pădurea, apoi râul, se îndreptă spre clădirea lui Marthen, ca întotdeauna, cu inima bătând. O dragoste fără speranţă şi fără sens, ştia asta. N-avea nevoie nici de una, nici de alta, avea nevoie doar de inima care bătea, de dragostea ei ieftină şi măruntă, ca să fie oarecum o parte a prezentului şi a viitorului, în timp ce ajuta ca ţara lui Ceauşescu şi a Securităţii să fie vândută străinilor, şi căuta cadavrele părinţilor ei.

1. Picior – unitate de măsură echivalentă cu 30,48 cm (n.r.).

2. Una dintre cele şapte regiuni administrative din landul Bavaria, Germania (n.r.).

3. Manşă (engl., în orig.) (n.r.).

5

Coruia

Adrian parcurse ultima sută de metri în fugă. Un chip imobil în spatele unei ferestre, Bogdan, nu-i mai atrase nimeni atenţia, strada era goală, iar Bogdan era bolnav la cap; ceea ce vedea se amesteca cu tot ce văzuse până acum, viii cu morţii, clarul cu neclarul. Oricum, Bogdan nu ar fi observat sângele de pe cămaşă şi pantaloni, sângele ei , umed şi răcoros pe pielea lui, şi, în timp ce el se gândea la sângele de pe pielea lui şi la sângele de pe pielea ei şi la tot sângele de pe zgârieturile şi înţepăturile din pielea ei, simţea ochii ei pe jumătate închişi poposind asupra lui, privindu-l fix, rece şi opac şi în acelaşi timp uitându-se prin el. Ochii ei îl vor urmări peste tot de acum înainte, gândi el, se uitau prin el spre viitor şi ştiau ce va face el, unde se va afla, înainte să o ştie el însuşi, şi îl vor urmări aşa cum îl urmăreau acum, în timp ce el depăşea gardul grădinii lui Bogdan şi fugea spre casa familiei. Împinse cu toate puterile poarta metalică scârţâind din balamale şi o închise în spatele lui, cu un ghem de pisoi în jurul picioarelor şi, la scurt timp după aceea, cei doi câini schelălăind, care dădură să-l apuce de gambe şi se opriră, neînţelegând de ce el nu se juca cu ei.

Apoi se pomeni în camera de zi, slab luminată, neştiind ce să facă; liniştea din camera joasă, de piatră, centrul vieţii lui de până acum, îl paraliza, îi lua aerul.

Casa era pustie, tatăl, la fabrica din Timişoara, mama, în casa familiei Marthen, Răzvan, cu bicicleta în drum spre benzinărie, unde îşi petrecea ziua în compania câtorva sticle de bere. Încă plutea în aer aroma cafelei turceşti tari pe care o băuseră de dimineaţă. „Dacă ar fi tata aici”, gândi el disperat, „el ar şti ce să facă, ar da sfaturi cu vocea lui joasă şi răguşită, poate ar spune:

«Mai întâi schimbă-te, apoi fumăm o țigară afară și ne gândim, hai, Adi, schimbă-te, cel mai bine arde ce porți acum.»” Își scoase cămașa, tricoul și pantalonii și aruncă totul în vatră unde încă strălucea jarul de dis-de-dimineață, în spate, crengi și doi bușteni, și privi pentru o clipă cum arde sângele ei. Apoi fugi în dormitorul mai mare pe care îl împărțea cu Răzvan și luă haine curate din dulap; tocmai se îmbrăcase, când auzi un mormăit în spatele lui.

Se întoarse, speriat. Răzvan stătea în pat, pe jumătate ridicat, sprijinit în braț.

— Ce-i, ce faci aici?

— Trebuie să merg la Voiteg, rosti Adrian.

— De asta mă trezești? Intri și-l trezești pe fratele tău bolnav?

— Ești bolnav?

Răzvan ridică din umeri.

— Febră.

„Febra de la berea din ziua precedentă”, gândi Adrian, poate și de la nemulțumire, de la acele lamentări permanente, prea bolnav pentru a continua să bea. Cu fiecare minut fără bere, nemulțumirea creștea, seara ar fi scandal, așa cum se întâmpla adesea. Deodată, știu ce să facă: să pregătească rucsacul mic, să-și ia pașaportul din noptieră, apoi să iasă repede, departe de Răzvan, înainte ca febra să fie alungată de furie și fratele să-l bată crunt, ceea ce se mai întâmplase, Răzvan, cu paisprezece ani mai mare și de două ori mai greu și aprig la mânie.

— Și de ce trebuie să pleci la Voiteg?

Băgă mâna la întâmplare prin compartimentele din partea lui de dulap și umplu rucsacul, gândindu-se la ce să răspundă. Pentru că nu-i venea nimic în minte, tăcu. În timp ce trăgea sertarul noptierei, auzi arcurile patului lui Răzvan scârțâind; fratele lui se ridicase complet, își pusese picioarele pe podea, iar acum mârâia amenințător:

— Hei, răspunde-mi!

— Pentru că așa vrea Winter.

— Winter?

— Managerul.

Se întoarse în camera de zi și merse spre vatră. În spatele unei pietre desprinse din peretele de alături, tatăl ascunsese de Răzvan banii economisiți, câteva mii de lei, dacă vrei să te căsătorești sau se închide fabrica, mereu cald și bine, încât banii să rămână și să nu-și piardă valoarea când e frig afară. Scoase piatra, încercând să nu facă niciun zgomot, băgă mâna în spațiul liber, un teanc de bancnote, nu doar lei, ci și euro, așa cum observă el confuz, sute de euro, mii, neînchipuit de mulți. Împărți teancul, grăbit, în două, puse o jumătate înapoi și împinse piatra peste bani.

— Și de ce să te trimită la Voiteg tocmai pe tine?

Răzvan stătea în prag, cu o țigară în gură, privind lung spre bancnotele din mâna lui Adrian.

— Pe mine și pe alții.

— A, și de ce?

— Au acolo pârloage care trebuie să fie recuperate.

— Parcă ai avea tu habar de recuperare.

Adrian se sili să rămână calm. Băgă banii în rucsac, îl aruncă peste umeri și merse la ușa casei, unde își scosese pantofii. Așa cum se întâmplă atât de des, privirea lui rămase o secundă pe dulapurile de bucătărie, care atârnau strâmb deasupra plitei și chiuvetei, de la început, de aproape cinci decenii, și nimeni în afară de Răzvan nu se sinchisea de asta. Mama refuza să pună să se îndrepte dulapurile de bucătărie, nimic nu trebuia să se schimbe în această cameră în care îi născuse pe cei șase copii ai ei, dintre care mai erau în viață doar doi. „Toți cei șase au crescut aici”, spunea ea, și, prin urmare, rămâneau și în pereți, în podea și în mirosurile și mobilierul acestei încăperi, precum și

în înclinarea dulapurilor de bucătărie şi, prin urmare, nimic nu trebuia să se schimbe, asta ar fi însemnat să alunge din această încăpere amintirea celor patru care nu mai erau în viaţă, să trimită de acolo sufletele celor patru, iar mama nu voia asta, iar tatăl o înţelegea.

— Habar n-ai de recuperare, spuse Răzvan, care îl urmărise fără zgomot şi acum stătea între el şi uşa casei, şi probabil că nici nu ştii că nu trebuie să-l minţi pe fratele tău şi să furi de la familia ta, câine!

Adrian se strecură în adidaşi, nu se împotrivi când degetele lui Răzvan i se închiseră în jurul gâtului, apăsându-l pe braţ cu burta albă şi moale, picioarele albe cu degetele mari şi albe lângă pantofii lui, şapte degete, încă o privelişte ciudată: talpa din care lipsea aproape o treime.

— Dă-mi banii.

El se îndreptă şi se prefăcu că vrea să-l lovească pe Răzvan, dar acesta râse şi-l împinse cu ambele mâini, şi, ca întotdeauna, Adrian atacă din nou şi fu respins din nou, se redresă şi se aruncă a treia oară asupra fratelui său, care făcu un pas înainte şi îl împinse cu toată puterea, până departe în încăpere. Adrian se lăsă să cadă, se întoarse, adunându-şi toate puterile, şi alergă în cealaltă direcţie spre deschizătura îngustă din peretele lateral, sări prin perdeaua de mărgele, fugi prin coridorul îngust, fără ferestre, trecu pe lângă toaletă, se aruncă cu toată forţa în uşa din placaj de la capăt şi căzu între găinile speriate.

Fără să se uite în jur, se grăbi să iasă, deşi ştia că Răzvan nu-l putea urmări cu piciorul mutilat, afară, în grădină, trecând pe lângă cele două canapele aduse din casele învecinate părăsite, pe care el şi tatăl lui le puseră sub măr ca să fumeze ţigări împreună, şi se gândi că trebuie să ajungă cât mai departe de casă, ca niciodată, undeva unde să fie în siguranţă şi să poată rămâne să o ia de la capăt, fără visele lui, fără această zi şi tot ce era distrus acum.

O singură dată privi înapoi, câteva minute mai târziu, când traversase jumătate din câmp, spre casa părinţilor săi în lumina soarelui, totuşi greu de recunoscut, banală şi de culoarea pământului cum era, şi se gândi că acum doar unul din cei şase copii ai familiei Lascu mai locuia acolo, iar el era doar o amintire care trăia în pereţi şi în mobile şi într-un dulap strâmb de

bucătărie.

6

Neu-Prenzlin,

aproape de Coruia

Winter făcu un duș prelungit, ca să alunge fantomele, apoi coborî la parter. În hol se întâlni cu Ecaterina, menajera, o femeie slabă și liniștită, la vreo cincizeci de ani. Chipul și mâinile ei i s-ar fi potrivit unei septuagenare, voința și tenacitatea ei erau ale unei tinere de douăzeci de ani. El nu se lăsa înșelat de zâmbetul ei obișnuit, vedea întotdeauna un fel de durere în ochii ei. O plăcea, înțelegea ceva, fără să știe ce anume.

— Doamna cu elicopterul a venit.

El încuviință, întrebă în română:

— Unde sunt ei?

— În birou, cred.

— Și Lisa?

— Lisa a plecat să înoate.

— Așa mult timp?

O ridicare nedumerită din umeri, apoi Ecaterina dispăru în direcția bucătăriei. Winter își trase cizmele și ieși din casă. Eugen, maistrul român, ieși grăbit în calea lui, din hala de tractoare, și traversă cu el prin soare zona asfaltată.

Aveau probleme cu dispozitivele GPS după actualizare, spuse el, suprapunerea era prea mare, patruzeci de centimetri, sistemele de corecție nu funcționau. Winter telefonă la Timișoara, primea un tehnician abia pentru ziua următoare. Enumeră cu voce tare pierderile, se enervă puțin, fără succes, rămânea pe mâine.

Rămăsese cu spatele la soare și spuse, punând telefonul în buzunar:

— Conduceți manual până atunci.

Plecă singur mai departe, spre clădirea de birouri, care se afla puțin în afara pistei din curtea fermei, de un alb strălucitor în lumina soarelui de dimineață. Aproape toate locurile de parcare ocupate, mai mult de o duzină de mașini, plus microbuzul pe care îl foloseau pentru a prelua angajații din locațiile îndepărtate. Ana Desmerean aterizase puțin mai departe de spatele clădirii, coloana lungă a elicopterului cu rotorul principal se vedea abia acum deasupra acoperișului plat. Evită intrarea din față, nu voia să treacă prin cel mai mare birou, unde se înregistra tot ce intra și ieșea din întreprindere și unde erau întotdeauna întrebări care aveau nevoie de răspuns și probleme de rezolvat. Intră în aripa cu birouri individuale prin partea laterală.

În spațiul deschis, Marthen și Ana Desmerean stăteau la o masă în fața hărților topografice, având cafea și produse de patiserie, Ana, ca de obicei, puțin îmbujorată și puțin jenată. Sus, în aer, nimic nu o tulbura; jos, la sol, părea nesigură, de parcă nu avea încredere în pământul de sub picioare. Era micuță, subțire, introvertită. Winter nu știa prea multe despre ea, doar că plecase în copilărie în Germania și se întorsese în urmă cu câțiva ani.

Din ce motiv venea la Marthen la fiecare câteva săptămâni, fără să existe vreunul clar, el putea doar să presupună. Se așeză salutându-i, își turnă o ceașcă și așteptă.

— Oravița, spuse Marthen privindu-l. Douăzeci de hectare, compacte, cultivate până acum un an.

— Proprietarul este bolnav, spuse Ana. Trebuie să meargă în Italia pentru tratament, dar e scump. Nu știe cât va sta, de aceea vinde. Austriecii sunt interesați, și danezii, dar, dacă acționați rapid, aveți o șansă.

Lui Winter îi plăcea felul în care ea vorbea germana, lent, pe un ton jos, melodic, cu vocalele rotunde și pline.

El luă o înghițitură, cu ochii îndreptați spre harta cu zonele JM România, adulmecă cafeaua nemțească acră, preparată la filtru, de care Marthen nu voia să se atingă. Harta se oprea în sud la Jamu Mare, mai erau patruzeci de kilometri buni până la Oravița, dar nu asta era problema. Marthen nu deținea terenuri lângă Oravița, acolo trebuia să înceapă de la zero.

— Cincizeci, șaizeci de mii de euro? întrebă el.

— Din câte știu, cincizeci de mii, răspunse Ana. Știi părerea mea despre asta, Jörg.

— Nu sunt bani, spuse Marthen.

Winter încuviință din cap.

— Nu sunt bani, nu sunt oameni, nu-i timp, nu sunt mașini libere.

— Faceți și voi ca italienii de la Curtea, spuse Ana.

Marthen nu răspunse, iar Winter tăcu și el. Nu așa proceda JM România – să cumpere pământ, să-l lase în paragină ani de zile până când creștea prețul, apoi să-l vândă cu un profit mare. Marthen era agronom din pasiune, era făcut pentru agricultură. Voia să vadă fructele crescând, voia să îmbunătățească solul, să optimizeze rotațiile culturilor, voia să lucreze cu natura, nu împotriva ei. Dorința de a avea pământul lui îl alungase la o mie cinci sute de kilometri de casă. În Banatul românesc el își trăia visul disperat, un pic obsedat, un pic ciudat. Nu voia să exploateze natura de dragul beneficiilor. Spre disperarea lui Winter, prefera să riște falimentul.

Marthen își drese glasul.

— Până când trebuie să ne hotărâm?

— Danezii vor fi la Oravița la sfârșitul săptămânii viitoare, spuse Ana. Austriacul va fi în SUA până la jumătatea lunii octombrie.

Marthen încuviinţă gânditor din cap, aproape absent. Winter ştia ce înseamnă asta: idei noi, riscuri noi, obiective noi, poate dezamăgiri noi. Resemnat, îşi mişcă ceaşca în direcţia hărţii, spuse:

— Ai aici aproape o mie de hectare pe care nu le poţi cultiva pentru că nu sunt comasate. O mie de hectare, Jörg! Aproape douăzeci şi cinci la sută din pământul tău, care nu aduce un cent în afară de subvenţii. Nu vrei să te ocupi mai întâi de asta?

— Apropo, spuse Marthen, aparent neimpresionat, au sunat danezii, vor să schimbe.

Se ridică, se duse la cea din mijloc dintre cele trei hărţi verzi, pe care era marcat fiecare lot de pământ de 0,58 hectare de pe domeniul JM România, parcelele care-i aparţineau erau conturate cu galben, celelalte, cu negru. Bătu cu degetele într-un triunghi ascuţit.

— Primim de la ei cele şase parcele ale lui Popescu de pe 322. Aici.

Trecu uşor cu degetele peste parcelele respective, care erau împrăştiate pe terenul 322 şi care-l făceau foarte dificil de administrat, deoarece tractorişti trebuiau să le ocolească de fiecare dată.

— În schimb, îl vor pe 36.

Winter îi urmărea degetul arătător. Terenul 36 se afla mult dincolo de drum, spre Voiteg, cuprinzând şase hectare comasate pe domeniul danezilor, pe care Marthen le arendase cu mult timp în urmă şi, în cele din urmă, le cumpărase când marii jucători încă nu împărţiseră regiunea în zone de interes. „Trei hectare bune faţă de şase”, gândi el, dar avantajele cântăreau mai mult. Pe 322 mai rămâneau doar patru parcele care nu-i aparţineau lui Marthen.

— Credeam că Popescu nu vrea să vândă?

— Nu voia să vă vândă vouă, spuse Ana. Cu danezii nu are nimic.

Winter nu era implicat în discuţia cu terenurile lui Marthen, în mod evident nu fusese martor la felul cum fusese pus la cale târgul; poate după un pont de

la Ana Desmerean, care știa de la mulți fermieri străini din județele Timiș și Arad ce vor ei și, uneori, știa și cum obțin ei ceea ce vor. Un apel telefonic de la Marthen către danezi, la scurt timp după aceea, bătrânul Popescu, care nu avea telefon, probabil primise vizita unor tineri prietenoși din nordul rece și a avocatului lor român, și semnase câteva documente, și își petrecuse restul zilei numărând iar și iar bancnotele euro de pe masa lui.

— Și ce are contra noastră? îl întrebă Marthen.

— Voi ați trecut peste terenurile lui.

Ana se ridică.

— Din păcate, eu trebuie să plec. Ce-i spun fermierului din Oravița?

— Cobor eu luni și arunc o privire.

Winter își frecă fruntea cu un oftat, ignorând privirile celor doi. Încă din anii petrecuți împreună în Prenzlin, încercase să-l protejeze pe Marthen de încăpățânarea lui sinucigașă. Același lucru și cu Anett, care era la fel de încăpățânată. Dacă cei doi frați aveau un scop, făceau tot posibilul pentru a-l realiza. Nu admiteau obstacolele. Contraloviturile, înfrângerile. Așa că trebuia ca ei să eșueze, cândva, cumva. Anett se lovise rău de granițele RDG și fugise în lume după Reunificare. Timp de cincisprezece ani, Jörg încercase în zadar să facă rost de treizeci sau patruzeci de hectare de teren arabil în Mecklenburg și Brandenburg, după ce tatăl lui renunțase la afacerea familiei, împotriva voinței lui. Acum avea patru mii de hectare în Timiș și cumpăra obsesiv din ce în ce mai mult, de parcă era singura modalitate de a se proteja, ca altcineva să nu-i spulbere visul, și tocmai de aceea era pe punctul de a face chiar el acest lucru. Greutatea datoriilor era copleșitoare, soția se întorsese în Germania, fiica probabil că va părăsi și ea România. Iar el, Winter, nu putea face nimic, așa cum se mai întâmplase. Visele celor doi frați Marthen erau mai puternice decât orice rațiune. Ana se dusese la ușă, mâna ei era deja pe clanță, privi în jur.

— Vrei să zbori încolo? La Oravița?

— Cu plăcere, spuse Marthen.

Winter nu o auzi închizând uşa, îi auzi numai foşnetul uşor al paşilor pe coridor, în timp ce el îl privea pe Marthen, care stătea în faţa hărţii pe care Oraviţa nu era marcată. „Cinci zile până luni”, gândi el. Cinci zile ca să-l facă să înţeleagă că, având Oraviţa, el va duce JM România cu alt mic pas spre prăpastie.

Cântecul grav al turbinei care se învârtea îl trezi din gânduri. Se ridică şi i se alătură prietenului, privind covorul din petice care nu putea fi cultivat decât cu mari cheltuieli. Nu se vedea vreo zonă învecinată mai mare de trei sute de hectare. Din 2005, Marthen cumpărase ceea ce fusese pus în vânzare, la început cu patru sute de euro pe hectar, acum cu două mii cinci sute până la trei mii. În 2011, când Winter venise în România, JM România acumulase datorii din credite de trei milioane de euro. O mare parte din visul lui Marthen aparţinea unei bănci olandeze care urmărea cu calm cum creşte preţul la hectar în Timiş, iar într-o zi avea să bată la uşă şi să pună pe masă fatalele cifre roşii.

Zbaterea rotorului, pentru o clipă, zgomotul umplu încăperea. Apoi elicopterul se îndepărtă repede.

— Oare Emmy n-a visat întotdeauna să aibă un cal al ei? îl întrebă Marthen.

Winter îi simţi privirea şi încuviinţă din cap, surprins. De la o secundă la alta, inima începu să-i bată mai repede.

— De asta vrei Oraviţa?

— Construim acolo o herghelie mică. Pentru Lisa, în memoria lui Emmy.

Winter reveni la scaunul lui, trebuia să se aşeze.

— Lisei nu-i pasă de cai.

— Are nevoie de un loc de muncă. De o perspectivă. Pentru ea, nu va fi suficient doar să studieze.

— Nimic nu va fi suficient, Jörg. Îi este dor de casă.

Marthen se întoarse spre el.

— Dor de casă? De Prenzlin?

— De Germania. Da, de Prenzlin.

— Asta îi va trece după câteva săptămâni la universitate.

Winter tăcu, încă se gândea la Emmy. Emmy în nisipul de culoare închisă, cei trei în nisipul întunecat. Alungă imaginile, sunetele nisipului. Marthen își băgă mâinile în buzunarele pantalonilor.

— Ați vorbit despre asta?

— Da, săptămâna trecută.

Marthen se întoarse din nou spre hartă și Winter ar fi vrut să-i spună: „Oravița nu este marcată acolo, Jörg, Oravița nu există, ai în sfârșit grijă de ceea ce există, de ceea ce ai, ai grijă de Lisa înainte să o pierzi.” În schimb, spuse:

— Cred că vrea să se mute la Yvonne, în Berlin.

— A spus ea asta?

— Nu. Am eu impresia asta.

Îl văzu pe Marthen încuviințând, capul lat mișcându-se cu greu. Umerii îi erau prăbușiți spatele mai încovoiat decât de obicei. „Poate că nu va dura cinci zile”, gândi el. Poate că problema Oravița se va rezolva de la sine, grație unei alte probleme, una de nerezolvat.

— Am să mă gândesc la ceva, spuse Marthen.

— Ceva gen Oravița?

Marthen se întoarse la loc, zâmbi vag.

— De fapt, unde este acum?

— A plecat mai devreme să înoate.

— Nu trebuie să meargă la universitate?

Winter se uită la ceas, brusc neliniștit – ora nouă. La unsprezece, Lisa voia să fie la Timișoara, la universitate era un eveniment de informare. Întinse mâna spre celular, formă numărul ei, auzi doar tonul de apel.

— Să văd dacă o găsesc.

Marthen încuviință din nou, gânditor, îngrijorat, un tată care avea să-și piardă fiica, pentru că uitase să aibă grijă de fiice, de cea care era afară paisprezece ore pe zi, ore în care ea nu exista pentru el, ore în care el nu era disponibil, un tată care își cunoștea fiica mai puțin decât pe prietenul lui din copilărie, decât pe menajera lui, decât pe bătrânul maistru Eugen, decât pe fosta soție, cu care nu mai locuia de patru ani.

Care știa toate aceste lucruri, totuși, nu schimba nimic.

Winter o luă pe ruta mai scurtă, prin biroul principal, mergea atât de repede, încât nicio angajată nu încercă să i se adreseze.

Mini-ul[1] Lisei se afla în fața casei, în soare, albastru mediteraneean strălucind. O găsi pe Ecaterina în bucătărie, dar ea n-o văzuse pe Lisa. La etaj, în camera ei, pe birou, se afla celularul, pe care niciodată nu-l lua când mergea la înot. Un apel ratat, al lui. O strigă pe hol, nu primi niciun răspuns.

Coborî în grabă. Ecaterina era la picioarele scărilor, cu privirea alarmată. Căutară împreună la parter, la cele două etaje superioare, strigară în zadar.

— Bicicleta este aici? întrebă ea la coborâre.

Desigur, bicicleta… Winter ieși în fața casei, bicicleta lipsea, deci încă nu se întorsese. Se gândi repede dacă să meargă cu mașina până la râu, se decise pentru scurtătură.

Eugen era încă în hala de tractoare, lăsă încet unealta deoparte, spuse:

— Să nu se fi întâmplat ceva, Maik.

Luară Claas-ul mijlociu, conducea Eugen, iar Winter stătea în picioare pe treaptă, ținea capul plecat, ochii pe jumătate închiși pentru că era cu fața în soare, traversară una dintre parcelele pe care, de două ore încoace, se semăna rapița de iarnă.

Cuvintele lui Eugen îi răsunau în conștiință, numai prin ele frica devenise tangibilă, gândul devenise concret: ceva se întâmplase.

— Mai repede, Eugen! strigă el.

Claas-ul sărea peste denivelările terenului cu patruzeci sau cincizeci de kilometri la oră, iar Winter rezista cu greu. În timp ce încă mai căuta cea mai bună poziție, apărură brusc amintirile, Prenzlin, Marthen la unsprezece sau doisprezece ani, sus, la volanul Kasimir-ului galben, zâmbind extaziat, cu mișcări mândre, cumva mărețe, în timp ce rula cu zgomot uriașul tractor prin curte, cu cinci kilometri la oră, în jurul lui și al Anettei.

Ajunseseră la râu, la cotul de pe care Lisa intra de obicei în apă. Bicicleta era trântită pe mal, lângă ea, un prosop neatins, după cum arătau lucrurile, ea era încă în apă, Winter gândi: „Vezi, totul este în regulă, de fapt, nu s-a întâmplat nimic, ce putea să se întâmple aici, râul inofensiv, mai degrabă pârâu lat, fără curenți, nici măcar de înălțimea unui om.”

Neliniștea rămânea.

El sări, se împiedică. Din mers, el observă pe mal sandalele, hainele ei, iPod-ul cu căști, totul încurcat, la fel de încurcat cum era Lisa de ceva vreme, cum își trata ea lucrurile de când aflase că vrea să se întoarcă în Germania.

„Totul este în regulă”, gândi el din nou, „vezi, totul este în regulă.”

„Cai pentru Lisa”, gândi el, „în memoria lui Emmy…”

Se uită la Eugen, care tocmai cobora din tractor. Departe, în urma lor, o siluetă mică pe câmp, Marthen, care venise în fugă după ei. „O găsesc eu, Jörg”, își spuse el, „totul va fi în regulă, promit.” Se îndreptă în grabă spre mal și privi în jur, ea nu era în râu, cel puțin nu în acest loc. Un impuls îl conduse mai departe, pe terasamentul scund. Intră în apa care-i ajungea până

la piept, înaintă cu greu, aproape automat, spre partea opusă, de parcă n-ar exista altă posibilitate, de parcă ar fi trebuit ca ea să fie acolo, pe partea unde începea pădurea. Cu un pas larg, urcă pe mal. Voia să meargă mai departe, se opri brusc și privi în jos, la picioare.

Călcase în sânge.

1. MINI este numele filialei BMW din Cowley, Oxford, Anglia, precum și al automobilului produs de această filială din aprilie 2001.

7

Timişoara

Erau la „Sicilia” şi tocmai comandaseră, când sună Bejenaru.

— Şi să iei liftul, Ioane, e urgent.

Cozma băgă telefonul mobil în buzunar şi spuse, ridicându-se:

— Trebuie să mă duc la şef.

— Iar eu trebuie să mănânc, spuse Cipu.

Cozma încuviinţă din cap; să mănânce ca să bea, ştia el asta. De mult timp era o necesitate chimico-biologică încă de la prânz, Cipu transpira deja, era agitat şi tremurător. Promise că se va întoarce repede şi părăsi localul. Cu o ţigară în gură, parcurse cei două sute de metri până la secţia de poliţie a judeţului Timiş, forţându-se să rămână calm. De când el şi Cipu navigau sub radar, niciodată nu fusese chemat de la prânz sau de la întâlniri, pentru că nu era nimic urgent. Astăzi era urgent.

— Nu ţi-am spus eu, tată? mormăi el, încetinind paşii pe ultimii câţiva metri. Ei îi prind pe toţi.

Când ajunse în holul de la intrare, îi căută discret cu privirea pe procurorii străini care veniseră în urma unui denunţ de la IICCMER, pentru arestarea încă unuia dintre foştii „zbiri ai lui Ceauşescu”, de data aceasta a unuia dintre cei mai tineri.

Dar în hol era doar femeia de serviciu, la lucru.

Ca întotdeauna, o luă pe scări. Nimeni, nici Bejenaru, nici vreun vânător zelos de la „Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului” n-aveau să-l oblige să urce în lift, care se bloca de patru ori pe săptămână. Când ajunse la etajul al treilea, sună telefonul mobil.

— Unde dracu’ ești? întrebă Bejenaru.

Cozma deschise ușa de la biroul șefului.

— Aici.

Bejenaru era singur în cameră, așezat la birou, cu telefonul la ureche. Îl aruncă neglijent pe masă.

— Avem o omucidere, la Jamu Mare. Cazul e al tău, Ioane.

Așa cum făcuse și dimineață, Cozma se duse la fereastră și își încrucișă brațele.

Pentru o clipă, nu știu dacă să se simtă ușurat sau consternat.

— Credeam că am convenit să nu mai iau omucideri.

— Am cinci anchetatori de omucideri și tu vei fi unul dintre ei până în ultima ta zi în acest birou. Cazul Jamu Mare este al tău.

— Sunt prea bătrân pentru asta, Paule. Zâmbi cu blândețe. După treizeci, treizeci și cinci de ani, știi tu, motivația scade. Omul… obosește.

— Da, da, spuse Bejenaru, împingând hârtiile și faxurile peste birou spre Cozma și arătând spre ele cu bărbia. O nemțoaică de optsprezece ani, înjunghiată ca un… Își drese glasul. Citește-le pe toate și apoi du-te acolo.

„Un copil”, gândi Cozma, șocat, „la urma urmei, la optsprezece ani încă ești pe jumătate copil.” Poate că avea părinți de vârsta lui, poate că încă nu greșise mult în viață. Își frecă aripile nasului cu degetul mare și cu arătătorul. Sub consternare, el mai simțea ceva, un fel de neliniște care nu mai dispărea.

Scepticism.

— De ce eu, Paule?

Bejenaru își întinse degetele lungi, le strânse pumn, păru să-și caute cuvintele.

— Moarta era străină, răspunse el în cele din urmă, deci cazul era problematic.

Ambasadorul german deja sunase, înaltele personaje doreau în scurt timp să discute cu el, la sediu. Pentru acest caz, avea nevoie de un anchetator cu experiență, cu abilități diplomatice, nu de vreunul dintre capetele înfierbântate.

Cozma încuviință mecanic. Puteai crede orice vrei despre colegii mai tineri, dar nu erau niște capete înfierbântate. În afară de faptul că la treizeci și cinci, patruzeci de ani, nu erau tocmai „tineri”. Și aveau experiență. Cine lucra la omucideri avea nevoie de experiență.

— Ovidiu vorbește fluent germana. El ar trebui să conducă ancheta.

Bejenaru ridică brațul și arătă spre peretele camerei, poate pentru că presupunea că Jamu Mare ar fi în această direcție. Vocea lui era mai puternică acum, spuse aproape indignat:

— Zace acolo o fată măcelărită, colegii așteaptă, ambulanța așteaptă, tehnicienii sunt pe drum, ambasadorul și chestorul poliției sunt foc și pară… Și tu o faci pe primadona afurisită?

Cozma își drese amical vocea.

— De ce tocmai eu, Paule?

Bejenaru se lăsă pe spate, își încrucișă mâinile în poală, cu flăcări în ochi. Cozma așteptă. Spera că instinctul nu-l înșela. Că scepticismul lui era îndreptățit. În urmă cu cinci ani, Bejenaru încuviințase de bunăvoie ca, pe viitor, omuciderile să fie transferate către cei mai tineri.

Bejenaru închise ochii, îi redeschise.

— Tatăl tău nu era cumva neamț?

— Mama.

— Atunci vorbești și tu germana, nu-i așa?

— Nu mai vorbesc.

Bejenaru se aplecă, spuse mai calm:

— Vezi, de asta conduci tu ancheta. Pentru că tu ai experiență și vorbești germana.

Cozma simți cum scepticismul se răspândește tot mai mult în pieptul lui, cât pe ce să-i taie respirația. Știa deja că nu se va mai opune. O tânără, copilă încă, măcelărită de cineva care trebuia prins. Existau părinți, poate frați, prieteni, din a căror viață, cu fiecare moment dispărea cel mai important lucru. Aveau dreptul la răspunsuri, iar prinderea criminalilor și găsirea soluțiilor era tocmai treaba lui, chiar dacă devenise polițist din alte motive, în tinerețe. Pe atunci voia să distrugă, să-i lovească cu pumnul în față pe cei de cealaltă parte a baricadei, să le frângă oasele, să le frângă sufletul. Trebuia să-și exprime furia care-l sfâșia.

Abia Revoluția pusese capăt acestui lucru.

După aceea, el învățase cu greu să se stăpânească, să dreneze mlaștinile furiei. Fără tragere de inimă, lăsase viața să-l îndrepte, așa cum contele Claudius Florimund de Mercy îndreptase cursul Begăi.

La asta îl ajutaseră și două soții.

Încă mai mult, două divorțuri.

Cipu, timp de cincisprezece ani.

Furia nu se stinsese, era doar adormită, deși profund, și astfel Cozma învățase să nu mai distrugă, ci să vindece. Să vindece rănile mai mici ca să facă mai suportabilă rana mare, incurabilă: pierderea. De aceea nu i se va mai împotrivi lui Bejenaru, ci va ieși din ungherele liniștite ale vieții lui, în care îl

împinsese teama de IICCMER.

Se îndepărtă de fereastră şi merse la birou, luă hârtiile, acum era liniştit. Bănuia şi știa destul pentru a nu ignora probabil cea mai importantă întrebare din cazul Jamu Mare: de ce Paul Bejenaru îi încredința o anchetă atât de problematică tocmai lui, care nu mai condusese de o veșnicie o echipă de la omucideri.

8

În sudul judeţului Timiş

— C redeam că aveți o înțelegere.

— Doar un soi de înțelegere.

— Și el de ce nu o respectă?

— Nu este obligatoriu să respecți un soi de înțelegere, răspunse Cozma. Îl auzea pe Cipu mormăind lângă el, puțin somnoros. Un prânz copios, primul pahar de vin roșu, agitația provocată de purtarea lui Bejenaru, treizeci de kilometri de mers cu mașina în mirosul vag de mentol, toate astea puteau fi obositoare.

Ajunseră în orășelul Voiteg, traficul continua să fie aglomerat, multe camioane care se târau spre Serbia pe E70, apoi spre Belgrad și Croația, și poate chiar spre nordul Spaniei, unde drumul se termina. Cipu adormi cu capul sprijinit de geam. Cozma, dimpotrivă, era treaz de-a binelea. Se gândea la copilă, la fata dezbrăcată din pădure. Colegii de la fața locului trimiseseră prin e-mail primele fotografii ale cadavrului. Răni cum nu mai văzuse niciodată. De parcă făptuitorul ar fi fost scos din minți când înjunghiase copila.

„Fata”, se corectă el. „Nu, tânăra.”

O tânără drăguță.

La Moravița, puțin înainte de granița cu Serbia, părăsiră drumul european.

Drumul național către est, o cale denivelată din beton, plină de gropi, nouă kilometri în linie dreaptă aproape până la Jamu Mare.

Cozma menaja Kadett-ul decrepit, care trosnea și pocnea din încheieturi, și se lăsa depășit, pasiv, de mașini murdare, jeepuri, camionete. La sud de drum se întindeau câmpuri îndepărtate, tractoarele roșii și galbene străluceau în soarele de amiază, semănând sau secerând, nu-și putea da seama.

Cipu se lovi cu capul de geam și se trezi.

— Jamu Mare, spuse Cozma.

— Deci nu este un coșmar? Ai primit o omucidere?

Cozma încuviință.

La intrarea în localitate, o herghelie, clădiri elegante și moderne, acoperișuri ce străluceau roșiatic, cai îngrijiți într-un padoc.

Cipu ridică mâna și spuse:

— Din Italia.

— Caii?

— Proprietarul. Jumătate din zonă îi aparține.

Jamu Mare, ca multe sate și orășele provinciale bănățene, consta în drumul principal și câteva drumuri pietruite perpendiculare, care erau traversate de alte câteva drumuri pietruite transversale.

Casele joase și curțile mici, dărăpănate, cu zugrăveala fațadelor abia înnoită, zidărie prăbușită, aspectul unei sărăcii crunte. La ieșirea din sat, cotiră spre nord-vest, un drum la fel de rău, măcar asfaltat. Cipu arătă spre suprafețele întinse, maronii, pe dreapta și pe stânga, aici nemți, acolo danezi – sau olandezi? Încolo, englezi.

După câteva minute, ajunseră la un drum național care, explică el, „fusese construit recent sub presiunea companiilor străine”, și îl urmară spre nord.

— De unde știi toate astea?

— De la o rudă îndepărtată, văr de-al doisprezecelea sau așa ceva. Oaia neagră a onorabilei familii Rusu. Trăiește în Moravița, face contrabandă cu țigări, alcool și benzină în Serbia. De fiecare dată când intră la pușcărie, mă sună, nu mai are pe nimeni. Intră la pușcărie des și pentru tot mai mult timp.

Cipu arătă spre celelalte suprafețe aproape nesfârșite din dreapta și din stânga.

— JM România. Tatăl.

Cozma încuviință în tăcere. Revedea imaginea, tânăra ucisă, căreia cineva îi făcuse rău într-un mod atât de cumplit.

Era întinsă pe spate în tufărișul rar de la marginea pădurii, o dâră de sânge mergea zece metri prin iarbă până la malul râului. Acolo trebuie să fi fost înjunghiată. Apoi criminalul târâse trupul în pădure, ca să nu poată fi văzut de pe câmp.

Cozma înconjură iar și iar zona pe care colegii de la Denta o delimitaseră cu bandă, de ambele părți, la doi metri distanță de urme și de cadavru. Tehnicienii legiști își împărțiseră zona, trei bărbați tăcuți, înfășurați în salopete albe din plastic. Găsiră în continuare alte urme. Fragmente de țesătură și de piele pe crengi, urme de pantofi imprimate în pământ, lichide uscate pe picioarele Lisei, fire de păr pe corp. Totul indica faptul că ucigașul nu acționase în mod premeditat. Abia când ea murise, el începuse să se gândească, așa spus, și târâse trupul departe de locul faptei. Apoi luase cu el costumul de baie, poate ca trofeu, și fugise. Și lăsase numeroase urme pe corpul ei, probabil și în corp.

Aveau să-l prindă.

Doar dacă n-ar fi fost scepticismul care-l rodea de la discuția cu Bejenaru încoace, gândi Cozma.

— Ioane?

Se întoarse spre Cipu, care stătea lângă râu, cu telefonul mobil în mână.

— Oamenii aşteaptă.

Cozma încuviinţă şi se opri din umblat. O ultimă privire asupra tinerei, asupra tăieturilor şi înţepăturilor, hematoamelor de pe obraji şi frunte, care spuneau o poveste simplă şi tristă. O poveste despre poftă, furie şi panică. Despre un criminal şi o tânără care acum dispăruse pentru totdeauna.

Cipu se apropie de el.

— Ce bine era dacă spuneai nu.

— Nu, spuse Cozma.

Se întoarseră la drumul naţional pe jos, aşa cum veniseră, şi de-a curmezişul prin pădure, ca să nu distrugă urmele de pe drumul forestier din apropiere. Printre copaci, al patrulea coleg de la criminalistică stătea în genunchi, ghemuit, o pată albă în colţul ochiului lui Cozma. Pe drum, găsiseră urme proaspete de anvelope, care se terminau la o sută de metri de râu, în mijlocul pădurii. Recent, acolo fusese parcată o maşină mică. Urmele de pantofi duceau de la vehicul spre apă. La întoarcere, se pare că şoferul o luase pe alt drum.

— Şi tu ce zici?

— E unul cu care n-ai vrea să te întâlneşti.

— Noi ne vom întâlni cu el, Cipu.

Ramurile trosneau sub corpul greu al lui Cipu.

Terenul era accidentat, el mai mult se împiedica decât mergea, o navă legănată, se ţinea, gemând, de tot ce putea apuca. Cozma îl apucă de braţ ca să fie în siguranţă. Nava se opri din tangaj, geamătul se stinse.

— Spune-mi ce crezi.

— Dacă maşina este a lui, poate că a plănuit fapta, răspunse Cipu. A mers la râu, a aşteptat-o. Ştia că va veni.

— Pentru că ea a venit aici în fiecare zi, spuse Cozma.

— N-a planificat ce s-a întâmplat după asta.

Cozma încuviinţă. Pofta, furia, panica.

Kadett-ul lui rămăsese pe iarbă, lângă drumul naţional. Cipu merse în continuare, oprindu-se la douăzeci de metri de ieşirea pe drumul forestier. Apoi traversă şoseaua şi-i făcu semn lui Cozma să-l urmeze.

Urme de derapaj pe asfalt. O maşină ieşise în viteză din pădure şi cotise spre nord.

Cipu deja vorbea la telefon.

În timp ce-l aşteptau pe tehnician, studiară hărţile de hârtie şi pe cele din smartphone. De cealaltă parte a pădurii era un sat, Coruia. Tocmai la douăzeci de kilometri era următorul oraş, Gătaia[1]. De acolo, drumul naţional mergea în direcţia nord-est până la Lugoj, unde, după patruzeci şi cinci de kilometri, fuziona cu A6.

Veni tehnicianul, Florian, un român de origine maghiară, obosit, cu o faţă unghiulară, ochi apoşi, mers rigid, lânced, încet. Un om cândva binevoitor, care devenea tot mai neprietenos, nimeni nu ştia de ce.

— Cum să ne dăm seama, dacă şoseaua nu este închisă?

— Închideţi-o, spuse Cozma. Şi încercaţi să aflaţi dacă a cotit spre Coruia.

— Nicio problemă, dacă a trasat o săgeată pe şosea.

Cozma tăcu, nu mai ştia dacă glumele lui Florian se voiau amuzante sau exprimau vreo nemulţumire.

Conduseră spre sud, revenind la câmpuri. Cipu lua câte o înghiţitură de „ceai” dintr-un termos, plănuind. La un indicator metalic cu inscripţia „JM

România”, cotiră pe un drum privat neasfaltat, depășiră un indicator simplu din lemn cu un nume de localitate, „Neu-Prenzlin”[2].

— Ce vrea să însemne asta?

— Ei vin de la Prenzlin, spuse Cozma. Prenzlin din Germania. Poate vechiul Prenzlin.

— Și au construit un nou Prenzlin în România, corect?

— Noi am vrut în UE, Cipu. Așa stau lucrurile.

— Eu mă duc în Germania să construiesc un nou Firiteaz?

— Probabil că ai putea face asta.

— Firiteazul Nou lângă Berlin, spuse Cipu.

Cozma zâmbi.

— Mai bine în sud, trebuie să fie mai frumos acolo.

— Ce este în sud?

— Alpii.

— În acest caz, Firiteazul Nou din Alpi.

— Sună bine, spuse Cozma.

Ajunseră în curte, parcară lângă două mașini de patrulare de la Denta, dincolo de gardul metalic de înălțimea unui om, care înconjura zona.

— Mai pot să aștepte preț de o țigară, spuse Cipu.

Deschiseră portierele, fumară în mașină.

— Nu cumva tatăl tău a fost ucis de nemți?

Cozma clătină din cap, surprins.

— De români.

— Români infectaţi de nemţi.

— Români. Fasciştii noştri.

Cipu tăcu, gemu brusc.

— Nu mai pot face asta, Ioane. Omucideri.

Îşi lovi fruntea cu degetul arătător.

— Fata nu mai iese de aici.

— Ştiu.

— Ar trebui să fim la birou, stând pe fundurile noastre excomuniste încreţite, să ne ţinem capul în jos şi să navigăm sub radar. E prea periculos pentru cei ca noi, pe aici. Numai probleme. Străini bogaţi, un ambasador, înalte personaje, politicieni, mass-media. Tu vei colabora cu procurorul…

— …care nu are nicio legătură cu IICCMER…

— Şi apoi fata. Sufletul nu mai participă la asta.

— Pentru ultima dată. Ancheta noastră de adio.

— Nu te amăgi singur, tu înfloreşti, eşti rumen în obraji.

— Aerul de la ţară, Cipu.

— Tu ai nevoie de asta. Iar eu nu mai pot face asta.

— Dar tot mai eşti bun la asta, spuse Cozma.

Când păşiră pe poarta deschisă, el îşi lăsă privirea să rătăcească peste teren. Patru silozuri mari, patru mai mici, câteva hale, o clădire de birouri plată şi

lunguiață, diverse mașini agricole, tractoare, o duzină bună de utilaje, niște saci albi, stivuiți în fața uneia dintre hale, o clădire rezidențială ceva mai încolo, dar niciun om, niciun fel de mișcare. Întreprinderea li se înfățișa ca încremenită.

Rămase pe loc, Cipu se opri și el. Niciun sunet, nici măcar un lătrat de câine, doar tăcere. Ar fi trebuit să fie aici patruzeci, poate cincizeci de oameni, iar el nu auzea niciun sunet.

Niciodată Cozma nu văzuse moartea atât de clar ca în acest moment.

1. Gattaja (în original).

2. Noul Prenzlin.

9

În vestul judeţului Timiş

Şi de data asta erau probleme.

Mai întâi drumul. Nici chiar el nu era obişnuit să fie nevoit să facă serpentine pe un drum absolut drept, fără trafic. Iar şi iar, din şoseaua de beton lipseau nişte bucăţi de mărimea unei uşi. Poate că, pentru puţinele camioane care foloseau această scurtătură, aceasta nu constituia un obstacol, dar pentru o maşină, cu siguranţă. Deja drumul îl costase o anvelopă. O izbise cu o sută de kilometri la oră de prima muchie de beton. De acolo, condusese mai departe cu viteza melcului, douăzeci de kilometri până la Sânnicolau Mare[1]. Numai pentru asta i-a trebuit aproape o oră. O oră care se prelungea la nesfârşit. Doar porcăria de drum mai aducea câte o schimbare.

Nici sate, nici benzinării. Doar câmpuri pustii până la linia orizontului, în ele, ca nişte insule, întreprinderi mari cu mereu aceleaşi silozuri.

La Sânnicolau Mare, Petre Fuia cumpără o anvelopă uzată, pentru orice eventualitate, şi ceva de mâncare. Nu se punea problema să lucreze flămând. Foamea afecta concentrarea. Mai trecu o oră.

Când ajunse la Dudeştii Vechi, nu mai găsi coliba în care-l lăsase pe beţiv. Trebuia să ia la rând fiecare stradă. Localitatea Dudeştii Vechi era atât de departe înspre vestul României, încât trebuia să fii foarte atent, altfel ajungeai brusc în străinătate şi nu-ţi mai regăseai niciodată drumul spre patrie.

La ora paisprezece, el găsise, în sfârşit, casa mică, înclinată, din tablă ondulată şi placaj, cu două ore mai târziu decât era planificat. De fapt, prea târziu.

„Rezolvă înainte de unu!” îi ordonase şeful. „Vecinul se întoarce la unu de la muncă, atunci trebuie ca tu să fi plecat deja. Dacă te vede sau te aude, avem o problemă. Un martor este tocmai lucrul de care nu avem nevoie, ar trebui să dispară şi el. Alte probleme, ştii asta. Nu ne putem permite să dispară mai mulţi oameni. Nici din greşeală.”

„Casa” beţivului era penultima de pe stradă, cea a vecinului era ultima. Ultima casă din România! Imediat după asta venea graniţa. „Trebuie să fii atent chiar şi când ieşi la plimbare, ca să nu te pierzi în străinătate”, gândi Petre Fuia. „Ce loc nenorocit!”

Aşteptă la adăpostul unui gard de tablă de peste drum, care înconjura o curte neîngrijită. Pândi cele două case printr-o gaură cu marginile roase de rugină. Vecinul era acasă. Trecea uneori prin spatele perdelelor de la ferestre.

Aşa că el aşteptă în continuare.

La două şi jumătate, vecinul ieşi, urcă pe motoretă şi porni cu un zgomot asurzitor.

Nici în interior lucrurile n-au mers prea bine.

— Hai să bem ceva şi să stăm de vorbă, spuse beţivul, privind lung spre mănuşile de unică folosinţă pe care le purta Petre Fuia.

— Eşti nebun.

— Acum, când vine norocul, Petre. Când sunt bani. Când am din nou un viitor. Şi să mor acum?

— Niciodată nu este vremea potrivită pentru a muri.

— Zâmbeşti, Petre. Înţelegi punctul meu de vedere, nu-i aşa? Uite, bea o

bere, eşti invitatul meu, bea cu mine.

Duseră sticlele la gură.

— Să ştii că am planuri, acum că sunt bani. Poate-mi găsesc şi o femeie. La Internet Café este o femeie care caută un bărbat. Stăm unul lângă celălalt în fiecare zi. Ea caută un bărbat pe computerul ei, iar eu caut o femeie pe cel de alături. Uneori ne privim, apoi ea zâmbeşte. Cred că e bulgăroaică. Mulţi oameni din Dudeştii Vechi sunt bulgari, ştiai? Acum trebuie să plec, Petre. Femeia vine întotdeauna la trei fără ceva. Azi o voi întreba cum o cheamă.

— Stai acolo, omule.

În colibă era întuneric şi mucegai, beţivul n-avea electricitate şi nici măcar o fereastră. Lumina venea numai prin spaţiile dintre plăcile care alcătuiau pereţii. Pe podea zăcea o saltea umflată de umezeală. Într-un colţ, se afla o sobă cu lemne cu două plite. Duhnea a sărăcie, mucegai, neglijenţă.

Petre Fuia ura duhoarea.

„Nici colibă, nici viitor”, gândi el. Aici era capătul de linie.

— În sfârşit a venit norocul, Petre! Banii. Dimineaţa mă trezesc şi mă bucur. N-am să mai beau. Îmi voi căuta o mică locuinţă. O femeie. Poate am şi găsit una, cine ştie? Eu am fost mereu singur, acum va fi altfel. Norocul a venit odată cu voi, Petre. Acum vreţi să mi-l luaţi?

Beţivul plângea, iar Petre Fuia se gândi că-i scăpase cel mai potrivit moment. „Intră, loveşte, aşa se procedează. Nu începe să vorbeşti. Fără contact vizual.” Acum beţivul plângea în hohote, iar el ţinea cuţitul în mână şi nu-l lăsa inima. Poate că era din cauza sandalelor noi, care-l rodeau la gleznă. „Cum să prinzi momentul potrivit, dacă te enervezi pentru că ai cumpărat sandale nepotrivite?” Poate era şi din cauză că beţivul venea de la Liebling, care avea în limba română acelaşi frumos şi vechi nume nemţesc.

Nu era de mirare că şi creierul, şi mâinile îi erau blocate.

Apoi, telefonul sună în buzunarul pantalonilor. Tonul de apel al şefului.

— Capăt de linie, spuse el oftând.

Următoarea problemă. Polițiștii nu-l găseau pe băieţaș. Dispăruse fără urmă.

— Totuși, spuse șeful, tu să fii pregătit. Dacă ei îl găsesc, trebuie să fim rapizi. Flexibili. Poate altcineva ar putea rezolva treaba, dar posibil să avem nevoie și de tine.

— Da, spuse Petre Fuia.

Nu spuse că încă stă la marginea României în fața unei beri și a unui cadavru și că n-ar putea ajunge nicăieri destul de repede. În schimb, ar fi întrebat la cine se referea șeful prin „altcineva”. Renunță și la asta. „Nu te arăta curios. Nu-ți face griji.”

„Altul”, se gândi el. Șeful nu menționase niciodată pe altcineva.

— Totul este gata? Nicio problemă de data asta?

— Doar porcăria de șosea. Gropi mari cât ușile.

Șeful râse.

— Și vecinul?

— A rămas în viață.

— E bine, Petre. Nu ne putem permite să mai dispară alți oameni. Nici măcar accidental. Nu trebuie să se mai întâmple pe viitor, înțelegi? Acum, odihnește-te, a fost o zi plină. Dacă îl găsesc ăia pe băieţaș, trebuie să fii odihnit.

Închiseră apelul.

Petre Fuia înțelesese amenințarea: „fără alte greșeli pe viitor.” Altfel, celălalt îi va bate la ușă.

1. Sannicolau Mare (în original).

10

Neu-Prenzlin

Tatăl stătea pe un scaun în camera de zi, în penumbra perdelelor trase, un bărbat cu umeri largi, cu mâini mari şi părul şaten deschis, zbârlit, cu trăsăturile înăsprite de vânt şi vreme. Tăcea, încă nu spusese niciun cuvânt, nici măcar de salut. Se uita în direcţia lui Cozma, dar privirea lui era pierdută în zare. Directorul întreprinderii, Michael Winter, stătea în picioare lângă el, aşteptând întrebări la care răspundea scurt şi cu o voce obosită, într-o română stâlcită, şi lui Cozma i se păru că şi el avea nevoie de consolare. Era de înţeles, cei doi erau „prieteni din tinereţe”, crescuseră împreună.

— La Prenzlin, Germania? îl întrebă Cipu, care se aşezase pe bancă, la masa din sufragerie. Vechiul Prenzlin?

Winter se întoarse spre el.

— Prenzlin, da.

— Şi apoi?

— Apoi?

— Mai târziu. După tinereţea dumneavoastră.

— Noi am fost acolo în majoritatea weekendurilor. Aproape în toate vacanţele.

— La domnul Marthen?

— În casa părinților mei.

— Noi? întrebă Cozma.

Winter se limită doar la a încuviința din cap. Era subțire, aproape slab și părea rațional și hotărât. Cineva care grăbea lucrurile, totuși, într-un fel, cu picioarele pe pământ. Stătea drept, cu o prezență impunătoare, de parcă s-ar fi alimentat dintr-un enorm rezervor de putere.

— Când a venit domnul Marthen în România? întrebă Cipu.

— În 2005.

— Cu fiica lui? Cu Lisa?

Winter încuviință din nou.

— Și cu mama ei?

— Da.

— Unde este ea?

— Sunt divorțați. Yvonne s-a întors în Germania, în 2010.

— De cât timp sunteți aici? În Neu-Prenzlin?

— Din 2011.

Winter arătă spre masa din fața lui, unde se afla un tenculeț de hârtii. „A pus să se întocmească liste”, spuse el. Actuali și foști angajați, parteneri de afaceri, furnizori. Cine este astăzi la întreprindere. Prietenii și cunoștințele Lisei. Colegii de la școală, profesorii. Mai spuse că, de la opt seara până la șase dimineața, era la întreprindere un angajat al unui serviciu de securitate. Vorbise cu el la telefon, omul nu observase nimic neobișnuit.

— Azi-dimineață a fost aici un pilot, Ana Desmerean. Lucrează pentru Flying Banat, la aeroport. A venit pe la opt cu elicopterul, Lisa era deja…

Se întrerupse.

Cozma încuviință din cap. „La râu.”

— Poate că ea a văzut ceva.

În încăpere se lăsă liniștea. Winter își plecase capul, frecându-și rădăcina nasului. Cipu se aplecă peste liste, împinse cu degetul foaia de deasupra, pe următoarea, apoi pe a treia. Cozma îi aruncă o privire lui Marthen, nu văzu imediat schimbarea. Avea ochii închiși acum.

— Lisa avea pe cineva? întrebă Cipu. Vreun prieten?

Winter înălță capul.

— Din când în când. Ultimul era un băiat din Timișoara, Vlad. Între ei s-a terminat de vreo lună.

— Sunteți bine informat.

— Da. Aveți tot ce trebuie?

— Pentru moment, răspunse Cozma.

Winter îi însoți până la ușă. Când o deschise, lumina zilei de pe coridor căzu pe fața lui, iar Cozma văzu că avea ochii înroșiți, de o epuizare infinită.

— Ce înseamnă noi, domnule Winter? întrebă el.

— Familia mea și cu mine.

— Unde este familia dumneavoastră?

Winter păru confuz, de parcă i-ar fi fost greu să dea un răspuns la această întrebare.

— A rămas atunci în Germania? Când ați venit aici?

— Da.

— La Prenzlin?

Winter încuviinţă.

— Da, la Prenzlin.

Rămaseră lângă maşini, discutară lucruri cu colegii de la Denta, îi interogaseră pe primii angajaţi, când veniră două maşini de serviciu de la Timişoara, membrii echipei de anchetă. Două femei, patru bărbaţi, toţi sub patruzeci de ani, doi la douăzeci de ani; cei din cealaltă generaţie, inteligentă, dar nu prea implicată, veniră la opt, plecară la cinci şi manifestară prea puţin interes pentru colegi şi pentru slujbă. Cozma le transmise tuturor copii după listele lui Winter, îi puse la curent cu evoluţia situaţiei şi repartiză sarcini.

Cei de la Denta se întoarseră la sediu, timişorenii se răspândiră prin curte.

Cipu arătă spre maşinile din faţa clădirii de birouri şi întinse mâna după telefon. În timp ce-l suna pe Florian, Cozma răsfoi lista angajaţilor de la JM România. Şaizeci şi nouă de nume, majoritatea româneşti, două scandinave, trei nemţeşti, unul italian; niciunul nu-i spunea nimic. Lista cu lucrătorii de azi din întreprindere era ceva mai scurtă, patruzeci şi şapte de nume. După unul, un semn de întrebare, Adrian Lascu.

Cipu lăsă jos telefonul mobil.

— Vine peste jumătate de oră.

— Abia atunci?

— Atunci are pauză.

Traversară curtea până la clădirea de birouri, o clădire funcţională joasă, albă, cu acoperişul plat, cu ferestre mici, dreptunghiulare, pereţi subţiri, linoleum rezistent, cerură îndrumări unor angajaţi deranjaţi şi ajunseră în cele din urmă în faţa biroului angajatei responsabile de personal, o româncă la vreo patruzeci de ani, cu unghiile roase, ten de fumătoare şi privire nesigură, care se prezentă „Tereza”.

— Nu ştiu, spuse ea. Pur şi simplu n-a venit azi.

— L-ați sunat? întrebă Cipu.

Ea clătină din cap. În ochi i se iviră lacrimi.

— Din cauza Lisei? spuse Cozma.

Ea dădu din cap.

— Sunați acum, Tereza.

Ea încercă pe telefonul mobil al lui Adrian Lascu, apoi la părinții lui din Coruia, unde locuia el, nu răspunse nimeni.

— Cine este Ecaterina Lascu? întrebă Cozma.

— Mama lui. Lucrează dincolo, în casă.

— Ați fi putut s-o sunați, spuse Cipu sever.

— Aș fi făcut eu și asta, dar…

— Treaba cu Lisa, spuse Cozma.

Ea încuviință recunoscătoare.

— Ce fel de om este Lascu? dori Cipu să știe.

Ea își băgă capul între umeri.

— Nu știu…

— Dar îl cunoști?

— Nu prea bine.

Cozma văzu asta, își dădu seama după sprâncenele încruntate ale lui Cipu, că și el vedea cum ea se ferește să răspundă.

— Vă rog să-l descrieți, spuse el.

Din nou ridicare din umeri.

— Tânăr, douăzeci de ani, cred. Zvelt, mai degrabă înalt, poate un metru șaptezeci și doi. Soțul meu are un metru șaptezeci și… poate de înălțimea dumneavoastră.

Cozma zâmbi, se îndreptă.

— Nu, mai scund. Mai degrabă un metru șaptezeci și doi.

— Ca Ciprian Rusu al nostru, aici de față?

— Poate.

— Nu știu ce înălțime am. Pe vremuri eram mai înalt.

Cipu aduse două scaune de la o masă din colț, se așezară în fața biroului Terezei.

— Cu ce se ocupă Lascu? întrebă Cozma.

— Cu tot ce se poate. Unde este nevoie de el pe moment. Recoltare, umplere silozuri, încărcare, descărcare. Uneori conduce unul dintre camioane până la Moldova Veche.

— Ce este la Moldova Veche?

— Dunărea, spuse Cipu.

— Un port de încărcare.

— Încă o dată, ce fel de persoană este Lascu?

— Poate că ar fi mai bine să-l întrebați pe domnul Winter.

Cipu își drese glasul, avea în mână acum o bancnotă de cincizeci de lei.

— Tereza, este important.

Ea îl privi lung, clătinând din cap încurcată.

— Foarte important.

— Nu știu… Nu.

Cozma se aplecă spre Cipu, luă bancnota și i-o puse în buzunarul sacoului.

— Mulţumesc, uitasem complet de asta.

Auzindu-l pe Cipu cum chicotește surprins, se întoarse spre Tereza și o privi cu un zâmbet amical și totodată distant. Privirea fermă, vocea scăzută, practica din nenumărate interogări ale unor femei în jur de patruzeci de ani, intimidate, în combinaţie cu cele mai potrivite cuvinte, întotdeauna cu scop precis, atâta timp cât nu aveau avocatul alături.

— Pe cine vreţi să acoperiţi, Tereza? Pe Adrian? Poate că este un criminal. Pe Lisa? Aţi dori să vedeţi fotografii ale cadavrului ei? Pe tatăl Lisei, șeful dumneavoastră? Pe altcineva? Pe Ecaterina?

Ea își aplecase capul, unghiile maltratate zgâriau interiorul degetelor mari.

— Sunt niște povești, spuse încet, în cele din urmă, povești despre Adrian și Lisa, că se întâlneau în secret…, dar nu știa dacă este adevărat.

Aflase pentru prima oară despre asta în urmă cu câteva luni, în aprilie sau mai, de atunci auzise mereu. Unul dintre lucrători i-ar fi văzut dimineaţa împreună la râu, altul, seara în pădure…

— Cum adică împreună? întrebă Cozma.

Pe obrajii ei se împrăștie roșeaţa.

— Nu așa. Nu… Nu așa.

— Atunci cum? întrebă Cipu, pierzându-și vizibil răbdarea.

— Nu știu… Au stat împreună pe malul râului. Au plecat la plimbare împreună. Au stat… întinși alături, pe malul râului.

— Așa deci!

— Nu, nu, îmbrăcați. Cel care i-a văzut spunea că ei arătau în aer. Spre cer.

— Și ce era acolo pe cer? Un avion? Stele căzătoare? Un roi de albine? Un câine zburător? Vorbiți odată, Tereza, șefului îi este foame… al meu, nu al dumneavoastră. Arătă spre Cozma. Devine nesuferit când îi este foame.

— Dar nu știu!

Cipu oftă.

— Și cine v-a spus toate astea? Cine i-a văzut pe cei doi împreună?

— Asta… asta… nu pot să spun.

— Nu vreți să spuneți.

— Da. Nu.

— Bine, spuse Cozma ridicându-se.

— Vedeți, acum este nervos!

Își propti mâinile pe masă, aşteptă câteva secunde şi privi cum mușchii obrajilor Terezei se încordează de teamă.

— Ultima întrebare, deocamdată. Tatăl ei știe despre poveștile astea despre Adrian și Lisa? Domnul Marthen? Domnul Winter știe?

— Nu știu. Poate domnul Winter. El merge deseori pe afară cu lucrătorii, ei îl simpatizează.

— Pe domnul Marthen nu-l simpatizează?

— Ba da. Dar, adesea, el iese singur. Nu vorbește așa de mult cu lucrătorii.

Roșeața revenise, mâinile i se mișcau nervos, ca și când ele ar fi încercat să recupereze sau măcar să relativizeze ceea ce spusese.

— Dar este un şef bun! Plăteşte bine în comparaţie cu alţii. Este prietenos.

— E neamţ, spuse Cipu.

— Majoritatea angajaţilor sunt români.

Cozma duse scaunele înapoi.

— Vă rog să nu-l înţelegeţi greşit pe domnul Rusu.

— Un neamţ care cumpără România, continuă Cipu cu o voce sumbră. Ca şi alţi nemţi, ca şi austriecii, danezii, arabii, americanii, italienii şi, în curând, şi ei, indienii şi eschimoşii. Cumpără bucată după bucată din România. Se cheamă că patruzeci la sută din România aparţine deja străinilor şi treaba nu se va opri aici. Nu că aş avea ceva împotriva străinilor, doar împotriva capitaliştilor.

— Aşa am şi eu serviciu, şopti Tereza.

— Aşa că a trebuit să devin poliţist, spuse Cipu.

— Credeam că este invers, opină Cozma pe hol. Familia ta a vândut pământul pentru că tu ai devenit poliţist.

— Poate că atunci a fost aşa, Ioane, sau poate că nu. Oricum, azi nu mai este aşa. Aşa se întâmplă cu lucrurile care s-au petrecut demult, ele se schimbă şi, astfel, îşi dezvăluie adevăratul caracter.

Ieşiră la lumina soarelui.

— Ar trebui să nu mai bei, spuse Cozma.

— Neapărat.

Cozma îşi adună oamenii şi-i trimise pe patru la Coruia, pe ceilalţi doi la unul dintre tractorişti, care urma să-l caute, împreună cu ei, pe Adrian Lascu, pe câmp, pentru orice eventualitate. Apoi plecă după Cipu, care intrase deja în

casă. La jumătatea drumului prin curte, o maşină veni spre el, Florian era la volan. Cozma se întoarse şi îi făcu semn din mână. Se opri în faţa maşinilor care aparţineau angajaţilor JM România şi arătă spre ele. Florian coborî din maşină, acum în blugi şi hanorac, cu o tabletă în mână. Examină pe rând maşinile.

— Negativ.

— Aşa de repede? întrebă Cozma uimit.

— Voi căutaţi un Polo 3, iar aici nu este aşa ceva.

Îl lămuri pe Cozma: ampatamentul, ecartamentul, greutatea estimată, anvelopele, una chiar dintre anvelopele originale, celelalte trei „de aici”, de la fabrica Continental din Timişoara. Arătă spre tabletă.

— Polo 3 a fost produs între 1994 şi 2001, cred că al vostru provine din prima serie de modele. A cumpărat-o la mâna a doua. Vouă vă plac maşinile nemţeşti uzate.

— Vouă?

Florian dădu din cap.

— Vouă.

— Nouă, românilor? Nouă, bătrânilor?

— Vouă, românilor.

Cozma s-a gândit la Kadett-ul lui, nu-l putea contrazice.

— Poate e vreo greşeală?

— Nu. Un Polo 3.

— A mers la Coruia?

— Şi s-a întors, apoi a plecat spre nord. Dacă mă întrebi, şoferul purta

sandale. Dar să nu-mi ceri garanţii.

— Sandale?

— Am spus să nu-mi ceri garanţii.

Cozma îi mulţumi şi se întoarse în direcţia casei.

— Nu vrei să afli mai multe?

Se întoarse.

— De exemplu?

— Culoarea.

— Spune odată, Florian.

— Verde metalizat. S-a zgâriat într-o ramură.

Telefonul lui Cozma sună, era o colegă dintre cei care-l căutau pe Lascu prin întreprindere. Categoric, nu apăruse azi, altfel s-ar fi anunţat la maistru. Cozma o rugă să dea în urmărire maşina Polo, în timp ce se uita la Florian, care urcase în maşină fără să spună vreun cuvânt şi pornise. Se duse la casă, găsi bucătăria unde Cipu aştepta împreună cu Ecaterina Lascu, aşezaţi la o masă, pe scaune de lemn. Ea ţinea în pumn o batistă şi îşi trecea mereu mâna cealaltă peste părul împletit, de parcă în niciun caz nu trebuia să scape vreo şuviţă. Tristeţea pentru Lisa se vedea clar. Cu toate acestea, iradia demnitate, mândria şi demnitatea oamenilor simpli, a căror ţinută nu depindea de bani sau statut. Ţinea bărbia uşor ridicată, semnalând pregătirea pentru luptă.

Se întoarse către Cipu.

— Un Polo mai vechi.

— Ea spune că ei nu au maşină.

— Nimeni din Coruia nu are maşină, adăugă Ecaterina.

Cozma luă la cunoștință. Poate că ei se înșelau și Polo-ul n-avea nicio legătură cu crima. Sau nu fusese condus de autor, ci de un martor. În această etapă incipientă, te puteai gândi la orice.

— Unde este fiul dumneavoastră?

— Acasă, are febră.

— De ce n-ați anunțat?

— Pe cine?

— La birou. Pe Tereza.

Bărbia ei se ridică încă un centimetru și Cozma văzu că părea să înțeleagă câte ceva. Înțelese și el.

— Eu vorbesc despre Adrian, dar dumneavoastră?

— Despre Adrian?

El încuviință.

— Unde este, doamnă Lascu?

— Pe câmpurile de lângă Gătaia, cred.

— Și cine este acasă? Cu febră?

— Răzvan.

— Răzvan este celălalt fiu al dumneavoastră?

Ea încuviință.

— Ce-i cu Adrian?

— Vrem să vorbim cu el, spuse Cipu.

Cozma scoase un scaun de sub masă şi se aşează.

— De ce credeaţi că întreb de Răzvan?

Ecaterina îl privi fix, părea să înţeleagă tot mai multe. Lacrimile îi curgeau pe obraji.

— Adrian nu este pe câmp?

— N-a venit astăzi la muncă.

— Pot să-l sun?

Când Cozma încuviinţă, ea scoase un mic telefon mobil din buzunarul halatului, îl deschise şi apelă. În zadar. Lăsă mâna în jos, îl privi din nou pe Cozma. Trecură mai multe secunde, el o văzu cum gândeşte, ce gândeşte, cum luptă cu gândul că lumea ei s-ar putea prăbuşi, că fiul ei ar putea fi un criminal. În cele din urmă, spuse:

— El nu i-ar fi făcut niciodată nimic.

— Dar Răzvan? I-ar fi făcut ceva?

— Nu aşa ceva! îşi şterse lacrimile.

— Totuşi, aţi crezut că întreb de el.

— Are uneori probleme cu poliţia.

— Ce fel de probleme? Aruncă Cipu.

— Încăierări. Furt. Uneori fură bani. Sau bere. Odată a furat o bicicletă.

— Aşadar, el ar fi furat-o sau ar fi bătut-o şi pe Lisa, dar n-ar fi ucis-o? La asta vă referiţi?

Ea ridică din umeri, murmură:

— Răzvan este Răzvan.

Cozma puse o mână pe brațul lui Cipu ca să-l tempereze.

— Știți că Adrian și Lisa se întâlneau?

Ecaterina ezită și, din nou, el crezu că știe la ce se gândește ea. Văzu neîncrederea, incertitudinea din ochii ei, oare ar fi mai bine să tacă, să nu-i facă rău lui Adrian? Dar nu i-ar face mai mult rău dacă ar tăcea sau chiar ar minți?

— Da, șopti ea.

— De unde?

— El spunea ceva de felul ăsta.

— Era îndrăgostit?

— Cred că da.

— Și Lisa?

Ea clătină din cap.

— A spus el asta?

— Nu. Dar era uneori… trist. Părea trist.

Telefonul lui Cozma sună din nou, colegii pe care îi trimisese în Coruia. Numai Răzvan Lascu era în casă. Avuseseră probleme cu el, fusese nevoie să-l încătușeze.

— Adrian este acasă? întrebă Ecaterina.

El se ridică.

— Nu. Veniți.

Pe hol, ea spuse:

— Aș dori să vorbesc la telefon, vă rog.

— Cu cine?

— Cu o prietenă. Este avocată. Și trebuie să anunț la birou.

— Sunați.

Părăsiră casa fără să audă ce spunea Ecaterina. Puțin mai târziu, ea îi ajunse din urmă și merseră unul lângă altul prin curte, care acum era mai plină de viață decât înainte. Un grup de lucrători stătea în fața uneia dintre hale, Winter era în mijlocul lor. Lângă un camion-cisternă având încărcătură de combustibil, cei doi colegi de la Serviciul Criminalistic vorbeau cu un omuleț încovoiat, probabil șoferul.

„Nu se mai simte moartea”, gândi Cozma, ea făcea acum parte din aceşti oameni, de acum încolo le aparținea.

11

Neu-Prenzlin

Winter reveni în casă, încercând să nu rămână cu privirea asupra obiectelor care-i aparţinuseră Lisei. Mini-ul acoperit de praf cu care ea alerga dus-întors între Timişoara şi întreprindere. Pe hol, gecile strâmte, nenumăraţii adidaşi pe care Ecaterina îi punea în ordine în fiecare zi, adidaşi mereu noi, deoarece culorile, modelele şi materialele la modă păreau să se schimbe în fiecare săptămână. Se oprise şi se uita lung la raftul pentru pantofi cu patru niveluri, două duzini de adidaşi de toate culorile, pantofi cu toc jos şi primii pantofi cu toc înalt. Ce se va întâmpla cu toţi aceşti pantofi? Nu ştia cum va hotărî Marthen când va veni momentul, ştia doar că el însuşi niciodată nu ar fi în stare să golească o casă de lucrurile pe care defuncţii le lăsaseră în urmă.

Marthen era tot în camera de zi. Cu telefonul în mână, stătea jos, lângă canapeaua bej, grotesc supradimensionată, pe care Yvonne o comandase la Güstrow, ca şi cum acesta ar fi fost singurul mod în care ea s-ar fi putut simţi în România ca acasă, cu ajutorul unor canapele, fotolii, scaune tapiţate, numeroase perne şi pături, care veneau de „acasă” şi, de aceea, poate arătau şi miroseau familiar. Winter nu-şi amintea să-l fi văzut vreodată pe Marthen stând aici. Nici pe Lisa, ea stătuse în această cameră cât mai rar posibil. În ochii ei, aceasta reprezenta eşecul căsătoriei părinţilor. O cameră comună, care nu devenise o încăpere a familiei, deoarece tatăl aproape că nu intra acolo.

Un tată care locuieşte pe câmpuri.

El îi auzea râsul ascuțit și trist. Îi vedea ochii plini de viață și triști.

„Cai pentru Lisa”, se gândi el, „în amintirea lui Emmy.”

Acum, el și Marthen aveau în comun mai multe decât copilăria și tinerețea și iubirea pentru Anett.

Se apropie de unul dintre fotolii și își puse mâinile pe spătar. Răcoarea țesăturii îl calma. Privi cum Marthen împinge încet telefonul spre mijlocul măsuței și își fixează privirea pe el, strângându-și mâinile tremurânde, ca și cum ar fi decis să aștepte până ce sună. Până când Yvonne îl va apela pe el, nu invers. Winter se așeză pe fotoliu, ar fi vrut să spună: „Fă asta mai târziu, peste câteva ore, mâine. Dăruiește-i câteva ore în care să mai aibă o fiică. Dăruiește-i această după-amiază, această seară.”

Ultima seară cu fiica ei îndepărtată.

Marthen îl privi. Avea gura deschisă, respira cu greutate. Părea că ar vrea să țipe, dar nu țipa, el n-ar mai țipa niciodată din disperare. N-ar țipa niciodată la vederea fiicei sale scăldate în sânge. Stătuse în fața ei mut, susținut de Eugen. Tot mut ar purta cu el acea imagine pentru tot restul vieții.

— Ce facem mâine cu saudiții? întrebă Winter. Să amân programarea?

Marthen ridică mâna, nerăbdător.

— Vorbește odată, Maik.

— Adrian n-a venit la muncă astăzi. Adrian Lascu.

Marthen nu spuse nimic, nu părea să înțeleagă.

— Nu a sunat. Nimeni nu știe unde este.

— Ecaterina?

— Nici ea. Au luat-o cu ei.

— Poliția?

— Cei doi care au fost aici.

Marthen îşi privi mâinile, ridică din nou privirea. Aştepta. Aşa că Winter îi povesti ce aflase de la Lisa. Faptul că se întâlnise adesea cu Adrian, din vară încoace, că erau ca frate şi soră. Că ea se simţea bine în prezenţa lui.

Marthen se încruntă, şopti:

— Adrian?

— Nu ştim încă.

— Dar dacă a fugit?

— Dacă a fugit.

— Se… întâlnea lângă râu?

— Lângă râu, în pădure, dincolo, la hambarele goale.

— Ca să facă ce?

— Ca să vorbească. Să râdă.

Winter ridică din umeri, îşi dădea seama că nu este convingător.

Ne uităm la cer.

Râdem fără motiv.

Uneori nu spunem nimic şi asta e tot frumos.

— Sex?

— Din câte ştiu, ea făcea sex cu alţii, spuse el.

— S-au întâlnit azi-dimineaţă?

— Posibil.

— De ce n-ai avertizat-o?

— Cu privire la ce?

— La faptul că la un moment dat el va dori să facă mai mult decât să vorbească.

— Cred că ea știa asta.

— Ar fi trebuit să mă informezi, Maik.

— Ea n-a vrut.

— Sunt totuși… tatăl ei.

Marthen își încrucișase mâinile și le freca una de alta. Degetele se mișcau în așa fel, încât păreau că se luptă între ele. „Aș fi putut-o avertiza. Aș fi putut să-i interzic asta.”

Să-i interzică ceva Lisei? voia Winter să întrebe, dar renunță. Era aproape la fel de încăpățânată ca tatăl, bunicul și mătușa ei.

— Un tată ar trebui să știe așa ceva, nu-i așa?

— Sunt atât de multe lucruri pe care ei nu vor să le spună, Jörg.

Marthen își ridică privirea, strângând din ochii mici, mișcându-și pleoapele încet, ca un om beat în pragul leșinului. El încuviință abia perceptibil o scuză mută, care spunea tot. Lisa, Emmy, faptul că el și Winter aveau acum mai multe în comun. Limbajul fraților Marthen. Cele mai mici mișcări, adesea doar sugerate, ca și cum ei ar fi sperat că el nu le va observa, pentru că ei nu voiau să se exteriorizeze. Puține erau exprimate prin cuvinte. Anett nu spusese niciodată te iubesc. Niciodată rămâi cu mine, te rog. Niciodată am nevoie de tine. Cei doi frați nu călcau niciodată pe sloiurile plutitoare făcute din cuvinte. Și, astfel, nu existase niciodată un „noi” pentru niciunul dintre ei doi. Dacă exista un „noi”, acesta putea fi distrus. Și apoi? Ca „eu” erai zdrobit. Oare ceilalți nu încercau mereu să te zdrobească? Propriul tău tată, cadrele LPG-ului[1], Stasi[2], guvernul? Prietenii care spionau? Cei doi nu-și dădeau seama de faptul că lumea nu însemna nimic, absolut nimic, fără un

„noi” undeva, cândva.

Lisa îşi dădea seama. Căutase pretutindeni un „noi”, pentru că tatăl ei refuzase acest lucru.

Ne uităm la cer.

Râdem fără motiv.

Tăcem.

Chiar şi cu el, cu Winter, îşi crease un „noi”. El fusese legătura cu Prenzlin, cu bunicii, cu propria copilărie. Confidentul părintesc din patrie, de care-i fusese tot mai dor.

Marthen se ridică aproape cu încetinitorul, părea să-i fie greu în încăperea greşită, în viaţa greşită, în viaţa fără fiica lui. Clătinându-se, se duse la fereastră şi trase perdelele, păşind rar şi apăsat de-a lungul peretelui. Ziua luminoasă reveni, iar Winter avu impresia că abia acum, în lumina care se întorcea, îşi dădea seama pe deplin cât de străin era Marthen în această cameră de zi, cât de străin se simţea el, de fapt, faţă de tot ce se întâmpla în afara capului şi a corpului său.

Fiindcă şi Lisa fusese o străină pentru el şi fiindcă îi era ruşine pentru asta. Fiindcă pentru el, în lumea lui, numai Winter era ceva mai puţin străin.

Marthen rămăsese cu spatele la el, cu mâinile în buzunarele pantalonilor şi privea peste câmpuri.

— Oare-l vor găsi?

— Aşa presupun.

— Îi putem ajuta?

— Nu, spuse Winter cu fermitate. Probabil că oamenii noştri nu vor discuta cu ei.

— Am eu grijă să discute.

Marthen se întoarse spre el.

— Dacă ei nu-l găsesc…

Winter tăcu mult timp; în cele din urmă încuviință, ca o promisiune mută:

— …atunci îl voi găsi eu.

1. LPG, Landwirtschaftliche Produktionsgenossenschaft, cooperativă agricolă de producție.

2. Stasi, Staatssicherheitsdienst der DDR, Serviciul de securitate de stat al fostei RDG.

12

Coruia

Două-trei duzini de căsuțe improvizate din lemn și piatră, de-a lungul unui drum neasfaltat și a unei străzi laterale pe jumătate abandonate, geamuri sparte, ziduri prăbușite, grădini sălbăticite. Tinerii se mutaseră cu serviciul la Timișoara, București sau chiar în vest, vârstnicii erau acasă sau muriseră, așa cum spunea Ecaterina, în timp ce mergeau prin Coruia. Majoritatea caselor erau atașate la câmpurile pe care JM România le închiriase sau le cumpărase. Și familia Lascu îi cedase lui Marthen patru hectare.

— Iar el crește monoculturi și se îmbogățește, spuse Cipu din spate.

— Este un om bun, spuse Ecaterina.

Cipu se aplecă.

— Dar este un capitalist.

— Plătește mai mult decât alții din Timiș.

— La fel cum ar trebui să plătească în Germania?

Ea nu răspunse.

— Sigur va exporta în Occident sau în Arabia tot ce recoltează, ca și ceilalți. Ha! Crește aici, o mănâncă arabii, noi trebuie să importăm scump alimente și se presupune că asta este binecuvântarea globalizării și a liber-schimbului. Ce binecuvântare mai e și asta?

Cipu vorbise cu furie, gesticula mânios, cu o țigară în mână, particulele de scrum zburau prin fața lui Cozma.

— Dar nici chiar globalizarea și comerțul liber nu știu unde să ducă patru milioane de mici fermieri români, asta este problema. Nu toți pot lucra la o companie germană de furnizori de piese auto din Timișoara, ca soțul dumneavoastră.

— Las-o baltă, Cipu, spuse Cozma, oprind lângă mașina colegilor în fața ultimei case de pe stradă.

— Uneori trebuie doar să spui lucrurilor pe nume, murmură Cipu.

Se duseră la casă, Ecaterina mergea înainte. Un gard de sârmă deformat de furtunile ultimelor decenii, în spatele lui erau pisici și câini. Ușa îngustă de la intrare era deschisă. Cu coada ochiului, Cozma îl văzu pe Cipu aplecându-se spre unul dintre câini ca să-l lase să-i adulmece mâna. Intră în casă. Lângă un vestibul minuscul se afla o chicinetă, iar vizavi o masă de sufragerie. În partea opusă a încăperii se aflau o canapea, fotolii, un televizor, un șemineu. În mijlocul canapelei ședea un bărbat obosit, prost dispus, de vreo treizeci de ani, Răzvan. Pantaloni de pijama, maieu, o țigară în gură, mâinile legate la spate. Cei patru colegi se împrăștiaseră în jurul lui.

— Aici nu se fumează.

Ecaterina se duse la Răzvan și-i scoase țigara din gură.

— Dan, spuse Cozma.

— Îmi cer scuze.

Dan îi întinse Ecaterinei țigara pe jumătate fumată, ea o duse la ușă. Cozma arătă spre masa de lemn din fața lui Răzvan, pe care zăcea un teanc de bani.

— Unde ați găsit asta?

— În buzunar, răspunse Dan.

Cozma îl privi cu atenție pe Răzvan. Nebărbierit, cu părul des, nepieptănat,

cu pielea feței albicioasă ca și brațele, un tatuaj runic pe umărul drept, un S. În ochi și la colțurile gurii erau ură și furie.

— Și? Dumneavoastră de unde i-ați luat?

Răzvan ridică din umeri și rânji.

Ecaterina se întoarse, păru să încremenească atunci când văzu banii. O privire rapidă către peretele de lângă șemineu, din care, așa cum observă acum Cozma, lipsea o piatră, căzută pe podea. Se așeză pe un fotoliu, luă bancnotele și numără încet. El văzu cum îi alunecă printre degete bancnotele de lei și euro, poate un total de două mii de euro.

Ea se uită la Răzvan, palidă la față. Ceva lipsea, gândi Cozma.

Îl chemă printr-un semn pe Dan și primi raportul. Răzvan era singur când ei veniseră, culcat în pat, cu o sticlă de țuică aproape golită pe noptieră. Opusese rezistență, urlase că are febră, că are nevoie de un doctor, haită comunistă nenorocită. Îl încătușaseră și inspectaseră casa cu prudență o singură dată.

— Uită-te la șemineu, spuse Dan încet.

Cozma se întoarse. Jăratic rămas, o grămadă de cenușă, material care fusese ars doar parțial.

— Cheamă tehnicienii. Ar trebui să ajungă în sfârșit și Cipu. Ai sunat-o pe femeia pilot?

— Încă n-am ajuns la asta.

— Cipu poate prelua asta.

Dan îi întinse cheia de la cătușe, apoi scoase din buzunarul gecii o fotografie a lui Adrian Lascu, care urma să fie folosită la urmărire. Nu era o poză prea bună, nu prea clară. El era surprins stând pe un gard, un tânăr subțire, obișnuit, ținea spatele drept, atletic. Părul negru și rebel, de lungime medie, mai degrabă ridicat decât lăsat pe ceafă. Umbrele făceau ca trăsăturile să pară ascuțite, ochii nu se vedeau bine, gura era o linie nemișcată.

— Și dacă aveți nevoie de ajutor?

Cozma clătină din cap și-i dădu înapoi lui Dan fotografia. Așteptă până când ieșiră cei patru colegi, prea mulți oameni pentru această încăpere mică, pentru cei doi care locuiau aici, prea mulți care nu făceau parte din familie.

O familie care fusese cândva mult mai mare. Pe o comodă îngustă de lângă canapea, observase portretele înrămate a trei fete și trei băieți, pe patru dintre ele era o panglică neagră simplă, un fel de bandă de doliu. Patru dintre cei șase nu mai erau în viață, inclusiv toate fetele. Pe peretele din spatele comodei atârnau două medalii de maternitate din vremurile vechi, clasa a II-a pentru cinci copii, cu aversul de bronz, clasa I pentru șase copii, argintie, ambele acoperite de praf și funingine.

Dintr-o dată, Cipu apăru în încăpere, trecuse printr-un fel de perdea de mărgele spre cel mai îndepărtat colț al peretelui lateral. Se așezară pe fotoliile simple, lângă Ecaterina. Cozma îi spuse lui Răzvan numele și gradele lor, „totul ar trebui să aibă o ordine, ar trebui să fie pus în ordine”, se gândi el, poate în propriul lui interes. Încă nu știa cum va reacționa față de Răzvan. Problema era tatuajul runic.

— Unde este Adrian?

— De unde să știu?

— L-ați văzut azi?

— Eu dormeam când a ieșit.

— Când a fost asta?

O ridicare din umeri.

— Eu dormeam.

Ecaterina spuse că luaseră mic-dejunul împreună, ca de obicei, Adrian, soțul ei, Iosif, și ea. Ea și soțul ei ar fi pornit la șase și jumătate, Adrian pleca mereu din casă pe la șapte și jumătate.

— Mergeți acolo pe jos?

Ea încuviință.

— Afară este o bicicletă, interveni Cipu.

— A mea.

Răzvan ridică un picior și le arătă talpa dreaptă, desculță. Primele trei degete și o bucată de talpă lipseau.

— Mergi greu cu jumătate de talpă.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Cozma.

— Neimportant.

— Puteți conduce în situația asta?

— N-am permis de conducere.

— Ce-i cu tatuajul?

— Care?

Cozma arătă spre umărul lui Răzvan.

— Înseamnă „soare”. Pentru că noi, țăranii, trăim cu soarele.

— Noi, țăranii, mă faci să râd, murmură Cipu.

— Sunt două și reprezintă SS-ul german, spuse Cozma.

— Ce german?

— Alte tatuaje?

Răzvan își ridică antebrațul stâng. O linie verticală la interior, cu câte un cârlig în unghi ascuțit la fiecare capăt, unul îndreptat în sus, celălalt îndreptat

în jos.

— Un Wolfsangel[1], spuse Cozma. Din cauza lupilor din regiune?

Răzvan încuviință cu un zâmbet larg.

— Are și Adrian tatuaje dintr-astea?

— Dintr-astea?

— Simboluri fasciste.

— Nu, nu, spuse Ecaterina.

— Unde mergi cu bicicleta? întrebă Cipu.

Răzvan căscă, frecându-și ochii.

— Ici și colo.

— Și azi-dimineață?

— Deloc. Încă n-am ieșit din casă.

— Poate cineva să confirme?

Răzvan râse.

— Ce vrei să-mi pui în cârcă, domnule funcționar public?

— Complicitate la omor, spuse Cozma.

Florian veni cu un alt tehnician criminalist. La mașină, luară amprentele lui Răzvan și ale Ecaterinei, apoi dispărură în casă. Cozma îi urmă pe mamă și fiu în grădină, între timp căutându-l și pe Cipu. Îl văzu afară pe câmpul care se întindea în spatele unui gard de lemn mâncat de vreme. Stătea aplecat, cu mâinile pe genunchi; de la distanță părea aproape sferic în această poziție.

Mai departe, la o sută de metri, spre centrul satului, văzu alte două siluete, aplecate și ele deasupra solului.

Răzvan se întinsese pe una dintre cele două canapele vechi din grădină, fuma și ocăra de unul singur, în timp ce Ecaterina stătea pe cealaltă canapea, cu un pahar cu apă în mână. Cozma păși spre gard și văzu pe pământ urme de pași care duceau spre Cipu, doi adulți, una de pantofi de dimensiuni medii și nu prea grei, cu tălpi aproape lise, pași mari, de parcă omul ar fi fugit. La un metru distanță, urme supradimensionate, picioare ușor întoarse spre exterior, „urme obișnuite de polițist”, gândi el și-i veni să zâmbească, plate de la asfalt, de la pantofii de proastă calitate și greutatea supraponderală. Câmpul se termina la aproximativ trei sute de metri, lângă pădure, iar într-acolo îi vor conduce primele urme. Îl sună pe Florian. Era necesar ca ei să asigure profilul.

— O să termini repede.

— Da, nu-i așa? spuse Cozma, mulțumit.

Era doar o chestiune de timp până să-l găsească pe Adrian. Panica îl împingea, făcea prea multe greșeli.

Cipu reveni, împingând din umeri, legănându-se, cu un zâmbet în colțurile gurii, de parcă pământul din câmp, în care pantofii i se afundau pe jumătate, îl umplea de încredere și fericire spontană.

— Îl săltăm pe Răzvan?

— Da.

Cozma arătă cu bărbia spre siluetele îndepărtate care lucrau pământul.

— Te duci acolo? Îi întrebi dacă au văzut ceva? Pe Adrian, Polo-ul.

Cipu încuviință, apoi se strâmbă brusc.

— Auzi, îmi pare rău pentru ce-a fost mai înainte la Tereza, dar nu mă pot opri.

Deveni frenetic, gesticula rapid.

— Este în sângele meu, Ioane, este în sângele nostru, al tuturor, de secole. După mine, spune-i meteahnă. …Cum zici tu mereu: „Marea Meteahnă Românească”, n-ai decât. Dar este tocmai un lucru românesc, este o tradiție fără de care n-am fi supraviețuit socialismului! Este un bun cultural care ar trebui să fie inclus pe lista UNESCO! Oricine pretinde că este ceva ilegal sau demodat poate că are dreptate, dar atunci nu este un român adevărat, cu excepția ta, desigur. Tu poți să spui ce vrei, tot rămâi un român adevărat, până în măduva oaselor, ai alte metehne româneşti.

— Și dacă Tereza te reclamă?

— Pentru ce să facă asta?

— Tentativă de mituire.

— Asta se cheamă mituire?

— Poate că așa o vede ea.

Cipu zâmbi.

— Ei, atunci este cuvântul ei împotriva cuvântului nostru.

— Banii, Ecaterina.

Ea își întoarse capul spre el, dând ușor din cap. Privirea ei rămase fixă, lupta cu lacrimile. Era afundată adânc în perna umflată din cauza umezelii, cu mâinile în poală, cu paharul de apă pe jumătate plin. Suferința ei îl îngrijora pe Cozma. Suferința oamenilor, cea care începea cu adevărat doar la apariția lui, la cuvintele lui, și care doar din cauza lui nu se mai sfârșea.

— De unde sunt banii?

— Domnul Marthen ni i-a dat pentru pământ.

— Cât a plătit?

— Șase mii de euro.

Cozma se așează pe mâner, cu picioarele proptite în podea, n-avea încredere în stabilitatea canapelei.

— Pentru patru hectare? Asta nu este foarte mult, nu-i așa?

— Noi n-am mai cultivat câmpurile. Încă din 2010, de când Iosif lucrează la Timișoara și eu lucrez în casa domnului Marthen.

— Solul se deteriorează atunci când este lăsat în paragină?

— Pierde din substanțele nutritive. Devine tare și acid. În plus, pe aici vremea îl strică mai repede.

— Pe aici?

— Pe latura Carpaților expusă la intemperii.

— Și ce se face cu un astfel de sol?

— Trebuie să fie prelucrat.

— Adică?

— Este nevoie de agrocalcar. De îngrășământ.

— Marthen a avut grijă de asta?

— Oamenii lui, da.

— Cât durează așa ceva? Adică prelucrarea?

— O jumătate de an. Uneori un an.

Cozma se scurse cu grijă de pe mâner, lângă Ecaterina.

— Cine știa de bani?

— Iosif și cu mine.

— Adrian?

Ea încuviință ezitând.

— Nu și Răzvan?

— Nu.

— O parte lipsește, nu-i așa? Nu mai este totul acolo.

Ea încuviință din cap.

„Adrian”, gândi Cozma. „Venise acasă și luase banii. Răzvan a mințit.” Ce mai ura genul acesta de minciuni. Genul ăsta de mincinoși.

— Cât a luat?

— Două-trei mii.

— Euro?

— Da.

Ea își puse mâna pe antebrațul lui și zise pe un ton aproape îngăduitor, ca și cum ar vrea să-l avertizeze respectuos cu privire la o greșeală:

— N-a făcut el asta. Era totuși îndrăgostit de ea.

— Ea avea alți băieți, poate că el a fost gelos.

— Sigur. Dar el… El este încă un copil. Și foarte romantic. El gândește cu inima, nu cu capul.

— Este impulsiv? Uneori mânios?

— Nu, nu. Nu are în el nimic sălbatic. Nimic rău. N-ar fi putut face asta.

— Dacă așa este, îl voi ajuta, Ecaterina. Dacă mă convinge.

— Cum vă poate convinge dacă dumneavoastră credeți că a făcut-o? Înainte să fi vorbit cu el?

— Multe lucruri vorbesc împotriva lui.

— Dar sunt și mai multe care vorbesc în favoarea lui!

— Sunteți sigură că el nu gândește ca Răzvan?

Ea aruncă o privire spre celălalt fiu al ei, se uită din nou la Cozma.

— Ca Răzvan?

— Tatuajele.

— Doamne Sfinte, nu! Adrian este tocmai opusul. Răzvan este… A avut mare ghinion în viață.

— Ce s-a întâmplat cu piciorul lui?

— A intrat într-un tăietor, pufni ea pe nas. Era beat.

Cozma arătă cu degetul în spate.

— La Marthen?

— Nu, sus, la Dudeștii Vechi, la sfârșitul anilor ’90.

Răzvan ar fi plecat devreme din familie. Prea mulți frați pentru gustul lui, prea mult zgomot, prea puțină mâncare, casa era prea mică. Ar fi lucrat în companii mari peste tot în Timiș. Când a avut accidentul, el lucra pe câmp pentru o companie italiană.

— Și, înainte de asta, era adeseori supărat, avea obiceiul să bea prea mult, să se încaiere, nu știu de ce. Mi l-au adus înapoi fără jumătate de talpă și

lucrurile au continuat să se înrăutățească.

Ea se opri, reflectă.

— Dar trăiește și sunt recunoscătoare pentru asta.

— Da, spuse Cozma.

Îl auziră pe Răzvan înjurând. Nu mai avea țigări. Nu mai avea chef să stea culcat afară. Era bolnav, voia să se bage în pat. Încătușau un infirm! Niște nenorociți de funcționari publici. Niște nenorociți de comuniști.

Cozma se ridică.

— Adrian vă va suna?

— Cu siguranță, cândva.

— Atunci spuneți-i că ar trebui să se predea și că situația se va înrăutăți dacă nu se predă.

O pereche de pantaloni, o cămașă, un tricou, presupuse Florian. Numai cămașa era arsă în mare parte. Cozma duse punga de plastic cu resturile de îmbrăcăminte din șemineu, prin grădină, la Ecaterina. Ea recunoscu pantalonii. Adrian îi purtase de dimineață.

Ochii i se umplură din nou de lacrimi.

Cozma tăcea, ce putea să mai spună?

Lucrurile erau așa cum erau.

Se întoarse în casă, ținând punga în mână, și ascultă ce mai avea de spus Florian. Acesta găsise pete umede pe țesătură și nu putea garanta, „dar dacă vrei sânge, Cozma, atunci cred că te poți bucura.” Descoperise o „picătură” pe mocheta roasă din bucătărie, o pată întinsă pe una dintre bancnotele din pachet, ambele fiind probabil de sânge. Profilul și dimensiunea urmelor de

încălţăminte de pe câmp se potriveau, probabil, cu numeroasele urme de sânge din jurul cadavrului Lisei, în afară de două amprente incomplete de tălpi de pe drumul naţional. Amprente însângerate de la mână de pe cadavru, urme de lichid roşu uscat pe uşa casei, pe piatra de lângă şemineu, pe dulapul din camera fraţilor.

— A dat norocul peste noi cu atâtea urme, spuse Florian, cu un aer cinic, şi luă de pe masa din bucătărie câteva pungi cu cești de cafea folosite, un aparat de ras, o periuță de dinți, gel de păr și alte obiecte. Nu meriți tu atâta noroc, Cozma.

„Noroc”, gândi el.

„Noroc şi scepticism.”

Mai era o problemă cu maşina Polo.

Adrian venise spre casă pe jos şi plecase tot pe jos. Prin urmare, ce era cu maşina Polo? De ce şi până când staţionase în pădure lângă râu? De ce venise şoferul în Coruia?

— Cozma, spuse al doilea tehnician, ridicând o altă pungă de plastic. Un telefon mobil, l-au găsit în coteţ.

— Un moment, spuse Cozma.

Trecu din nou prin perdeaua de mărgele şi parcurse holul îngust pe lângă toaletă. Uşa la anexa din cherestea, unde familia Lascu ţinea o duzină de găini, fusese deschisă din interior, de parcă cineva s-ar fi izbit în ea. O întrebase pe Ecaterina. Dimineaţă, uşa era intactă.

Se aşeză din nou lângă ea şi îi spuse:

— Sunaţi-l pe Adrian.

— Am mai încercat.

— Mai încercaţi o dată.

Ea scoase telefonul mobil din buzunarul jachetei. Câteva secunde mai târziu, în spatele lor se auzi un sunet ca de harpă, mai întâi încet, apoi mai tare. Tehnicianul ieşi din coteţ, ţinând în mâna stângă punga cu telefonul mobil, şi ridică degetul mare.

Florian îşi luă rămas-bun, Cipu reveni. Cei doi de pe câmp susţineau că nu văzuseră pe nimeni în dimineaţa aceea. Nimeni care să fi fugit dinspre casă spre pădure şi nici vreo maşină. N-am văzut nimic, n-am auzit nimic.

— Mint.

Cipu ridică din umeri.

— Nu mai aveam bani.

Cozma îi întinse cei cincizeci oferiţi Terezei.

— Şi femeia pilot?

— Am uitat.

— Dă-i telefon, Cipu.

— Dă-i telefon, du-te acolo, fă asta şi asta, domnule secretar Rusu – mai scuteşte-mă, Ioane!

Brusc, umerii lui Cipu se ridicară până la urechi, mâinile i se învârteau pe lângă burta rotundă, chipul lui era în acelaşi timp operă, melodramă şi un pic de comedie.

— Era aşa şi pe vremuri? Fă asta şi asta, şi domnul secretar Rusu a făcut asta?

— Da, spuse Cozma.

— Ei, în acest caz, din fericire, totul rămâne ca pe vremuri.

Merseră în grădină, la Răzvan, fură nevoiţi să-l tragă de pe canapea, nu voia să vină de bunăvoie. În drum spre casă, el îi împinse brusc cu umerii. Era un om cât un taur, care la furie nu putea fi ţinut cu uşurinţă sub control. „Şi era vorba numai despre această furie”, gândi Cozma, care, ca şi Cipu, se îndepărtase puţin ca să nu fie lovit din nou. Lui Răzvan îi plăcea furia, îi plăcea să facă scandal. Nu-i păsa ce i se va întâmpla, atâta timp cât furia era o justificare.

Ecaterina îi ajută, spuse tăios:

— Ajunge, băiete! De ajuns!

Fără alte incidente, Răzvan se îmbrăcă; drept răsplată i se permise să ia o înghiţitură din sticla de ţuică, apoi păşiră spre curticica din faţă. În timp ce Cipu se apleca din nou spre unul dintre câini, Cozma merse mai departe cu Răzvan. Când ajunseră la Kadett, auzi sunetul unui motor, se apropia o maşină. Venea spre ei, trecând prin sat într-un nor de praf, mult prea repede.

O limuzină argintie, cu motor puternic. Cozma îşi feri ochii de soare cu mâna. Un Mercedes, nu cel mai nou model, dar bine întreţinut. Nu era cineva din Timişoara, numărul era de Bucureşti. Un bărbat la volan, scaunul pasagerului era gol. Mercedesul opri la câţiva metri în faţa lui. Şoferul coborî, înălţime medie, costum închis la culoare, avea muşchii bine lucraţi, ţesătura era întinsă ca pe umerii unui boxer. Deschise portiera din spate. Apăru o femeie.

Boxerul îl privi fix pe Cozma, femeia se apropie de el. El estimă că avea vreo patruzeci de ani. Blugi, espadrile, sacou, ochelari de soare clasici, destul de mari, părul prins în creştet, de culoare închisă. Tenul fin, pometii înalţi, nasul mare şi elegant, aproape arăbesc, ochii nu se puteau vedea. Mâinile erau subţiri şi fine ca întreaga ei fiinţă, mâini de intelectuală, cu inele pe arătătorul şi mijlociul mâinii drepte. „Mâini rapide cu gesturi ferme”, gândi Cozma, care arătau ca şi cum ar putea să apuce şi chiar ar face asta. Mâini care ştiau ce vor şi era limpede că aşa era şi această femeie.

Se opri la doi metri în faţa lui, cu un zâmbet distant, nu schiţă niciun gest să-şi scoată ochelarii.

— Ioan Cozma?

El încuviinţă.

— Valentina Olar, DNA.

Privirea lui Cozma lunecă spre Cipu, care stătea încă în curtea din faţă a familiei Lascu, ţinând în braţe un câine, şi privea spre ei cu o mină îngrozită. DNA, cea mai populară autoritate a noii României, coşmarul lui Cipu.

Cozma se întoarse spre Olar.

— Ce face în Coruia Direcţia Naţională Anticorupţie?

1. Wolfsangel, simbol heraldic german, reprezentând o capcană pentru lupi, din două părţi metalice, unite de un lanţ; a fost simbolul iniţial al Partidului Nazist.

13

Lângă Haţeg, judeţul Hunedoara

Ana Desmerean stătea în picioare la marginea gropii şi se uita în jos la cele două schelete expuse. Copacii aruncau umbre lungi peste corpuri, dar craniile se aflau în lumina soarelui. Ţestele erau pe jumătate sfărâmate, bărbatul şi femeia fără nume fuseseră împuşcaţi în cap. Împuşcaţi în ceafă, în urmă cu treizeci sau treizeci şi cinci de ani, şi îngropaţi în pământ, în pădure. Două dintre cele zece mii de victime ale Securităţii.

Cele greşite.

— Sunt prea înalţi ca să fie părinţii dumneavoastră, spuse Teodor, un istoric greoi şi îndesat de la IICCMER, care tocmai măsurase scheletele.

— Da.

— Îmi pare rău, Ana.

Unul dintre colegii lui îi întinse mâna şi-l ajută să iasă din groapa adâncă de cincizeci de centimetri. Stătea lângă ea transpirând, purta tricou, şapcă de baseball, jeanşi, privea în jos spre oase. Odată, ea îl întrebase ce simte el în asemenea momente. Satisfacţie, îi răspunsese el. Îi găsim pe cei ucişi, unul câte unul. Îi acuzăm pe ucigaşi, unul câte unul.

Şi ce simţea ea?

Uşurare. Dezamăgire. Apoi singurătate. Teodor şi colegii lui recuperaseră câteva sute de morţi în ultimii zece ani, majoritatea în Transilvania.

Ana Desmerean asistase la cinci deschideri de morminte. De cinci ori aceeaşi procedură. Câţiva oameni săpau cu grijă pământul. Alţi doi fotografiau şi filmau. Apăreau primele oase. Oamenii continuau să lucreze cu lopeţi şi, la urmă, cu pensule. Când oasele erau expuse, Teodor aprindea o lumânare şi o înfigea în pământ, în dreptul craniilor. Apoi, un legist examina scheletele şi Teodor le măsura.

De cinci ori morţii greşiţi. „Nu, greşit nu era un cuvânt bun", gândi Ana. Şi aceşti morţi erau dispăruţi, jeliţi şi poate căutaţi cu disperare. Acum fuseseră, în sfârşit, găsiţi, puteau fi exhumaţi, identificaţi şi îngropaţi cu demnitate. Nu existau morţi greşiţi. Erau alţii.

Nu vreau să vă dau speranţe că vă vom găsi părinţii într-o zi, spusese Teodor acum doi ani în biroul lui din Bucureşti.

Zi de zi, el şi oamenii lui se îngropau în dosarele Securităţii şi ale altor organizaţii, urmărind fiecare urmă, oricât de vagă, pe care putea să o lase o persoană care trebuise să dispară pentru totdeauna. Mergea prin sate, prin cimitire şi peste pajişti, mergea de-a lungul străzilor pe lângă care fuseseră staţionate unităţile Securităţii, citea şi citea. Vorbea cu martorii, supravieţuitorii, foştii agenţi fără nume, asculta zvonuri şi poveşti. Iar, într-o zi, se afla în locul potrivit. „Restul", îi povestise el, „era intuiţie."

Detectoarele eliminau şi ultimele îndoieli.

Aşa găseau mormintele, care nu erau menite să fie morminte, ci ascunzători. Dacă nu ştiau cine zăcea acolo, o sunau pe Ana Desmerean şi o întrebau dacă vrea să fie de faţă la deschidere. Din acest motiv, ea conducea sau zbura de două sau trei ori pe an în regiuni necunoscute ei din România, pentru a-i vedea pe Teodor şi pe oamenii lui cum scot la lumină secretele groaznice ale trecutului, sub o cruce de lemn fără inscripţie dintr-un cimitir sătesc, lângă un pârâu, într-un luminiş. Îi readuceau pe cei dispăruţi. Aprindeau o lumânare.

Teodor se dusese la unul dintre arheologi, acum revenise la ea, o privi gânditor.

— Mai avem un mormânt. Patru morţi fără nume.

Întrucât el nu continuă, Ana avu o senzaţie de furnicături pe scalp, care se răspândi rapid pe gât și pe umeri.

— Unde?

— Judeţul Caraş-Severin, spuse el cu blândeţe, în munţi, între Reşiţa şi Oraviţa. Mergem acolo vineri după-amiază.

Munţii Banatului.

Ea va reveni în vechea patrie mai devreme decât se aştepta.

Furnicăturile nu se opreau. „Într-o zi, la momentul potrivit”, gândi ea fără să vrea, în timp ce cobora dealul împădurit spre Haţeg. Voia totuşi să găsească cadavrele părinţilor ei. Voia totuși să știe când și unde și cum au murit. Iar asta se putea întâmpla vineri după-amiază.

Asta era tot.

Furnicăturile persistau.

Robinson-ul se vedea dintre copaci, pe o pajiște, la cincizeci de metri de jeepurile și SUV-urile celor de la IICCMER. Câţiva copii se adunaseră în jurul elicopterului. Îşi lipiseră nasurile şi mâinile de geamuri, îşi legănau picioarele pe patine. Ana rămase neobservată până la cinci metri, apoi telefonul o dădu de gol. Capetele se întoarseră, râsete isterice, ei fugiră.

— Sunteţi bineveniţi, dacă vreţi să vă întoarceţi! strigă ea și ridică telefonul mobil la ureche. Alo?

Din nou un poliţist de la Serviciul Criminalistic din Timișoara, acesta se prezentă, Ciprian Rusu. Din nou întrebarea „dacă a văzut ceva dimineaţă?”

Ea povesti din nou despre Volkswagen și despre bărbatul acela.

— Descrieţi-l, vă rog.

— I-am văzut doar braţul.

— Atunci descrieţi braţul.

Ea zâmbi, confuză. Puternic, dezgolit, păruse murdar. Tatuaje? Posibil, în acest caz ea luase tatuajele drept murdărie.

— Deci nu l-aţi putea identifica pe bărbatul acela?

— Nici acum două ore şi nici acum.

— Aţi văzut plăcuţa de înmatriculare?

— De la şaizeci de metri înălţime?

Copiii stăteau în spatele uneia dintre maşini, o priveau cum vorbeşte la telefon. Ana le făcu semn cu mâna, „veniţi fără grijă, nu vă temeţi, deschid imediat uşa, apoi puteţi urca.” Copiii erau cel mai bun remediu pentru dezamăgirea şi singurătatea pe care le ducea cu ea zile în şir, după ce Teodor dezgropa alţi morţi, nu pe părinţii ei. Uşurarea dispărea de fiecare dată după câteva minute.

Dar copiii nu reacţionau.

— Pot să întreb ce s-a întâmplat? se interesă ea.

— O infracţiune în zona JM România. Dumneavoastră aţi venit de la Timişoara?

— Dar ce fel de infracţiune?

— Vă rog să răspundeţi la întrebare.

— Da, de la Timişoara.

— Fără escală?

— Fără.

— Pe șosea? De-a lungul râului? În Coruia?

— Nu, repetă ea, alarmată.

Îl auzea pe Rusu luând notițe, icnind, trăgând din țigară. Pe fundal lătra un câine. Se deschise un filet, apoi se închise. El întrebă fără tranziție:

— La ce vă refereați cu „nici acum două ore, nici acum?”

Ea îi explică. Un coleg de-al lui sunase cu două ore mai devreme și-i pusese întrebări similare, pe când ea urca dealul, în drum spre mormânt.

— De la departamentul meu? întrebă Rusu. Serviciul Criminalistic Timișoara?

— Da.

— Vă amintiți numele?

— Nu s-a recomandat.

— Omucideri, da? scrise din nou Rusu, mormăind.

— A fost cineva… ucis?

În acel moment, copiii începură să se miște, mai întâi doi, încurajându-se reciproc, apoi toți. Se apropiară cu timiditate de Ana. Ea întinse o mână, câteva secunde mai târziu, degetele mici și reci ale fetițelor o apucară, se țineau strâns de ea, o țineau strâns.

— Cine? șopti ea.

14

Neu-Prenzlin

Winter stătea la fereastra camerei de lucru din casă, cu telefonul la ureche, asculta tonul de apel. Un sunet îndepărtat, cunoscut, pentru că el avea în faţa ochilor vechiul aparat alb din holul familiei Marthen, la fel de clar ca şi cum ar fi trecut ieri pe lângă el. Sunetul îi amintea de trecut, de tinereţea lui. De Anett, de cerul cenuşiu fără lumină, ca şi de orele numeroase în care ea îi umpluse cu intensitate zilele şi nopţile. De munca în brigăzi, mai ales pe lângă Marthen. Prostiile pe care le făcuseră, în doi sau în trei… Cursele nocturne de tractoare, bateriile de maşină aruncate în aer, o jumătate de hectar de orz înalt de iarnă, incendiat ca să vadă cum arde orzul de iarnă.

De troienele de zăpadă de la sfârşitul lui decembrie 1978, înalte de patru metri şi jumătate, timp de două zile el le strecurase mâncarea celor din familia Marthen prin lucarna mansardei, până când NVA[1] deszăpezise casa izolată. La un cântec, o voce: Când păsările călătoare pleacă în ţările îndepărtate, îndepărtate…

Şi la observaţia aruncată de Anett în Berlin, în vara lui 1990: Poate că ar trebui să mă căsătoresc cu tine… adică, desigur, fără „poate”. Da, cred că ar trebui să mă căsătoresc cu tine. Adică poate. Faptul că în acel moment totul ar fi putut ieşi altfel, dacă el n-ar fi tăcut o secundă prea mult, ca să înţeleagă dacă ea vorbea serios. Râsul ei, care începea alarmat şi se încheia ironic. A, nu, poate că nu, cine are nevoie de căsătorie, eu nu, cu siguranţă.

Toate acestea erau în sunetul îndepărtat şi familiar.

Şi, în cele din urmă, viaţa de după aceea, ultima discuţie cu mama lui

Marthen în aprilie 2011, rugămintea lui: Pot să vi-i încredinţez? Aveţi voi grijă de ei?

Desigur, dragul meu, în fiecare zi, şi flori proaspete o dată pe săptămână.

Winter coborî telefonul ca să întrerupă legătura. În acelaşi moment, auzi o voce feminină.

— Da?

— Maik aici. Christl?

— Maik… Nu, Christl este…

Winter tăcu, încercă să-şi concentreze privirea într-un loc de pe peretele alb, dar nu reuşi. Afară, albastrul lăptos, dealurile întunecate îndepărtate, pădurea pe jumătate în umbra după-amiezii. Eugen stătea la poarta halei de tractoare, îl văzu la fereastră şi ridică o mână, de parcă l-ar fi căutat. Se puse în mişcare.

Îşi drese glasul, spuse în cele din urmă:

— Anett.

O auzi respirând, apoi nimic, apoi ea expiră uşor.

— Te-ai întors la Prenzlin?

— De ceva vreme.

— La părinţii tăi?

— În hambar. L-am amenajat.

Winter zâmbi fără să vrea. Şi hambarul îl incendiaseră cândva, pe jumătate. Lumânări, vodcă, sex şi fân, nu chiar cea mai bună combinaţie. Se aşeză pe scaunul de lângă fereastră. Eugen traversase jumătate din curte. Mergea repede, se grăbea. Un sunet înăbuşit, un SMS ajunsese la Prenzlin.

— Maik, trebuie să plec, sunt… trebuie să plec acum.

— Da, spuse Winter.

— Sună-mă diseară, dacă vrei. Mai bine mâine, nu știu când mă întorc… Ai ceva de scris?

Ea îi dictă numărul ei de telefon mobil.

— Acum chiar trebuie să plec. Așa… Christl și Hans sunt la Güstrow, la cumpărături. Pe mâine, Maik.

— Da, spuse el. Așteaptă, Anett!

Dar ea închisese deja.

El voia să se ridice, nu se ridică imediat, brusc nu mai avea putere. De mai bine de douăzeci de ani, el nu mai auzise de la ea decât numele țărilor și orașelor din care ea îi trimisese ocazional cărți poștale pentru Lisa. Din toate zilele, ea revenise în viața lui chiar în ziua în care Lisa dispăruse de acolo pentru totdeauna.

Se așezaseră în bucătărie, să bea espresso proaspăt, pe care Winter îl preparase cu mâini tremurătoare. Eugen stătea încovoiat, cu umerii lăsați, cu părul argintiu foarte aproape de tâmpla lui Winter. Fusese apropiat de Lisa într-un mod distant, respectuos, zelos, o lăsase adeseori să-l facă să râdă. Vorbea încet, de parcă nu trebuia să audă nimeni ce aflase, iar lui Winter îi venea greu să-l înțeleagă.

Îl venea greu să se concentreze.

Dar înțelegea semnificația celor spuse de Eugen: hainele lui Adrian erau murdare de sânge și pe jumătate arse, în șemineul din casa părinților lui.

— De la cine știi asta?

— De la unul dintre puștii ăia polițiști.

— De la cine?

Eugen arătă spre fereastră. Lângă primul siloz se aflau cei doi tineri anchetatori din Timișoara, ocupați cu telefoanele mobile.

— Apoi, el a plecat peste câmp, spre nord-vest. Poate la Denta sau Voiteg.

Trenurile şi autobuzele opreau în Denta şi Voiteg. „În mod evident, el voia să meargă la Timișoara”, gândi Winter. „Sau în direcţia cealaltă, spre Serbia.”

— Cine l-a văzut?

— Bătrânul Voinea şi soţia lui.

Winter încuviinţă. Ultimii mici fermieri din Coruia, care-i vânduseră lui Marthen, cu condiţia să li se permită să îşi lucreze chiar ei parcelele care le aparţinuseră. Avuseseră nevoie de bani şi de o ocupaţie pentru zilele lungi şi goale de la bătrâneţe.

— Ea… Lisa… i-a povestit despre Germania. Despre vechea patrie, de unde provine familia.

— Prenzlin?

— Aşa spunea Denis. Băieţaşul din Jamu Mare, ştii tu.

Winter îşi aminti de o faţă îngustă, copilărească, de părul rebel de culoare închisă, de cicatricile lăsate de acnee. Îşi uitase numele de familie. Părinţii sărăciţi cu totul, băiatul fără educaţie, dar îndemânatic, ajuta la recoltare când era mare nevoie.

— De unde ştie el asta?

În vară, Adrian şi Denis lucraseră adesea împreună pe câmp, răspunse Eugen, şi, ocazional, se duseseră la Moldova Veche cu camionul. Adrian nu vorbise decât despre Lisa. Nu despre ceea ce ar fi făcut împreună, ci doar despre ce i-ar fi povestit ea. Eugen se întrerupse şi luă ceaşca. Ridică o privire fugară, obosită, spre Winter.

— Şi? Ce i-a povestit ea?

— Cred că voia să se întoarcă. La Prenzlin.

— Știu. Altceva?

Eugen își frecă fruntea bătută de vreme, parcă încercând să-și amintească, ea spunea că ar vrea să plece acasă mai degrabă azi decât mâine, că-i era dor de bunicii ei, că n-avea pe nimeni aici în afară de Adrian și de… Eugen arătă spre el.

Winter își strânse buzele, luptă împotriva lacrimilor.

— Denis spune că ea vorbea și despre un înger. Că la Prenzlin era un înger care are grijă de ea.

— Un înger?

— Un înger zburător.

Winter înțelese. În catedrala Güstrow se afla „Îngerul plutitor” al lui Barlach, o sculptură din bronz. Yvonne spusese cu ani în urmă că Lisa insista în fiecare călătorie la Güstrow să „viziteze” îngerul, după ce îl văzuse pentru prima dată, când ea avea patru sau cinci ani, pentru că și el o „vizita” de atunci în fiecare seară, la Prenzlin, ca s-o apere noaptea.

Eugen se îndreptă și își frecă pleoapele. Când își lăsă în jos mâinile, ochii îi erau înroșiți.

— N-a venit îngerul și în România, nu-i așa?

— Nu.

— Maik, el spunea că poate va merge cu ea la Prenzlin.

1. Nationale Volksarmee, Armata populară națională, forța militară a fostei RDG între 1956 și 1990 (n.tr.).

15

Coruia

De nenumărate ori numele răsună în mintea lui Cozma. Declanşa în el nişte fiori pe care nu-i putea califica. Un nume ca o melodie: Valentina Olar.

Nu venise după Cipu sau după el; Olar era avocata pe care o menţionase Ecaterina. Termenul „avocată” era doar în parte potrivit, deoarece ea era procuror la Direcţia Naţională Anticorupţie. Cam în urmă un an, DNA devenise o sabie ascuţită, de când preluase conducerea fostul procuror-general Laura Codruţa Kövesi, noua eroină a poporului român. Împreună cu propriii colegi, Olar ancheta politicieni, judecători, poliţişti, medici, profesori şi pe oligarhii cunoscuţi drept „baroni”, care erau suspectaţi de corupţie. Şi erau mii, aşa se auzea pe coridoarele sediului poliţiei, inclusiv personalităţi de rang înalt, precum fratele preşedintelui şi prim-ministrul Victor Ponta.

Cipu dispăruse, iar Olar se afla de câteva minute în casa Ecaterinei. Acum reveni, ţinând în mână ochelarii de soare. Avea ochi comuni, nici prea mari, nici prea mici, între balcanici şi mediteraneeni. Cozma aproape că era puţin dezamăgit. Se aşteptase la ceva mai impresionant, ochi ca oţelul, ochi de luptătoare.

— Să facem câţiva paşi, spuse ea.

Pugilistul îl preluă pe Răzvan. Olar, pe Cozma.

Soarele se scufunda la orizont, ei hoinăreau în urma propriilor umbre, nişte entităţi negre, puternic alungite. Cozma se uita la umbra lui Olar, care era ceva mai mică decât a lui, avea contururi mai clare, se mişca mai elegant. O

umbră frumoasă, constată el, se vedea în ea energia și încrederea în sine. Ea se descria ca un fel de consilier juridic neoficial al familiei Lascu. Preocuparea ei nu era aceea de a-l convinge de nevinovăția lui Adrian sau a lui Răzvan, ci de a se asigura că drepturile familiei sunt apărate și că nu se cimentează niște suspiciuni pripite. Cozma nu vedea niciun motiv să-i ascundă informații despre stadiul anchetei. „Adrian fusese îndrăgostit de Lisa”, spuse el, „dar ea nu-i împărtășea sentimentele.” Îl lăsase să se apropie ca prieten, dar nu destul de mult, din punctul lui de vedere. În această dimineață, se pare că el își pierduse controlul.

— Asta este o concluzie pripită! spuse Olar.

— Este sânge pe hainele lui.

— Cum i-ați găsit hainele?

— Erau în cămin, le-a schimbat.

— Chiar dacă este sângele ei, asta ar dovedi că el a ucis-o?

— Asta ar sugera că stătea deasupra ei când ea sângera. Vă rog să mă scutiți de sofisme din astea.

— Numiți sofism faptul de a dovedi că aparențele nu corespund neapărat adevărului?

— Porniți de la premisa că pe mine mă interesează numai adevărul.

— Ați constitui o excepție în branșa dumneavoastră.

— Poate acum douăzeci și cinci de ani. Nu și astăzi.

Ea râse. Până și râsul ei era discret. Nu voia să fie mai mult decât ceea ce era, așa cum era toată ființa ei. Un râs sincer, prietenos.

— Și Răzvan?

— Știe mai mult decât recunoaște. De unde o cunoașteți pe Ecaterina Lascu?

— Anchete DNA.

— Anchete de corupție?

— Nu pot să comentez asta, Cozma.

— Pe ei îi anchetați?

— Nu. Ea și soțul ei sunt părți lezate.

— Vreo legătură cu cazul meu?

— Eu nu văd niciuna.

— Familia Lascu este implicată în două fapte penale din pură întâmplare?

— Atâta timp cât nu există dovezi împotriva lui Adrian, ei sunt implicați doar într-o singură faptă penală, în calitate de…

— Nu voiați să mă scutiți de sofisme?

— …parte lezată, Cozma.

— Cam multe coincidențe, dacă mă întrebați pe mine.

— Cum spuneam: aparențele nu corespund neapărat adevărului.

Cozma zâmbi în sinea lui. Îi plăcea să o provoace, pe acel drum nisipos, poate pentru că nu putea fi provocată cu adevărat. Olar era încrezătoare, sigură pe ea.

— Dați-mi indicii, spuse el.

— Nu se poate.

— Nu aveți încredere în mine?

O văzu zâmbind strengărește.

— Întocmai.

— Păcat, eu am încredere în dumneavoastră.

— Dovediți-mi asta.

— Un element nu-și găsește locul aici.

Îi vorbi despre mașina Polo, care nu putea fi asociată cu nimeni. Care și-ar găsi proprietarul numai dacă s-ar presupune că există un al doilea bărbat. Un complice.

— Sau că totul s-a desfășurat altfel, spuse Olar.

— Dacă vreți.

— Am impresia că dumneavoastră nu vreți.

Ajunseseră la capătul satului și se întoarseră. În nisipul din fața lor nu mai erau umbre, pășeau în gol, în lumina orbitoare. Cozma strângea din ochi, Olar își puse ochelarii de soare.

— Este rândul dumneavoastră, spuse el.

Povestea pe care ea o relatase nu era la fel de simplă ca a lui.

După Revoluție, familiei Lascu, la fel ca altor milioane de mici fermieri, i se retrocedase pământul cândva colectivizat. În anul precedent îi vânduseră lui Marthen cele patru hectare de lângă casa lor până la pădure. În plus, patru hectare dincolo de pădure, pe care ei nu le cultivaseră niciodată, pentru că ajungeau cu greu acolo de la Coruia. Mica fermă din străмoși, aflată acolo, fusese abandonată în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial. Acest câmp fusese închiriat unui fermier, care-și dăduse obștescul sfârșit în toamna lui 2012.

Datorită noilor legi privind transparența, soții Lascu merseseră la Oficiul de Cadastru, pentru a înscrie toate cele opt hectare în cartea funciară. Nu avuseseră niciodată acte de proprietate, doar titlul de creanță, confirmat de Comisia de Retrocedări în 1991. La oficiu, ei aflaseră că cele patru hectare de

cealaltă parte a pădurii nu le mai aparţineau încă de la sfârşitul lui 2010. În cartea funciară era înscris un alt proprietar.

— Cine? întrebă Cozma surprins.

— Un fond agricol german.

Se pare că familia Lascu ar fi vândut unui român al cărui nume nu-l mai auziseră niciodată. La rândul lui, acest bărbat vânduse către fondul german şi nu mai era de găsit.

— Cum se numeşte?

Ea zâmbi rece.

— Fără nume, Cozma. La vreo cincizeci de ani, alcoolic, singur, din Liebling, un sat lângă Timişoara. Provine dintr-o familie de mici fermieri ale căror parcele au fost vândute de mult.

— Cum a ajuns numele lui în cartea funciară?

— Cum să ajungă? Prin corupţie.

Olar păşea mai încet, ca şi cum povestea ei complicată ar fi impus un ritm mai lent. Nimic nu trebuia să fie omis, nimic trecut cu vederea. Lanţul evenimentelor era încurcat, spuse ea, iar cel al persoanelor implicate era lung. Pe lângă soţii Lascu, fond şi intermediarul dispărut, o primăriţă care ar fi avut acces la documentele relevante, precum şi un judecător care atribuise persoanei dispărute terenurile familiei Lascu, amândoi evident mituiţi. Judecătorul mărturisise deja că primise bani. Se pare că nu putea spune de către cine, fuseseră nişte plicuri pline în cutia poştală, instrucţiuni telefonice.

— Şi primăriţa?

— Ea încă neagă.

— Cum au procedat?

Teza susţinută de Olar şi DNA era că, pentru bani, primăriţa transmisese

informaţiile relevante despre terenuri. Ulterior, intermediarul dispărut se adresase instanţei (adică judecătorului mituit) cu un precontract falsificat, pentru achiziţionarea celor patru hectare, susţinând că familia Lascu nu voia să respecte acest contract preliminar. Judecătorul a programat o şedinţă la care a apărut numai intermediarul, nu şi soţii Lascu. Nu era de mirare, fiindcă ei nu primiseră citaţia. La proces, judecătorul a confirmat validitatea contractului preliminar, a declarat că vânzarea a avut loc şi a transferat terenul către intermediar, care, la scurt timp după aceea, l-a vândut fondului.

— Multă osteneală pentru… zece mii de euro?

— Douăsprezece mii, conform contractului preliminar. Sunt cazuri asemănătoare în judeţul Arad, tot din 2010. Zece familii păgubite, într-un sat cu două sute de locuitori. Un total de peste o sută de hectare, unele cu cotaţii ridicate ale solului, iar jumătate dintre acestea sunt învecinate. Valoarea cu amănuntul, estimată, este de cel puţin patru sute de mii de euro.

— Alt primar, alt judecător.

Ea încuviinţă.

— Şi alt intermediar.

— Dar acelaşi fond agricol german?

— Nu. Un consorţiu libanez.

— Atunci lipseşte elementul esenţial, spuse Cozma. Omul care realizase contractele preliminare. De fapt, proiectase întregul plan.

Olar se opri brusc, arătând undeva lângă el. Ultima casă înainte de cea a familiei Lascu, iar la singura fereastră spre stradă se afla un chip mare, plat, albicios şi total nemişcat, un bărbat de vreo şaizeci de ani care se uita fix la ei.

— L-am văzut şi mai devreme, spuse Olar.

Merseră spre acel chip, se opriră la gardul de lemn care le ajungea până la piept, la trei metri distanţă de fereastră. Ochii îi urmăriseră şi încremeniseră

din nou, îndreptaţi asupra spaţiului îngust dintre ei, şi, cu toate acestea, simţea Cozma, îi cuprindeau cumva pe amândoi cu privirea lor lipsită de expresie. Părul alb şi des al bărbatului era tuns aproape zero, iar urechile erau izbitor de mici şi deformate, ca nişte rădăcini.

Olar făcu un gest amical, Cozma reuşi să schiţeze un zâmbet. Şi, într-adevăr, după câteva secunde, o mână mare şi albicioasă apăru pe mânerul ferestrei şi o deschise. Olar spuse cu blândeţe:

— Bună, eu sunt Valentina. El este Ioan.

— Valentina, repetă bărbatul cu voce tare.

Se mişcară doar buzele înguste şi golite de sânge, altfel chipul lui nu arătă nicio emoţie. Mâna se lăsă în jos, arătând spre piept.

— Bogdan.

— Noi îl căutăm pe Adrian, Bogdane. Pe Adrian Lascu.

Ochii se puseră în mişcare, rătăciră în jur, în timp ce chipul rămase nemişcat. Brusc, pe obrajii lui Bogdan curseră lacrimi.

— Adrian a murit, şopti el.

Mâna închise fereastra la fel de încet cum o deschisese. Buzele repetară propoziţia fără sunet, dar clar, în spatele ferestrei.

Adrian a murit.

16

Prenzlin

Pentru prima dată după optsprezece ani, acea voce calmă şi clară, în care întotdeauna răsuna încrederea, de parcă soluţia tuturor problemelor ar fi fost la doar un pas distanţă… Vocea care ei îi oferise consolare şi speranţă de-a lungul unei tinereţi amare şi fără de care poate că n-ar fi reuşit să supravieţuiască în ţara îngustă, de ale cărei interdicţii şi graniţe ar fi fost aproape deznădăjduită.

Anett Bendik întoarse bicicleta pe strada principală şi pedală spre turnul bisericii, un vârf minuscul la capătul străzii. Era aproape la fel de disperată şi pe aceste străzi, străzile de beton cenuşii şi accidentate din Prenzlin, care pur şi simplu nu se mai terminau, deşi treceau doar pe lângă câteva case şi curţi… Patru sute de metri de drum de la casa părinţilor până la strada principală, şapte sute de metri până la biserica de la intersecţia în formă de T, strada LPG. La est, o jumătate de kilometru până la magazin. De acolo spre nord, până la gară, patru sute de metri, Straße der Kultur, până la Runde See[1], încă opt sute de metri, Straße der Jugend. La fel, de la biserică spre cealaltă direcţie: o casă, o stradă lungă. Două case, una peste drum de cealaltă, încă ceva drum. Câţi kilometri umblase, alergase, pedalase cu nerăbdare pe aceste străzi, câte ore din copilărie şi tinereţe risipise, parcurgând metri de drum…?

De ce construiesc ei astfel de drumuri, Maik? Unde vor să ajungă aşa? Să devină oamenii depesivi? Pe mine, în orice caz, mă deprimă.

Atunci, hai să mergem undeva unde sunt doar străzi scurte. Douăzeci de metri sau ceva de genul ăsta, apoi dăm în următoarea.

Promiți?

Da, Anett.

Vocea lui Maik și promisiunile lui. Niște arme puternice împotriva deznădejdii, chiar și acum, în memorie.

Kasimir-ul staționa la jumătatea drumului, spre intersecție, în iarbă, ridicându-se, cu înălțimea sa de trei metri și jumătate deasupra căsuței lui Drese. Anett nu știa cum obținuse Ralf Drese tractorul vechi de patruzeci de ani, poate printr-o favoare dubioasă. Cândva mândria galben-strălucitoare a LPG-ului „Vorwärts Prenzlin”[2], astăzi un monstru metalic uzat, numai muchii și țevi, care ruginea de tot între merii plini de fructe. Dar încă funcționa. Ralf era deja în cabina șoferului, motorul tocmai pornea, o trombă neagră ieșea din țeava de eșapament.

Ea coborî de pe bicicletă și o sprijini de gardul din fața casei, o clădire înghesuită, cu nenumărate anexe neautorizate din tablă ondulată, lemn și cărămidă. De cealaltă parte se aflau o furgonetă neagră, nu așa de veche ca tractorul, lângă ea un jeep rusesc, un Trabi[3], alte câteva vehicule, toate într-un somn adânc, până când cineva le împrumuta pentru câteva ore. O flotă a decăderii, a așteptărilor dezamăgite.

Kasimir-ul se puse în mișcare. Rulă pe lângă ea cu un gâfâit greoi, la marginea drumului Ralf îl opri. Coborî prin dreapta, înălțime medie, zvelt, pantaloni de camuflaj, cizme cu șireturi, tricou găurit. La fiecare mișcare, la fiecare privire, el emana indiferență. Unul dintre cei mulți care pierduseră țara între mărire și decădere. Ținând mâinile în buzunarele pantalonilor, veni spre ea, în timp ce ea lega bicicleta cu lanțul de gard.

— E destul combustibil? întrebă ea.

— Ajunge pentru trei kilometri.

— Te vor suna diseară, ca să-l aduci.

— Eu nu aud telefonul când mă uit la televizor.

Ea trecu pe lângă el, văzu că ochii lui o urmăresc, nu sufletul din spatele lor sau orice altceva s-ar putea afla în spatele ochilor lui Ralf Drese. Se opri lângă Kasimir și dădu jos rucsacul.

— Vii duminică la festivitate?

— La festivitate?

— Ai o foaie cu informații în cutia poștală.

— Probabil că a ajuns la coșul de gunoi.

— Patruzeci și nouă de ani cu pompierii voluntari.

El râse, scoase din buzunar un pachet de țigări.

— Ce ar însemna asta, patruzeci și nouă de ani?

— Poate că la cincizeci de ani tatăl meu nu va mai fi.

El expiră fumul, râse din nou.

— Patruzeci și nouă, da?

Pe vremuri, ei îi plăcuse râsul lui, părea curios și plin de energie. Astăzi îl găsea nesincer și prea sigur de sine. Era ceva mai în vârstă decât ea și urmase același POS[4] din Güstrow. După asta, serviciul militar de bază, pompierii voluntari, apoi Reunificarea. Câțiva ani zburdalnici, cu uzură corporală în Occident, apoi mizase pe prietenii nepotriviți din Berlin. Implicarea într-o sală de fitness care n-a funcționat, într-un club care a ars, într-un bar de striptease unde se vindeau prea multe droguri. Pe la mijlocul anilor ’90, revenise cu o nonconformistă din Germania de Vest. De atunci, el trăia din plăți de transfer, Hartz IV[5], așa cum trăiau o treime din prenzlinezi. Nonconformista își luase tălpășița.

— Se servesc cafea și prăjituri.

— Lasă.

— Vin toți foștii participanți.

El încuviință din cap, nu o credea, și pe bună dreptate. Cine să mai vină? Tatăl ei, care fondase unitatea de pompieri, și alți doi vârstnici. O mână de oameni care nu fuseseră acolo, dar care participau la viața satului.

El arătă spre tractor.

— Prețul a crescut. Din cauza poliției și așa mai departe.

— Cât?

— O sută.

Ea pufni pe nas. Toamna trecută plătise cincizeci. Îi dădu banii. El rulă bancnotele și le băgă după ureche.

— Să nu-l zgârii.

Ea zâmbi politicos.

— Ce se întâmplă cu merele?

Ralf își întoarse privirea spre copaci, cu fruntea încrețită, cu ochii pe jumătate închiși.

— Vor cădea la un moment dat. Apoi vin viespile. Apoi vine iarna.

Fără să mai spună ceva, dispăru în casă.

Anett apucă maneta inferioară, puse piciorul pe treaptă și urcă. Puse rucsacul în spațiul pentru picioare din fața locului din dreapta, apoi închise ușa, care scârțâia din balamale, și se lăsă pe perna uzată din fața volanului. Se așezase acolo prima oară când avea cinci ani. „Condusese” pentru prima dată la doisprezece ani, din poala lui Maik, el călcase pedalele, o îndrumase. Trei ani mai târziu, ei întinseseră o pătură pe podeaua cabinei și o făcuseră, afară, în câmp, în ploaie. La Berlin, la începutul anilor ’90, ea află de la fratele ei că

LPG-ul a fost desființat, brusc, totul era o proprietate privată, inclusiv Kasimir-ul. Mama ei a trimis o fotografie din ziar, din cabina șoferului saluta Gerd Colditz, cândva cadru SED[6] și președinte al LPG-ului, noul stăpân al celor patru mii cinci sute de hectare de pe ambele părți ale A19. Polonezii conduceau Kasimir-ul peste câmpurile care nu mai aparțineau prenzlinezilor. Pe atunci, ei nu-i păsa de nimic. Era la Berlin și voia să meargă mai departe. Maik a părăsit-o, obosit de neastâmpărul ei. Ulterior, ea a aflat de la mama ei din Buenos Aires că el se căsătorise. Se căsătorise tocmai pentru a scăpa de vechiul nume care avea să fie asociat pentru totdeauna cu neajunsurile și tristețea.

A divorțat ca să meargă mai departe.

Undeva, în Africa, ea a auzit despre nenorocire. Atunci s-a oprit, a reușit în sfârșit să se întoarcă acasă, din cauza lui Maik, totuși, nu din cauza lui. La două săptămâni după înmormântare, ea a venit acasă pentru prima dată după douăzeci și unu de ani, la câteva zile după ce el plecase din Germania.

Ea a rămas. Împreună cu mama ei, a adus flori la mormântul familiei lui. A luptat împotriva decăderii satului, împotriva dezamăgirilor locuitorilor. Împotriva cadrelor vechi din birourile noi, împotriva politicienilor locali nepăsători.

Împotriva mersului lucrurilor.

Porni motorul, își puse mâinile pe volan. Vechiul, amicalul Kasimir, care-i stârnea atâtea amintiri, iar la bătrânețe servea din nou unei cauze bune. Cuprinse drumul cu privirea și apăsă pe accelerație.

Coloana ajunse la Prenzlin la amurg, puțin înainte de ora șase. Cinci camioane cu platformă joasă, fiecare cu un aparat de tăiat și o combină, în frunte, o mașină de patrulare de la secția de poliție din Krakow am See[7]. Porniseră la douăzeci de kilometri est de A19 și voiau să ajungă la fabrica ROGA, la vest de Prenzlin. Chiar în această seară trebuia să înceapă recoltarea porumbului, la lumina proiectoarelor, pe cele două mii de hectare de pe această parte a autostrăzii.

Dar n-ar ieşi nimic din asta.

Anett parcase Kasimir-ul pe stradă, în apropiere de ieşirea din oraş, în aşa fel încât puţinele autoturisme care se aflau pe drum să poată trece printre tractor şi terasament, nu şi camioanele cu platformă joasă. Acestea nu se puteau abate, nici întoarce, erau obligate să aştepte. Ea însăşi stătea pe cutia motorului, la doi metri deasupra străzii, cu un termos cu cafea, având în portbagaj pahare de plastic învelite în folie, lapte pentru cafea şi un dozator de zahăr.

Convoiul se opri huruind, iar soarele la apus se reflecta în parbrizele autotractoarelor. Maşina de patrulare mai rulă câţiva metri, apoi se opri şi ea. Înăuntru se afla un singur poliţist, acum coborî, Frieder Roth, unul dintre puţinii din generaţia ei care nu doriseră niciodată să plece din Prenzlin. Cu pasul lui legănat şi domol, el se apropie, lat, înalt şi stabil, cu şapca în mână, cu părul de lungime medie suflat de vânt.

— Credeam că data transportului este secretă, spuse el.

— Nu destul de secretă. Ce mai face familia ta?

— Fiul meu nu este acasă, soţia mea se plictiseşte.

— Ai anunţat?

— După-amiază, şedinţă urgentă.

— Atunci, bine. Să sperăm că avem cafea mai bună decât anul trecut.

— Un sortiment nou, african.

Ea umplu un pahar.

— Lapte?

— Am intoleranţă la lactoză. Numai zahăr, te rog.

— Se poate dobândi aşa ceva la vârsta noastră?

Ea îi întinse paharul. El arătă cu paharul spre Kasimir.

— Dobândeşti aşa de puţine la vârsta noastră.

Ea zâmbi pentru sine.

— Cineva trebuie să reziste când totul se duce pe apa Sâmbetei.

— Nu totul, spuse gânditor Frieder Roth.

Se auzi un motor, zgomotul se apropia repede, cu turaţia prea mare, de parcă şoferul ar fi uitat să treacă la treapta următoare de viteză. Între camioanele cu platformă joasă şi terasament, un microbuz intră cu viteză pe contrasens şi frână lângă maşina de patrulare. Şoferul sări afară şi veni repede spre ea, un bărbat mai în vârstă, cu faţa stacojie. Unul dintre oamenii de la ROGA, Anett uitase cum îl cheamă. Îşi amintea că el era de loc din zona Ruhr.

— Mai aveţi cinci minute, după asta vor fi probleme! strigă el.

— Fără ameninţări, domnule Nowak, spuse Frieder Roth.

Alţi şase bărbaţi coborâră din microbuz, tractorişti, toţi îmbrăcaţi în haine de lucru. Sud-est europeni, ROGA angaja în principal români şi bulgari pe terenurile din estul Germaniei. Îl urmau pe Nowak încet, aproape cu sfială, în acest timp îşi căutau pachetele de ţigări. Oboseala lor era evidentă. Anett ştia de la informatorul ei că ei conduceau de la şase dimineaţa, lucraseră în ultimele zile în schimburi de paisprezece ore. Porumbul trebuia să fie luat repede de pe câmp, se prognozase ploaie pentru sfârşitul săptămânii. Încă nu era prea umed pentru recoltare, până la orele douăzeci şi două sau douăzeci şi trei.

Nowak îşi îndreptă degetul arătător spre ea.

— Daţi la o parte porcăria aceea!

Trecu pe lângă Frieder Roth, furia îl împingea înainte. Încă de anul trecut, ea fusese surprinsă de cât se putea înfuria acest om, poate că trebuia să se înfurie, dacă voia să se impună în faţa tractoriştilor şi a şoferilor de camioane care coborâseră şi ei şi care priveau de la o distanţă de douăzeci de metri,

nişte bărbaţi palizi, în majoritate corpolenţi, cu mustăţi, cu părul prea lung sau prea scurt, purtând veste outdoor peste tricouri.

— N-am nimic cu dumneavoastră, domnule Nowak, spuse ea. Cafea?

El era încă în mişcare, un bărbat scund şi vânos, care acum trebuia să-şi dea capul pe spate ca s-o privească.

Parcurse ultimul metru dintr-un salt şi, înainte ca ea sau Frieder să poată reacţiona, o apucase de gamba dreaptă şi o trase atât de tare, încât, smucită înainte, ea căzu.

Se propti în drum cu piciorul drept, îşi îndoi genunchii şi se ridică.

— Fir-ar al dracului! spuse Frieder.

— Nimic personal, şuieră Nowak, la mai puţin de un metru distanţă de ea şi cumva tot în mişcare.

Dar ea deja avea mâinile ridicate, îl împinse cu o atingere uşoară pe piept.

— Au, spuse el.

Frieder îl trase de braţ, avea pete roşii pe faţă, riduri la rădăcina nasului. El o privi.

— Ai putea să depui o plângere.

— Nu s-a întâmplat nimic.

— Vai! mormăi Nowak, în timp ce se retrăgea cu paşi mici, cu mâna la piept. Dar dădea impresia că era ceva mai calm. Cinci minute, murmură el.

— Au şi trecut, răspunse ea.

Nowak vorbea la telefon; în maşina de patrulare, Frieder Roth vorbea când la staţia radio, când la telefonul mobil. Anett se căţărase din nou pe capota

Kasimir-ului şi le făcuse tractoriştilor semn să se apropie. Trei nu îndrăzniră, ceilalţi, fără niciun cuvânt, acceptară paharele, laptele şi zahărul. Ea îl recunoscu pe unul dintre ei, fusese acolo şi anul trecut. Un om de vreo cincizeci de ani, cu o privire metalică, musculos, cu spatele curbat, cu faţa pătată de soare. Privi în sus spre ea, dezaprobator, lung, prea lung, apoi se întoarse.

Şi şoferii de camioane vorbeau la telefon. Nimeni nu luase în calcul patru sau cinci ore pentru cei cincizeci de kilometri.

Frieder reveni.

— Ralf nu răspunde la telefon.

— Poate că a dat televizorul prea tare.

— La fel ca anul trecut.

— El n-aude bine.

— De data aceasta ar trebui să procedăm direct, nu să remorcăm. Merge mai repede.

— Păcat. Arătă în spatele lui. Nu este lipsit de pericole cu tot metalul pe drum, în întuneric. Să nu se întâmple ceva, nu-i aşa?

— Nu te grăbi, da?

— Eu? Îşi puse mâinile peste coaste. Nu fac eu aşa ceva. Ei trimit pe cineva de la Güstrow, pe acela îl aşteptăm acum.

Anett văzu nişte mişcări pe lângă microbuz, Nowak era din nou în drum. De fapt, se liniştise şi acum mergea mai încet. Încă-şi mai masa pieptul. Se opri în faţa ei, la trei metri distanţă.

— Orele suplimentare ale şoferilor de camioane, programul de lucru al oamenilor noştri, poate pierderea recoltei, dacă începe să plouă, plus constrângerea, încălcarea reglementărilor rutiere, costurile intervenţiei şi aşa mai departe. Chiar vreţi asta?

— Asta şi multe altele, domnule Nowak.

El ridică mâinile ca şi cum ar fi spus: „Ei bine, asta e”, apoi se întoarse şi reveni la autobuz. Frieder apăru brusc la picioarele ei.

— Urc şi eu.

— Nu-l aşteptăm pe tipul de la Güstrow?

— Aş prefera să aştept aşezat.

Soarele cobora în spatele fâşiilor înguste de pădure dinspre vest, venise seara. Pe atunci, serile aduseseră eliberarea; în întuneric, terenul îngust devenise mai larg. Când alerga cu Maik peste pajişti şi câmpuri până când nu mai puteau, când înotau, beau, dansau, făceau dragoste, tot ce se făcea la cincisprezece-şaisprezece ani. Mai târziu, noaptea, „antrenamentul” secret de karate, în grajd: fotocopii de proastă calitate dintr-un caiet, paşi şi mişcări stângace în faţa unei oglinzi de mână, la kiai se renunţase, ca să nu trezească vacile, părinţii şi ţara întreagă.

Şi, mai târziu, visele despre ţările care erau departe, chiar şi în timpul zilei.

— Cum ai rezistat aici atât de mult timp? întrebă ea.

— Cum ai rezistat tu atât de mult altundeva?

Ea râse. Frieder Roth, pe care gândul la Altundeva îl tulburase dintotdeauna.

— Am vrut să fiu liberă.

— Acum eşti liberă?

Ea îşi lăsă capul, surprinsă, ridică din nou privirea.

— Da.

— Şi din nou la Prenzlin.

1. Lacul Rotund.

2. Înainte, Prenzlin!

3. Trabant, autoturism produs în fosta RDG în perioada 1957-1991. În zonele de limbă germană, autoturismul era numit Trabi sau Trabbi.

4. POS, Polytechnische Oberschule, liceu de zece clase, cu învățământ politehnic, din fosta RDG.

5. Conceptul Hartz, serie de reforme a Agendei germane din 2010, cunoscută sub numele de Hartz I – Hartz IV, recomandând modificări ale sistemului german al pieței forței de muncă.

6. SED, Sozialistische Einheitspartei Deutschlands, Partidul Socialist Unionist German.

7. Oraș în landul Mecklenburg-Pomerania Inferioară, Germania.

17

Timişoara

Adrian a murit.

Cozma stătea în picioare pe acoperişul sediului poliţiei, cu o ţigară în gură, privind cerul întunecat. Încă se întreba cum trebuia înţeleasă această propoziţie.

De când Cipu adormise, la puţin timp după Voiteg, el se gândea la ce dorise să spună Bogdan. Desigur, trebuia să se ia în calcul eventualitatea că el l-ar fi văzut pe Lascu murind. Dar, în lipsa unui cadavru, a urmelor de sânge sau de luptă lângă casa lui, acest lucru era foarte puţin probabil. Sau poate-l văzuse în dimineaţa aceea, cu hainele îmbibate de sânge, şi considera că a murit, aşa cum credea Valentina Olar.

Cozma mai trase un fum şi aruncă ţigara peste balustradă. Gândul la Bogdan nu-i dădea pace.

Lacrimile lui Bogdan.

Probabil că plânsese pentru Lascu, dar lui Cozma i se părea că plânsese şi pentru ceilalţi, pentru Lisa cea moartă, precum şi pentru cei vii, care astăzi suferiseră atât de mult – pentru tatăl Lisei, pentru Michael Winter, impenetrabil prieten de familie, pentru Ecaterina şi soţul ei, chiar şi pentru Răzvan.

Pentru Coruia şi o mică lume prăbuşită. El şedea la fereastră şi vedea ceea ce alţii nu vedeau, şi plângea pentru lumea lui.

Dintr-o dată, în aerul serii încărcat de gaze de eşapament, se simţi un miros puternic de alcool. Cipu se apropie de el, tăcut ca întotdeauna.

Cozma îi întinse o ţigară, îşi luă şi el încă una. În timp ce o aprindea, îngăimă:

— Devin tot mai sentimental cu fiecare zi. Poate că este un proces natural. Când îmbătrâneşti, ai nevoie de sentimentalism. La un moment dat, tot trebuie să începi să te gândeşti la viaţa ta trecută, să râzi şi să plângi pentru ea, încât, într-o zi, să-ţi poţi lua rămas-bun.

— În orice caz, sentimentalismul este mai ieftin decât alcoolul.

Râseră.

Cipu tocmai primise analiza telefonului lui Lascu şi telefonului Lisei. În ultimele opt săptămâni, lui Lascu îi apăreau doar numărul Lisei, al părinţilor lui şi al lui Răzvan, în afară de interiorul de la biroul Terezei şi de numărul unuia dintre tractorişti. Cu Lisa vorbise la telefon, în medie, de două ori pe săptămână, în majoritatea cazurilor sunase ea, întotdeauna după-amiază târziu, la fel şi cu o zi înainte de crimă. Nu apărea nimic deosebit în lista apelurilor telefonice ale Lisei. Toate numerele erau identificate. Nu vorbise la telefon cu o seară înainte de crimă şi nici în acea dimineaţă.

— Adineauri a sunat Winter, spuse Cipu. Cineva din Coruia l-a văzut pe Lascu întorcându-se în această dimineaţă.

— Bogdan?

— Un fermier, Voinea. Cel de pe câmp, pe care nu l-am putut plăti. A văzut o maşină verde. A trecut prin sat cu câteva minute înainte să vină Lascu. Dar îl putem crede? Pe mine m-a minţit.

Cozma zâmbi şi-l bătu pe umăr, consolator.

— Acum nu mai avem nevoie decât de analiza urmelor şi de Lascu, spuse Cipu.

Cozma ştia ce-i trece prin cap: „Atunci, cazul era închis şi ei puteau să se dea

la fund. Gata cu doamnele procuror de la DNA. Gata cu hăurile şi cu alte pericole.” Fumară în tăcere, urmăriră, aşa cum făcuseră de atâtea ori, luminile de poziţie ale unui avion invizibil care se apropia de Traian Vuia. Primăvara, în momente ca acestea, Cipu făcea comentarii de genul: Ioane, ce-ai zice de un city break[1]? Tu şi cu mine şi mopsul? Poate Veneţia sau Parisul. Odată strâng eu după el, odată tu… Toamna, el tăcea.

— Şi femeia-pilot?

Cipu raportă, apoi spuse:

— Cineva o sunase deja, unul de la noi.

— Dan?

— Nu s-a recomandat.

— Numai Dan ar fi putut fi.

— Dan spune că de la noi n-a sunat nimeni.

— Ne interesăm mâine.

— Dan s-a interesat deja. N-a fost cineva de la Omucideri.

Cozma dădu din cap încurcat.

— Hai, te duc cu maşina acasă.

— Încă nu, spuse Cipu, ca de obicei.

Serialele italieneşti aveau farmec doar atunci când stăteai comod, singur, acasă. De când se cunoşteau, Cipu trăia singur. Pe vremuri fusese şi o femeie, o „rotunjoară de la Firiteaz”, al cărei nume Cozma nu-l ştiuse niciodată. Un tip „din vest” i-o suflase lui Cipu, într-o vară ploioasă. Existase şi un frate care, pe la douăzeci şi cinci de ani, dorise să ajungă într-o lume mai simplă; Cipu îi tăiase funia. Copii n-avea. Câte o cunoştinţă feminină, aparent niciodată demnă de menţionat. Ocazional, pe lângă mirosul de alcool, se mai prindea de el şi o aromă floralã, uneori aceeaşi timp de o săptămână, dar astea

erau excepţii.

Brusc, Cozma se gândi la Valentina Olar. La strângerea de mână scurtă şi uşoară de la despărţire, la privirea precaut de prietenoasă, care-i confirmase că acum aveau ceva în comun şi că răceala cam aspră din primele câteva minute nu mai era necesară. Două fiinţe ce trăiau în umbră se înţeleseseră, ieşiseră puţin de sub acoperire, zâmbiseră pentru celălalt şi pentru sine. Amândoi fuseseră înduioşaţi de lacrimile lui Bogdan, ivite brusc.

În caz că aveţi întrebări, spusese Cozma la final.

În caz că aveţi nevoie de sofisme, îi răspunsese Olar.

Cipu îl înghionti.

— Când ne ocupăm de Răzvan?

— Mâine-dimineaţă.

La Cozma, seara şi noaptea erau prea periculoase pentru aşa ceva. Pe vremuri, noaptea dăduse frâu liber mâniei. Aşteptase agitat orele de la miezul nopţii ca să se elibereze de furie şi durere.

Ca să-l readucă pe tatăl lui din morţi.

— Eşti foarte sigur că n-ai să cobori singur mai târziu?

— Foarte sigur.

Dan îl preluase pe Răzvan de la Coruia şi-l băgase într-o celulă pentru alcoolici, la subsol, mult sub picioarele lor. Fără mâncare, fără ţigări, fără alcool. Doar apă, câtă voia el.

— Spune-mi, se acordă o cotaţie terenurilor?

— Oamenii de ştiinţă şi capitaliştii fac asta, noi nu, adică noi, ţăranii. Pe de altă parte, toate lucrurile primesc o cotaţie, aşa că…

Cipu ridică din umeri, dându-şi astfel binecuvântarea pentru evaluarea

terenurilor. Alte lumini de poziţie, alte gânduri fără cuvinte.

— Femeile, spuse Cipu.

Cozma expiră fumul.

— Poftim?

— Chiar şi femeilor li se acordă un punctaj.

— Sper că doar în adolescenţă!

— Cea de astăzi de la Coruia are un şapte şi un minus zece.

— Există puncte cu minus?

— Minus înseamnă periculos. Aşa şi-aşa sau cu totul altceva.

— Nu înțeleg ideea.

— Îți va trage țeapă, Ioane.

— Pe mine? Ea n-are nimic de-a face cu IICCMER. DNA-ul caută, te rog să mă scuzi, oameni ca tine.

Mâinile lui Cipu gesticulară, zburară scântei.

— Și presimţirile mele?

— Hai să vorbim despre altceva.

— De-ar fi atât de simplu!

Cozma oftă, fericirea afecţiunii străbătându-l pentru o clipă.

— Cât?

— Cincizeci. Barul de acasă este plin, frigiderul este gol, am nimerit la rafturile greşite din supermarket. O sută şi poate se va îmblânzi soarta.

Râzând, el băgă o bancnotă de o sută în buzunarul lateral al lui Cipu. Prin urmare, până și soarta era coruptibilă.

— Mergem?

— A, încă nu.

Câteva avioane mai târziu, reveniră în clădire, coborâră de pe acoperiș, pe scări, obosiți și tușind de la prea multe țigări într-un timp prea scurt. Cipu se încredință liftului, Cozma o luă pe scări și continuă să tușească.

În drum către clădirile prefabricate, aflate la vest de centru, unde Cipu cumpărase un apartament după despărțirea de rotunjoara de la Firiteaz, vorbiră puțin.

Când coborî din mașină, Cipu spuse brusc:

— Nu-i o idee bună.

— Ce?

— Să te întorci și să vorbești cu Răzvan.

— Să mă întorc și să vorbesc cu Paul?

— Nu-i o idee bună, repetă Cipu, bătându-se peste frunte în semn de rămas-bun.

Cozma îl găsi pe Paul Bejenaru la cantină, așezat singur la o masă, împungând cu furculița niște paste într-un sos cenușiu, în față cu un pahar cu apă și un ziar. Se așeză și el. Nici pastele, nici sosul nu i se potriveau în vreun fel lui Bejenaru, găsi el, păreau lucruri prea modeste în fața acestui om elegant. Se vedeau acolo nepriceperea bucătarilor, indiferența personalului de serviciu, modestia celorlalți consumatori. Lui Bejenaru părea să-i fie totuna.

— Intensificaţi căutările.

— Presiuni de sus? întrebă Cozma.

— Mai ales din partea ambasadorului.

— Lascu a intrat în panică, face greşeli. Mâine îl avem.

Bejenaru încuviinţă din cap.

— Chiar şi aşa. De mâine-dimineaţă, internaţional.

Cozma raportă ce se realizase în cursul zilei, în timp ce Bejenaru îşi golea farfuria, îşi tampona gura, din când în când încuviinţa din cap sau îşi ridica sprâncenele.

— Eşti sigur că el a fost? Lascu? Fără dubiu?

— Dubii sunt mereu.

Cozma povesti despre Polo şi apelul către femeia-pilot, pe care nu le puteau asocia cu nimeni. Despre bănuiala lui că, în spatele poveştii simple, s-ar putea ascunde una mai complexă.

Bejenaru îl privi surprins, apoi împinse farfuria deoparte şi se ridică. Ieşiră din cantină.

— Eu pot face ceva? Ai nevoie de mai mulţi oameni?

— Nu.

Aşteptară împreună liftul. Chiar şi numai gândul că şeful va merge sus cu el şi că, pentru două minute, va preda complet controlul asupra vieţii sale îl neliniştea pe Cozma. Evident, Bejenaru însuşi nu avea probleme cu lifturile. De fapt, nu se purta ca o persoană care cunoaşte temerile cotidiene. El nu le-ar tolera niciodată, pur şi simplu pentru că ele consumau timp şi energie.

— Şi dacă n-a fost el? întrebă Cozma.

— Avem nevoie urgent de alţi suspecţi.

— N-ai avea nicio problemă cu asta?

Bejenaru îl scrută confuz.

— Poftim?

Un vuiet înăbuşit anunţă sosirea liftului. Uşile se deschiseră zgomotos. Înăuntru aproape că nu era lumină, două dintre cele trei surse din plafon rămâneau stinse. Un miros puternic de vaselină pătrunse în nările lui Cozma, apoi mirosul cablurilor de oţel sfâşiate, al şinelor de ghidare sfărâmicioase, cu puţin timp înainte de sfârşit.

— Intră.

— În lift?

Capul lui Bejenaru se apropie de al lui.

— Crezi că eu vreau un anumit rezultat al investigaţiei? Că aş fi dispus să manipulez? Vocea lui era coborâtă, dar enervarea tot se simţea. Cred că nu-mi spui adevărul.

Bejenaru îşi trase sufletul, se uită după nişte colegi, Cozma auzise paşi în spatele lui.

— Haide, intră.

— Merg pe jos, este mai sănătos.

— Primeşti răspunsurile aici şi acum sau niciodată.

— În lift, nu va fi suficient timp, vorbim sus la…

— Deci niciodată.

Bejenaru păşi în lift, apăsă un buton. Când uşile începură să se închidă, zgomotul răsună din nou. Apoi Cozma se afla în interior. Se agăţa de privirea

rece a lui Bejenaru, văzu cu coada ochiului cum se micşorează spaţiul dintre uşi. Rămânea fără aer, probabil că rezerva de oxigen se epuizase. Cabina se puse în mişcare, vuietul se auzea chiar mai tare decât de afară. Greoi, îi duse în sus. Apoi se opri brusc.

— Îl cunoşti pe Sorin Aurescu? întrebă Bejenaru. Ai…

Cozma se lăsă pe o parte ca să vadă comenzile din spatele lui Bejenaru. Singura manetă din panou era pe „Stop”.

— Nu, personal. Am putea porni? Mă grăbesc.

— Ştii cine este?

— Preşedintele Consiliului Judeţean Timiş.

— Stăpânul bugetului. Şi al bugetului nostru.

— El a vrut să conduc eu ancheta?

— El l-a vrut pe cel mai bun.

— Şi m-ai recomandat?

Bejenaru se apropie de el.

— A spus: „Care dintre anchetatorii tăi de la Omucideri are experienţă, instinct, maturitate? Empatie? Este integru, calm şi capabil să comunice cu oamenii? Un investigator veteran, obişnuit cu nemţii şi care să înţeleagă puţin germana?” Am spus: „De ce?” El a spus: „Pentru că îl cunosc pe tatăl victimei şi aş dori ca această faptă groaznică să fie rezolvată cât mai repede posibil, fără piedici şi cu toată compasiunea. Pentru că este dureros să vezi un prieten suferind aşa.” Am spus: „De unde ştiţi despre asta?” A spus: „Pentru că şi superiorul dumneavoastră este un prieten de-al meu. Deci cine ar intra în discuţie?” Am spus: „Ar fi genul lui Ioan Cozma.” Aurescu a spus: „Am auzit de el. Garantaţi pentru el?” Am spus: „Domnule preşedinte de consiliu, la Jamu Mare se află o fată măcelărită, colegii aşteaptă, ambulanţa aşteaptă. Ne putem permite să întocmim profiluri complicate cu cerinţe şi să verificăm candidaţii pentru conducerea anchetei?” El a spus: „Aveţi mare dreptate. Să

încercăm cu domnul Cozma.”

— Asta-i tot?

— Asta-i tot.

Cozma încuviință din cap, mulțumit și liniștit că instinctul nu-l înșelase – scepticismul lui fusese îndreptățit.

— M-a descris pe mine și te-a determinat să mă propui?

Bejenaru se încruntă.

— S-ar putea interpreta și așa.

— Acum, te-aș ruga…

Mâna lui Bejenaru dispăru în spatele lui, ceva făcu clic. Cabina nu se mișcă. Din nou clic, apoi încă o dată. În sfârșit, porniră.

— Sorin Aurescu, spuse Cozma, respirând încet și profund, ca să nu hiperventileze.

— Corupt până-n măduva oaselor.

— Da. Bejenaru zâmbi amar. Fă ce vrei cu informațiile.

— Adică?

— Adică nici măcar stăpânul bugetului nu este deasupra legii.

Trecuseră la etajul doi, când mâna lui Bejenaru dispăru din nou în spatele lui. Cabina, oprită din mers, se smuci puternic și părea că-și menține cu greu echilibrul. În mintea lui Cozma, cablurile de oțel se rupeau, un cadru sărea de pe șine.

Nu se întâmplă nimic de felul acesta.

Dimpotrivă, cabina se stabiliză.

— Dacă Sorin Aurescu a vrut să conduci tu ancheta, mă întreb de ce? spuse Bejenaru.

— O întrebare interesantă.

— Eşti sigur că nu-l cunoşti?

Cozma îi susţinu privirea cercetătoare. Îşi dădu seama, surprins, că neîncrederea lui Bejenaru îl jignea.

— În sensul de favoruri? Sprijin financiar? O nouă maşină de spălat nemţească? Nu, nu în acest sens, şi tu ştii asta.

— Nu te-a contactat?

— Te-a contactat pe tine, Paule.

— Altcineva?

— Nu m-a contactat nimeni.

— Atunci de ce, Ioane?

— Hai să mergem, înainte să ne prăbuşim.

Bejenaru îl eliberă, ieşiră câteva secunde mai târziu. Cozma decise să depăşească sentimentul de jignire, la urma urmei şi el se comportase la fel cu Bejenaru.

— Poate că tocmai asta ar trebui să ne îngrijoreze. Faptul că nu m-a contactat nimeni. Atâta timp cât nu se întâmplă acest lucru, poate că sunt pe drumul greşit.

— Drumul greşit indicat?

Bejenaru încuviinţă din cap, îl bătu uşor pe braţ şi se îndepărtă.

Cozma aruncă o ultimă privire în interiorul liftului, apoi se întoarse spre scări şi coborî. Picioarele îi tremurau puţin, avea ceafa transpirată, în rest,

supraviețuise calvarului relativ nevătămat. Uită de el repede, în timp ce se gândea la discuția cu Bejenaru. Oare Sorin Aurescu făcea parte din povestea complexă din spatele celei simple? Cum ar fi apelul telefonic al așa-zisului anchetator de la Omucideri care o sunase pe Ana Desmerean. Ca Polo-ul pe care nu-l condusese Adrian Lascu?

Dacă da, gândi, într-un fel, chiar și el făcea parte din povestea complexă.

O senzație înspăimântătoare îl copleși. Dacă, până la discuția cu Bejenaru, el crezuse că are frâiele în mână, acum, această siguranță dispăruse. El atârna de niște sfori, fără ca păpușarul să le tragă. Și atâta timp cât el urma drumul greșit care îi fusese indicat, poate că acest lucru nici nu s-ar schimba.

Se opri în hol și se uită spre ieșire.

Gândul la Sorin Aurescu îl ducea mai departe, jos, în beci.

1. Minivacanță urbană.

18

Coruia

— E caterina, şopti Winter. Iosif.

Iosif ridică privirea, Ecaterina nu se mişcă. Erau aşezaţi pe canapea, doi oameni mărunţei, fragili, cu mâinile în poală, cu chipurile împietrite de tristeţe şi teamă. Winter se aşezase într-un fotoliu, în faţa lor, cu coatele pe genunchi. Voinea îl sunase pe Eugen, după ce poliţia şi maşina de la Bucureşti părăsiseră Coruia. Eugen dorise să-l însoţească, dar Winter refuzase. El mergea pe jos, în sat, maşinile băteau la ochi; nimeni nu trebuia să-l vadă.

În casă era răcoare, şemineul nu putea fi folosit, peste deschiderea acestuia era lipită orizontal o bandă de delimitare.

— Trebuie să-mi spuneţi ce ştiţi.

— Dar nu ştim nimic, spuse încet Ecaterina.

— Ştiaţi că vrea să plece cu Lisa în Germania?

Iosif încuviinţă din cap. Îşi mişcă mâinile neglijent, parcă pentru a banaliza intenţiile lui Adrian.

— A întrebat ce mă fac dacă ea pleacă, i-am spus, dacă ea te iubeşte, pur şi simplu să pleci cu ea, ce zici de asta? El…

— Iosif, îl întrerupse mustrător Ecaterina.

— Spune mai departe, îl îndemnă Winter.

Ecaterina puse mâna pe mâna soţului ei. El tăcu.

— Şi dacă el a făcut-o? întrebă Winter agitat, speriat de propria lui voce, ridicată brusc:

— Iar dacă el a omorât-o? Atunci, voi acoperiţi un ucigaş!

— Totuşi, este fiul nostru, murmură Iosif.

— N-a făcut-o el, şopti Ecaterina.

Winter îşi trecu mâna peste ochi, îşi şterse lacrimile.

— Unde ar putea fi? Are undeva prieteni sau rude?

— N-a fost niciodată plecat de acasă, murmură Iosif.

— Ecaterina?

Ea clătină din cap.

— Dar… cum îl cheamă? Răzvan? Răzvan a spus ceva? Doar a fost aici azi-dimineaţă.

Niciun răspuns.

— Răzvan va vorbi cu poliţia?

— Nu cred, răspunse Iosif.

— Ne pare foarte rău, spuse Ecaterina.

Winter îşi dădu seama că ea va rămâne fermă, nu va vorbi. El se ridică încet, rămase acolo o vreme, cu privirea îndreptată spre o comodă cu fotografii înrămate, fără să recunoască cine era reprezentat acolo. Şi-ar fi dorit ca Ecaterina să-l reţină, să se ridice şi să-l îmbrăţişeze, să-i spună tot ce ştie ea, iar el să spună ce ştie el, despre caii din Blåvand, despre nisipul închis la

culoare, că în Danemarca poți muri de plictiseală, că în multe nopți încă auzea claxonul de camion, tot ce el știa și nu spusese nimănui.

Se întoarse spre Ecaterina. Ca din depărtări, se auzi spunând că, deocamdată, ea nu mai poate lucra pentru Marthen, că de mâine va fi pusă pe liber.

Apoi, părăsi casa rece și se întoarse în beznă.

19

Prenzlin

Frieder Roth coborâse, vorbise la telefon în maşina de patrulare, urcase din nou, totul de trei ori. Acum, toate chestiunile birocratice erau rezolvate, iar el stătea destins lângă Anett. Ea îi simţea corpul cald şi puternic, simţea bărbatul cald şi puternic care era complet diferit de ea, înrădăcinat şi concentrat asupra lucrurilor esenţiale, pentru că orice altceva aducea încurcături, pentru că ea era acasă în mijlocul încurcăturilor şi nu găsea lucrurile esenţiale.

Cabinele şoferilor de camioane cu platformă joasă erau slab luminate, cinci dreptunghiuri în întuneric. Şoferii stăteau singuri sau câte doi. Tractoriştii de la ROGA urcaseră din nou în microbuz, poate dormeau. Nowak stătea în picioare, pe marginea drumului, şi vorbea continuu la telefon. În depărtare, se vedea o lumină albastră. Venea tipul de la Güstrow. Frieder îşi drese glasul.

— De fapt, ce anume vrei tu?

Întrebarea esenţială. Ea se gândise la asta timp de aproape treizeci de ani. Tot ce ştia ea era că scopurile se schimbaseră în timp: libertatea. Dreptul de a face sau de a nu face ceva, după cum ai chef. De a porni în imensitatea lumii, pentru a ieşi din strânsoarea care te sufocase până atunci. De a realiza ceva, pentru a nu te pierde în imensitatea lumii. De a opune rezistenţă acolo unde trebuia să opui rezistenţă.

De a opri cursul trist al evenimentelor.

Ceea ce ea încă nu putea defini: ceea ce rămăsese la fel în spatele scopurilor aflate în schimbare. Esenţa. Cine era ea, cine fusese ea mereu. De ce avea

aceste scopuri?

— N-o fi totul bine aici, aşa-i? spuse el, deoarece ea nu răspundea. Dar nici nu-i totul rău.

— Deschide ochii, Frieder.

— Sunt deschişi. Dar este întuneric.

Râseră.

Apoi, Anett vorbi despre cursul trist al întâmplărilor din Prenzlin, pe care el nu voia să-l perceapă. Despre faptul că majoritatea locuitorilor nu mai aveau un loc de muncă şi mulţi trăiau din Hartz IV. Că, de ruşine, se retrăgeau şi nu mai luau parte la viaţa satului, că se tot îngrăşau şi se îmbolnăveau. Că Prenzlin, ca multe alte sate din est, devenea pustiu. Că terenurile deveneau pustii, fiindcă industria agricolă se baza în primul rând pe monoculturi, pe porumb, rapiţă, soia, pe nebunia biocombustibililor, pe creşterea în masă a animalelor. Că din pricina asta se pierdea biodiversitatea, mureau familiile de albine, iar speciile de insecte dispăreau. Că „noii fermieri”[1] sau „fermierii de retrocedări”[2] aveau prea puţine şanse să obţină, aici, câteva hectare de teren, fiindcă doar marii jucători îşi puteau permite preţurile, devenite ridicole, de cumpărare şi arendare. Că, în agricultura din estul Germaniei, existau din ce în ce mai puţine întreprinderi familiale locale, fiindcă tot mai multe corporaţii neagricole – cum ar fi companiile de salubritate, optică, mobilă, imobiliare şi întreprinderile cotate la bursă, în funcţie de land – deţineau deja între douăzeci şi cincizeci la sută din teren. Fiindcă marii jucători ofereau mult mai puţine locuri de muncă decât cei mici, rareori erau implicaţi în structurile locale, nu locuiau, nu cumpărau, nu mâncau, nu investeau şi nu făceau reparaţii în sate. Fiindcă politicienii nu întreprindeau nimic pentru a contracara acest curs trist al întâmplărilor, dimpotrivă, îi susţineau pe marii jucători cât mai mult posibil, de exemplu, prin intermediul sistemului de subvenţionare al UE, aproape trei sute de euro pentru fiecare hectar pe an, calculează tu, Frieder, ROGA deţine, în Germania de Est, douăzeci de mii de hectare, adică aproape şase milioane de euro pe an… Iar dacă comisarul român al UE vrea să plafoneze subvenţiile la trei sute de mii de euro, cine va eşua? Fostul nostru ministru al Agriculturii, colegii săi din estul Germaniei şi asociaţiile lor de fermieri. Clar. Douăzeci şi opt dintre cele mai mari treizeci

de întreprinderi agricole germane se află în est.

— Întreprinderile erau deja mari înainte de Reunificare, spuse Frieder.

— Da, dar, după aceea, politicienii și Treuhand[3] au avut șansa de a schimba acest lucru. Nu s-a dorit schimbarea și, în continuare, nu se dorește. Lobbiștii sunt prea puternici.

Tăcură pentru o clipă.

— Este ciudat, spuse apoi Frieder, că ai plecat de atât de mult timp, iar acum crezi că ne poți salva.

— Nu să vă salvez, Frieder. Să vă trezesc la realitate.

— Suntem treji.

El făcu un semn din cap în spatele lui, în direcția satului.

— E drept că numeroasele camioane strică drumurile. Drumurile noastre nu sunt făcute pentru asta.

Anett zâmbi fără să vrea.

— Și sunt niște drumuri de toată jena.

— Zgomotul și lumina, când se recoltează în timpul nopții. Rău pentru noi, rău pentru animale. Se scărpină pe frunte. Dar ăsta este cursul lucrurilor. Nu asta voiam noi, pe atunci?

— Sigur nu asta.

— Și noi am vrut să fim liberi, nu numai tu.

— Ce legătură are asta cu libertatea?

— Omul este liber, capitalul este liber. De ce te-ai întors, Anett?

Ea se lăsă pe spate, sprijinindu-se în mâini.

— Nu știu. Din cauza lucrurilor care i s-au întâmplat lui Maik. Poate și ca să văd dacă s-a schimbat ceva de la Reunificare încoace.

— Și?

— Nu s-au schimbat prea multe. Nu aspectele esențiale.

— Tu ai avut întotdeauna o viziune deosebită, spuse Frieder.

Tonul lui era mai degrabă admirativ decât critic.

— Multe lucruri sunt mai ușoare acum. Unele mai bune, altele mai rele.

— Dar aici nu mai este aproape nimeni.

— Aparențele înșală. Trebuie doar să bați destul de tare la uși.

Mașina de patrulare din Güstrow trecu pe lângă camioanele cu platformă joasă și opri în spatele microbuzului lui Nowak. Doi polițiști ieșiră din mașină și se apropiară. Frieder coborî, Anett sări. Strângeri de mână, glume, râsete ușoare, apoi unul dintre cei doi din Güstrow urcă cu o lanternă pe Kasimir. Anett luă termosul, restul, strânse totul în rucsac. Frieder se oferi să o conducă, ea refuză.

— Voi veniți la festivitate?

— S-a hotărât. Duminică, nu?

— Da.

— Ai nevoie de ajutor pentru pregătiri?

— Poate pentru organizare. Este suficient cu o oră înainte. Mulți nu vor veni.

— Da. Asta s-a schimbat.

Fără să răspundă, ea ridică o mână în semn de salut și se îndepărtă. Când ajunse la magazin, auzi cum pornește motorul Kasimir-ului. Un minut mai târziu, se opri, tractorul ieșise din drum. Microbuzul îl depăși în viteză. Apoi,

maşina de patrulare veni încet, urmau camioanele cu platformă joasă cu dispozitive de tăiat şi combine.

Ora douăzeci şi unu, o întârziere de aproape trei ore.

Şi un mic pas mai departe pe drumul către miez.

O luptă istovitoare.

Casa lui Ralf Drese şi flota lui de vehicule ale decăderii zăceau în întuneric. Dar ea auzea nişte voci înăbuşite. Acolo, unde maşinile erau parcate pe pajişte, străluceau trei sau patru ţigări. Veneau cei câţiva clienţi pe care Ralf îi avea, unii din împrejurimi, alţii din îndepărtări. Unii dacă aveau abia şaisprezece ani, ceea ce nu-i împiedica să conducă. Anett auzise de cursele de maşini de pe terenul fostului NVA, de lângă Runder See. Iarna, vânau animale mici pe câmpurile îngheţate, cu furgonete. Ralf accepta şi plata în natură.

Ea deschise încuietoarea, voia să mute bicicleta în stradă, când îşi dădu seama că ambele anvelope erau dezumflate. Înjurând, o împinse la gard.

Un râs reţinut, din întuneric.

Merse către ţigările aprinse, ascultă nişte voci grave de băieţi, fără să înţeleagă ce spuneau. Lumina felinarului din stradă nu ajungea prea departe înspre grădină; ea vedea doar contururile maşinilor, nu şi oamenii. Ţigările se mişcau răzleţ, şoaptele veneau din direcţii diferite. O trecu un fior. Clienţii lui Ralf erau în mare parte tineri înfierbântaţi, din familii sărace, băieţi şi fete fără şansă, needucaţi, neglijaţi, efectiv inofensivi. Aveau nevoie să se revolte, încălcând regulile.

Dar mai erau şi alţii.

Uneori apăreau grupuri pe care Frieder le considera mediul Tovărăşiei Libere Rostock. Tineri de şaisprezece şi şaptesprezece ani, care lipeau afişe pentru NPD[4], distribuiau manifeste şi agresau imigranţii. Printre ei era şi cineva din

Prenzlin, o fată din satul vecin.

Un motor porni. Portierele erau ba deschise, ba trase. Farurile stinse. Furgoneta se puse în mișcare, în spatele parbrizului străluceau niște puncte roșiatice. Rulă chinuitor de încet înspre Anett, o depăși la un metru. Ea văzu niște chipuri aspre de copii în spatele geamurilor, trei băieți, o fată. Apoi, portiera din dreapta se deschise cu zgomot, iar cadrul o lovi puternic peste umăr.

Ea căzu, se rostogoli lateral, se ridică la loc.

Un râs înăbușit.

— Ralf! strigă furioasă.

Niciun sunet din casă.

Stopurile rămăseseră aprinse, mașina se oprise. Toate cele patru portiere se deschiseră.

— Veniți, le spuse ea în gând, controlându-și respirația. Veniți numai.

Trei siluete se apropiară încet. Chipurile se desprinseră din întuneric, cu mâinile în lumină.

— Păsărica de stânga, spuse unul răgușit, în jur de douăzeci de ani, probabil cel mai vârstă, vânjos, cu ochii înfundați, obrajii căzuți, cu piercing-uri în urechi.

— Acum o să ai parte de puțină distracție, păsărică, spuse altul.

Gâtul cu pliuri de grăsime, corpul supraponderal, încorsetat într-un bluzon de culoare închisă, cu ștaifuri metalice la cizme, nu mai mare de șaisprezece ani.

— De multă distracție, ripostă ea, simțind adrenalina.

Atunci, din stradă, răsună un scârțâit ostenit și apăru o lumină tremurândă de bicicletă.

— Gata adunarea! strigă cu putere o voce masculină.

— Gerd, spuse grasul.

Cei trei se întoarseră, se retraseră încetişor, urcară în autoturism. Maşina rulă pe strada principală şi se opri lângă Gerd Colditz. Geamul şoferului coborî şi Colditz se aplecă spre ei. Anett îl auzi vorbind, vocea lui nu lăsa loc de compromis. Apoi se îndreptă şi spuse:

— Clar?

Farurile se aprinseră, împreună cu două dintre cele patru reflectoare de pe acoperiş. Maşina se îndepărtă încet. Colditz coborî, o aşteptă pe marginea drumului.

— Neonazişti, Gerd? întrebă ea, cu vocea tremurând de furie.

El zâmbi misterios. Îşi sprijinise coatele de ghidon, capul chel era aplecat mult între umerii puternici. Obrajii şi fruntea îi luceau de transpiraţie, faţa îi era întotdeauna uşor bronzată, ieşea adesea pe afară, chiar şi la pensie, mai ales pe bicicletă.

— Nu-i aşa de rău.

— Cum de te ascultă?

— Autoritate naturală?

— Ei îţi spun „Gerd”.

— La fel ca tine, copilă.

Ea pufni, îşi readucea furia sub control, furia pe cei patru din furgonetă, pe Colditz. El fusese întotdeauna acolo, condusese soarta Prenzlinului ca nimeni altul. Era chipul vechii ţări, precum şi al celei noi, chipul LPG-ului, al Reunificării, al prosperităţii, precum şi al declinului.

Colditz preluase LPG-ul alături de o mână de camarazi, în 1991, când totul trebuise să fie făcut rapid. Guvernul de la Bonn stabilise că LPG-urile est-

germane trebuie să fie desființate până la 31 decembrie al aceluiași an și transformate în forme corporative, conform cu legislația vest-germană. Venise vremea „junkerilor roșii”, al președinților LPG-urilor și al cadrelor SED, să se îmbogățească după Reunificare. La adunările generale, Colditz prezicea un viitor sumbru pentru fermieri, dacă suprafețele LPG-urilor ar fi împărțite și apoi administrate de aproape două sute de ferme mici. „Cum vreți să ajungeți pe piață? Cum vreți să ajungeți la cumpărători? Cum vreți să vă apărați față de concurența din vest? Față de concurența internațională?” El promitea locuri de muncă, investiții în sate, contracte pentru ateliere de reparații. „Prenzlin și celelalte localități implicate vor înflori”, susținea el.

Membrii și-au primit banii, LPG-ul a fost desființat, proprietatea a devenit o cooperativă înregistrată, nou-înființată. Colditz era directorul administrativ al acesteia, trei dintre oamenii lui erau în consiliul de administrație, iar alți trei erau membri. Puțin mai târziu, cei șase au demisionat, iar Colditz a transformat cooperativa într-o GmbH[5]. Nu și-a îndeplinit niciodată vreuna dintre promisiuni. GmbH-ul a înflorit, Prenzlin și celelalte sate s-au ofilit. În 2012, a vândut către ROGA și a devenit multimilionar.

În depărtare, vâjâi motorul furgonetei. Anett văzu stopurile dispărând în spatele copacilor.

— Nu te dai înapoi de la nimic, nu?

— Mai bine să-i aibă cineva sub control, murmură Colditz.

Când ea încercă să împingă bicicleta în stradă, el se oferi să o ducă acasă pe portbagajul lui. Oripilată, refuză.

O întrebă dacă poate s-o însoțească. Să discute cu ea. Ea refuzase.

— Hai până la bifurcație.

— Nu vreau să fiu văzută cu tine.

— E întuneric, Anett.

— Ce naiba vrei de la mine?

Colditz râse încet.

— Este mai uşor să discuţi când mergi.

— N-am ce să discut cu tine.

— Fă-o pentru părinţii tăi.

— Ei nici atât nu vor să aibă de-a face cu tine.

El ridică mâinile şi spuse:

— De asta vin la tine cu asta.

— Cu ce?

— Cu propunerea mea. Cu oferta mea.

— Mi-e rău.

— Până la bifurcaţie, Anett.

Ea cedă. Trei sute cincizeci de metri, atât ar putea suporta.

Porniră, cu bicicletele între ei. Două mingi de lumină dansau pe betonul din faţa lor, scârţâitul îi însoţea. De când Anett revenise în Prenzlin, Colditz se tot gudura pe lângă ea. Era speranţa lui pentru împăcarea cu familia ei. Pentru iertare. Singurul lucru care-i lipsea pentru o fericire deplină la bătrâneţe era pacea cu familia Marthen. Erau singurii care nu-i iertaseră puciul din 1991.

Toţi ceilalţi foşti membri ai LPG-ului din Prenzlin şi din satele din jur se resemnaseră în faţa sorţii şi uitaseră de-a lungul anilor. De ce rănile vechi se redeschideau, aşa era viaţa, unii erau isteţi şi curajoşi şi câştigau, ceilalţi nu. Pe atunci, oamenii de felul lui Colditz plonjaseră în apă rece şi îşi asumaseră toate riscurile, trebuia să li se recunoască acest lucru. Lăsând la o parte toate contradicţiile şi ciudăţeniile, după Reunificare trebuise ca lichidarea LPG-ului să meargă repede, se făcuseră greşeli atât de o parte, cât şi de cealaltă. Unii luaseră hotărâri pripite, pe care, poate, nu le-ar fi luat, dacă ar fi fost un pic de linişte. Iar Gerd Colditz se descurcase cât putuse de bine, în haos şi în

jungla legală. Nu donase el anual două sute de mărci pe an la grădiniță, până când trebuise să se închidă din cauza lipsei de copii? Nu sponsoriza el brigada de pompieri voluntari cu două sute de euro pe an? Pe fotbaliștii seniori, atâta timp cât trăiau?

Ce-a fost a fost.

Chiar și mama ei voia acum să uite. Tatăl nu. Nu putea. Familia se destrămase din cauza hotărârii lui, din vara lui 1991, de a primi banii de la Colditz. De aceea își pierduse fiul. Jörg, care pe atunci avea douăzeci și trei de ani, dorise să preia cele douăsprezece hectare, ca „fermierii de retrocedări", ca să-și înființeze propria întreprindere. Tatăl nu avusese încredere în capacitățile lui. Ești prea tânăr și douăsprezece hectare nu sunt suficiente și nu avem capital…

Poate că totul ar fi ieșit altfel, dacă Maik n-ar fi dat peste un articol în [Der] Spiegel, pe la jumătatea anilor 1990, și nu i l-ar fi trimis tatălui său. Hans îl citise și recitise. Alergase împreună cu mama sa la ceilalți foști membri ai LPG-ului și strigase: Dacă și Gerd ne-a înșelat? Dacă ne-a plătit și el sub valoare? Dacă și bilanțul lui a fost falsificat?

Las-o baltă, Hans! îi răspunseseră.

Poftim, citește! Aproape pretutindeni, LPG-urile au sărăcit într-un mod misterios! Ca și la noi! Și aici, în dreapta: „Falsificări de bilanț în toată țara"! Sau aici: „Fermierii au fost înșelați de partea lor legitimă din activele LPG-urilor, bilanțurile au fost aranjate, protocoalele falsificate"! Fermierii, adică noi!

I s-au alăturat doi dintre cei mai tineri. Au recapitulat împreună proprietatea GPL „Vorwärts Prenzlin" dinainte de Reunificare, în măsura în care acest lucru mai era posibil – mărimile suprafețelor, parcul de utilaje, clădirile administrative, silozurile, unitățile locative. Au parcurs pentru prima oară cu meticulozitate bilanțul pe care Colditz îl întocmise, în 1990, împreună cu avocații lui din vest.

Pentru că nu înțelegeau, au angajat un jurist economic. El a găsit pe listele lor scrise de mână mașini, grajduri, silozuri și alte clădiri, care nu apăreau în

bilanţ. Kasimir-ul lipsea – Colditz mințea că fusese un cadou din partea Uniunii Sovietice pentru RDG și din partea Ministerului Agriculturii, Silviculturii și Alimentației pentru LPG. Hala uriașă a cerealelor din 1986 fusese construită, potrivit bilanțului, în 1968 și, prin urmare, nu prea mai valora ceva în 1990 – o întorsătură regretabilă, susținea Colditz. O duzină de silozuri „dispărute” – dărăpănate și devenite inutilizabile. Tractoare, combine agricole și remorci, toate în stare de funcționare, erau evaluate la o marcă fiecare, la fel ca mai multe clădiri rezidențiale. Și continua așa. În bilanțul final, vechile datorii ale LPG-ului erau imense, iar în primul bilanț al noii cooperative, pe un sfert. Alte trucuri, fals în documente, pretinse prevederi. La momentul dizolvării, LPG „Vorwärts Prenzlin” valora oficial douăzeci la sută din valoarea calculată ulterior de avocat.

În 1997, tatăl și cei doi aliați ai lui erau pe cale să depună o plângere. Atunci a ars căsuța din grădină, care îi folosise lui Colditz ca arhivă. O mare parte din documentația LPG-ului s-a pierdut pentru totdeauna.

La scurt timp, camarazii s-au retras brusc. Evident, la mijloc erau niște bani. În cele din urmă, tatăl a renunțat. Nu fusese niciodată un luptător și de unul singur n-avea nicio șansă împotriva unuia ca Gerd Colditz și a avocaților lui. La acea vreme, Colditz era membru al Adunării raionale pentru SPD, director al Asociației Fermierilor din Güstrow și, de asemenea, președinte al Asociației Fermierilor Mecklenburg-Vorpommern. Era regele Prenzlinului, al întregii regiuni, fermierul model din Mecklenburg.

În timp ce el devenea tot mai bogat și mai puternic, tatăl se distrugea. Jörg a plecat, a devenit maistru și a lucrat în întreprinderi peste tot în Est. Rareori venea acasă și atunci nu schimba nicio vorbă cu tatăl lui. În 2005, a dispărut de tot. De atunci, cei doi nu se mai văzuseră.

Iar propunerea lui Colditz trebuia să-i facă să uite de toate astea. Trebuia ca familia Marthen să se împace cu sine și cu el.

Iar Anett să plătească prețul pentru asta.

Colditz păstrase o sută de hectare din terenul lui din GmbH, inclusiv cele douăsprezece hectare pe care bunicul ei fusese obligat să le aducă în LPG, în 1960. Acum el voia să le înapoieze familiei. Un cadou cu o singură condiție:

Anett să renunțe la luptă. Gata cu blocadele, cu petițiile, cu demonstrațiile. Gata cu agitația în liniștitul Prenzlin.

Anett se oprise și spusese pentru a doua oară: „Nu.”

Colditz își sprijini bicicleta de șold, mâinile lui dansau, aruncau cifrele în noapte. O chirie de șase sau șapte mii de euro pe an ar însemna un adaos frumos la pensia a două persoane, care nu aveau prea multe. Ba chiar mai bine, dacă vindeau, de exemplu, către ROGA. La un preț pe hectar de douăzeci și cinci de mii de euro, ei ar primi trei sute de mii de euro.

— Noapte bună, Gerd.

— Vorbește cu ei. Gândește-te pe îndelete la asta.

— Nu-i nimic de gândit. Pe mine nu mă poți cumpăra.

— La un moment dat, omul trebuie să se mai oprească din luptă, Anett.

— Și să se uite cum se duce totul pe apa Sâmbetei? Cum oamenii de teapa ta distrug totul?

Colditz se încruntă, păru atins pentru o clipă.

— Oamenii de teapa mea?

— Oamenii fără scrupule, fără simțul răspunderii. Cei care, din lăcomie de bani, mint și înșală, și…

— Copilă, vremurile acelea au fost dure. Oamenii se temeau de ceea ce va veni după Reunificare. Nimeni nu voia să piară. Oamenii erau nevoiți să se adapteze la circumstanțe.

Se sili să zâmbească.

— Dar eu m-am schimbat. Vă dăruiesc trei sute de mii de euro.

— Îți cumperi liniștea sufletească.

— De ce nu? Tu ți-ai găsit liniștea sufletească? După toate luptele, toți anii petrecuți în străinătate? Ce ai reușit așa? Te-ai întors, locuiești din nou cu părinții tăi. Nici bărbat, nici copil, nici familia ta. Numai lupta. Ești fericită, copilă?

„Numai lupta”, gândi ea.

Da, întotdeauna fusese așa. De parcă ea nu s-ar putea opri din luptă. Mai întâi lupta împotriva unui sistem inuman, împotriva părinților, chiar împotriva ei, apoi împotriva bărbatului pe care îl iubise, împotriva inerției, împotriva fricii că-și va transforma confortul într-o închisoare.

— Gândește-te bine, Anett, șopti Colditz, urcându-se pe bicicletă și pornind înapoi spre oraș, printre scârțâituri.

1. Neubauer, persoane care au primit proprietăți agricole în timpul reformei funciare, în zona de ocupație sovietică din perioada postbelică; desemnare pentru toți proprietarii de terenuri care dețineau mai mult de cinci hectare.

2. Wiedereinrichter, fermieri din fosta RDG care, după Reunirea din 1989/1990, au recuperat terenurile care le fuseseră confiscate în CAP, pentru un nou început ca fermieri.

3. Treuhand, Treuhandanstalt, agenție fondată în 1990 de guvernul RDG pentru (re)privatizarea întreprinderilor est-germane.

4. NPD, Nationaldemokratische Partei Deutschlands, Partidul Național Democrat German.

5. Companie cu răspundere limitată.

20

Timişoara

În noaptea aceea, Cozma nu s-a mai culcat. La ora două dimineața, la patru ore după ce ajunsese acasă, încă ședea în întuneric, la masa din bucătărie, în stânga, îl avea pe tatăl lui, în dreapta, pe tânărul Cozma, cel mânios, de pe vremuri.

Numai tânărul Cozma a vorbit. Tatăl a tăcut, ca întotdeauna, și chiar el nu avea nimic de spus. El trebuia să tacă, gândi. Nu existau justificări și nici scuze. Nici dezvinovăţiri. Faptul că, poate, era suspendat de nişte sfori invizibile, ca o marionetă, nu era o scuză.

Tânărul Cozma îi vorbi agitat: „Puteai să-l zdruncini mai tare! Doar vreo câteva palme, iar acum stai acolo și te rușinezi? Este un fascist! La ăștia nu ajută alte metode! Nu te-a minţit și batjocorit la Coruia?! Nu te-a umilit și insultat din nou în celulă?!”

Nici justificări, fără dezvinovăţiri.

Adu-mi bere și ţigări, gabore, așa poate am să vorbesc.

Cozma se sprijinea cu spatele de gratiile celulei, Răzvan ședea pe pat, în tricou și desculţ, piciorul mutilat era un memento că o fiinţă lipsită de apărare poate sta la mila alteia.

Colegul de serviciu aduse bere la doză și ţigări.

Un martor l-a văzut pe Adrian întorcându-se acasă azi-dimineață, pe la

ora…

Martorul tău minte.

Ce-a luat la el?

Haine, bani – ce altceva?

Crezi că îl voi arunca în foc pe fratele meu? Sângele apă nu se face. Băiețașul și cu mine avem același sânge, gabore. Berea ta e infectă.

Răzvan fumă țigară după țigară. Bău dozele de bere, una după alta. Înjură, râse, în voce i se simțeau mânia și frica și ura.

Cozma se apropie de el, se sprijini de peretele din fața patului. Adrian și-a luat pașaportul la el?

Vreau încă o bere. Altă marcă. Ceva bun. Bere la sticlă.

Chiar are pașaport?

Spune să-mi aducă bere la sticlă, gabore. Când sunt beat, vorbesc în cascadă. Dar nu mă întreba despre Adrian. Este din sângele meu.

Atunci, spune-mi despre mașină.

Răzvan spunea ca n-a văzut și n-a auzit nicio mașină. Că dormise. Că se băgase în pat cu febră și cu o sticlă de țuică și dormise.

Cozma întrebă despre Sorin Aurescu.

N-am auzit, cine ar fi și ăsta?

„Cineva care dă telefoane”, se gândi el. „Poate că trage sforile. Cel care mă face să joc, Răzvane, fără să-mi dau seama.”

Trecuse o jumătate de oră și nu făcea progrese. Enervat, se întoarse spre ușa celulei, voia să plece, ca să nu cadă în ispită tocmai la urmă. Probabil că Răzvan simțea în ce stare este, râsul lui răutăcios și provocator. Cozma se

întoarse, se sprijini din nou de perete, își aprinse o țigară. Amândoi transpirau, erau neliniștiți, epuizați. Lumina tubului fluorescent era orbitoare, aerul era greu și umed, mirosea a igrasie. Uneori, se auzeau vocile colegilor, cineva veni și îl întrebă pe Cozma dacă voia un pahar cu apă. El refuză. Când colegul plecă, își luă o doză de bere și bău, iar asta îl făcu pe Răzvan să râdă. Încercă din nou. Întrebă despre pașaport, despre mașină, deși știa că, de mult timp, nu mai era vorba despre răspunsuri. Tot mai des, privirea lui cădea pe tatuaje, pe runa în formă de S, de pe umărul drept al lui Răzvan, pe Wolfsangel, de pe antebrațul stâng.

În cele din urmă, Răzvan îi făcu pe plac.

Tipul care m-a adus aici este evreu? Are un nas urât, de evreu.

Nu, este ortodox. Am și eu un nas de evreu, Răzvane?

Ești evreu?

Tatăl meu a fost evreu.

De aici și mirosul persistent. Mama ta?

Catolică de origine germană.

Dacă ai noroc, domină mama. Dar pariez că ai ghinion. Evreii aduc ghinion. Spune-mi despre tatăl tău evreu, piază rea.

A ajuns în lagăr la cincisprezece ani, în Transnistria.

În războiul cel mare.

În 1944, da.

Răzvan ridică doza, ochii lui străluceau.

Pentru Antonescu, conducătorul nostru! Pentru legionari! Garda de Fier! *Bău râzând, se înecă, tuși.*

Legionarii au dat o lovitură de stat împotriva lui Antonescu.

A, ce ştii tu, gabore?!

Să povestesc mai departe? Despre tatăl meu?

Nu, m-am săturat de tatăl tău evreu.

Totuşi, Cozma povesti despre rănile sufleteşti şi fizice ale tatălui său, dobândite în timpul detenţiei în lagărul de concentrare, despre foamea, frigul, bolile care aproape distruseseră corpul lui tânăr. După ce fusese eliberat de trupele sovietice, acasă se întorsese un tânăr de şaisprezece ani, care nu mai avea destulă putere pentru o zi întreagă, dar care voia să trăiască, cu o uriaşă hotărâre. Aşa că trupul n-a avut de ales decât să mai reziste o vreme. Pe la sfârşitul anilor ’50, căsătoria, mai degrabă o greşeală, „la el, dorul de dragoste”, spusese mama lui, „la mine, compasiunea pentru acest bărbat curajos şi maltratat.” A venit pe lume singurul fiu. Un an mai târziu, în 1962, puterea s-a epuizat, tatăl s-a întins pe podeaua bucătăriei, în faţa copilului său, şi a murit.

Cozma se opri din povestit. Răzvan adormise şi sforăia zgomotos. Mai avea şi azi în faţa ochilor acea imagine, tatăl muribund pe podeaua bucătăriei. Credea că, într-adevăr, este posibil să-şi amintească, când, de fapt, era imposibil. Oricum, el credea că-şi aminteşte multe din acel an – sunetul vocii subţiri şi fără putere a tatălui său, chipul palid şi osos, o mână mai degrabă mică, ce se apropia de el şi-l mângâia pe cap, ca o adiere de vânt.

Şi multe altele.

Îl contempla pe tatăl lui, care nu răspundea niciodată, nu reacţiona niciodată, doar exista mereu acolo, în casa lui de pe malul Begăi. „Încă îmi amintesc cum m-ai purtat în braţe”, gândi el, „cel mult cinci sau şase paşi, de teamă că te lasă puterile şi mă scapi din braţe. Cum ai plâns, mut şi nemişcat, după-amiaza, pe canapea, când fermitatea ta a slăbit. Noaptea ai ţipat din cauza coşmarurilor şi m-ai trezit, iar eu am ţipat la tine, pentru că mi-era teamă de teama ta. Dimineaţa ai deschis fereastra sufrageriei ca să iasă coşmarurile, ai deschis-o foarte încet, de parcă ar fi avut câteva kilograme greutate. La fel de încet m-ai urcat în poală şi amândoi am privit cum coşmarurile îşi iau zborul. În noaptea următoare, ele au revenit.”

Credea că-şi aminteşte toate acestea şi multe altele.

Răzvan tuşise şi se trezise din cauza asta. Timp de câteva secunde, se uitase confuz la Cozma, în timp ce luciditatea revenea.

De asta, vezi tu, evreii nu sunt făcuţi pentru viaţă. Sunt bolnavi şi sfârşiţi, iar natura face selecţia. Li se spune „ploşniţe”, se ştie de ce.

Cozma se aşează pe genunchi, în faţa lui, cu coatele pe pat, cu runa în faţa ochilor. Am nevoie de răspunsuri, Răzvane. Adrian şi-a luat paşaportul la el? Unde ar putea fi? A coborât cineva din maşină?

Fă rost de bere la sticlă, gabore, atunci voi fi iar în toane bune, şi atunci…

— Şi atunci, în sfârşit, i-ai dat una, spuse tânărul Cozma cu patimă.

Lovise cu palma, din reflex, cu atâta viteză şi forţă, încât muşchii şi creierul lui Răzvan nu putuseră reacţiona. Capul zburase într-o parte, corpul se răsturnase pe pat. Abia atunci Răzvan scosese un ţipăt strident şi surprins. Cozma îl trăsese în sus şi-l pălmuise din nou apoi, cu dosul aceleiaşi mâini, pe celălalt obraz.

Observase uimit că nu era furios, nici măcar nemulţumit. În el nu fusese furie, ci doar tristeţe.

Răzvan se prăbuşise pe saltea şi vomitase. Rămăsese întins, plângând încet.

— N-ar fi trebuit să te opreşti, spuse tânărul Cozma. Câteva palme nu fac pe cineva să spună adevărul. Palmele sunt doar începutul. Ar fi trebuit să continui!

— Eu nu mai sunt aşa, spuse Cozma şi privi în jos la mâinile lui, în care parcă rămăseseră loviturile grele. Nu mai vreau să fiu aşa. Nu mai vreau să fiu cum eşti tu. Nu mai sunt aşa.

Se ridică, luă un pahar cu apă şi ieşi în verandă. Bega, la fel de tăcută ca întotdeauna, pe celălalt mal, colosul cenuşiu deschis al complexului de silozuri din beton, exact de patruzeci de metri înălţime şi optzeci lungime, douăzeci de turnuri de siloz, rotunde, zvelte, conectate între ele, câte cinci.

Sute de porumbei locuiau în complex, care era încă în funcţiune, în pofida scărilor de acces ruginite, a ferestrelor sparte din celelalte clădiri joase. Ce monstru uriaş, oribil, se plânsese a doua fostă soţie a lui Cozma. Noaptea te face să te temi, iar ziua stă în calea soarelui! Ea nu percepuse aspectul de măreție dispărută, mândria tăcută a complexului.

În privința lui Cozma, ea fusese la fel.

Despărţirea fusese o uşurare pentru amândoi. Totuşi, Cozma se trezi că-i duce dorul în acel moment. Poate că nu neapărat dorul ei. Dorul unei femei, pur şi simplu. Una care să pună masa pentru amândoi. Lângă care se putea strecura acum în pat.

Intră în casă şi se aşeză. Credea că va uita, în cele din urmă, dar nu era sigur ce anume. Pe tatăl lui? Faptul că tatăl lui a fost prezent doar în primele douăsprezece luni din viaţa lui, nu şi în toţi anii ce urmaseră? Aşa a fost odată. Probabil că omul nu putea să uite, ci doar să accepte.

Când Răzvan se liniştise, Cozma se dusese la uşă şi-l chemase pe colegul lui, iar acesta venise cu paşi repezi. Fără să-l privească, el descuiase, încuiase din nou, plecase de acolo în grabă. Cozma îl privise printre gratii pe Răzvan, care avea obrajii puternic înroşiţi şi uzi de lacrimi, urme de vomă în jurul gurii. Nu simţise nici o compasiune, nici o remuşcare. Dar se ruşinase urât cu sine şi de sine.

Pune să-mi aducă haine curate, la naiba. Altă saltea.

Mâine.

Acum! Mâine mă scoate avocata de aici.

Vom vedea, Răzvane.

Vom vedea? Da, vom vedea? Ştii ce, gabore? Sunt mândru de băieţaş! Îi face pe blestemaţii de invadatori să ispăşească, le plăteşte pentru că ne-au furat, este un luptător, un bărbat, un bărbat adevărat! Întotdeauna am crezut că băiatul ăsta este un molâu, din cale-afară de linguşitor, de voios, cum poate cineva să tot râdă, să se hlizească, să fie voios, de parcă viaţa ar fi grozavă!

Acela nu pricepe cât de infectă este lumea, am crezut că nu este bun la nimic, este o rușine pentru frații lui morți, și pentru familie, și pentru mine! Iar acum treaba asta, gabore! Pun pariu că i-a făcut-o, înainte să-i vină de hac, o târfă străină, nu-i așa?! Bravo! Este un bărbat, un luptător, un român adevărat, Antonescu i-ar fi atârnat o medalie la gât! Până la urmă, unul dintre noi le arată ce trebuie străinilor care ne fură tot, și râd de noi, și ne scuipă! Pentru cei curajoși, construim un altar, pentru trădători, există gloanțe! Da, gabore, sunt mândru de nebunul ăsta mic!

Cozma își puse brațele pe mușama, își așeză fruntea peste ele și închise ochii. Nu, palmele nu-l făcuseră pe Răzvan să spună adevărul. Nu primise răspunsuri. În orice caz, nu pe cele la care sperase.

În schimb, primise altele. Răspunsuri despre sine. Răspunsuri despre Adrian. Despre un alt Adrian, unul care râdea, era voios și iubea viața. Un Adrian pe care, cel puțin pentru aceste secunde, la două și jumătate noaptea, cu capul pe braţe, cu ochii închiși, deja pe jumătate adormit, nu și-l putea imagina ca pe ucigașul Lisei.

21

În tren, lângă graniţa

dintre Cehia şi Germania

Ochii Lisei îl treziră.

La scurt timp, după Praga, în sfârşit adormise; acum, o oră mai târziu, în zori, tresări în patul îngust de cuşetă, pentru că simţise în somn ochii ei, aţintiţi asupra lui. Îl observaseră, nemişcaţi şi trişti, aşa cum îl observaseră dimineaţă la râu, pe jumătate închişi, priveau prin el în viitor şi păreau să ştie mereu ce va face şi încotro se va îndrepta, înainte să o ştie el însuşi. În timp ce alergase peste câmp, la Coruia, ochii ei trebuie să fi ştiut că el va face autostopul de la Denta la Timişoara, şi va lua trenul spre Budapesta, şi va cumpăra haine şi o valiză din Budapesta, ca să arate mai serios, şi că va cumpăra un bilet pentru o cuşetă la clasa întâi pentru trei persoane, într-o vagon de dormit, în speranţa că nu va fi luat drept fiu de ţăran sărac.

Şi ştiau şi ei toate celelalte lucruri.

Se ridică în capul oaselor şi încercă să se calmeze, ascultă sforăitul ritmic al ungurului de deasupra. Cel din ultimul pat, de sus, olandezul vorbăreţ, nu se auzea. Adrian se dădu jos din pat fără zgomot şi intră în cabina de toaletă. În lumina slabă, lăsă apa să curgă în palmele făcute căuş, şi îşi scufundă faţa în ele, şi văzu sângele de pe pielea ei şi de pe pielea lui, zgârieturile şi înţepăturile de pe corpul ei, un corp al viselor şi speranţelor spulberate, văzu chipul chiar lângă al lui, simţi degetele care i se strângeau în jurul gâtului şi îl sufocau.

Văzu mutra desfigurată de furie. Un ciocănit puternic îl făcu să tresară. Se auzi o voce joasă, atenuată de două uși. Auzi cum se deschide ușa glisantă a compartimentului, apoi o mână izbi ușa toaletei. El o deschise. În fața lui se aflau ungurul și olandezul, afară, pe culoar, doi polițiști înarmați, purtând veste de protecție, cu niște pașapoarte în mâini.

După puțin timp, olandezul își luă înapoi legitimația. Polițistul se uită la Adrian și spuse:

— Passport.

El își scoase pașaportul din buzunarul drept din spatele pantalonilor.

Ungurul își luă și el înapoi legitimația, destins și experimentat, parcurgea ruta de două ori pe lună. Îi făcu semn cu ochiul lui Adrian, încurajator. Un om de afaceri scund și rotund, venele roșiatice îi pâlpâiau pe sub piele, gâtul i se bomba peste gulerul cămășii. Vorbea românește stâlcit.

Un polițist îl întrebă pe Adrian ceva în engleză. Celălalt aștepta, urmărindu-l cu atenție.

Adrian se uită la ungur.

— Unde merge? traduse acesta, cât putu de bine.

— Prenzlin. Arătă cu mâinile: Berlin, mult deasupra, și, puțin spre stânga, Prenzlin.

Maghiarul vorbi cu polițistul în germană, care-i puse din nou întrebări.

— Muncă?

— Concediu. La bunicii prietenei mele.

— Cât timp?

— O săptămână.

Polițistul îi restitui pașaportul, încuviințând din cap. Cel cu privirea atentă

merse mai departe.

Adrian încercă să nu-şi arate uşurarea. Ieşise cu bine din încurcătură.

Poliţistul spuse ceva.

— Prietena este în tren? întrebă ungurul.

Adrian ezită surprins.

— Nu.

— Prietena unde?

El se uită fix la ungur, apoi la poliţist, un bărbat musculos, cu chelie, simţi cum ochii i se umpleau de lacrimi. Nu putea să ascundă asta.

— Plecată? întrebă ungurul cu compasiune.

Adrian clătină din cap.

— Moartă.

22

Neu-Prenzlin

— C hristl, spuse încet Winter.

Ea nu mai răspunse, închise telefonul, suspinând.

Aşa cum se întâmpla adesea în aceste zile, el rămase la fereastră şi privi cum se deştepta întreprinderea.

Eugen umbla prin curte, parcă fără ţintă, alţi lucrători apăreau şi dispăreau, lucrătorii de la birou veneau unul câte unul, fumau în grupuri mici în faţa clădirii, la fiecare câteva secunde un cap se întorcea în direcţia clădirii rezidenţiale. Un tractor se puse în mişcare, altele îşi lăsau urmele pe câmp. În întreprindere, totul părea să meargă ca de obicei, aşa cum dorea Marthen. Viaţa de zi cu zi trebuia să atenueze durerea, să nu mai lase loc pentru durere. Winter îşi dădu seama, surprins, că i-ar plăcea să fie acum cu Christl şi Hans. Aici nu era nevoie de el, acolo da. Acolo ar putea dărui măcar puţin din ceea ce ei făcuseră pentru el începând cu aprilie 2011… şi după aceea. Fără ei, el n-ar fi supravieţuit primelor zile. Iar Christl încă ducea flori la mormânt. Le povestea celor trei despre el.

Dar să revină la Prenzlin? În hăul fără fund al amintirilor?

Ani de zile, acest lucru fusese de neconceput.

Ieşi din încăpere, se opri brusc pe hol. Lipsea ceva. Muzica dată tare din camera Lisei, deasupra camerei lui.

Clădirea părea să fi încremenit în tăcere…

În bucătărie, mâncă o felie de pâine, dădu pe gât cafeaua, apoi începu să-l caute pe Marthen, care nu era în casă şi nu răspundea la apeluri. Patul era neatins; dacă dormise, nu dormise în camera lui, dacă totuşi dormise. Winter traversă curtea, îi întrebă pe cei întâlniţi, apoi la birou, nimeni nu-l văzuse pe Marthen în această dimineaţă. Neliniştea lui spori. Fugi în hala de tractoare, dădu peste Eugen, care arăta obosit şi epuizat.

— Nu merge… întrerupse el.

Winter se sili să zâmbească.

Ieşiră din hală. O maşină break cu numere de Timişoara intră în curte, se opri în faţa clădirii de birouri. Coborî un bărbat înalt şi slab, pe care Winter nu-l putu identifica.

— Tehnicianul GPS, spuse Eugen.

— Ai nevoie şi de mine?

— Nu.

Winter plecă grăbit, căută în hale, în atelier, la silozuri şi se întoarse în birou. Abia după aceea, pe când stătea lângă gardul metalic şi privea peste câmpuri, ştiu unde trebuia să caute.

Benzile de delimitare fuseseră îndepărtate. Petele întunecate de sânge uscat marcau ultimul ei drum, de la râu până la marginea pădurii. Marthen stătea în picioare, la doi paşi de locul în care Winter îi găsise trupul, cu mâinile în buzunarele salopetei, fără să ridice privirea când păşi lângă el.

Rămaseră aşa zece-cincisprezece minute, fără să vorbească.

— Curând vin saudiţii, spuse Winter în cele din urmă şi îl văzu pe Marthen încuviinţând din cap.

Merseră la drumul forestier şi urcară în maşina lui Winter.

— Nu reuşesc să-mi amintesc de înger, spuse Marthen.

— Ai fost vreodată cu ea acolo? La catedrală?

— Nu cred.

Winter întoarse pe drumul naţional. În dreapta lor, printre copaci, luminile străluceau, dincolo de fâşia de pădure era Coruia. Se gândi la Ecaterina şi la Iosif. La ce aflase ieri chiar despre el: că era pregătit să abuzeze de puterea lui.

— Nici nu mai ştiu dacă mi-a spus despre înger.

— Erai mult timp plecat. Aveai multe de făcut, spuse Winter.

Anii de după Reunificare şi hotărârea pe care o luase Hans Marthen. Jörg lucrase la o întreprindere înspre Schwerin, între timp devenit maistru agronom în Güstrow. Au urmat alte întreprinderi, până în Märkisch Oderland, la graniţa cu Polonia. Pe lângă asta, numeroasele şi mereu nereuşitele călătorii la Schwerin, Magdeburg, Berlin, chiar şi la Dresda, unde BVVG[1] avea sucursale regionale şi oferea spre închiriere sau vânzare terenuri arabile, care fuseseră proprietatea statului sau erau cultivate de întreprinderile succesoare ale LPG-urilor. Era preferat cine putea plăti cei mai mulţi bani şi dorea cele mai multe hectare. Nu prezentau interes „fermierii de retrocedări”, slabi din punct de vedere financiar, care, pentru început, nu doreau decât să închirieze treizeci-patruzeci de hectare. Se dorea atragerea întreprinderilor mari, nu promovarea celor mici. Marthen a devenit tot mai retras, mai îndârjit, dar nu s-a lăsat descurajat în a-şi atinge scopul. A învăţat, a economisit şi a căutat investitori. Visului său îi subordonase toate celelalte lucruri: căsnicie, familie, fiică.

În 2005 s-au mutat în România. Visul lui Marthen s-a împlinit, cel al Yvonnei şi al Lisei, nu.

— Eram mult timp plecat. Aveam multe de făcut. N-am avut niciodată timp pentru ea.

„Da”, gândi Winter, dar nu o spuse.

Întoarse spre intrarea pentru vehicule, care ducea spre întreprindere. Privirea lui căzu asupra casei în care, acum, mai locuiau doar ei doi.

— După înmormântare, o voi demola, spuse Marthen.

Tocmai coborâseră din maşină, când Cozma şi colegul acestuia se opriră în faţa intrării pentru vehicule. Veniseră pe jos. Winter stătea aproape de Marthen şi simţea căldura febrilă pe care acesta o emana.

— Nu te mai schimbi? întrebă el.

Marthen purta acelaşi tricou ca în ziua precedentă şi, probabil, dormise îmbrăcat, într-un hambar sau într-o hală.

— Nu.

Criminaliştii veniră către ei.

— Nu avem prea mult timp, spuse Winter.

— Cinci minute sunt suficiente, răspunse Cozma. Părea obosit, gânditor. Îl cunoaşteţi pe Sorin Aurescu, domnule Marthen?

— Ne mai vedem…

Marthen părea să caute cuvântul românesc corect, „ocazional”.

— La Voiteg şi Timişoara, preciză Winter. La Lugoj, acum un an.

Învelişul metalic al silozurilor reflecta lumina soarelui; cu ochii îngustaţi, îşi pipăi geaca, dar nu-şi găsi ochelarii de soare. Îşi puse mâna la frunte.

— Cu ce ocazii?

— La evenimentele agricole, la întrunirile marilor întreprinderi. Uneori ţine un discurs sau cuvântul de deschidere. După aceea, trece la strângerile de mână.

— De ce întrebaţi? dori Marthen să ştie.

— Sunteţi prieten cu domnul Aurescu?

— Ce legătură are asta cu fiica mea?

— Dumneavoastră l-aţi numi prieten? întrebă colegul, Rusu, cu o voce aspră.

— Nu.

— Nici măcar nu ne cunoaşte numele, spuse Winter. Ce legătură are Aurescu cu Lisa?

Întrebarea lui Marthen fu acoperită de sunetul de apel al unui telefon mobil.

Cozma se îndepărtă, ascultă, îşi scărpină bărbia. Apoi reveni şi explică detaliat că familia Lascu avea un soi de avocat; acest avocat tocmai sunase şi spusese că cineva de la JM România fusese ieri pe la ei, ca să obţină informaţii despre Adrian şi ca să-i intimideze.

— Deci? întrebă Winter.

— Cine?

— N-au vrut să spună. Oricum.

Cozma îşi întoarse capul şi privi în depărtare. După o clipă se întoarse din nou spre ei.

— Oricum.

— Unul dintre voi? întrebă Rusu, care, spre deosebire de Cozma, era vizibil enervat.

— Gata, Cipu.

— Dar e revoltător!

— Da, spuse Cozma. Aveţi grijă să nu se mai întâmple asta.

Mişcările de pe alee îi atraseră atenţia lui Winter. Un BMW negru se apropia silenţios, frână la poartă. El ridică mâna şi îi făcu semn şoferului să parcheze în faţa clădirii de birouri.

— Şedinţa noastră, spuse el.

BMW-ul trecu pe lângă ei, avea geamuri fumurii, bărbaţii dinăuntru nu puteau fi văzuţi.

Dintr-o dată, Marthen făcu un pas spre Cozma şi spuse aproape ameninţător:

— Vreau nişte răspunsuri la întrebările mele!

— Înţeleg asta, domnule Marthen. Din păcate încă nu le am.

— Aurescu o cunoştea pe fiica mea?

— Nu cred. S-a menţionat numele lui, atâta tot.

— Şi asta trebuie să fie de-ajuns pentru moment, se răsti Rusu.

Şoferul opri, sări afară, deschise portierele. Coborâră aceiaşi trei delegaţi ai Grupului Tayma de la jumătatea lunii august; veştmintele lungi albe şi eşarfele roşu cu alb, purtate de cei doi membri ai consiliului, erau o privelişte aproape ireală aici, pe pământ românesc. Numai Tarik Kariri, avocatul companiei, purta costum. Winter ridică din nou mâna, de data aceasta un scurt salut, la care ei răspunseră cu o expresie serioasă. Ştiau. Kariri îl sunase pe Winter dis-de-dimineaţă, îşi prezentase condoleanţele şi se oferise să reprogrameze întâlnirea. Auziseră despre o crimă, mai ales că fusese comisă în incinta uneia dintre marile întreprinderi străine.

— Vorbim mai târziu, spuse Cozma.

Marthen îl luă de braţ.

— L-aţi arestat pe Adrian?

— Încă nu. Vă rog…

— Îl veți găsi, Cozma?

— Vă rog să-mi dați drumul. Mulțumesc.

Cozma tot nu arăta nicio urmă de furie, spre deosebire de Rusu, căruia părea să-i fie greu să se abțină.

— Da, îl vom găsi.

— Ce-i cu Aurescu? E și el amestecat?

— Jörg, spuse Winter pe un ton de admonestare, arătând spre saudiții care așteptau.

Marthen nu-i băgă în seamă.

— Contează banii, Cozma? Banii lui Aurescu?

— Banii contează întotdeauna, spuse Rusu.

— Atunci spuneți-mi cât și…

— La naiba, Jörg!

— Cum ar trebui să înțelegem asta? întrebă Rusu.

— Nu-mi place discuția asta, mârâi Cozma, în sfârșit enervat. Oricine ar fi cel care a ucis-o pe fiica dumneavoastră va…

— Există vreo legătură între Aurescu și Adrian?

— Alta decât credeți, domnule Marthen.

Winter surprinse privirea lui Cozma și înțelese solicitarea. Cu o apăsare blândă, își împinse prietenul în direcția saudiților.

— Ești nebun? șopti el.

— Ei acoperă ceva, răspunse calm Marthen.

1. BVVG, Bodenverwertungs- und -verwaltungs GmbH, fondată în 1992, Agenția de Stat pentru Administrarea și Privatizarea Terenurilor Agricole și Forestiere deținute de stat în fosta RDG.

23

Coruia

— S orin Aurescu, pentru Dumnezeu…

— E în regulă, Cipu.

— Mai jos nu merge, nu-i așa? Șeful trebuie să ni-l bage pe gât pe președintele Consiliului Județean Timiș. De ce nu chiar…

— Aurescu s-a băgat singur.

— …pe prim-ministru?

În drumul de la Timișoara spre sud, Cozma îi relatase lui Cipu că Aurescu era vădit interesat de cazul Lascu. Trebuia să se ia în calcul faptul că existau niște interese superioare. El voia ca Cipu să fie pregătit.

Se aflau pe poteca din luncă, care separa terenurile ce aparţinuseră soților Voinea de cele ale vecinilor lor. Cozma se împiedica mereu de cioturile de copaci abia vizibile, fusese aici și un gard viu, care, așa cum bănuia Cipu, fusese scos de oamenii lui Marthen, astfel încât să nu fie nevoie ca tractoarele lor să ocolească. Soarele era orbitor, bătea un vânt rece. Cozma iubea natura, dar numai de la distanță, nu la fața locului. Prea mult soare, prea mult vânt, prea multă sălbăticie necontrolabilă. După doi ani de plictiseală, prima lui soție hotărâse, împreună cu el, că numai în țară va putea fi fericită. Pentru a-și salva căsnicia, el se lăsase târât în niște sate bănățene, pe pante montane și prin râuri zgomotoase, pustiite de orice ființe vii, acolo unde fuseseră de vânzare niște case. Ea l-ar fi transplantat din două în două case, dacă el n-ar fi

refuzat cu încăpățânare, folosindu-se de niște pretexte fanteziste. În cele din urmă, ea se îndrăgostise de un agent imobiliar atrăgător, pe care hotărâse să-l urmeze tocmai la București.

Voinea trebuie să-i fi văzut de mult timp, dar continua să lucreze liniștit. Împreună cu soția lui, grebla pământul, păreau să avanseze doar câte un centimetru, două siluete singuratice, care lui Cozma i se păreau mărunte și vulnerabile pe această imensă suprafață de culoare închisă. Numai dacă te gândeai că ei își făceau treaba doar manual pe parcelele ce fuseseră ale lor, iar celelalte erau lucrate cu tractoarele lui Marthen, munca lor părea în zadar, având în vedere viteza lor. Atunci, oare era atât de rău că mulți mici fermieri români vindeau către marile întreprinderi străine?

În cele din urmă, Voinea puse jos grebla, sau cum s-o fi numit, și merse spre ei cu pași mari și atenți. Putea să aibă vreo șaptezeci de ani, se mișca într-un fel controlat și experimentat. În pofida eforturilor fizice dintr-o viață de fermier, mergea drept. Cozma fu aproape ușurat când observă că arăta vânjos, chiar destul de mulțumit. Pentru Voinea nu trebuia să-și facă griji cineva, se împăcase cu noua viață, poate chiar era o viață mai bună.

Se opriră, îl așteptară.

— Fără minciuni de data asta, spuse sever Cipu, deși știa și el că Winter le ceruse între timp lucrătorilor să coopereze cu poliția.

— În țara asta, uneori minciunile salvează vieți, răspunse Voinea.

Cozma zâmbi obosit.

— Vremurile acelea au trecut.

— Uită-te în Parlament, polițistule, și vei ști că n-au trecut.

— România nu înseamnă doar Parlamentul sau social-democrații sau Victor Ponta.

Cipu se aplecă, luă un pumn de pământ și i-l întinse lui Voinea.

— Asta-i România.

— Nu, asta-i Germania acum, spuse Voinea.

Se uită la Cozma.

— Pune întrebările, polițistule.

Cozma lămuri ce voia să știe. Despre Adrian, despre o mașină verde. Ordinea era importantă. Mai întâi Adrian, apoi mașina? Invers?

— Invers, spuse Voinea.

— Deci mai întâi mașina, apoi Adrian?

Voinea nu răspunse, în mod evident el considera că întrebările detaliate sunt de prisos.

— În ce direcție a plecat mașina? Mergea repede? Încet?

Voinea ridică brațul, descriind astfel drumul mașinii Polo. Mașina venise repede dinspre pădure în sat, frânase la prima casă, străbătuse încet Coruia. În fața ultimei case, a familiei Lascu, întorsese și venise și mai încet înapoi.

— Se oprește acolo unde a locuit Radu Dobre. Un minut sau două. Apoi pleacă mai departe. Se oprește din nou la pădure. Dar numai pentru puțin timp. Apoi accelerează și dusă a fost.

La scurt timp după aceea, soția lui l-ar fi văzut pe Adrian ieșind din pădure, „acolo unde nu este drum”. Mai întâi a mers, apoi a fugit.

— Spre casă?

Mâna arăta mai departe. Mai târziu, ei l-ar fi văzut alergând pe câmp. Deodată s-ar fi oprit și s-ar fi întors. Apoi ar fi dispărut pe deal, în pădure.

— Cine conducea mașina?

— Un bărbat.

— Ce făcea aici, în Coruia? Ce părea să facă?

— Arăta de parcă ar fi căutat ceva.

— Pe Adrian?

— Soția mea spune că da.

— Și tu? îl întrebă Cipu.

— Atât?

Voinea schiță din cap un semn de rămas-bun și le întoarse spatele.

— Hei, încă n-am terminat, spuse Cipu.

— Ba da, ba da, spuse Cozma zâmbind strengărește.

Pe drumul de întoarcere spre case, el trecu în revistă, în tăcere, niște explicații posibile. Unu: șoferul mașinii Polo fusese martor la crimă și îl căutase pe criminal, pe Adrian, dar nu anunțase niciodată poliția. Doi: Șoferul și Adrian erau complici și se certaseră din anumite motive. Trei: Nu Adrian, ci șoferul mașinii Polo era ucigașul Lisei, și îl văzuse pe Adrian ca un pericol pentru sine, de aceea îl urmărise. Dar cum ajunsese sângele Lisei pe hainele lui Adrian?

— Iată și finalul, spuse Cipu brusc.

Cozma ridică privirea. Mercedes-ul argintiu al Valentinei Olar intra în Coruia.

— Mai degrabă începutul, răspunse el.

Cozma rulă încet Kadett-ul în josul străzii. Oricum, două lucruri păreau clare: șoferul mașinii Polo nu știa unde locuiește Adrian, altfel l-ar fi așteptat acolo. Și: Adrian se ascunsese în pădure, până când mașina părăsise Coruia. Abia atunci fugise spre acasă.

Trecură pe lângă Bogdan.

Cozma se aplecă peste Cipu și îi făcu semn cu mâna, dar chipul palid și rigid din dosul ferestrei nu reacționă.

Adrian a murit.

Îl cuprinse din nou un sentiment neplăcut. Ce știa Bogdan?

Boxerul Valentinei Olar stătea în picioare, la poarta grădinii, îi rugă să aștepte, cu un mârâit convingător. Se așezară în Kadett și fumară. Cipu arătă cu degetul spre casă și spuse:

— Bicicleta a dispărut.

Cozma încuviință din cap. De dimineață, îl anunțase pe Dan, la birou, că Răzvan poate fi adus acasă. Evident, se simțea bine, din moment ce umbla pe bicicletă prin zonă.

— Ar fi trebuit să-l mai reținem acolo. Să-l gâdilăm puțin.

— Acum știm ce voiam să știm, spuse Cozma.

— Aseară ai fost la el, nu?

— Da.

— N-a fost o idee bună.

Cozma tăcu.

— A fost nevoie de medic?

— Cât vrei, ca să schimbăm subiectul?

Moneda se schimbase.

— Un pic mai multă încredere, spuse Cipu sever. Dacă-ți spun că nu este o idee bună, pe viitor, să mă asculți.

Boxerul vorbi la telefon și veni la ei.

— Numai Cozma, spuse el.

— Dar ce-i asta, audiență la patriarh? întrebă Cipu.

Cozma coborî din mașină, gândindu-se în drum spre grădina din față că așa se simte, ca și cum ar intra în audiență, chiar dacă nu la patriarh, ci, mult mai bine, la o femeie tulburătoare. Un șapte și un minus zece.

Ceea ce în aritmetica lui Cozma echivala cu un zece rotund.

Soții Lascu stăteau pe canapea. În pofida luminii slabe, el văzu că aveau chipurile îmbujorate, ochii Ecaterinei înotau în lacrimi. Valentina Olar se așezase într-un fotoliu lângă ei, își încrucișase picioarele. Cozma își rezervă un moment ca s-o privească. Alți pantofi decât ieri, pantaloni din stofă de culoare închisă, o bluză albastru deschis, care expunea pielea de pe piept, în decolteu atârna un lanț de aur mat, cu un medalion de mărimea unei monede. În ținuta ei elegantă, s-ar fi potrivit oriunde, numai nu în această cameră, gândi el, dar, din moment ce ea, în mod evident, nu separa astfel de categorii, totuși, nu se potrivea nicăieri mai bine decât aici, pur și simplu fiindcă ea era aici, și dorea să fie aici.

Chiar înainte ca el să ia loc, ea spuse:

— Adrian a sunat acum două ore.

El strânse din buze, încuviință din cap și se lăsă ușor în fotoliul din fața canapelei.

— Vrea să se predea?

Iosif își drese glasul.

— Nu. Ar fi prea complicat.

Adrian era în Germania.

Sunase din Berlin în jurul orei nouă și jumătate și era în drum spre Prenzlin. Iosif încercă să explice ce înțelesese el. Pentru Adrian, Prenzlin era sinonim cu Lisa, iar acum, când Lisa nu mai era în viața lui, voia să intre el în viața ei. Voia să vadă cu ochii lui lucrurile despre care-i povestise ea. Să cunoască locul în care ea s-ar fi întors curând. Unde poate că el ar fi însoțit-o.

Cozma se gândea că auzise minciuni și mai absurde.

Adevăruri și mai absurde.

— De asta fuge? Și se ascunde?

— Fuge de criminal! spuse Iosif.

Cozma încuviință din cap, deși încă nu pricepea totul, totuși, începea să înțeleagă esențialul: lucrurile erau simple doar în aparență. De la bun început, tot ce privea acest caz fusese complicat.

Deci, explicația numărul trei, se gândi el, scărpinându-și bărbia. Iar asta însemna să o ia de la capăt.

Ecaterina interveni, iar Cozma îi văzu și îi auzi ușurarea, dar și teama. Adrian, spuse ea, a stabilit pentru ieri-dimineață o întâlnire cu Lisa lângă râu, dar apoi a găsit-o în tufișuri.

— …dezbrăcată și… plină de sânge. A vrut s-o ajute, așa că a îngenuncheat lângă ea și a atins-o.

— Iar asta ar explica sângele de pe hainele lui?

— A îmbrățișat-o, spuse Valentina Olar. A luat-o și a ținut-o în brațe.

Cozma încuviință iar din cap, scărpinându-și din nou bărbia. Constată surprins că nu prea se îndoia de această poveste. Totul avea sens. Totul se explica astfel, poate și Sorin Aurescu.

— Și ucigașul…

— …a revenit, șopti Iosif. Apoi a fugit. Era în panică. Criminalul l-a…

Vocea Ecaterinei se înecă.

— …sugrumat, termină Iosif. Dar a avut noroc și a reușit să scape.

— Deci l-ar recunoaște? Pe ucigaș?

— Și ucigașul pe el! strigă Ecaterina.

— Atunci de ce nu se predă?

Iosif se aplecă, gesticulând.

— În Germania? Dar nu cunoaște pe nimeni acolo! Nu vorbește germana! Și n-a făcut nimic rău!

Cozma își frecă fruntea.

— Va mai suna?

— Mâine-dimineață, înainte de prânz.

— Atunci spuneți-i să se predea.

Acum și Valentina Olar se aplecă puțin, iar Cozma simți brusc că mai era ceva în aer. O pânză care începea să se strângă în jurul lui.

— Ecaterina are o idee. O dorință.

„N-o spune”, gândi el.

— Să ne aduceți copilul acasă, spuse Ecaterina.

24

Neu-Prenzlin

Ca și la prima discuție, Winter îi condusese pe saudiți în sala de conferințe, singura încăpere cât de cât confortabilă din clădirea de birouri. Mai multe fotolii și o canapea lângă fereastră, pe pereți erau afișe cu orașele Transilvaniei, Carpații, Porțile de Fier ale Dunării de la granița sârbească, într-un colț, un bufet cu un filtru de cafea, băuturi reci, gustări – dar nu existau planuri cadastrale, computere, bibliorafturi, nici măcar pixuri. Saudiții trebuie să fi înțeles mesajul încă din august: Marthen nu va vinde grupului Tayma.

Ei voiau două sute de hectare la nord de Gătaia, trei sute la sud de Denta, terenuri care, de-a lungul anilor, se uniseră în parcele mari și, prin urmare, erau extrem de atractive. În afară de asta, erau interesați de cinci sute de hectare, în terenuri individuale, de mărimi diferite, între Denta și Gătaia. Tayma oferise șapte mii de euro pe hectar, pentru cele cinci sute de hectare comasate, și patru mii, pentru cele din parcele mai mici. Mult mai mult decât se plătea în prezent în sudul Timișului. În total cinci milioane și jumătate de euro. JM România ar urma să scape de datorii în câteva secunde.

Dar Marthen nu voia să vândă.

Cu terenurile de la sud de Denta am început.

Cu ce te ajută asta? Banca nu va mai aștepta mult.

Putem face asta, Maik.

Tereza pregăti cafea şi puse prăjituri. Cât timp ea rămase în încăpere, saudiţii nu voiau să discute afaceri, încât Kariri făcea small talk[1], iar Winter se străduia să-l susţină. Vorbeau în engleză, adică vorbea Kariri în engleză, iar Winter se poticnea în propoziţii.

El şi Marthen stăteau vizavi de fereastra sub care era canapeaua. Acolo se aşezase Ahmad Burasais, un bărbat rezervat, inteligent, de vreo şaizeci de ani, cu buza superioară şi bărbia acoperite de barbă. Când mişca mâna stângă şi mâneca îi aluneca, sub degetul mare şi pe antebraţ se vedeau nişte cicatrici, de la şoimul lui preferat, după cum povestise în august. Kariri se aşezase la stânga de Winter, Yassir al-Saeed la dreapta lui Marthen, un bărbat atrăgător de vreo treizeci şi cinci de ani, cu o barbă de cinci zile, nişte dinţi strălucitor de albi, mereu prietenos, extrem de politicos. „Un bărbat-wow”, gândi Winter.

Tu nu ştii ce este un bărbat-wow, Maik? Un bărbat cu care ai merge imediat, oriunde.

Eu n-aş merge cu un bărbat, Lisa.

Hahaha.

Vrei să ţi-l prezint pe al-Saeed?

Am deja un bărbat-wow.

Băieţaşul de la Voiteg?

Prostii. Te am pe tine.

Eu sunt cel mult un prieten de familie-wow.

Wow e tot wow.

Winter alungă amintirile, o privi pe Tereza cum pune ceştile de cafea şi prăjiturile pe măsuţă. După ce ea ieşi din încăpere, saudiţii îşi prezentară condoleanţele.

Marthen încuviinţă din cap, tăcut.

Cel mai greu moment.

— Thank you, spuse Winter. Mr. Marthen… appreciate that[2].

Puseră zahăr în cești, se serviră cu prăjituri, băură și mâncară.

Doar Ahmad Burasais rămase nemișcat. În cele din urmă, se aplecă ușor, îl privi pe Marthen în ochi și îi spuse în engleza lui blândă:

— When your child dies, you die with him or her [3].

— Yes, răspunse Winter mecanic.

— You will ressurect someday. But you will be another person. Another person in another life. Poorer in a poorer life. I have experienced it myself [4].

— I'm sorry[5].

— Thank you, Mr. Winter [6].

— My daughter hated business[7], spuse Marthen.

Winter spera că saudiții au înțeles invitația. Să discute în sfârșit despre afaceri.

Tarik Kariri luă inițiativa, scoțând documente din servietă și împingându-și spre rădăcina nasului ochelarii cu lentile albăstrui. El spuse că Grupul Tayma, respectiv Tayma Cereals – o filială –, și-ar mări oferta la două mii de euro pe hectar. Nouă mii de euro pentru zonele comasate, șase mii pentru celelalte. „Încă două milioane de euro", gândi Winter. Șapte milioane și jumătate în total. Incredibil de mulți bani. Erau în regiune și alte mari întreprinderi care ar prelua imediat mia de hectare de care erau interesați saudiții – austriecii, danezii, compania din Emiratele Arabe Unite. Dar n-ar plăti nici măcar jumătate din suma asta, nici n-ar cumpăra totul, ci ar lua în arendă o mare parte.

— I have the wrong contract, șopti el. How bad that I don't get a[8]… hmmm…

Tânărul al-Saeed îl ajută

— …percentage of the profit? [9]

— Yes.

Saudiții zâmbeau politicos. Winter îi aruncă o privire lui Marthen, oftă tăcut, așteptându-se la ce este mai rău.

— Thank you, this is a very good… a very generous offer. Mr. Marthen will think about it[10].

Kariri îi mulțumi, Burasais și al-Saeed își înclinară frunțile. Apoi, acesta din urmă vorbi, trebuia să omoare timpul, la urma urmei nu se putea lua drumul înapoi după cincisprezece minute. Sprijinit în cot, el explică de ce Tayma Cereals investea în România. Din păcate, minunatele deșerturi ale patriei lui ar face în mare parte imposibil ca Arabia Saudită să producă o proporție semnificativă din alimentele pentru propriii săi cetățeni. Nu era un secret faptul că guvernul fusese nevoit să-și suspende propria producție de grâu pentru a păstra rezervele de apă. Guvernul român, poporul român și partenerii români, precum JM România, i-ar ajuta pe compatrioții lui să iasă din această situație precară și, prin urmare, ar putea fi siguri de recunoștința lor. Faptul că statele și întreprinderile se sprijineau reciproc în acest fel ar fi o binecuvântare pentru globalizare, pentru piețele libere, chiar pentru înțelegerea între popoare.

Winter asculta doar cu o ureche; eforturile lui al-Saeed erau cam prea transparente. Voia să deghizeze etic acordul, care implica dispoziții și obiective politice, pentru bunăstarea saudiților, nu a românilor. Desigur, guvernul de la Riyadh făcea presiuni asupra companiilor saudite. El amenința, finanța, investea, și pe ascuns și public, ajuta prin influența politică. Terenurile arabile erau necesare pentru a asigura securitatea alimentară a țării – același lucru era valabil și pentru alte țări arabe și asiatice – și pentru a o face mai puțin dependentă de importuri.

De mult timp, Arabia Saudită era unul dintre cei mai importanți importatori de cereale din lume, trei sferturi din produsele alimentare proveneau din străinătate. Recoltele proaste, creșterile de preț și conflictele internaționale

puteau duce rapid la probleme politice, așa cum se întâmplase în diverse țări arabe în timpul crizelor alimentare din 2008 și 2011, când prețurile crescuseră. Astfel, Emiratele, Egiptul și saudiții deveniseră cei mai mari cumpărători de terenuri și arendași din lume. Winter înțelesese lucrul acesta. Cu toate acestea, el nu înțelegea de ce terenurile lui Marthen erau atât de interesante pentru Tayma – la urma urmei, era vorba „doar” de aproximativ o mie de hectare. În Etiopia, companiile saudite arendaseră sau cumpăraseră cinci sute de mii de hectare, pe care le cultivau fără taxe și ale căror recolte li se permitea să le exporte integral în patrie. Maria Group, din Liban, cultiva peste șaizeci și cinci de mii de hectare în estul României și, de asemenea, producea în principal pentru piața arabă. Așadar, ce aduceau o mie de hectare, din care, oricum, doar jumătate ar putea fi utilizate eficient? Aveau intenția să schimbe terenurile pentru altele, mai târziu? Dar nici nu trebuia să-i înțeleagă pe saudiți. I-ar fi de ajuns, gândi el, doar să-l înțeleagă pe Marthen.

— Do you miss your falcons when you are in Romania? îl întrebă Marthen pe Burasais.

— My… Of course. They belong to the family.

Dintr-o dată, Winter știu ce urmează.

Oravița.

„O herghelie pentru Lisa, în memoria lui Emmy.”

Încercă să-și ascundă consternarea, pe când Marthen le prezenta saudiților propunerea pentru zona Oraviței. O herghelie pe zece hectare, o crescătorie de șoimi pe celelalte zece, separate una de alta, atâta cât aveau nevoie animalele de asta. Tayma contribuia la achiziționarea celor douăzeci de hectare și la costurile curente și urma să ofere celor două ferme know-how-ul, să se ocupe de formalitățile birocratice pentru JM România, să supravegheze construcția, să asigure funcționarea fără probleme și să selecteze angajații români.

— A very interesting proposal, spuse al-Saeed. I indeed love horses[11].

Kariri vorbi cu Burasais în arabă, luând notițe, în timp ce acesta răspundea.

Apoi își mângâie mustața subțire și spuse:

— We add this to the contract about the purchase of the thousand hectares, do you agree? [12]

— No, spuse Marthen. I don’t sell my land.[13]

Timp de câteva secunde, nimeni nu spuse nimic. Obosit, Winter ridică ochii către fereastră, nu voia să vadă expresiile saudiților. Așa cum se temuse, Marthen se îngropa tot mai adânc în visul lui cu Noul Prenzlin, după moartea Lisei.

Al-Saeed se întoarse spre Marthen, întrebă zâmbind:

— Shouldn’t you talk to your bank in the Netherlands first? [14]

— Yassir! îl mustră Burasais, apoi se întoarse spre Marthen și Winter. I apologize for him.[15]

Se lăsă din nou liniștea pentru câteva secunde.

— Do you want more coffee? [16] întrebă Winter.

Marthen se ridică, respirând cu greu.

— Did you kill my daughter? [17]

— Jörg, pentru numele lui Dumnezeu…

— Did you let her kill to get my land?

— I am so sorry [18], murmură Winter.

— I feel deeply with you, Mr. Marthen[19], spuse Burasais, în timp ce Marthen se îndreptă spre ușă și ieși din încăpere.

Winter rămase așezat, voia să salveze ceea ce mai putea fi salvat, nu emise alte cuvinte în afară de scuze, din nou. Apoi saudiții se ridicară și el îi conduse afară, prin biroul principal. La mașină își dădură mâna.

— He is another person in another life now [20], spuse Burasais. Everything will be more difficult from now on.[21]

— Yes, spuse Winter. Thank you.[22]

Privi în urma BMW-ului, gândi brusc: dar el? Oare şi el era, din 2011, o persoană diferită, într-o viaţă diferită? De fapt, el chiar revenise la viaţă?

1. Conversaţie uşoară (engl., în orig.) (n.tr.).

2. Mulţumesc… Domnul Marthen apreciază (formulare incorectă).

3. Când îţi moare copilul, mori şi tu împreună cu el sau cu ea.

4. Dar veţi fi altcineva. Alt om, în altă viaţă. Mai sărac şi într-o viaţă mai săracă. Am trecut şi eu prin asta.

5. Îmi pare rău.

6. Mulţumesc, domnule Winter.

7. Fiica mea detesta afacerile.

8. N-am contractul bun. Ce păcat că nu primesc un…

9. Procentaj din profit?

10. Mulţumesc, este o ofertă foarte bună… foarte generoasă. Domnul Marthen se va gândi la aceasta.

11. O propunere foarte interesantă. Într-adevăr, îmi plac mult caii.

12. Vom adăuga aceasta la contractul pentru achiziţionarea celor o mie de hectare, sunteţi de acord?

13. Nu, eu nu-mi vând pământul.

14. N-ar trebui să discutaţi mai întâi cu banca dumneavoastră din Olanda?

15. Scuzaţi-mă pentru el.

16. Mai doriţi cafea?

17. Tu mi-ai omorât fiica? Ai pus să fie omorâtă ca să-mi iei pământul?

18. Îmi pare tare rău.

19. Vă compătimesc din inimă, domnule Marthen.

20. El este acum un alt om, în altă viaţă.

21. Totul va fi mai greu de acum încolo.

22. Da. Vă mulţumesc.

25

Coruia

— Ş tiţi că nu-l pot aduce pur și simplu, spuse Cozma.

— Dar ați putea discuta cu el.

Plecaseră din casa Lascu pentru a vorbi în privat, urcaseră în Mercedes-ul Valentinei Olar. O despărţea de el doar un metru, simţurile lui se agăţaseră de mireasma ei, de parfumul proaspăt și de feminitatea ei subtilă. În decolteul bluzei, pielea ei sclipea, medalionul atârna acolo, pe jumătate ascuns, ca o comoară bine păzită.

— Nici asta. În orice caz, nu oficial.

— Neoficial, ca delegat al familiei Lascu. Și, cine știe, poate se întoarce cu dumneavoastră de bunăvoie.

— Și dacă minte?

Ea oftă. Lui îi plăcu ce auzea, suna blând și răbdător.

— Mergeți la Prenzlin și vorbiți cu el. Atunci veți vedea dacă minte sau nu.

Cozma își îndreptă privirea spre propriul lui Opel Kadett, spre ceafa lui Cipu, spre coloana de fum care se ridica de la geamul pasagerului. Rămășițe dintr-o altă lume, din deprinderile îndrăgite de ani de zile, dintr-o vreme a siguranței și liniștii. Binecuvântata vreme a Begăi – omul Cozma și viața lui, îndreptate, slăbiciunile și patima, stăvilite cu beton, mânia lăuntrică secată.

— Nu înțeleg de ce susțineți această idee.

— Pentru că soții Lascu au încredere în dumneavoastră. Și se tem.

— De ce se tem? Că ucigașul l-ar urmări pe Adrian la Prenzlin? De ce ar face asta?

— Se tem că Adrian ar putea face o prostie. Este disperat. Singur. Poate și traumatizat. Pe lângă faptul că…

— Nu-l transformați în victimă. A fugit de la locul faptei. Se sustrage arestării.

— Pe lângă faptul că nu-mi place alternativa.

Cozma se încruntă. Alternativa însemna calea oficială. Asistență juridică din partea procuraturii din Timișoara, urmărire în Germania, deschiderea unui mandat de arestare în fața unui judecător german, cerere de extrădare, verificarea minuțioasă a probelor de către germani. Cel puțin trei sau patru săptămâni ar dura în țară.

— Mă neliniștește faptul că aud asta de la un procuror.

Ea râse fără umor.

— Nu mă duc la Prenzlin, doamnă Olar.

— Atunci, cazul va rămâne în aer, până când Adrian va fi predat. El este principalul suspect. Singurul suspect. Paul nu vă va lăsa să continuați între timp investigația. Bugetul este prea restrâns și dovezile circumstanțiale prea clare.

— Îl cunoașteți pe Paul?

— Desigur.

— Pentru că numele lui se află pe o listă DNA?

— Nu, e curat.

„Și căsătorit”, gândi Cozma, cu un impuls de indignare. Se încruntă. Deci de asta bătea vântul prin inima lui? Îl văzu pe Cipu coborând fără grabă din mașină și salutându-l pe boxer cu o mișcare a mâinii. Se sprijini de aripă, fumă, vorbi, dar nu i se răspunse.

— Lămuresc asta cu Paul.

Cu coada ochiului, o văzu pe Olar încuviințând din cap.

— În regulă.

— Trebuie să-l informez pe Marthen, spuse el. Dacă Adrian a mers la Prenzlin ca să „intre în viaţa Lisei”, orice ar însemna asta, trebuie să se ia în calcul faptul că i-ar căuta pe bunicii ei, pe prietenii despre care ea îi povestise.

— Ar trebui să ştie şi ei, pentru orice eventualitate.

— De ce credeți că minte?

— Deoarece cunoaşterea unor lucruri înseamnă răspundere.

— Răspundere şi pentru Adrian?

Cozma deschise portiera, dar rămase aşezat.

— Ne-am întors la sofisme. Stricto sensu, practic, responsabilitatea mea se încheie la granițele județului Timiș.

— Înțeleg.

Ea zâmbi blând.

— Să lupți ca leul cel mai viteaz, dar numai în propria ta cușcă.

Cozma închise portiera şi reflectă îndelung. Spre propria lui uimire, simţea brusc nevoia imperioasă să i se explice lui Olar. Voia ca ea să-l înţeleagă. În cele din urmă, spuse el, se bucură că luptă doar în propria cuşcă. Aşa, ştii unde începi şi unde închei. Asta înseamnă mult. Atâta timp cât el lupta în

afara cuștii proprii, se pierdea tot mai mult în spațiul deschis, unde, într-adevăr, pot exista multe, fantezia, moralitatea, aventura, faima, cu excepția unui lucru: el însuși, esența lui.

Îi povesti despre Bega, despre afinitatea dintre el și râul care, ei bine, stă în fața casei lui. Care, într-adevăr, adeseori are atât de puțină energie interioară, încât, și dacă-l privești minute în șir, nu-ți dai seama în ce direcție curge. Așa și viața lui, care stagnase într-un mod cât se poate de liniștitor. Rămaseră tăcuți multă vreme. Cozma era pe punctul de a-și cere scuze pentru că cedase nevoii de a vorbi, când Olar spuse:

— Nu știu dacă am fost vreodată atentă la Bega.

— Ar fi și greu, doar nu ajunge până la București.

Olar răspunse că s-a născut la Timișoara și locuiește din nou acolo de câțiva ani, cel puțin în weekenduri.

„În weekenduri”, răspunse Cozma, „Bega are ceva mai multă viață. Chiar și curge din când în când, pentru a-i impresiona pe toți plimbăreții și bicicliștii. Se înfoaie ca un păun, unul cam zburlit.” Puse iar mâna pe mânerul portierei, și-o retrase iar.

— Știți cine este Sorin Aurescu?

— Desigur, din mass-media. Numele lui apare și pe numeroase liste DNA.

Ea strânse din buze, de parcă ar fi vrut să spună: „La ce ne puteam aștepta? Casta este contaminată.”

— Apare și în cazul Lascu?

— Nu.

— În cazul meu, da, spuse Cozma și coborî, în sfârșit, din mașină.

Fără să vrea, privirea lui căzu peste câmpurile care începeau câțiva metri mai încolo, la capătul drumului, și se întindeau pe sute de metri, de-a lungul pădurii și dealurilor. „N-a avut legătură cu Lisa”, gândi el brusc. „Ci cu

pământul.”

— Ioane?

Se aplecă, cu mâna pe cadrul portierei. Olar se mişcă uşor în direcţia lui, medalionul dansă încetişor. Discret, ea arătă cu bărbia în direcţia lui Cipu şi spuse că şi numele domnului Rusu este pe listele DNA, chiar foarte sus.

26

Güstrow

Ei, doar un înger. Se află la catedrala din Güstrow și, copil fiind, îmi imaginam că, seara, el zboară la Prenzlin ca să mă protejeze. În imaginația mea, se așeza pe patul meu, la picioare, și, când nu puteam adormi, punea mâna pe piciorul meu, apoi puteam să dorm. Când mă trezeam dimineața, îmi zâmbea, cel puțin așa îmi închipuiam. Apoi zbura acasă, la catedrala lui.

Iar acum zboară din Germania spre Coruia, în fiecare seară?

N-ai decât să râzi de mine, Adi. Nu, pe atunci eu credeam că trebuie să aibă grijă și de alți copii și de aceea n-a mai plecat de acolo. Nu știu de ce credeam că este răspunzător doar pentru copiii dintre Güstrow și Lübz, nu pentru cei din România.

Pentru asta mă ai pe mine. Eu te apăr.

Ultimele cuvinte nu i le mai spusese, doar le gândise. Adrian păși încet spre înger, care era suspendat de tavan cu două lanțuri din fier, într-o capelă laterală, și arăta complet diferit de așteptările lui, nu stătea drept, ci părea să plutească orizontal la doi metri și jumătate deasupra solului, cu brațele încrucișate la piept; nici nu i se vedeau aripile, doar o pelerină. Chipul era grav și introvertit, ochii erau închiși, avea un aer posac, de parcă îngerul n-ar fi vrut să știe nimic despre ce se întâmpla în jurul său, despre ce se întâmplase la Coruia, iar Adrian putea înțelege acest lucru. Totuși, el ar fi vrut să-i spună, în cazul în care îngerul află doar ce se întâmplase între Güstrow și Lübz, nu și în România. Se gândea că îngerul trebuia să afle ce se întâmplase cu Lisa.

Autobuzul, pe care ungurul îl alesese pe laptop, era mic şi confortabil, trecea silenţios şi amical prin oraş, în spatele ferestrelor se vedeau case vechi renovate şi oameni străini, cu pielea de culoare deschisă, apoi sate şi câmpuri şi multe dealuri joase, drumul era plin de curbe. Ici şi colo, pe câmpurile de porumb, vedea combine însoţite de tractoare cu vehicule de transfer, la fel ca pe câmpurile tatălui Lisei, şi îşi amintea că tatăl ei îi spusese odată lui Eugen că solul din Timiş era foarte bun, dar cel din ţara lui natală este chiar mai bun, la fel de bun ca cel din sudul României, iar acela, după cum ştia Adrian, era printre cele mai bune soluri din Europa, alături de cele din Ucraina. Coborî în faţa unei biserici, la o mică intersecţie, rămase acolo timp de câteva minute, fără să ştie încotro să meargă, era linişte în Prenzlin. Nu se vedeau oameni, nici maşini, şi tatăl lui nu-l sfătuia nimic, tăcea, şi ochii Lisei nu mai erau, încă de la Güstrow, şi el nu putea înţelege de ce, totuşi, aici era căminul ei, tocmai aici ar fi avut el nevoie de ea. Poate, gândi el, ochii ei dispăruseră pentru că doriseră să-l îndrume până aici şi, acum, îşi îndepliniseră misiunea. Treptat, se obişnui cu liniştea, încât putea auzi zgomotele din spatele ei, ciripitul păsărilor din copaci, vântul printre frunze, un avion mic sus, deasupra lui şi nu prea departe, motoarele silenţioase şi familiare ale utilajelor agricole pe câmpuri.

Deci piatra asta este biserica. Dacă o iei la stânga, ajungi la magazin şi la gară şi, mai încolo, la Runder See. Dacă o iei la dreapta, ajungi la casa lui Maik Winter, apoi la întreprinderea agricolă, la care lucra toată lumea când încă exista RDG-ul, dar acum este capitalistă de mult timp, iar acolo nu mai lucrează nimeni din Prenzlin, doar bulgarii şi românii şi, înaintea lor, polonezii.

Dacă, de la biserică, o luai drept înainte, până la capătul localităţii, şi acolo la dreapta, ajungeai la casa bunicilor, era la capătul unei străzi, unde nu se mai găseau alte case, o casă singuratică, departe de toate, micuţă şi caldă, iar paşii răsunau când umblai pe podeaua din piatră a bucătăriei, iar podeaua din lemn scârţâia când umblai prin încăperi. Dar aceasta nu era casa în care venise îngerul şi unde locuise Lisa, pentru că pe aceea bunicul o dărâmase când părinţii ei au plecat cu ea în România, ea avea nouă ani şi jumătate atunci,

mai întâi el o construise, apoi o dărâmase, așa era bunicul, încăpățânat ca și tatăl. Când ea își vizitase bunicii pentru prima dată și rămăsese în fața locului gol și plânsese, bunicul se dusese cu ea la râu și se așezase pe o bancă, o luase pe genunchii lui și îi explicase de ce făcuse acest lucru, de ce dărâmase casa cu îngerul: pentru că în fiecare dimineață, când se uita la ea, se gândea că Lisa era departe și venea acasă cel mult de două ori pe an, și că Papa plecase pentru totdeauna, și atunci se întrista și nu se mai putea gândi la nimic altceva. Așa că a dărâmat-o și, după aceea, s-a mai gândit la asta doar noaptea, și era trist când se trezea, cu mult înainte să se lumineze și să cânte vreun cocoș în sat. Dar era un remediu simplu: alergai la râu și săreai, și înotai ca să-ți alungi gândurile triste. Mai era și bătrânul platan, de care te puteai sprijini când erai trist și aveai nevoie de alinare, și bunicul făcuse adesea acest lucru, și Lisa, când venise în vizită, se sprijinise și ea de platanul pe care bunicul și tatăl ei îl plantaseră la puțin timp după război, în vremurile bune.

Când se vor duce vremurile bune, ce se va întâmpla cu noi, Adi?

Păi să sperăm că s-au dus! După vremurile bune vin cele mai bune.

27

Neu-Prenzlin

Iarăşi în căutarea lui Marthen, care nu răspundea la telefon, din nou dură ceva timp să-l găsească, de data aceasta în depozitul atelierului, unde Marthen şi Fabio, un tânăr mecanic din Calabria, stăteau pe cutiile de lemn dintre rafturi. Ambii ţineau în mâini nişte şuruburi murdare şi discutau încet, într-un amestec de română şi engleză, despre o problemă tehnică. Dădeau din cap, când de da, când de nu, luau alte şuruburi dintr-o cutie de pe raftul de lângă ei, nu, spunea Marthen în limba română, nu, nu, trebuie să fie şi mai mari, şi scotocea în alte cutii, în timp ce Fabio îl privea neajutorat pe Winter, ca şi cum totul ar fi durat de ceva vreme.

— A telefonat Cozma, spuse el.

— Mai caută, Fabio, undeva sunt şi mai mari, spuse Marthen.

Merseră pe lângă rafturi până în faţa atelierului, unde un tractor mai vechi se afla pe rampă. Eugen stătea alături pe un taburet, ţinea în mână un pahar de plastic şi privea în gol. Winter văzu aburii ridicându-se din pahar, simţi mirosul de cafea.

— GPS-ul este în regulă?

Eugen ridică degetul mare. Afară, în curte, Marthen spuse:

— Yvonne vine poimâine.

Arătă spre birou, şi Winter, care se oprise, se puse iar în mişcare.

— Avem nevoie de Ecaterina. S-o ajute una dintre fetele din Jamu Mare.

— Am eu grijă de asta. Îl suni tu pe Kariri şi îţi ceri iertare, okay?

Marthen se opri în faţa uşii clădirii de birouri.

— Dar dacă am dreptate?

Gânduri dure într-o minte disperată. Saudiţii, beneficiari ai crimei, Adrian, executant. Ei doreau pământul lui, poate credeau că în felul acesta îl pot alunga. În durerea lui, tatăl devastat vindea întreprinderea şi părăsea pentru totdeauna pământul care îl costase viaţa fiicei lui.

— Atunci, saudiţii n-ar fi singurii suspecţi.

Winter îi enumeră pe cei care îşi mai exprimaseră interesul faţă de JM România în ultimele luni: austriecii, libanezii, arabii din Emirate, danezii, italienii din Jamu Mare, precum şi mai mulţi brokeri de terenuri.

— Da, spuse Marthen posomorât, toţi intră în discuţie.

Intrară în biroul principal. Marthen mergea mai repede decât de obicei, în general, îi părea neliniştit lui Winter. În afară de toate celelalte, se părea că nu dormise în noaptea precedentă. Eugen îi povestise că, la şase dimineaţa, ar fi apărut brusc pe unul dintre câmpurile de lângă râu. Se pare că petrecuse noaptea afară.

— Ce spune Cozma?

— Că Adrian este în drum spre Prenzlin.

Se duseseră la mesele pe care se aflau aparatele de testare de un alb mat, cu coloane mici, se sprijineau în mâini, cu capetele apropiate, vorbeau încet. În jurul lor, ţăcănitul a patru sau cinci tastaturi, vocile angajaţilor vorbind la telefon. Winter le simţea privirile, ochii plini de consternare, plini de compasiune. Îi priveau ca şi cum ar fi vrut să ajute, dar nu ştiau cum.

— Spune-i lui Christl că ar trebui să fie atenţi.

Winter încuviinţă din cap, gândindu-se la vocea îndepărtată de dimineaţă, nefiresc de subţire şi slabă.

— O sun pe Anett. Ea va şti cel mai bine cum să le spună.

— Şi pe Frieder. Să treacă din când în când pe-acolo. Să fie vigilent.

Winter se duse la filtrul de cafea, umplu două ceşti, adăugă lapte şi reveni.

— De când ştii că Anett s-a întors acasă?

Marthen ridică din umeri cu indiferenţă.

— De multă vreme.

— De la început?

— De multă vreme, în orice caz.

— De ce n-ai spus nimic?

— Voia să-ţi spună chiar ea.

Băură, privindu-se unul pe celălalt pe deasupra paharelor.

Winter se gândi că avuseseră o discuţie similară cu o zi înainte, doar că era vorba despre secretele Lisei, de care Marthen n-ar fi trebuit să ştie.

— Bine, spuse el.

Oricum nu apăruse ocazia. În anii trecuţi, ei nu vorbiseră niciodată despre Anett.

— Mă gândesc să zbor acolo.

— Acolo?

— La Prenzlin. Unul dintre noi ar trebui să fie cu ei.

— Poate tu, nu eu.

— Două sau trei zile, așa ar fi bine?

— Sigur. Eugen se va descurca.

Winter zâmbi vag. Nu de întreprindere era el îngrijorat, mai degrabă de Marthen.

— Mâine se întoarce Ecaterina. Vine și Yvonne.

— Da, spuse Marthen absent.

— Atunci îi aduc eu pe cei trei la înmormântare.

Marthen își frecă fruntea, mâna îi lăsa urme roșii pe piele.

— Când o… eliberează?

— În cinci sau șase zile, spuse Cozma.

— Pentru că i se face o autopsie?

— Da.

— O taie.

Winter nu spuse nimic. Marthen puse paharul jos și își privi fix palmele deschise. Le strânse pumn, le deschise, le strânse din nou.

— Spune-i lui Frieder să se asigure că nenorocitul nu fuge.

— El nu va putea face mare lucru. Nici măcar nu este responsabil de caz.

— Poate să-l urmărească.

— Trei sau patru săptămâni?

— Trei sau patru săptămâni, repetă Marthen.

După o clipă, se întoarse spre higrometru și tastă pe afișaj. Apoi luă o pungă de mostre cu semințe de orz din raftul din spate, o deschise și o turnă în deschizătura celulei de măsurare. Mâna cu punga tremura, câteva grăunțe săriră pe masă.

— Jörg, noi am…, începu Winter.

— Sună-l pe Gerd când ajungi la Prenzlin.

Își goli paharul de cafea și îl aruncă în coșul de gunoi de lângă el.

— Gerd Colditz?

— Oare Prenzlinul nu joacă tot cum îi cântă el?

— Doar mă miram. Tocmai pe Colditz.

Încă din vremurile LPG-ului, Marthen îl disprețuise pe Colditz pentru oportunismul lui și pentru veșnicul noroc ce-i venise odată cu acesta. După Reunificare, când Colditz preluase terenurile LPG-ului, împreună cu câțiva oameni de încredere, și începuse să semene câmpurile deținute odată de familia Marthen, disprețul se transformase în ură. Nu o dată se ajunsese la violențe. Colditz îi datora lui Jörg un maxilar fracturat și diferite leziuni. De două decenii, cei doi nu își mai vorbiseră.

— Să-și informeze oamenii, asta-i tot.

— Care oameni?

— N-a avut mereu niște oameni?

— Și dacă nu Adrian a… Cozma spune că s-ar putea să fi fost și altcineva la râu.

— Dă-i lui Cozma destui bani și va spune ce vrei să auzi.

Poveștile din primii ani ai JM România. Marthen, care se dusese la oficiile de

cadastru sau la primării cu plicuri pline de bani, când voia să arendeze sau să cumpere terenuri. Le dădea polițiștilor din Denta și Voiteg câte cincizeci de euro, ca să nu le distribuie angajaților amenzi de parcare absurde timp de câteva săptămâni. Toate acestea se schimbaseră. Aproape niciunul dintre funcționarii publici mici și mijlocii nu mai cerea favoruri. Unii din convingere, alții de frica DNA-ului.

Marthen avea nevoie de mai mult timp ca să se schimbe.

— Ai să-l suni?

— Nu, spuse Winter. Nu pe Colditz.

Marthen aruncă o privire pe afișaj, luă din imprimantă eticheta cu rezultatul testului și i-l întinse lui Winter.

— Nici paisprezece la sută. Nu știu ce vrea dobitocul.

Winter încuviință vag din cap. Un comerciant din București se plânsese că umiditatea orzului livrat era de peste șaptesprezece la sută, ceea ce ar fi scumpit depozitarea. El cerea o reducere de preț sau costurile pentru deshidratare. Tocmai asta încercau unii să facă. De aceea, JM România păstra eșantioane de la fiecare livrare.

Marthen scoase sertarul albastru din Aquamatic și puse orzul înapoi în pungă. Winter lipi pe ea foaia cu rezultatul și cântări punga în mână. În condiții normale, eșantionul ar merge la București ca dovadă. Nu și de data asta. Ei verificaseră deja orzul de la București alaltăieri. Lisa îl verificase.

Treisprezece virgulă opt la sută. Vă înșeală, Maik!

În orice caz, asta încearcă.

Winter lipise punga, ca și astăzi. Și Marthen fusese la birou, oarecum întâmplător, stătuse lângă o angajată și se uitase la monitorul computerului. Lisa încuviințase din cap în direcția lui și întrebase încet:

Cine este bărbatul în salopetă?

Fantoma curții. Apare și dispare.

N-a luat cina cu noi acum două săptămâni?

Da, așa cred.

Și abia dacă a scos o vorbă. Vorbește doar despre câmpuri.

El este împământat, Lisa. Un om al pământului.

Dar nu un pământean. Cel mult un singuratic.

Din câte am auzit, este foarte drăguț.

Aud asta de optsprezece ani, Maik, și încă nu știu dacă este adevărat. Continuăm cu Glutomaticul?

Nu este grâu, dragă.

Atunci dă-mi semințe de floarea-soarelui pentru Inframatic.

S-a verificat deja. Aproape cincizeci la sută.

Atunci îl întreb pe Eugen dacă mă lasă să conduc un tractor.

Marthen se uita fix la punga din mâna lui Winter, înțelesese.

— Haide, spuse Winter.

Ieșiră din birou, îl luară pe Eugen și intrară în casă. Winter puse pâine, unt, cremă tartinabilă și bere pe masa din bucătărie; în timp ce mâncau, discutară ce sarcini trebuia să preia Eugen în zilele următoare și pe care le putea delega. Când se lămuri tot, Winter merse pe hol și o sună pe Ecaterina, care, la început, ezită, dar, până la urmă, acceptă. El intenționase să-și ceară iertare, dar apoi se gândi că nu se schimbase nimic. Ecaterina nu le spunea ce știa. Ea voia să-și protejeze fiul, ceea ce el putea înțelege. Dar ei aveau interese diferite.

El avea să poarte discuția cu Anett mai târziu, în liniște. Trebuia să-și

găsească vorbele potrivite. În legătură cu Adrian, despre el însuşi. Că venea ca să aibă grijă de Christl şi Hans. Ar fi mai bine să rămână nespus orice altceva; că poate a venit pentru ei. Că se temea de Prenzlin. De amintiri, de prăpastie.

Că de fapt nu voia să vină. Deodată, o văzu pe Lisa în faţa lui şi auzi vocea ei aparent nepăsătoare.

De ce nu vii cu mine la Prenzlin? Hai şi tu cu mine, Maik. Bunica şi bunicul s-ar bucura. Şi nu doar ei.

Şi ţie ţi-ar plăcea Maik, multe lucruri s-au… în fine, s-au schimbat.

Bineînţeles că ea ştiuse. Se dusese de două-trei ori pe an să-şi vadă bunicii. Încercase să-l apropie de Anett. Reveni în bucătărie. Marthen luase ibricul de cafea de pe plită şi umpluse trei cești. Eugen fuma la fereastra deschisă, cu o ceaşcă în mână, şi privea afară.

— Ecaterina vine pe la trei, spuse Winter.

Marthen încuviinţă din cap.

— Dacă a mai fost cineva la râu…

Se întrerupse, de parcă ar fi aşteptat o explicaţie.

— Aşa spunea şi Adrian.

— S-au dus amândoi la ea?

— El spune că a fost cineva pe care nu-l cunoştea. Aşa am înţeles de la Cozma.

— Cine să fi fost?

— N-am idee.

— Vorbeşte cu el, Maik.

— Cu Adrian?

Winter se duse la masă, își turnă lapte în cafea și bău. Marthen rostise ceea ce el însuși nu voise să recunoască până atunci: că se ducea la Prenzlin și fiindcă Adrian era acolo. Ca să se confrunte cu el.

— Nu va fi ușor să-l găsești.

— Frieder îl va găsi. Dacă nu el, atunci Gerd.

— Nu-l amesteca aici pe Gerd.

Marthen ridică din umeri, ceea ce ar putea însemna orice, „fie și așa”, ca și „eu hotărăsc”. Deodată, Eugen se întoarse și spuse cu mânie abia ascunsă:

— Bate-l până vorbește, Maik!

Făcu un pas înspre mijlocul încăperii, cu ochii plini de lacrimi, cu țigara aprinsă, îndreptată spre Winter.

— Prinde-l și bate-l până scoți adevărul de la el!

28

La sud de Timişoara

Petre Fuia moțăia pe un scaun de grădină, pe malul Begăi, cu undița între degete, cu ochii asupra plutei nemișcate. Umbrela îi ținea umbră, iar în cutia frigorifică de lângă el erau bere și sandvișuri. Ieșea mereu la pescuit în afara Timișoarei, campa puțin mai la sud de oraș, unde nici pietonii nu circulau, nici câinii nu voiau să fie mângâiați, nici bicicliștii nu cereau îndrumări. De când se știa, nu suporta oamenii și nici alte animale, indiferent de mărime. Îi plăceau doar peștii din Bega. Pe de o parte, ei îi respectau dorința de singurătate. Înotau, nu voiau nimic. Pe de altă parte, ei nu declanșau nimic în el. Nici compasiune, ca un câine vagabond speriat, sau ca o pisică flămândă, sau ca bețivul din Dudeștii Vechi. Nici poftă, ca trupul tânăr și ud al nemțoaicei. Nici teamă, nici furie. Nici măcar nu-i declanșau foamea. Zăceau reci în mâna lui, neajutorați și neînsuflețiți, incapabili să comunice cu el. Nu țipau, nu urlau, nu se încălzeau. Se agitau o vreme, apoi se termina.

De obicei, înainte de asta îi arunca în Bega.

Telefonul îl smulse din moțăială.

Șeful. Următoarea problemă. Băiețașul apăruse în Germania.

— Care dintre ele?

— Acum este doar una, spuse șeful. El este în satul de unde este neamțul, în Prenzlin.

Petre Fuia fusese extrem de atent la tonul vocii. Dar nu auzise niciun fel de reproș. „Nemțoaica pe care trebuie s-o înfricoșezi un pic. Frica, de asta am fi avut nevoie. Dar fără martori, Petre. Iar faptul că ai fost atât de prost și ai lăsat mii de urme…”

Nu, niciun fel de reproș. Numai bunătate. Claritate.

Atunci deveni neîncrezător.

— Trei sau patru săptămâni, apoi va ajunge la Timișoara și va vorbi, spuse șeful. Asta înseamnă că trebuie să dispari. Nu ne putem permite să fii identificat. Tocmai asta n-ar trebui să se întâmple.

— Da, spuse Petre Fuia.

— Dacă nu ești aici, el nu te poate identifica. Atunci se va crede că te-a inventat.

— Pricep.

— Pregătește-ți o valiză, Petre. Cineva îți va aduce diseară bani, cât ai nevoie pentru șase luni. De cât ai nevoie pentru șase luni în străinătate?

— Nu știu. Mulți.

— O sută de mii de euro?

— Cât înseamnă asta pe săptămână?

— Aproape patru mii. Este suficient?

— Da.

— Bine. Atunci cineva îți va aduce o sută de mii de euro diseară.

Pentru o clipă, Petre Fuia gândi ca bețivul. „În sfârșit, venise norocul. Bani. Un viitor nou.” Dar numai pentru o clipă.

— Cine este acela? Cel care îmi aduce banii?

— Nu-l cunoşti. Îţi va plăcea.

Petre Fuia încuviinţă din cap, fără cuvinte. Deci trebuia să-şi pregătească o valiză şi să aştepte pe cineva care ar lucra mai bine decât el. „Intră, loveşte-l”, aşa se proceda. „Nu începe să vorbeşti. Fără contact vizual.”

Doar un capăt de linie.

Şi totul numai pentru că micul ticălos se întorsese pe neaşteptate la râu, ieri-dimineaţă, şi văzuse ce n-ar fi trebuit să vadă şi îi scăpase. Dacă nu ar fi el, nimeni nu ar bate la uşa casei lui Petre Fuia diseară, cu o geantă în care nu erau bani.

Micul ticălos, care era acum în Germania. Poate că, de fapt, asta nu era o problemă, ci soluţia, gândi el.

— Aş putea pleca în Germania. E mai bine dacă el dispare.

— Nu, spuse şeful. Prea complicat.

Petre Fuia nu pricepuse imediat ce ar putea fi complicat aici. Apoi înţelese. Pentru şef era complicat, atâta timp cât nu dispărea chiar el. Băieţaşul nu putea să arate cu degetul spre şef şi să-l numească – problema era el.

Atâta timp cât băieţaşul putea arăta cu degetul spre el.

Şi din cauza urmelor pe care el le lăsase.

Era într-adevăr complicat, gândi Petre Fuia.

— În şase luni vei fi contactat şi mai vedem, spuse şeful.

— Da.

Închiseră apelul.

Petre Fuia mai rămase o vreme pe malul Begăi. Apoi trase firul cu momeala. Azi nu muşcase nici măcar un singur peşte. Asta era plăcerea la peşti. Te lăsau în pace. Se strecură în sandale, o altă pereche din ultima achiziţie angro.

Detesta pantofii închiși, detesta și șosetele. Orice lucru care întemnița piciorul. Numai în sandale se simțea liber. Poate pentru că, la vârsta de patru ani, timp de un an, trebuise să poarte atele de lemn la ambele picioare fracturate. De când lua propriile decizii, mergea numai în sandale, fără șosete, chiar și iarna. Strânse scaunul și umbrela de soare și aruncă totul în mașină, o marcă japoneză. Pentru a fi în siguranță, șeful pusese să se dezmembreze mașina Polo, cu tot cu acel costum de baie al nemțoaicei. Băiețașul văzuse mașina Polo. Și pilotul elicopterului. Când porni motorul, Petre Fuia gândi: „Cât de practic că rămăsese o singură Germanie.” Așa că el va ajunge automat la cea care trebuie.

29

Timişoara

Un prânz scurt la „Sicilia” cu Cipu, care, ca întotdeauna, începu sfios cu băutura. Cozma îşi luă repede rămas-bun, informaţiile de la Valentina Olar îi strângeau gâtul, nu voia să mănânce, nici să vorbească. Neatent, se ocupă de documentaţie, vorbi la telefon pentru a demara solicitarea de asistenţă juridică. Veni Ovidiu, relată despre căutarea îndelungată a unui coleg german, care să fie responsabil pentru Prenzlin – prin intermediul Bundeskriminalamt [1] din Berlin şi al Landeskriminalamt [2] din Leezen –, o scurtă discuţie cu respectivul, un anume Frieder Roth, care ar fi promis să-i informeze pe bunicii defunctei şi să fie cu ochii pe Lascu. Cipu intră agale şi Cozma îl privi în tăcere cum căuta pe internet un fragment sonor cu vocea lui Sorin Aurescu, ca să-l asculte femeia-pilot. Găsi fragmentul, îl descărcă mulţumit şi porni spre aeroport. „În sfârşit, linişte”, gândi Cozma; „e vremea să ne gândim ce să facem în privinţa lui Cipu.” Dan intră, aruncă pe biroul lui rezultatele examinării medico-legale şi spuse:

— Fir-ar să fie.

Cozma frunzări documentele, le puse deoparte, încuviinţă din cap.

Acum puteau dovedi că Adrian fusese prezent acolo unde a fost găsit cadavrului. De la el proveneau câteva fire de păr de pe corpul Lisei, precum şi câteva amprente însângerate pe braţele ei, pe spate, pe obraji. Iar sângele de pe hainele lui, din casa familiei Lascu şi de pe bancnotă era al Lisei.

Dar pe cadavrul ei fusese descoperit şi părul unui alt bărbat, necunoscut. Păr al cărui ADN era identic cu cel al materialului seminal din vagin. În afară de

asta, pe abdomenul ei se lipise păr pubian cu același ADN. Se mai găsiseră mici reziduuri cutanate în jurul mai multor plăgi înțepate, care puteau fi atribuite tot celuilalt bărbat. Probabil proveneau de la mâna cu care el folosise cuțitul.

— N-a fost Lascu, spuse Dan.

— Nu.

— Asta nu înseamnă că este nevinovat.

— Numai în teorie, Dane.

— Dar a fost acolo!

— Da.

Dan îl privi, chipul prelung era contractat din pricina concentrării. Cozma se mirase mereu de câte riduri avea Dan în jurul ochilor și gurii, pentru că, în toți acești ani, nu-l văzuse niciodată râzând sau măcar zâmbind.

— După crimă?

— Corect, confirmă Cozma.

— Atunci l-a văzut pe ucigaș?

— Și ucigașul pe el.

După ce Dan părăsi încăperea, Cozma ridică receptorul. Era timpul să pună lucrurile în mișcare. Să-l provoace pe păpușar să miște sforile lui, ale lui Cozma.

Se stârnise vântul, aproape o mică furtună care, la fiecare câteva secunde, îi ridica marginile gecii și îi zburlea părul. Pe cer treceau repede norii negri, în est ploua, Timișoara încă avea soare. Cozma stătea în picioare lângă Monumentul Sfintei Treimi din Piața Unirii, locul preferat al lui Cipu și al

celei de-a doua foste soții. Aici ea se simțise în locul potrivit, înconjurată de clădirile mărețe în stil baroc și Art Nouveau, cu sufletul ei neliniștit, apărat de Catedrala Romano-Catolică, dintr-o parte, și de Catedrala Ortodoxă Sârbă, din cealaltă parte. Aici omul primește protecție și semnificație, aici omul contează, în mijlocul acestei măreții rezervate, însemnate din punct de vedere istoric. Ioane, a locui într-o clădire cum este Casa Brück sau Casa cu Lei, acesta este visul, dar cineva ca tine nu poate înțelege.

Într-adevăr, el nu înțelesese.

Mai degrabă bucuria lui Cipu față de imensitatea și deschiderea pieței, unde domnea mereu o liniște ireală, deoarece zgomotele oamenilor, ale câinilor și ale porumbeilor își luau zborul peste clădirile joase și nu erau aruncate înapoi. Adesea, în serile de vară, el îl însoțea aici pe Cipu, după muncă. În mijlocul agitației, ei stăteau pe băncile de piatră sau într-un bar, vorbeau puțin, se îndreptau pe îndelete spre noapte și odihnă.

Sorin Aurescu veni la timp. Sosi la trei fără zece minute, însoțit de doi bodyguarzi, niște bărbați atletici, care se mișcau cumva eroic și vorbeau la microfoane invizibile, pe sub ochelarii de soare. Cozma nu crezuse că va fi atât de simplu. El sunase la administrația județeană Timiș, fusese transferat la recepționera lui Aurescu, își dăduse numele și, câteva minute mai târziu, obținuse o programare: ora paisprezece și cincisprezece, la Monumentul Sfintei Treimi. La ora cincisprezece Aurescu era așteptat pentru o întâlnire oficială la muzeul de artă de la palatul baroc, în partea de sud a pieței.

— Cozma! strigă Aurescu, întinzându-i mâna ca unui vechi prieten.

— Domnule președinte.

— Se aud multe lucruri bune despre dumneavoastră.

— Foarte amabil, mulțumesc.

Unul dintre bodyguarzi controlă cartea de identitate a lui Cozma, în timp ce Aurescu continua:

— Bine că, în sfârșit, ne întâlnim. Să mergem puțin, mereu în mișcare, acesta

este motto-ul meu. Mișcarea ajută împotriva bolilor, bătrâneții și, mai presus de toate, împotriva adversarului.

Cu pași grăbiți, urmară aleea nisipoasă care desena un romb în jurul monumentului, cu bodyguarzii în spatele lor. Aurescu avea vreo șaizeci de ani, era mai scund decât Cozma, iar capul îi era împodobit cu o tonsură de păr alb. Se vedea pe chipul și corpul lui că îi plăcea să mănânce, era un epicurian, lua tot ce viața avea de oferit. Presa îl confrunta mereu cu acuzații – luare de mită, corupție, nepotism. Nimic nu se lega, nimic nu-l scotea de pe făgașul lui, Aurescu era lunecos și rece, ca un ghețar arctic. Probabil că nu era cel mai inteligent, în schimb avea conexiuni bune și era în partidul potrivit, care promitea putere și protecție, în același timp. Partidul Social-Democrat și predecesorii lui formaseră majoritatea guvernelor de la Revoluție încoace și făcuseră multe pentru a-și spori beneficiile.

— Încă de pe vremuri, am contacte excelente la Berlin, Berlinul de Est, înțelegeți. După-amiază voi da câteva telefoane, poate voi grăbi procedura. Presupun că nu vreți să așteptați patru săptămâni întoarcerea lui Lascu la Timișoara?

Cozma nu-și arătă surprinderea.

— În niciun caz, domnule președinte.

Cererea de asistență juridică reciprocă nu circulase încă, așa că puțini oameni, în afară de el și Valentina Olar, puteau ști că Adrian Lascu se afla în Germania – Cipu, Ovidiu, părinții lui Lascu, poate unii dintre colegii lui Olar de la DNA. Paul Bejenaru, pe el îl pusese la curent. Nimeni altcineva.

Totuși, știa și Aurescu despre asta.

Simți o mână pe brațul lui, o atingere neglijentă, menită să creeze familiaritate.

— Cel mai târziu săptămâna viitoare, Lascu va fi aici în arest, Cozma, cred că pot promite asta.

— Ar fi o greșeală, domnule președinte.

— Ce greșeală?

— N-a ucis-o el pe Lisa Marthen.

— Poftim?

Aurescu se opri brusc și întoarse spre el un chip stupefiat.

— De la serviciul dumneavoastră, de la cel mai înalt nivel, se aude altceva.

— După ultimele progrese, urmele de la locul crimei sunt clare.

Aurescu își reluă marșul.

— Urmele pot fi manipulate. Cine altcineva ar fi putut să fie?

— Tocmai ca să aflu asta sunt aici, domnule președinte.

— Aha? Nu încetiniți, Cozma, continuați să mergeți. Gândiți-vă la bătrânețe, la adversari, sunt numeroși și lovesc când vă așteptați cel mai puțin. În afară de asta, timpul dumneavoastră s-a scurs. Pe aici, vă rog, la muzeu.

Ieșiră din romb și se îndreptară către întinsul palat baroc cu trei etaje, care strălucea într-un alb stins. Mica furtună se domolise, norii plecau spre est, marginile jachetei nu mai zburau. Cozma spuse:

— Când ați vorbit la telefon cu Paul Bejenaru, ați menționat că dumneavoastră și tatăl defunctei sunteți prieteni.

— Cunoștințe, nu prieteni.

— De altfel, tatăl spune că nu vă cunoaște personal.

— Cunoștințe, Cozma.

— Mă întreb cum poți fi prieten cu cineva pe care nu-l cunoști personal.

— Cunoștințe, fir-ar al dracului, nu vă intră în cap?

— Într-adevăr, nu vrea să intre, domnule preşedinte. De unde…

— Nu fiţi obraznic!

— De unde îl cunoaşteţi pe Jörg Marthen?

— Antoniu.

Aurescu ridică scurt mâna. Unul dintre bodyguarzi păşi în calea lui Cozma, se izbi de el. Simţi în piept o mână de oţel, simţi şi văzu transpiraţie şi se opri imediat. Transpiraţia era periculoasă, semnala ceva suspicios şi imprevizibil.

— Ultima întrebare, spuse el. Cea mai importantă.

Aurescu se răsuci spre el cu un râs zgomotos, momentul de iritare şi lipsă a controlului trecuse.

— Un om care nu renunţă, nu? Aţi ales profesia greşită, este prea periculoasă şi ingrată. Intraţi în politică, gloata vă va iubi.

Aruncă o privire spre intrarea în muzeu, afară se aflau numeroşi oameni, angajaţi, invitaţi, fotografi, câţiva poliţişti. Continuă să vorbească, aproape meditativ:

— Vedeţi dumneavoastră, eu îi am la inimă pe investitorii agricoli străini, sunt importanţi pentru zona Timiş, pentru agricultura noastră, pentru bunăstarea oamenilor noştri. Le cunosc numele, ştiu unde se află întreprinderile lor şi cât de mari sunt, îi întâlnesc în diferite ocazii – îi cunosc. N-aş fi un bun preşedinte al Consiliului Judeţean dacă lucrurile ar sta altfel.

Veni mai aproape, rămase aproape de Antoniu, cu ochii mici şi concentraţi.

— Cea mai importantă întrebare, Cozma? Poate chiar asta: este posibil ca Aurescu, preşedintele Consiliului Judeţean, să scuze comportamentul insolent al comisarului Cozma?

— Cu permisiunea dumneavoastră, cea mai importantă întrebare este: De ce este cineva interesat ca tocmai eu să conduc această anchetă?

Aurescu ridică mâinile.

— L-am cerut pe cel mai bun şi v-am primit pe dumneavoastră, iar acum se dovedeşte că nu sunteţi cel mai bun şi, precis, nu cel mai inteligent. Dar nu veţi provoca mai multe daune. Cel mai târziu, când cazul va fi închis, veţi ieşi la pensie.

Cozma a făcut un pas înapoi, apoi încă unul. O senzaţie de alinare îl străbătea, ştia în sfârşit că se află pe drumul bun, că a ieşit de pe drumul „greşit indicat”, aşa cum îl numise Paul Bejenaru.

— Spuneţi-i celui care v-a dat numele meu că nu mai am nevoie de un răspuns la întrebarea mea. Zâmbi grav. Spuneţi-i că nu-mi pasă.

1. Biroul Federal de Investigaţii Criminale.

2. Biroul de Stat pentru Investigaţii Criminale.

II

CEALALTĂ VIAȚĂ

30

Prenzlin

Dintr-odată, totul era schimbat.

Lisa ucisă.

Trecuseră mai mult de şapte ore şi creierul tot refuza să priceapă. La fel şi cu părinţii ei. Până acum câteva minute, ea stătuse cu ei, ţinându-i de mâini şi uitându-se în ochii lor uimiţi. Îi ţinuse în braţe şi plânsese împreună cu ei. Şapte ore în bucătăria întunecată, unde abia pătrundea lumina zilei, pentru că tatăl nu voia să taie platanul de la fereastră. La un moment dat, Anett nu mai suportase întunericul şi disperarea. Avea nevoie de lumină şi de aer. De spaţiu deschis. De sentimentul că, totuşi, viaţa va merge înainte. Cu o durere de cap tot mai puternică, ea ieşise în fugă, se repezise prin pădure până la râu, îl trecuse şi ajunsese pe câmpuri, unde nimic nu împiedica privirea. Câmpurile ce aparţinuseră familiei Marthen, douăsprezece hectare de la râu până dincolo de deal, la est – până în pădure, la vest şi la nord – până la drumurile de ţară. Colditz culesese deja recolta; pe câmpuri mai erau doar miriştile maronii de porumb, care urmau să fie retezate în curând. Sub lumina soarelui, pământul se întindea parcă ras, secătuit şi mut, de multă vreme un singur câmp mare, în afara moviliţei din mijloc. Mama păstrase fotografii din anii ’60, când câmpul arăta complet diferit, fragmentat, mai brut, mai accidentat, cu adâncituri şi ridicături, înspre drum un gard viu, care nu mai exista, cu şiruri lungi de tufişuri între parcelele individuale, subarboret şi pâlcuri de copaci în mijloc. Încă din vremurile LPG-ului, se făcuse nivelarea, iar parcelele fuseseră alipite. În cele din urmă, Colditz nivelase complet câmpurile, tăiase copacii, îndepărtase gardul viu. Astfel, după cum i se părea ei, le jefuise de individualitate şi frumuseţe. Totuşi, terenul lor agricol nu

însemnase niciodată mult pentru ea, spre deosebire de Jörg, care îl percepea ca pe ceva viu, ceva ce trebuie să fie apărat, de care era responsabil. Ca pe o prelungire a căminului său, a sufletului său.

Obosită Anett se îndreptă spre movila cu hambarul dărăpănat. Cu şapte ore în urmă, i se păruse de neconceput să accepte oferta lui Colditz. Dar acum, totul era diferit.

Lisa ucisă…

Aşa cum îl ştia pe Jörg, el va vinde şi va părăsi România. Pierduse prea mult. Ca şi ea, în urmă cu câţiva ani, el va înţelege că nimeni din familia Marthen nu putea câştiga pe termen lung; erau prea încăpăţânaţi pentru asta. Cu ochii larg deschişi, se izbeau în zidurile pe care şi le aleseseră, câştigau pentru o vreme, pierdeau tot mai des, pierdeau ce era mai important – şi renunţau. Ca şi tatăl ei, ca şi ea.

Şi Jörg va renunţa. Nevoia de alinare îl va împinge spre casă.

Douăsprezece hectare de teren agricol puteau fi o alinare. Desigur, nu era mult. Dar dacă vindea întreprinderea românească, nici nu avea nevoie de mult. Avea nevoie doar de câteva hectare de pământ, pentru ca sufletul lui să supravieţuiască.

Poate că, în mod nesperat, oferta lui Colditz chiar va repara vechea nedreptate. Va vindeca rănile familiei Marthen.

Va provoca alte răni.

Îl sună pe Maik.

— Cum se simte?

— Rău. Chiar dacă nu arată asta.

— A fost, de fapt, o întrebare stupidă.

— Yvonne vine mâine, asta-l va ajuta.

— Da.

— Dar voi?

— Nu știu cum vor rezista ei doi.

El tăcu.

— Hans, spuse ea. Christl va rezista.

Acum pământul urca abia vizibil, ca un val arcuit larg, măturat până la movila joasă, dincolo de ea cobora din nou. Ea mergea mai încet, cu plămânii strâmtați de plâns și de aerul înăbușitor din bucătărie. Se gândi dacă să-i spună lui Maik despre darul otrăvit al lui Colditz, dar nu făcu asta. Asemenea hotărâri se luau de unul singur.

În difuzor se auzi un claxon.

— Ești pe drum?

— În drum spre aeroport.

Ea își ținu respirația, știa înainte ca el să o spună.

— Vin la Prenzlin, Anett.

— Da, spuse ea și iar începu să plângă.

Stătea înfiorată în fața hambarului de pe delușor, își alungă avalanșa de emoții. Mult mai important era ce mai spusese Maik: că și bărbatul, care poate că era ucigașul Lisei, era în drum spre Prenzlin și că nimeni nu putea ști ce are de gând. Și dacă era periculos.

Trebuie să se ia în calcul orice. Le spui tu lui Christl și lui Hans?

Nu azi. În nici un caz. Mâine când ajungi aici.

Trase de o aripă a porţii de la hambar, care nu mai fusese folosită de multă vreme, şi intră. Lumina cădea prin fante, praful se legăna mut, mirosea a urină de pisică, a fân uscat. Când Lisa fusese la Prenzlin, ele „practicaseră” aici karate, Lisa leoarcă de transpiraţie, complet netalentată, entuziastă. La urmă, vorbiseră despre trecut, despre anii petrecuţi de Lisa la Prenzlin, despre îngerul din catedrală, despre accidentul din 2011. Maik în România, Anett şi Maik, asta mai ales. Nişte ceasuri stranii, atmosfera marcată de romantismul debordant al Lisei, căruia Anett nu se putea sustrage. Dintr-odată, tot ce ea făcuse sau nu făcuse se afla în lumina orbitoare a acestui romantism şi părea jalnic.

Dar de ce, dacă l-ai iubit?

Pur şi simplu n-am vrut. N-am putut.

Da, bine, totuşi, de ce?

Pentru că voiam să fiu liberă.

Dar oamenii nu pot fi liberi împreună, dacă se iubesc?

Nu eu.

În timpul unei discuţii, ea îşi dăduse seama că era vorba de cu totul altceva. Aşa cum numele ei de fată era inevitabil asociat cu neajunsurile şi tristeţea, cu RDG-ul, cu lipsa libertăţii, la fel se întâmplase şi cu Maik. Indiferent unde îl trăsese după ea, la Roma, în Grecia, la New York, Maik fusese amintirea permanentă a unui sentiment groaznic care o dominase timp de mai mulţi ani. Deşi, pe atunci, el alungase atât de des neajunsurile şi tristeţea şi reprezentase libertate în tinereţea ei. N-ar fi putut să fie niciodată cu adevărat liberă cu Maik, oricât de mult l-ar fi iubit.

„Ce jalnic”, gândi ea.

Inima ei tot nu se afla în libertate.

Ieşi din hambar şi avea de gând să se îndrepte spre curte, când observă, pe drumul de la Prenzlin la Krakow, o maşină de patrulare care circula cu viteză

mare. Înaintea drumului de țară care ducea spre deal, mașina frână puternic, întoarse și veni în direcția ei. Frieder Roth. Încordată, ieși în calea ei, așteptă la poalele dealului. Frieder era la volan, un coleg se afla lângă el. Amândoi coborâră.

— Urmarea, spuse calm Frieder.

— Știu. Vine la Prenzlin.

— A ajuns deja.

O aduseră acasă, Frieder insistase, indiferent de motiv. Anett nu-și putea imagina că realmente cineva s-ar afla în pericol. În niciun caz ea. Adrian Lascu își găsise de lucru la ROGA și era deja pe câmp, cu ceilalți lucrători. Era nevoie de oameni, ploaia avea să vină mai devreme. Frieder presupusese că Lascu va căuta un loc de dormit. Nu voia să atragă atenția. Așa că-l sunase pe Nowak, care, mai întâi, se făcuse că plouă și spusese că el nu este responsabil pentru deciziile de personal. Frieder amenințase că va controla chiar el. Atunci, Nowak vorbise. Adevărat, uitase de asta, astăzi venise un tânăr român, Eugen nu-știu-cum, pașaportul se află la ambasada de la Berlin și va fi transmis în zilele următoare.

— Nowak este la curent? întrebă Anett.

— Nu. El crede că familia îl caută pe băiat. S-au certat din cauza unei fete.

— Cât de siguri sunt românii că el a fost?

— Probabil destul de siguri.

Rulară în curte și opriră. Frieder spuse:

— Mario rămâne cu voi până mâine.

— Ah, asta este exagerat.

— Pentru orice eventualitate.

— Și cum să le explic asta părinților mei?

— Spune-le adevărul.

— În starea în care se află?

— Atunci spune-le… că Mario nu poate merge acasă. Are nevoie de un pat pentru noapte.

Se întoarse spre Mario.

— Și de ce nu te poți duce acasă?

El ridică din umeri și roși ușor. Ea îl cunoștea vag, nu știa prea multe despre el, numai că era originar din Vorpommern și că vorbea puțin. Avea cam treizeci și cinci de ani, arăta sportiv, puțin timid.

— Cine este acasă la tine? Soția? Copiii?

— Nimeni, răspunse el.

— Gândiți-vă voi la ceva, spuse Frieder. Și rămâneți acasă în seara asta, da?

— Chiar crezi că el vine încoace? La noi?

Frieder studie multă vreme, păru să reflecteze. Apoi întrebă cu blândețe:

— De ce altceva s-ar afla în Prenzlin?

31

Timişoara

Oinvitaţie la cină din partea unui comisar de criminalistică… un bărbat care mânca prea mult, bea prea mult şi vorbea prea mult. Care era singur de prea mult timp şi nu mai ştia să se comporte cu o femeie care îi plăcea puţin. Nu cineva ca Viorel, nici măcar ca Jörg Marthen. Nici intangibil, nici misterios.

Ceea ce putea fi avantajos.

Ana Desmerean zâmbi.

Stătea la micul ei birou din aeroportul Flying Banat şi voia să se îndrepte în curând spre casă. Distrată, apăsă pe calendarul electronic al computerului pentru a realiza o imagine de ansamblu asupra rezervărilor pentru zilele următoare. Prea multe nu erau.

Ciprian Rusu îi amintea cel mai mult de Miron, şeful ei, al cărui vis o adusese în urmă cu cinci ani din Brandenburg la Timişoara. Şi el era îndesat şi volubil, nu cel mai frumos, nici cel mai sportiv. Dar ea, oricum, nu căutase niciodată perfecţiunea. Ea visase la lucruri intangibile şi misterioase şi pentru viaţa de zi cu zi îi luase pe cei obişnuiţi.

Ceea ce era comod, dar poate greşit. În cazul oamenilor obişnuiţi, ea abia dacă dezvolta nişte sentimente, prin urmare, făcea puţin efort pentru a-i păstra. Miron rămăsese cu ea timp de şapte luni, apoi trecuse la unguroaica lui, ceea ce, din nou, nu fusese un lucru rău. Dobândise – oricum, într-un anumit sens –Robinson-ul, iar acesta înlocuia orice bărbat. Numai Viorel sau, poate, Jörg Marthen l-ar compensa.

Se întreba dacă Ciprian Rusu, ca și Miron, avea un vis în loc de secrete. Un vis strălucitor, care poate-și pierduse strălucirea tot mai mult în viața de zi cu zi… Deja, de ceva vreme, rezervările la Flying Banat scădeau. Dar Miron era încrezător. El spunea adesea că lucrează la o idee nouă. Ana avea încredere în capacitatea lui de a visa. Miron era unul dintre oamenii obișnuiți care puteau transpune visele în realitate. Probabil că Rusu nu era așa, gândi ea. Ce-i plăcea la el era, pe de o parte, latura răutăcioasă, pe de altă parte, cea serioasă, sensibilă. El gesticula ca un campion mondial și știa că poate fi citit. Zâmbea încântat.

Să auzim ce are de spus domnul Aurescu.

Ea clătinase din cap chiar la începutul înregistrării. Vocea nu era masculină, nici profundă, nici destul de frumoasă. Prea monotonă. Nu, nicio asemănare cu acel coleg care îi telefonase ei.

Un presupus coleg. Un tip care s-ar fi putut da drept un coleg. Mai mult n-am voie să spun despre asta.

Ea încuviințase din cap. Nici ea nu dorise să știe mai multe.

Dorise să vorbească despre Marthen.

Am cunoscut-o pe fiica lui.

Bietul copil… M-aș bucura să pot… De fapt, eu și colegul meu nu mai voiam să ne ocupăm de omucideri, dar cazul ne-a fost repartizat, n-am avut încotro. Ați cunoscut-o bine?

Am întâlnit-o de două sau trei ori. Îl cunosc mai bine pe tatăl ei.

Un om ciudat. N-a spus un cuvânt când am fost noi acolo. Cu oameni dintr-ăștia nu știi cum stai. Fac față? O iau razna? Poate ar trebui să-l sunați. Să-i spuneți niște cuvinte amabile.

Da. Mai târziu.

După o oră, Rusu se ridicase, îi strânsese mâna și ieșise din birou. Revenise două minute mai târziu, jenat.

Nu, încă n-am planificat nimic, îi răspunsese ea spontan.

Îi părea bine de asta.

Ciprian Rusu adusese ceva cu el în micuța încăpere, apoi luase înapoi ceva ce ei aproape îi lipsea – dorul și căldura.

Ușa se deschise brusc. Felul lui Miron de a intra într-o încăpere.

— Ana, scumpo, ascultă.

În acel moment telefonul ei sună. Apelant Anonim. Miron îi făcu grăbit semn să răspundă și dispăru din nou.

Ea răspunse. O rezervare. Își prinse receptorul între ureche și umăr și notă: Mara Rebreanu, două persoane, zbor turistic peste Munții Carpați, cadou pentru soțul ei, la aniversarea căsătoriei, poimâine. Le spuse prețul pe oră.

— Considerabil! spuse Mara Rebreanu.

— De asta este și unic.

— Nu-mi pot permite mai mult de două ore.

— Vor fi două ore de neuitat pentru soțul dumneavoastră.

Pe fundal se auzi vocea unui bărbat. Părea să vorbească și el la telefon.

Ana nu era atentă la cuvinte, ci doar la voce, pe care crezu imediat că o recunoscuse: masculină, profundă, calmă. Melodică. Sigură de sine. Fiecare propoziție completă. O voce frumoasă, căreia îi asocie automat azi, ca și ieri, un bărbat frumos.

— Atunci ne vedem sâmbătă, spuse Mara Rebreanu.

Ana închise telefonul. Oare se înșelase? Nu era sigură. Totuși, recunoscuse vocea, gândi ea de la primele cuvinte ale bărbatului, singurele pe care le auzise în mod conștient: Bună ziua, sunt Dorin.

Își propuse să-i spună mai târziu lui Ciprian Rusu despre voce.

Să decidă el dacă să-i aducă și o înregistrare cu vocea acestui bărbat. Poate că el avea și un răspuns la o altă întrebare: ea trebuia să-și facă griji pentru propria siguranță? Mai întâi o apela un fals polițist, apoi această rezervare. Ușa se deschise brusc din nou, iar Miron se afla deja lângă ea și vorbea fără pauze de respirație, iar Ana înțelese doar treptat că el îi schimba fundamental viața, așa cum făcuse deja, cu un vis.

— Ana, scumpo, ne facem bagajele, mergem în Ucraina în decembrie, acolo terenul arabil este chiar mai bun decât aici, distanțele sunt mai mari, iar Ucraina va fi în curând în plină dezvoltare, nu este un secret. Monsanto, Cargill, DuPont și rușii sunt deja cu un picior acolo și cu multe milioane, și elvețienii, și saudiții, și unul sau doi nemți, deși guvernul încă nu a permis vânzarea de terenuri către străini, dar asta se va întâmpla în curând, și vor merge și ceilalți în Ucraina, atunci noi vom fi acolo și-i vom plimba cu elicopterul prin zonă, dragă.

— Nu vreau să merg în Ucraina, Miron. Eu…

Ea înțelese brusc.

— Îmi pare rău, Ana, scumpo. Îmi pare foarte rău.

Lacrimile o năpădiră, fără voie.

— Și cine ar urma să piloteze Robinson-ul?

— Noul nostru partener ucrainean.

32

Timişoara

Veni seara, dar aduse numai puţină ploaie şi, ca întotdeauna, zgomot şi blocaje în trafic pe Take Ionescu, înspre ieşirea din oraş. Cozma stătea la biroul lui, două etaje mai sus, şi îşi făcea griji. Pe de o parte, nu reuşea să dea de Cipu. Nu mai sunase de când pornise după-amiază spre aeroport. Se făcuse aproape şase şi jumătate. Pe de altă parte, Cozma se întreba dacă nu cumva Adrian Lascu este în pericol, pentru că el nu mai era suspect, ci martor. Îl văzuse pe ucigaşul Lisei, l-ar putea eventual recunoaşte într-o fotografie. Din punctul de vedere al celor din spatele lui Aurescu, nu trebuia să se ajungă la o mărturie. Dar oare erau în stare să trimită pe cineva la Prenzlin? Şi de unde ştiau că Lascu este acolo?

Încă un motiv de îngrijorare… „Nu”, îşi spuse el, „nu te mai gândi la asta.”

Totuşi, se gândi.

Cipu, Ovidiu, Paul Bejenaru, pe o parte. Valentina Olar, poate şi alţi oameni de la DNA, părinţii lui Lascu, pe de altă parte. În plus, poliţistul german şi, între timp, rudele din Prenzlin. În afară de aceştia, nimeni nu putea şti. „Şterge-i de pe listă pe Cipu şi Olar”, gândi el. „Paul, în orice caz. Şi pe Ovidiu.”

Nu-i şterse. În schimb, se întrebă când apăruse neîncrederea în el. Îşi pierduse capacitatea de a avea încredere în cineva? Nu mai putea avea încredere nici măcar în Cipu?

Îl şterse pe Cipu.

Și încă un motiv de îngrijorare: DNA-ul. Atât cât o înțelesese pe Valentina Olar, încă nu era pregătită o acuzație împotriva lui Cipu. Colegii ei încă mai strângeau dovezi, reclamații, informații. Totuși, Olar se uitase de dimineață prin documente și considerase absolut necesar un rechizitoriu pe termen mediu.

Sună telefonul mobil, un număr necunoscut. Ecaterina Lascu. „Domnul Winter" era în drum spre Prenzlin, spuse ea. El voia să-i susțină pe bunicii Lisei. Dar, precis, ar dori să discute cu Adrian, poate ca să-l preseze.

— Faceți ceva, vă implor, spuse ea.

După ce încheiară convorbirea, Cozma reflectă îndelung.

În cele din urmă, luă biletul pe care-l adusese Ovidiu. Șeful poliției, Frieder Roth, secția de poliție din Krakow am See. Adresa, numărul de telefon fix, numărul de telefon mobil.

„Tocmai Germania", gândi el, în timp ce forma un număr.

Un e-mail transmis de Dan, JM România trimisese următoarea listă de nume: companii agricole, investitori, intermediari care-și exprimaseră interesul pentru terenurile lui Marthen în ultimii doi ani.

Aici, cineva gândise ca el.

Imprimă lista și o frunzări. Cam douăzeci de nume de companii sau de persoane, fiecare cu sediul firmei, adresa și data abordării și, dacă se ajunsese până acolo, discuțiile cu JM România. Apărea acolo și întâlnirea din această dimineață: Tayma Group, Tabuk (Arabia Saudită). Prima ședință avusese loc pe 12 august. Celelalte părți interesate veneau din Austria, Italia, Liban, Danemarca, Germania, Olanda, Emiratele Arabe Unite și mai multe din România. În plus, câteva agenții care păreau a fi specializate în intermedierea de terenuri agricole, una din Germania, două din Timișoara, una din București.

Răspunse la mesajul lui Dan, îi dădu instrucţiuni. Trebuia ca toate întreprinderile de pe listă să fie verificate. „Începeţi cu conexiunile cu Sorin Aurescu. Contactaţi DNA – există reclamaţii sau denunţuri pentru corupţie? Investigaţii sau proceduri în curs împotriva uneia dintre companii? Consultaţi registrele funciare. Anomalii, contradicţii? Întrebaţi în satele din preajma întreprinderilor. Ce spun localnicii despre corporaţii? Cum au obţinut pământul?”

Și cine să facă toate acestea? răspunse Dan.

Vom fi mai mulţi, răspunse Cozma.

Îl sună pe Bejenaru.

— Numai dacă eşti sigur că nu Lascu a ucis.

— Sunt sigur.

Bejenaru oftă.

— Câţi?

— Optzeci, ideal nouăzeci.

Îl auzi pe Bejenaru râzând nervos.

— Ai doi, de ceilalţi am eu nevoie. Avem o crimă în Dudeştii Vechi.

— Bine, cincisprezece. Dar cei mai buni.

— Voi vedea ce pot face. A, da. Se pare că Sorin Aurescu a încercat să dea de mine.

— Nu va fi singurul, el le cunoaşte pe înaltele personaje. Apropo, tu o cunoşti pe Valentina Olar?

— Nu.

— Ea spune că te cunoaşte.

— Mă rog, vine uneori pe aici la o cafea.

— Da, spuse Cozma.

— Da, răspunse Bejenaru.

— Dar să nu vorbești despre asta.

— Nici n-aveam de gând. Salutări soției.

Închise.

Apoi, în sfârșit, sună Cipu. Fără vreun salut sau vreo explicație, spuse:

— Am nevoie de ajutor, Ioane!

— Unde ești?

— Ajută-mă, te rog. A apărut o urgență. O urgență din cele care apar la zece ani odată. Nu exagerez.

Cozma se lăsă pe spate, ușurat. O urgență a lui Cipu nu era niciodată un motiv de îngrijorare, ci mai degrabă de amuzament și consolidare a prieteniei lor; mai ales că, pe fundal, se auzea o harababură de voci și muzică.

— Cât?

— Două-trei mii.

— Sper că lei.

— Bineînțeles!

— Când îi primesc înapoi?

— Probabil că niciodată.

— Un târg cinstit.

— Dar banii nu sunt totul, mormăi Cipu.

— Foarte adevărat.

— Adică am nevoie și de expertiza ta.

— În ce calitate?

— De om al modei. Al eleganței. Al doamnelor. De prieten. Ca prieten. Iulius Mall, intrarea principală.

Cozma nu fusese niciodată la Iulius Mall; era prea departe, spre nord, pentru raza lui cotidiană de acțiune și, ca orice centru comercial, i se părea prea colorat, prea zgomotos, prea primitiv. El cumpăra cele necesare din centrul vechi sau la sud de acesta, mai ales de la magazinele vechi, pline de unghere liniștite, ai căror proprietari erau la fel de vechi și plini de unghere și de liniștiți și aveau să fie, la un moment dat, alungați de globalizare.

Fără chef, intră în mall. N-avea să înțeleagă niciodată cum ajunsese Timișoara aici, în lumea de plastic a consumului. În acest caz, ei luptaseră pentru democrație și primiseră un capitalism cu sclipici și erau mulțumiți cu asta. În timp ce el rupea oase și suflete în temnițele subterane din București în decembrie 1989 și nu se gândea decât la suferința lui personală, Revoluția izbucnise la Timișoara, România făcuse, în sfârșit, primii pași spre lumină. Peste o mie de oameni muriseră în doar câteva zile – și pentru ce? Pentru etichete de preț?

Cipu veni în fugă spre el, îi mulțumi agitat și îl împinse spre scările rulante. Nu păru să observe iritarea lui Cozma, erau alte lucruri mai importante. Avea nevoie de un costum nou, o pereche de pantofi noi, o cămașă nouă. Avea întâlnire cu o femeie.

— De unde a apărut dintr-odată o femeie? întrebă Cozma, poticnindu-se de scara rulantă.

— Sunt tentat să spun că din cer.

— Din… adică femeia-pilot?

Cipu roși. Brațele lui se agitau, trăgând trupul după ele, în timp ce ei se îndreptau către un magazin italienesc de îmbrăcăminte. Din pricina zgomotului, Cozma auzea doar unul din două cuvinte; probabil era vorba despre vulnerabilitate, despre impresia de singurătate, despre o ființă zveltă, fragilă, cu ochi timizi și blânzi, cu un gât cum nu se mai văzuse, nu prea lung, nu prea scurt, un gât ideal, cu pielea impecabilă, pe care ai vrea să-l mângâi prelung cu vârful degetelor…

— Trebuie să lași băutura, în sfârșit, Cipu.

— Neapărat!

— Nici o femeie din lume nu vrea un bețiv. Poate doar o bețivă.

— Un bețiv?

— Și trebuie să contramandezi. Este martoră într-un caz de crimă în curs de cercetare.

— Jur că nu vom vorbi despre lucruri personale, ci doar despre caz.

— Chiar asta este problema.

— Nu vom scăpa niciun cuvânt despre caz!

— Și mai problematic. Anulezi.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Ioane…

Cozma zâmbi și îl bătu pe umăr, zâmbind strengărește.

— Bun, am lămurit versiunea oficială. Acum, costumul. Mă pricep prea puțin la așa ceva, dar îți recomand un albastru deschis de vară, ți-ar sta bine și sigur se reflectă minunat în ochii timizi și blânzi.

Trecură douăzeci de minute, Cipu intră grăbit în vestiar, ieşi grăbit, ca să fie sigur se arătă şi în maro, albastru închis şi gri, în timp ce Cozma aştepta, ţinea costumele respinse, i-l înmâna pe următorul şi-l păzea pe ultimul albastru deschis. Telefonul vibră în buzunarul de la piept.

— Trebuie să vorbim, spuse Valentina Olar.

— Nu acum, vă rog.

— Puteţi să-l reţineţi pe Winter?

— I-am informat pe colegii germani…

— Ce faceţi mai târziu? îl întrerupse ea.

El ezită o clipă.

— Un pahar de vin n-ar fi rău.

— Dar se face târziu, la ora zece.

Ea numi o cafenea de la marginea centrului vechi, „Reciproc”, şi îşi luă rămas-bun. Cipu veni în fugă, fără pantaloni sau pantofi.

— Albastru deschis? întrebă el cu răsuflarea tăiată.

Cozma încuviinţă din cap. În drum spre cămăşi, el spuse:

— Gata cu favorurile, Cipu. Nici într-o direcţie, nici în cealaltă.

— În seara asta ţi-aş promite orice.

— Atunci trebuie să fiu mai clar. Paul face curăţenie. Cine ia sau dă bani zboară.

Cipu se opri, palid.

— Știe?

— Bănuiește ceva.

— Prelungirea mea?

— Ar putea fi pusă în joc, minți Cozma.

— Bun, am să mă străduiesc!

— În acest caz, trebuie să fiu mai clar.

— Ioane… Nu se poate scăpa de Marea Meteahnă românească de la o zi la alta!

— Încă o dată și asta îți va veni de hac.

Ajunseseră la rafturile cu cămăși.

— Galben? întrebă Cipu.

— Alb, spuse Cozma.

În timp ce Cipu se îndepărta în grabă, el își examină ținuta. Așa cum arăta, nu putea întâlni o femeie frumoasă la un pahar de vin, la zece noaptea, chiar dacă ea era procuror. Pantofii maro nu fuseseră lustruiți de luni de zile, n-aveau o formă chiar bună, pantalonii albastru închis își pierduseră linia și, dintr-un motiv de neînțeles, aveau mult mai multă culoare decât sacoul, iar cămașa maro avea colțurile gulerului albite de la frământările în mașina de spălat. El se făcuse puțin cam prea comod în ungherele liniștite.

Câteva minute mai târziu, Cipu dispăruse, într-un costum albastru deschis, cămașă albă și pantofi negri strălucitori, iar Cozma merse pe același traseu a doua oară, de la costume, la cămăși și pantofi. La opt și jumătate, își legă șireturile de la pantofii înguști maro, se ridică și netezi pantalonii de culoare albastru închis cu dungă. Când ridică privirea, ochii lui surprinseră un chip întors spre el. Dincolo de fațada de sticlă, la vreo zece metri de el, un bărbat îl

urmărea cu privirea. Avea vreo treizeci de ani, glugă pe cap, blugi, aspect neglijent. La prima vedere, un frate al tuturor tâlharilor, hoților și escrocilor mărunți pe care Cozma îi întâlnise timp de câteva decenii. Totuși, simți brusc că acest bărbat era mai mult decât atât.

Acum, bărbatul ridică mâna, ținând la geam o foaie de hârtie imprimată. Cozma păși încet spre el, dându-și seama tot mai clar ce i se arăta: o copie după prima pagină dintr-un protocol de interogatoriu. În partea de sus, fotografia unui arestat, textul scris la mașină, completări scrise de mână, ștampile. Un formular dintre cele care se foloseau în anii ’80.

Pe când stătea chiar în fața geamului, pulsul îi crescu. Își aminti de chipul din fotografie și de numele de lângă acesta, Róbert Barbu.

Unul căruia îi frânsese oasele și sufletul.

Și iată-l, câteva rânduri mai jos: anchetator: Ioan Cozma.

Păpușarul începuse să-l facă să danseze.

Ridică privirea, încuviință din cap.

Bărbatul se pierdu în mulțime, în timp ce ochii lui Cozma urmăreau foaia care cădea la podea, legănându-se.

33

Berlin

Avionul ateriză punctual la Tegel la ora douăzeci şi unu. Winter îşi luă cafea şi ceva de mâncare, apoi închirie o maşină, aruncă punga pe bancheta din spate şi ieşi din oraş. Se aşteptase la un torent de amintiri despre copii şi despre Claudia, dar nu venea nimic, nici imagini, nici voci, nici asocieri instantanee. Putea controla durerea şi amintirile mai bine decât credea.

Nu mai era mult trafic spre nord. În pofida limitărilor de viteză, conduse repede, observă în treacăt că fusese surprins de radar o dată. Apoi ajunse pe A19 şi trecu frontiera. Pe drumul dintre lacuri, pe parbriz se adunară insecte moarte, mai puţine decât pe vremuri, vara trebuie să fi fost secetoasă la Mecklenburg. Lângă Krakow părăsi autostrada, ca de atâtea ori înainte de 2011, şi la unsprezece şi un sfert ajunse la Prenzlin, unde era întuneric şi linişte pe câmpia uşor vălurită.

Rulă încet pe prima sută de metri, tot din pietriş străvechi, unde se tociseră numeroase amortizoare. Era aprins doar un felinar din două, nu mai erau maşini pe drum şi rareori mai era vreo fereastră luminată. În mod surprinzător, la cincizeci de metri în faţa bisericii, pe aleea unei curţi abandonate, un vechi amic parcă-l aştepta: indestructibilul Kirovets K-700A, pe care ei toţi îl numeau simplu „Kasimir”.

Winter opri la biserică, coborî din maşină şi merse la cimitir, care se afla de cealaltă parte a naosului. Poarta era încuiată, dar era atât de joasă, încât putea să o treacă fără probleme. În lumina vagă a lunii, străbătu aleile dintre morminte. Încă de departe, avu impresia că-i simte pe copii, le auzea vocile, îl auzi pe Leon comentând cu vocea unui crainic de radio cursa de quaduri

între tată şi fiu, cursă care n-avea să mai aibă loc, o auzi pe Emmy spunând: „De ce nu promiți și tu ceva, mamă?” Îl auzi pe Leon râzând, o auzi pe Emmy strigând: „Dar nu vrem să mergem în Danemarca…”

Apoi se află în fața mormântului familiei cu cele două locuri, într-unul copiii, în celălalt Claudia. Iarba scurtă şi îngrijită, florile proaspete de grădină şi de câmp în vaze, plantele verzi în ghivece, o privelişte plăcută în pofida întunericului, mult prea plăcută, ca şi cum moartea şi suferința şi minutele petrecute în nisipul închis la culoare şi toate nopțile albe nu şi-ar fi găsit loc aici. Ca şi cum totul ar trebui să fie plăcut, nu golit, sfâşiat şi distrus.

Totuşi, pentru cei trei, gândi el, totul ar trebui să fie destul de drăguț.

Îngenunche, atinse cu mâna cele două morminte şi gândi cu disperare, „atunci nu mai mergem acolo, ne întoarcem acasă, rămânem acolo cât vrem, rămânem acolo pentru totdeauna.”

Mai târziu, trecu din nou peste poartă şi merse în direcția străzii, când, brusc, un bărbat ieşi din umbra bisericii şi spuse cu o voce încordată:

— Tu ce cauți aici?

Frieder Roth în uniformă, cu mâna pe tocul pistolului, cu fruntea lucind de sudoare.

— Maik! Cred că trebuie să-mi cer iertare.

— Este în regulă.

Îşi strânseră mâinile.

— La telefon n-ai spus că vii.

— O decizie spontană. El a apărut?

— La întreprindere. Dar românii…

— La ROGA?

Frieder încuviinţă din cap, scoase o batistă din buzunar, îşi şterse sudoarea de pe frunte.

— Românii spun că n-a fost el.

— Cu cine ai vorbit? Cu Cozma?

— Să nu întreprinzi ceva, Maik.

— Nici n-am de gând.

Ieşiră în stradă. Maşina de poliție era parcată chiar în faţa maşinii închiriate. Luminile de parcare erau aprinse.

— Atunci de ce ai venit?

— Am o casă aici, Frieder.

— Unde n-a dormit nimeni din 2011.

Winter deschise portiera din stânga. Frieder Roth, care ţinea protector mâna peste Prenzlin de mulți ani, indiferent dacă Prenzlin avea nevoie sau nu de asta. Ar fi vrut s-o protejeze la fel pe Anett în vremea Reunificării, dar nu făcuse asta, poate pentru că fusese suficient de deştept ca să bănuiască faptul că, în cel mai bun caz, el ar fi fost târât până la capătul lumii şi, la un moment dat, din dor de casă, s-ar fi întors singur şi epuizat. În schimb, el se căsătorise cu inofensiva Nadine, la începutul anilor ’90. Ulterior, apăruse zvonul că, la vârsta de paisprezece ani, el fusese contactat de Stasi prin intermediul unui profesor şi ar fi transmis unui ofițer de comandă informaţii despre colegii de şcoală şi despre prieteni. La vârsta de cincisprezece ani, el dispăruse timp de câteva săptămâni, se presupunea că era tratat într-o clinică pentru unele probleme de sănătate mintală.

— Dacă vrei să discuți cu el…

— …deci numai în prezența ta?

— Exact, confirmă Frieder.

— Îl va interoga Kripo?

— A noastră? Deocamdată doar neoficial. Imediat ce Cozma va trimite un chestionar.

— Atunci vreau să discut eu cu el.

— Aranjez eu ceva pentru mâine-seară.

Winter încuviință din cap, întrebându-se ce-i ascundea Frieder Roth. Era convins că el nu-i va da ocazia să vorbească cu Adrian.

— Pe mâine, atunci.

Urcă în mașină, dădu înapoi și merse încet mai departe. Văzu în oglinda retrovizoare că luminile de parcare nu se mișcau. În cele din urmă se stinseră. Se părea că nici Frieder Roth nu-și găsea liniștea în noaptea aceea.

La trei sute de metri distanță, strălucea o lumină solitară, lampa de deasupra ușii casei. Trebuie s-o fi aprins Christl, ca o întâmpinare, pentru ca el să-și găsească drumul spre casă în întuneric.

Rulă mașina pe alee, apoi rămase pe loc. Gazonul din fața casei era cosit, aleile cu dale din piatră erau măturate. Christl deschisese obloanele de lemn, cele de la ferestrele de la etaj erau rabatate.

Fereastra lui Emmy. Fereastra lui Leon.

Desigur, ea pornise apa și curentul, pe masa din bucătărie așteptau florile. Ar trebui să fie și el la înălțime.

Coborî din mașină, luă geanta de călătorie de pe bancheta din spate, făcu câțiva pași spre lampa aprinsă. Dintr-odată, știu că nu va intra în casă.

Nu în noaptea aceea.

Apoi auzi un scârțâit ușor dinspre stradă, văzu o lumină oscilantă venind dinspre centrul satului în direcția lui. Un ciclist.

Colditz.

Deci Marthen chiar îl sunase. Îi ceruse ajutorul tocmai lui Colditz, vechiul dușman care înșelase familia Marthen și pe toți ceilalți după Reunificare, și care le furase șansele unui nou început solid.

Colditz frână, se propti într-un picior.

— Voiam să văd dacă ai ajuns. Bună, Maik.

— Gerd.

Colditz încuviință din cap, percepuse răceala din vocea lui. Părea că se așteptase la asta.

— Mare necaz cu Lisa. Nu-i dorești asta nici celui mai aprig dușman.

Apăsă pedala, luă o curbă nesigură, reveni la bordură și se opri din nou.

— Românul vostru și-a găsit un loc de muncă la ROGA. Deja a fost pe câmp după-amiază. Băiat harnic. Tocmai s-a întors cu ceilalți.

— Nu te băga, Gerd.

— Dacă familia are nevoie de ajutor, sunt gata. Măcar atâta pot face.

— Adică?

— Cineva este cu ochii pe el, să nu fugă.

— Și dacă n-a fost el?

— Eu am auzit că el a fost. Cel mai bine ar fi să discute cu el unul dintre noi, nu?

— Lasă asta în seama lui Frieder. Și a românilor.

— Vom rezolva în felul nostru, Maik. Acum trebuie să fim alături.

Colditz scoase un telefon, formă numărul și, după o clipă, sună mobilul lui Winter. Colditz zâmbi.

— La noapte primești un apel. Să răspunzi.

Puse bicicleta în mișcare, scârțâind, curând nu se mai zărea. Farul roșu mai-mai săltă o vreme în beznă.

Winter merse la mașină și aruncă geanta de voiaj pe bancheta din spate, cântărind opțiunile. Să-l sune pe Frieder. Să-l avertizeze pe Adrian. Ambele ar însemna să nu se ajungă la o discuție, poate niciodată. Adrian ar putea avea ocazia să se dea la fund.

Îl sună pe Colditz și-i spuse:

— Să nu-l rănească.

— Dar nici nu poate fi vorba de rănire, Maik.

Puse telefonul pe consola centrală, se așeză pe scaunul pasagerului și îl rabată. Având în fața ochilor lampa de deasupra ușii, la un moment dat adormi.

34

Timişoara

În „Reciproc” era zgomot, aer închis, voioşie, majoritatea clienţilor în jur de treizeci de ani, tineri moderni, conştienţi de responsabilităţile lor, conştienţi de misiunea lor. Aici erau între ei, consumau sau cumpărau produse regionale, ecologice, stabileau ajutoare pentru persoanele vulnerabile din comunitate şi colaborări cu fermierii şi proiectau noi forme de cicluri economice. Construiau site-uri web, aveau conturi pe reţelele de socializare. Plini de entuziasm, meştereau la noua Românie, pe când cea veche, mult deasupra lor, ţinea de putere cu toate sforţările, iar restul ţării tăcea. Cozma simţea o mare simpatie pentru aceşti oameni.

Astă seară însă, altceva îi trecea prin minte.

Valentina Olar stătea chiar în spatele localului, la perete, în faţa unui laptop, atrăgea imediat atenţia cu ţinuta ei mândră şi controlată, cu frumuseţea ei parcă străină. Nu făcea parte din mulţime, din veselia generală. Plutea la marginea acestor lucruri, evidentă, dar izolată într-un mod ciudat, înconjurată de o aură a detaşării.

Era solitară, gândi Cozma.

Purta ochelari de citit, degetele ei se mişcau într-un ritm constant peste tastatură. El recunoscu pantalonii din stofă de culoare închisă, bluza albastru deschis de la prânz; nu avusese timp să se schimbe. Când îi atinse umărul, ea îşi ridică privirea, confuză. Apoi închise laptopul, îl puse într-o servietă şi îşi scoase ochelarii.

— Vă mulţumesc că aţi venit.

Scoase trei fotografii din buzunar şi le aşeză în faţa lui, după ce el se aşeză pe scaunul din faţa ei.

Un mort.

Bărbat, în jur de cincizeci de ani, trei plăgi înţepate, în gât, în abdomen, în braţul stâng. O încăpere complet devastată, mai degrabă un acoperiş pentru persoanele fără adăpost decât o cameră. Pereţii din plăci de lemn şi tablă ondulată, prinse în cuie, pe podea, o saltea gonflabilă. Două scaune deformate, o sobă străveche într-un colţ.

— Intermediarul dispărut din Liebling?

— Da, spuse Olar.

Cozma îşi refăcu în minte conexiunile. O primăriţă coruptă şi un judecător ce mărturisise, care, într-un proces nelegitim, îi acordase decedatului terenul familiei Lascu din cealaltă parte a pădurii, patru hectare care acum aparţineau unui fond agricol german. Mai erau în culise şi necunoscuţi, cei de la care veniseră banii şi instrucţiunile.

— Dudeştii Vechi? Paul a spus ceva despre o crimă.

Ea încuviinţă din cap.

— Un câine a adulmecat cadavrul. Azi, la prânz, alerga în jurul colibei de parcă înnebunise. Atunci s-au dus vecinii să vadă.

Ea însăşi ar fi fost informată de Bejenaru târziu după-amiază şi plecase direct la Dudeştii Vechi, abia revenise, în urmă cu câteva minute.

Cozma aşeză cu grijă fotografiile una peste alta.

— Acum ar trebui să aibă un nume, nu credeţi?

— Dragomir Mircia.

— Avem ora faptei?

— Ieri după-amiază, între orele două şi patru.

— Urme?

— Până acum niciuna.

— Cine conduce ancheta?

Olar zâmbi distrat.

— Dumneavoastră.

— Pentru că plăgile înţepate arată ca ale Lisei? Furia lipseşte.

Când veni chelnerul, Cozma îşi puse mâna peste fotografii. Un băiat timid, poate student, cu siguranţă mai priceput la internet decât la gastronomie. Dar era politicos, iar Cozma aprecia serviciile politicoase.

— Nu e o seară potrivită pentru vin, spuse Olar.

Comandară espresso şi apă.

— Furia este importantă, spuse apoi Cozma.

— Un comisar care şi-a învăţat lecţia.

Ea avea dreptate. Gata cu concluziile premature. Totuşi, se putea propune o ipoteză despre succesiunea evenimentelor. Rana de la braţ era probabil prima, o plagă defensivă tipică, Mircia încercase să se apere. Apoi criminalul îl înjunghiase a doua oară, în abdomen, pentru a-l face incapabil de luptă. La urmă, îi secţionase artera carotidă. O crimă cu sânge rece, nu spontană, ci mai degrabă planificată. Oare cineva care acţionase cu furie, ca în cazul Lisei, putea să omoare cu atâta sânge rece, ca în cazul lui Mircia?

„Desigur”, gândi Cozma. Lisa era femeie şi fusese dezbrăcată. Fapta necugetată se născuse din poftă. Pofta îl făcuse să nu mai fie atent.

Lăsase urme. Olar se aplecă puțin, mișcarea făcând medalionul să se legene.

— Două crime în câteva ore. În ambele cazuri, arma crimei este, în mod evident, un cuțit. Ambele au legătură cu familia Lascu. Trebuie să fie același…

— Nu cu familia Lascu, o întrerupse Cozma cu blândețe.

— Dar cu ce?

— Cu terenurile agricole.

Veniră băuturile, o mână tremurândă turnă apa. Olar ridică paharul, îl mișcă vag în direcția lui. El nu era un Bejenaru, gândi el, doar un Cozma, pe dinăuntru și pe din afară. Adaptat, liniștit, un leu în cușcă.

— Vreți să spuneți că uciderea Lisei a avut legătură cu pământul? întrebă ea sceptic.

— De ce nu? Terenurile agricole sunt cel mai valoros lucru pe care îl poate oferi România.

— În afară de aurul de la Roșia Montană.

— DNA-ul este implicat și acolo?

Ea ridică o sprânceană.

— Eu nu, în orice caz.

— Cipu este implicat.

Cozma zâmbi.

— Emoțional. A mers la demonstrații anul trecut, a semnat petiții. Toată vara n-a mai fost altceva decât Roșia Montana. El se opune vânzării României către neromâni.

În fiecare dimineață apăruseră articole sau rapoarte noi pe masa lui Cozma;

trecuse prin jumătate din ele. O companie minieră canadiană planifica, încă din anii ’90, o construcție minieră în apropierea satului transilvănean Roșia Montană. În șaisprezece ani, rezervele de aur și argint urmau să fie epuizate, trei sute patruzeci de tone de aur, cincisprezece mii de tone de argint. Pentru asta, trebuia ca trei munți să fie rași și mii de oameni mutați. Acest lucru amenința să distrugă mediul, iar exploatarea minieră avea să producă în fiecare an treisprezece milioane de tone de cianură otrăvitoare. Acestea urmau să fie captate într-o vale proprie și asigurate cu un zid înalt de o sută optzeci de metri. Întreprinderea a obținut o licență, dar atunci au izbucnit protestele populare și a început piesa. Instanțele au decis că proiectul încalcă legislația românească a construcțiilor. În 2013, guvernul Ponta a dorit să schimbe legea pentru a face posibilă construcția, dar a eșuat în parlament. Pe moment, era în lucru următoarea lege, în timp ce canadienii pregăteau un proces de miliarde de dolari la un tribunal de arbitraj internațional. Exista un acord comercial între România și Marea Britanie, care făcea posibil un astfel de proces, deoarece întreprinderea avea o „firmă offshore” în Jersey, după cum susținea Cipu.

— El este unul dintre băieții buni, spuse Cozma.

— Cipu.

Olar își ridică palmele deschise, un gest amical de neputință, însă care, în același timp, spunea clar: nu pot și nu vreau să fac nimic.

El nu renunță.

— Garantez pentru el.

— N-aș vrea să vorbim despre Ciprian Rusu.

— Atunci vă spun eu și dumneavoastră ascultați. Vrem să mergem împreună în croazieră pe Mediterană, la doi sau trei ani după pensionare.

Pe buzele ei lunecă un zâmbet.

— Frumoasă imagine. Mai lipsesc doar calul și măgarul.

— Adăugați și un câine la imagine. El vrea să-și ia un mops.

— Să-mi trimiteți fotografii.

Olar ridică ceașca de espresso.

— Pe Marea Mediterană. Creta este frumoasă. Grecia, de fapt. Eu sunt un fan al Greciei.

Băură.

„Grecia”, gândi Cozma, cuprins brusc de melancolie. Deci ea era o femeie a mării. A serilor călduțe sub chiparoși în piețele satului. În nopțile calde, dansa desculță sirtaki.

— Eu călătoresc rar, și atunci merg pe coasta bulgară, la noi nu se mai poate.

Una dintre numeroasele probleme domestice ale României: propria coastă a Mării Negre era mai scumpă, serviciile mai proaste, așa că oamenii luau avionul spre Bulgaria.

— Vă va plăcea Mediterana.

— Mă voi gândi la cuvintele dumneavoastră.

Melancolia rămânea. El se întrebă când renunțase să mai caute fericirea. Nu la a doua fostă soție, ci mai devreme, înaintea primei, nu era din cauza lor. În temnițele subterane din București, unde dăduse frâu liber furiei?

Poate chiar din momentul în care tatăl lui murise în fața ochilor lui, pe podeaua bucătăriei, și dorul de el și furia începuseră în tăcere. Sentimente care nu mai lăsau loc liber pentru altceva.

Alungă și gândurile, și melancolia, spuse:

— Am nevoie de tot ce aveți despre Dragomir Mircia.

— Mâine-dimineață pe e-mail.

— Trebuie să aflăm cine l-a selectat ca intermediar. Atunci vom şti cine este responsabil pentru moartea lui şi, poate, pentru moartea Lisei. Cine l-a sunat, cine l-a vizitat în Liebling? Unde sunt banii pe care trebuie să-i fi primit? Trebuie să-l fi ţinut din scurt, poate că l-au intimidat, astfel încât să nu-i vină ideea de a vinde singur terenurile. Trebuie să existe urme de la el la oamenii din spatele lui. Vă voi trimite o listă cu nume, companii şi agenţii care s-au interesat de pământul lui Marthen. Poate că unul dintre aceste nume apare în documentaţia dumneavoastră.

— Apare şi Grupul Tayma?

— Da.

— Ei plătesc comisioane generoase pentru intermedierea de terenuri.

Olar părea acum foarte concentrată şi încrezătoare, gata să se arunce în luptă împreună cu el.

— Este un lucru obişnuit?

— Şi alţii procedează aşa. Nu ştiu dacă este un lucru obişnuit.

— Cine mai este?

— Fondul agricol german căruia Mircia i-a vândut pământul familiei Lascu. Consorţiul libanez despre care v-am spus.

Cozma îşi amintea. Zonele din nord, în judeţul Arad. În alt sat, ca şi în cazul familiei Lascu, un primar, un judecător şi un intermediar primiseră bani. Aveau nevoie de experţi financiari în echipa de anchetă. Trebuiau să fie analizate toate vânzările de terenuri din Timiş din ultimii doi ani, tranzacţiile Grupului Tayma, ale fondului german, ale libanezilor din Arad şi multe altele. Poate existau suprapuneri. Aceleaşi nume. Aceleaşi date bancare. Dacă intrau comisioane, poate reuşeau să refacă traseul banilor până la destinatar.

— Cine ar transfera comisioane pentru tranzacţii ilegale?

— Aveţi dreptate.

Cozma aşteptă câteva secunde, încât ea să poată goli paharul cu apă, înainte ca el să schimbe subiectul.

— Câţi oameni lucrează la acest caz?

— În afară de mine, doi.

— Procurori?

— Direct de pe băncile facultăţii.

— De încredere?

— Sper că da. De ce?

— Pentru că Sorin Aurescu ştie că Adrian se află la Prenzlin.

Ea se lăsă pe spătar, vizibil consternată. Mâna dreaptă ajunse la medalion, îl mângâie cu degetul arătător şi degetul mare.

— Pentru unul dintre colaboratorii mei pot să garantez.

— Atunci îndepărtaţi-l pe celălalt.

Olar dădu din cap.

— Dar dumneavoastră?

— După cum am spus, garantez pentru Cipu.

— Tocmai pentru el.

— El n-ar face niciodată ceva care să-mi dăuneze.

— Aşadar, pentru numele lui Dumnezeu. Mai departe?

— Paul?

Ea făcu un semn de refuz cu mâna.

— Nici vorbă de Paul. Paul, cel mai onest. Cel mai integru. Paul, sinceritatea personificată.

Cozma încuviință din cap, îndârjit, dar la urma urmei de aceeași părere.

— Ce mai știe Aurescu?

— Că nu Adrian este ucigașul.

— De unde știe asta?

— De la mine, spuse Cozma.

— Un pic neglijent, nu?

— Nu cunoașteți contextul.

— Atunci, lămuriți-mă. Ce legătură are Sorin Aurescu cu acest caz?

Timidul reveni. Cozma îl alungă, poate puțin cam brutal, dar trebuia ca anxietatea lui să se reverse asupra cuiva și mai bine asupra timidului decât asupra lui Olar.

Începu de la apelul lui Aurescu către Paul Bejenaru, explică modul în care Aurescu îl implicase în joc fără să-l numească. Sintetiză discuția din Piața Unirii de după-amiază și încheie cu întrebarea care-l frământase de la început: de ce tocmai el fusese numit la conducerea anchetei. Sorbi din ceașca de espresso, care fusese de mult golită, luă o înghițitură de apă, aștepta neliniștit întrebările, dar acestea nu veniră. Bănuia că Olar trecu deja mai departe, la răspunsurile posibile, că era înarmată, își dădea seama de asta după ochii ei reci și vigilenți, care, de la un moment la altul, restabiliseră limita care păruse deja depășită.

— Trebuie să ghicesc? întrebă ea abrupt.

— Ei cred că pot să mă șantajeze.

— Cu ce?

El scoase din buzunarul interior copia protocolului de interogatoriu al bărbatului de douăzeci și șase de ani, o desfăcu și o împinse peste masă. Olar aruncă o privire asupra ei, fără se mişte, fără să o atingă.

— Explicaţi-mi asta, spuse ea apoi.

— Este o poveste lungă.

— Atunci începeţi odată.

El zâmbi amar.

— Am devenit poliţist la sfârşitul anilor ’70. Pe la mijlocul anilor ’80 am cerut să fiu transferat la Serviciul de Securitate al Statului, la o mică unitate specială despre care auzisem. Trebuia să descoperim grupurile fasciste subterane din Bucureşti, să-i depistăm pe membrii Mişcării Legionare şi aşa mai departe. Am tot arestat suspecți. Colegii îi preluau pe cei inofensivi şi pe cei în cazul cărora nu eram siguri dacă acuzaţiile erau adevărate. Fasciştii înveteraţi ajungeau la mine. Eu îi duceam într-o celulă din subsolul nostru şi-i interogam. Contacte, structuri de grup, locuri de întâlnire, nume de informatori, acţiuni planificate şi aşa mai departe. Cine coopera ajungea repede în faţa unui judecător. Cine nu coopera rămânea în… responsabilitatea mea. În cei trei ani care au precedat Revoluţia, au fost poate douăzeci şi cinci de oameni. Douăzeci şi cinci de oameni care mult timp au refuzat să vorbească. Barbu a fost unul dintre ei.

Arătă spre copia formularului.

— Ca să obţin răspunsuri şi mărturisiri, am început să-i bat. Corect ar fi să spun că-i torturam, chiar dacă-mi foloseam doar mâinile. Voiam să-i frâng pe aceşti bărbaţi, am vrut să le frâng sufletul pentru că erau fascişti. Eram posedat de ura mea. Zile întregi i-am bătut, până când am aflat ce voiam să ştim. Iar dacă nu erau suficiente zilele, dura şi săptămâni. Barbu a rămas la mine timp de o săptămână. Apoi a mărturisit. După Revoluţie, unitatea noastră a fost desfiinţată, am ajuns în alte departamente; în cazul meu a fost departamentul de fraude, timp de câţiva ani. Am început să-mi dau seama ce făcusem. Ce fel de om devenisem prin ura mea. Şi, mai presus de toate, că nu realizasem nimic. N-am găsit nici mulţumirea, nici liniştea, trăindu-mi ura.

— Dar aţi tăcut, spuse Olar, cu o voce rece, fără să-şi ascundă mânia.

— Am sperat că se va trece peste asta.

— Da.

— Până azi. Douăzeci şi şase de ani.

Cozma încuviinţă din cap. Faptul că-i spusese lui Cipu, cu mult timp în urmă, nu era relevant.

— Iar acum vorbiţi doar pentru că sunteţi şantajat.

— Şi este adevărat.

— Sunteţi un laş, Cozma. De aceea nu vreţi să vă părăsiţi cuşca. Ştiţi că vă voi denunţa?

— Bineînţeles.

— Veţi schimba cuşca cu închisoarea, vă este clar acest lucru?

Fără să aştepte un răspuns, ea se ridică, îşi luă jacheta de pe spătarul scaunului şi se îmbrăcă. Apoi se opri şi se aşeză la loc.

— Deci acesta este nucleul despre care vorbeaţi? Asta sunteţi dumneavoastră, Cozma? Un infractor violent?

— În orice caz, asta am fost. Nu, nu este chiar adevărat. Ieri mi-a alunecat mâna pe Răzvan. M-am lăsat provocat de el. Asta n-ar fi trebuit să se întâmple. Acum… nu se va mai întâmpla aşa ceva.

Ea rămase tăcută o clipă, cu ochii întunecaţi de mânie.

— Spuneţi-mi de ce. Explicaţi-mi!

— Nu vreau să mă justific. Nu am nicio explicaţie.

— Spuneţi-i „motiv”.

— Cei douăzeci şi cinci de bărbaţi nu voiau să vorbească.

— Nişte fascişti, ca Răzvan.

El ridică din umeri, obosit.

— Fir-ar să fie, să nu faceţi pe martirul, Cozma.

— Pe martirul? Nici vorbă, pentru Dumnezeu. Eram orbit de ură. Martirii nu urăsc.

— Ură pentru fascişti.

— Da.

— De ce?

— Asta-i altă poveste lungă.

— Aştept.

— Tatăl meu era evreu.

— Şi? Mai departe.

— Fasciştii lui Antonescu l-au dus în lagărul de concentrare, în 1944, când avea cincisprezece ani. A supravieţuit, dar era distrus. A murit în 1962, nu mai avea putere. De-a lungul copilăriei şi adolescenţei mele, gândurile mi s-au învârtit, aproape în mod exclusiv, în jurul lui. În jurul dorului meu de el. Cel puţin aşa mi-am explicat mai târziu lucrul ăsta. La un moment dat a venit ura. La un moment dat, dorinţa de răzbunare. Din punctul meu de vedere, l-au ucis fasciştii, aşa că m-am răzbunat şi eu pe fascişti. Este atât de banal şi indescriptibil de stupid. Trebuie să spun că regret? Ştiţi asta, de atâta lucru vă puteţi da seama.

— Totuşi, nu v-aţi predat. Ca atâţia alţi infractori din vremea dictaturii.

Ea se ridică din nou, îşi luă servieta.

— Nu plecați.

— Chiar credeți că vă voi acoperi?

— Bineînțeles că nu.

— Atunci ce vreți?

El ridică din umeri și se sili să zâmbească.

— Să dansăm sirtaki pe o plajă grecească.

— Până acum douăzeci de minute poate că aș fi venit cu dumneavoastră.

Surprins, Cozma tăcu, apoi spuse:

— Am o propunere.

— Fără înțelegeri. Vă voi denunța. Înțelegeți de ce trebuie să fac asta?

— Da. Informați IICCMER-ul. Dați-le numele meu și numele lui.

Arătă spre foaia de hârtie.

— Spuneți-le ce v-am relatat. Dacă Barbu este încă în viață, există un martor împotriva mea. Sigur se pot găsi și alte documente, alți martori. IICCMER să pregătească denunțul. Voi coopera.

— Și veți merge la închisoare?

— Încă nu m-am gândit la consecințe. Ce vă cer eu: asigurați-vă să am destul timp pentru a-l găsi pe ucigașul Lisei și al lui Mircia. Pe ucigaș și pe beneficiarul lui. Am nevoie de trei zile, poate patru.

Ea își ridică palmele deschise.

— Cu o condiție.

— Îl informăm pe Paul?

— Mâine-dimineaţă, înainte de orice altceva.

— Mâine-dimineaţă plec la Berlin.

Ea se uită la el fără să spună nimic o vreme.

— De ce credeţi că Adrian este în pericol?

— E doar un sentiment.

— Ce fel de sentiment?

— Un sentiment al responsabilităţii. Cineva ar trebui să vadă cum stau lucrurile la Prenzlin.

O vreme tăcură, apoi Olar spuse:

— Leul iese din cuşcă.

Ea puse o bancnotă de zece lei pe masă şi făcu semn din cap spre copia formularului, de care tot nu se atinsese.

— Măcar dacă şi pe atunci v-aţi fi îndeplinit responsabilităţile.

35

Prenzlin

Afară, pe câmpuri, Adrian o întâlnise din nou pe Lisa, pe câmpurile ei, despre care ea îi povestise atât de des, în copilărie, îmi apăsam fața în pământ, deoarece credeam că aș putea vedea ce este dedesubt, dar apoi n-am îndrăznit să deschid ochii… În mijlocul câmpurilor, după zilele ploioase, ea construise case și drumuri, cu mâinile înnegrite, și crease animale și un singur om, pe tatăl ei, și uneori lăsase intenționat urme de pași, pe care umblase imediat după aceea, ca să inventeze povești despre cel căruia îi puteau aparține, de fiecare dată era altcineva: tatăl meu, bunicul meu, Maik, un necunoscut, îngerul… Deasupra acestor câmpuri, cerul Lisei, soarele ei, întunericul ei, el respirase aerul ei și văzuse ce văzuse ea, auzise ce auzise ea, în timp ce el alergase în urma combinei, zăpăcit de toate sentimentele lui puternice, de dragoste, de disperare și, mai târziu, chiar în acea noapte, de furie, pentru că își imaginase cum îl ucide pe omul acela cu cuțitul.

Pe la unsprezece și jumătate, el se întorsese de pe câmp împreună cu ceilalți, se așezase cu ei în spatele unui depozit, la mică distanță de drum, bulgarii și românii separat. Se serveau sticle de bere și pâine. Adrian bău și mâncă în tăcere, vedea în fața lui câmpurile, pe Lisa în copilărie, pe Lisa femeie, pe Lisa moartă. La miezul nopții auzi un strigăt puternic, bulgarii săriră în picioare și alcătuiră un cerc în jurul unuia dintre ei, care, probabil, era sărbătorit de ziua lui, începură să danseze și să cânte. Îl recunoscu în mijlocul lor pe bărbatul înalt și slab care lucra repede, ca nimeni altul din câți văzuse el lucrând, și care putea să bea mai repede decât oricine altcineva. Chipul lui strălucea puternic peste capetele dansatorilor compatrioți și, în timp ce se învârtea, golea sticlă după sticlă și le arunca orbește peste umăr, încât acestea se spărgeau pe podeaua de beton, iar, uneori, una se spărgea aproape de

picioarele lui Adrian şi sporea furia lui îndurerată.

— De unde vii, băiete? îl întrebă Gabriel, şeful echipei, care stătea lângă el, sprijinit de peretele exterior al depozitului, un bărbat adus de spate şi cu pete pe faţă.

Era cea mai lungă propoziţie pe care Adrian o auzise de la el în acea zi, deoarece Gabriel rareori dădea mai mult decât instrucţiuni scurte.

— Coruia.

— N-am auzit.

— Comuna Jamu Mare, judeţul Timiş.

— Eu din Chirnogi. Pe Dunăre, judeţul Călăraşi.

— E sol bun în Călăraşi, zise Adrian, fără să vrea s-o spună, de fapt, doar o gândise, dar îşi auzi vocea, aşa că trebuie să fi gândit cu voce tare.

— Aşa au spus şi libanezii atunci, iar acum numai la Chirnogi au unsprezece mii cinci sute de hectare, şi noi nu mai avem nimic şi plecăm la muncă în străinătate.

— La noi totul aparţine unui neamţ.

— Aşa este acum în România, spuse Gabriel.

— Dar mie îmi place de el, de neamţ. Pare de treabă. Are o fiică.

— Şi eu am o fiică. Studiază la Bucureşti.

— El a avut o fiică, spuse Adrian.

Gabriel îl scrută neîncrezător, cu ochii îngustaţi. Adrian se întoarse. Bulgarii cântau acum un alt cântec şi râdeau. Slăbănogul aruncă o sticlă în direcţia opusă şi râse şi el. Bărbatul cu cuţitul fusese brusc în spatele lui, îl târâse de lângă Lisa şi îi puse mâinile în jurul gâtului, încât căzuseră în iarbă şi se bătuseră, în timp ce Adrian ar fi vrut să spună N-am făcut eu asta! Ajutaţi-o!

Vă rog să o salvați! Dar mâinile îl strângeau atât de tare, încât nu fusese în stare să scoată o vorbă. Doar treptat, își dăduse seama că acest om a omorât-o pe Lisa, apoi s-a întors dintr-un anumit motiv și l-a găsit lângă Lisa și a vrut să-l omoare și pe el. Când o mână se desprinse de pe gâtul lui, Adrian o împinse fulgerător pe cealaltă, sări în picioare și reuși să evite cuțitul care o omorâse pe Lisa. Panicat, fugise prin pădure, fără să se uite în urmă timp de câteva minute, și, când în cele din urmă făcuse asta, bărbatul nu se mai putea vedea. Măcar dacă mânia l-ar fi cuprins atunci, gândi el, mânia lui l-ar fi omorât cu cuțitul pe omul acela. Își goli sticla și o aruncă în direcția bulgarilor, se sparse la jumătatea drumului.

— Beat chiar din prima noapte, spuse Gabriel.

„A doua seară”, gândi el. A doua în această lume nouă și groaznică fără ea.

— A doua, spuse el.

Gabriel îl privi lung.

— Du-te la culcare, băiete.

— A doua.

— Ce-mi pasă mie.

Luna era jos pe cer, palidă și delicată, lumina albă se așternea peste pădurile și câmpurile de dincolo de gard și peste clădirea cenușie, unghiulară, în care locuiau, în niște săli de dormit dezolante, unde perdelele trebuiau să rămână trase în timpul zilei, așa cum impusese Gabriel, să nu se vadă de afară, iar Lisa șopti: Uite, luna, Adi, este uriașă, de ce este uneori atât de mare și alteori atât de mică? Astăzi luna era din nou mică, iar el nu știa de ce, nu avusese răspunsuri la atâtea întrebări ale ei și la atâtea întrebări ale lui, de pildă întrebarea despre care înger din vechea ei patrie ar putea să o înduplece să-l îndrăgească un pic mai mult în fiecare zi, tot mai mult, până când într-o zi ar fi destul ca să compenseze dragostea lui.

Palma lui Gabriel îl lovi peste ceafă.

— Acum du-te la culcare. La patru și jumătate e trezirea.

— De ce luna este iar mică astăzi?

— Ce? Vei fi vreun ciudat.

Se ridicară în picioare și, în același moment, se ridicară și ceilalți români, iar bulgarii se opriră din dans și-l îmbrățișară pe slăbănog pentru a mia oară, apoi veniră la ei. În mijlocul bărbaților tăcuți, Adrian merse, clătinându-se prin marea de cioburi, spre dormitoare, Gabriel alături el, când, la jumătatea drumului, slăbănogul și alți doi bărbați se îndreptară spre sala mașinilor, fără vreun cuvânt.

— Dacă vrei să ai necazuri, du-te și tu, spuse Gabriel.

El încuviință din cap, nu voia necazuri, cel mai puțin cu Gabriel, nici alte necazuri, gândi el, și se așeză pe asfalt, avea destule probleme. Totul era distrus, golit și lipsit de speranță. Se distrusese pe el și pe Lisa pentru că nu fusese atent. Totuși, își propusese s-o protejeze, în locul îngerului din catedrală, și apoi nu fusese cu ea când venise omul cu cuțitul. Zece minute ar fi fost suficiente, doar să se fi trezit mai devreme sau să nu fi luat mic-dejunul cu părinții, sau să fi mers mai repede, atunci ea ar fi fost încă în viață și, brusc, el înțelese ce însemna expresia ochilor ei, când ochii ei încă îl însoțiseră, anume chiar asta: „Tu ar fi trebuit să mă aperi.”

— Haide, sus cu tine.

— Nu sunt îngeri lângă noi, murmură el.

— Ce îngeri, ciudatule?

— Fără îngeri, omul moare, nu știi asta?

O mână îl trase în sus. Chipul lui Gabriel era foarte aproape de el, cu pete, cu cicatrici, cu șănțulețe, cu ochii aspri. Își puse palma în dreptul feței, ca să o respingă, dar Gabriel o evită și se poticni câțiva pași mai încolo. Privirea îi căzu pe o sticlă pe jumătate spartă, o apucă de gât și se întoarse ca s-o împingă în chipul cu pete, cu cicatrici, cu șănțulețe. Gabriel se întoarse din

nou, o lovitură peste mână, și sticla căzu pe podea.

În acel moment, în hala de maşini porni un motor, imediat urmă altul. Un tractor rula în gol, urmă un al doilea, îl văzu pe slăbănog stând în picioare pe o treaptă, cu un braț întins, îl auzi râzând isteric, o sticlă zbură prin aer. Apoi el sări şi dansă pe loc, iar cele două tractoare începură să-l înconjoare, motoarele se ambalau, cauciucul scârțâia pe beton, cercurile se micşorau, râsul devenea mai sălbatic, până când un tractor se apropie de poarta din spate şi trecu prin ea. Urmă al doilea, slăbănogul fugi în urma lui, câteva secunde mai târziu dispăruseră pe câmpuri.

— Aici mor numai iepurii de câmp, spuse Gabriel. Mâine să pleci de aici, n-am nevoie de ciudaţi ca tine.

Îi vedea pe iepuri în visele lui, îi vedea fugind şi murind, îi vedea murind în apa râului, murind în ceruri, jos, în lumină şi sus, în întuneric, apoi veniră alte vise, în care crezu că simte nişte mâini, nenumărate mâini şi braţe netede, calde, îl ţineau, îl îmbrățișau, îl purtau, însoţite de un miros înţepător şi dulceag în acelaşi timp, iar el nu se împotrivi, tot mai credea că mâinile şi braţele şi mirosul îl duceau la Lisa şi îşi pierdu cunoştinţa.

36

Prenzlin

Apelul veni pe la trei dimineața.

— Acum este pregătit, spuse o voce de bărbat, pe care Winter nu o recunoscu.

— Unde?

— La gara veche. Dar ai grijă, fiindcă polițiștii sunt în fața bisericii.

Plecă din Prenzlin spre vest, ca să nu dea peste Frieder Roth, trecu de întreprinderea ROGA, care se compunea din hale de mașini și depozitare, precum și un bloc din prefabricate tip RDG, cu dormitoare. Nu era lumină nicăieri și nimeni nu părea să fi observat lipsa lui Adrian. Încordat, urmă drumul îngust, plin de gropi, ce nu mai fusese reparat încă din anii ’90 și se întrebă ce face și de ce o face. Ce fel de om devenise el după 2011. Oare aceasta era viața reală, sau „cealaltă”, despre care vorbise Ahmad Burasais?

Niciun răspuns, numai noapte și drumuri proaste.

Vină spre Güstrow, coti puțin după aceea spre est și reveni pe scurtătura accidentată și șerpuită prin pădure. După alte zece minute, ajunse la gară, care fusese dezafectată la începutul anilor 2000. Furgoneta Nissan a lui Ralf Drese era parcată în dreptul zidului dărăpănat dinspre vest. În întuneric se văzu o țigară aprinsă, apoi ceva se mișcă în lumina farurilor. Un bărbat chel,

în jur de patruzeci de ani, în geacă de piele neagră, se desprinse din umbră şi-i făcu semn cu mâna lângă Nissan. Piercingurile sclipeau, inele masive. Tatuaje războinice, care dispăreau în întuneric.

Winter opri şi coborî din maşină. Nicio lumină, doar luna. Fără cuvinte, necunoscutul îl conduse în clădire printr-o uşă spartă. Cioburile de sticlă scârţâiau sub pantofii lor şi, undeva, nişte porumbei uguiră panicaţi.

Adrian era ghemuit într-un colţ al halei mici, luminat de o lanternă aflată pe podea, la câţiva metri în faţa lui. Alte trei capete rase: Winter deslușea doar siluete, corpuri întunecate, nu reuşi să distingă chipuri, doar pe al lui Adrian. Îl loviseră, avea un ochi umflat, un obraz plesnit, buzele la fel.

— Plecaţi, zise el.

Siluetele prinseră să se mişte, paşii hârşâiau pe podea. Un umăr aspru se şterse de el, pentru o clipă simţi mirosul înecăcios de piele veche. Aşteptă, dar motorul Nissan-ului nu porni. Ei încă erau acolo, undeva afară. Merse încet, îngenunche în faţa lui Adrian, care întoarse capul în direcţia lui. Sprâncenele i se mişcară abia perceptibil, îl recunoscuse.

— Poţi să vorbeşti? întrebă Winter în limba română.

Adrian încuviinţă din cap.

— Atunci spune-mi ce s-a întâmplat la râu.

Winter se retrăsese în penumbră şi se întorsese cu spatele la Adrian. Vocea neclară din spatele lui, uguitul porumbeilor şi bătăile de aripi, sticla care scârţâia sub tălpile lui, toate puneau distanţă între ei. Nu înţelegea ce i se întâmplă, în ce prăpăstii ameninţau să-l arunce cuvintele lui Adrian. De parcă moarta din imaginile din faţa ochilor lui ar fi fost Emmy. De parcă în povestea lui Adrian ar fi fost vorba despre Emmy şi Leon.

După ce Adrian termină, tăcură îndelung. Winter merse din nou la el, încet.

— Îl cunoşti pe omul acela? L-ai mai văzut vreodată?

— Numai maşina.

— Când? Şi unde?

Răspunsul lui Adrian veni atât de încet, încât nu se înţelese. Winter îl întrebă din nou.

— Odată era acolo unde drumul forestier intră în pădure. Odată, în pădure, aproape de râu.

— Când a fost asta?

— Cu câteva zile înainte.

— Deci înainte de… Înainte să se întâmple?

Îl văzu pe Adrian încuviinţând din cap.

— Şi săptămâna trecută, atunci conducea pe drum, foarte încet. Cred că era aceeaşi maşină. Sau poate că nu.

— Pe drumul naţional?

— Pe cel dintre Coruia şi întreprindere.

— Părea să caute ceva?

O ridicare din umeri vagă, sleită.

— Atunci am ieşit din pădure şi el a plecat.

— L-ai putea recunoaşte?

— Da.

— În fotografii?

Din nou încuviinţarea din cap.

— Descrie-l. Înalt? Scund?

— Mai degrabă înalt. Masiv. Puternic.

— Ce vârstă?

— Cam de vârsta dumneavoastră. Poate ceva mai în vârstă.

— Aproape de cincizeci de ani?

— Da. Are zone fără păr pe cap. Îi cade părul. Am avut… păr de-al lui pe mâini.

— Spune mai departe. Hainele.

— Purta sandale.

Deodată Winter avea în fața lui chipul unui bărbat. Un bărbat zdravăn, în sandale, cu zone fără păr pe cap. O secundă mai târziu, imaginea dispăruse. Păși înapoi în conul de lumină, se ghemui în fața lui Adrian.

— Îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat aici.

— Ați crezut că eu am făcut asta? Că eu am omorât-o?

— La început. Nu mai cred asta. Ai fost acolo și ai fugit. Ți-ai ars hainele.

Îl văzu încuviințând din cap.

— De ce?

Adrian se îndreptă puțin, chipul i se schimonosi de durere.

— Ca să nu creadă cineva că eu am fost. Apoi…

— Apoi ce?

— Am vrut să uit de asta. De ceea ce s-a întâmplat. De faptul că ea nu mai este.

— De asta ai plecat la Prenzlin?

— Cred că da.

— Dar cum vrei s-o uiți aici?

Winter se ridică.

— Haide.

Tocmai îl trăsese în sus pe Adrian, când se auziră pași în spatele lui. Se întoarse.

— Gaborii, spuse bărbatul care îl condusese înăuntru.

Reveniseră și ceilalți, se apropiară repede. Winter spuse:

— Eu aștept aici cu el.

— Asta nu hotărăști tu.

— Sună-l pe Colditz, spune-i că n-a fost el.

În lumina vagă, Winter nu văzu pumnul venind, văzu numai o sclipire metalică bruscă. Apoi inelele îl loviră în pometi. Căzu într-o parte, genunchii îi cedară. Se sprijini în mâini, rămase în patru labe, țeasta îi vuia, văzu negru înaintea ochilor timp de câteva secunde. Apoi lumina reveni, iar el se ridică în picioare, gâfâind. În același moment, un braț i se încolăci din spate în jurul gâtului, îl strânse ca într-o menghină. Al doilea braț îl apăsa din spate atât de tare, încât îl sugruma. În panică, încercă să desfacă cu mâinile acele brațe ca de oțel, dar în zadar.

— Doar înrăutățești lucrurile, îi șopti bărbatul la ureche.

Winter lăsă mâinile în jos și închise ochii. Îl auzi ca din depărtări pe Adrian strigând. Porni un motor. O auzea pe Emmy țipând, îl auzea pe Leon țipând. Gândi iar: „pentru totdeauna.”

Nişte palme grijulii peste obraji îl readuseră în simţiri, apă rece, o voce şi, la urmă, lumina. Chipul transpirat al lui Frieder Roth deasupra lui. Un chip speriat şi prietenos. Apoi, chipul deveni tot mai neclar, până când deveni de nerecunoscut. Rămase deasupra lui, în timp ce nisipul închis la culoare se dezlănţui în el. Simţi că cineva îl ia de mână. Frieder îi murmură numele. El încuviinţă din cap, dar nu se putu opri din plâns. Voia să meargă acasă, în sfârşit acasă. La casa în care copiii fuseseră fericiţi. Atunci ştiu că începuse cealaltă viaţă.

37

Nordostdeutschland

[1]

Germana, limba mamei şi, pentru Cozma, întotdeauna cea mai puţin importantă dintre cele două limbi în care părinţii lui îi vorbiseră. Limba română fusese importantă, limba tatălui, chiar dacă tatăl apucase să vorbească cu el doar un an şi Cozma percepuse doar sunetele şi tonalităţile, nu cuvintele. De la vârsta de zece sau unsprezece ani, refuzase să vorbească germana. Prin limbaj, dorise să păstreze amintirea tatălui său. De atunci gândise deseori în germană, dar nu mai vorbise în această limbă. În zborul cu escală la München, citi cu ochi obosiţi ziare germane şi ascultă cum vorbeau vecinii germani. Vorbi cu sine, mut, în germană. Dormi şi-l visă pe tatăl lui, care vorbea cu el fără să se audă vreun sunet.

Frieder Roth îl luă în primire la capătul pasarelei, avea cearcăne, o mină nerasă şi întunecată.

— Veşti proaste, spuse el, în timp ce-şi strângeau mâinile.

Prin ploaia răcoroasă, merseră în grabă până la poarta de ieşire, trecură de controale fără să fie nevoiţi să se legitimeze. În faţa clădirii aeroportului era parcată maşina de patrulare, un Volkswagen Passat argintiu-albastru, la volan se afla un coleg ciudat de timid, Mario. Din nou strângeri de mâini, apoi se îndepărtară rapid, cu girofarul pornit. Cozma se aplecă între locurile din faţă şi întrebă în germană:

— Neonaziști?

— Nimic politic. Golani mărunți.

Nerăbdător, își pregăti următoarea întrebare în tăcere, pentru el totul dura prea mult, gânditul, vorbitul, înțelesul. Și felul cum suna apoi, rigid și stângaci.

— Cine angajat ei?

Roth nu răspunse imediat.

— Un tip cu influență.

— Și de ce?

— Pentru ca Maik Winter să poată discuta cu el.

— Winter a… organizat asta?

— Mai degrabă Jörg Marthen. Probabil că a telefonat din România. Maik a… în fine. A profitat de ocazie. La urma urmei, a încercat să fie de ajutor.

Roth vorbise deja cu două persoane implicate; mai întâi, îl trezise pe la patru dimineața pe omul „cu influență” și fusese nevoit să asculte tot ce are de debitat cineva la ora patru dimineața, după o seară stropită din belșug cu alcool, posibil să îndeplinească condițiile de ultraj și, prin urmare, va prefera să apară la ora doisprezece cu „avocații mei” la secția de poliție Güstrow. Apoi, Roth îl vizitase pe proprietarul Nissan-ului și aflase doar ceea ce deja știa: faptul că oricine dorește să împrumute una dintre mașinile lui poate face acest lucru, fără să-l informeze; cheile se aflau în contact, mașinile stăteau la dispoziție. Da, era clar că dispăruse dubița. „Nu, n-am idee cine a luat-o. Au mers cu viteză prea mare, șefule?”

— Mai vorbesc eu o dată cu el, mai târziu, spuse Roth.

— Am să scot eu toate mizeriile de la el.

Îi plăcea Cozma, un polițist de încredere de școală veche, care părea să știe ce

are de făcut, fără să se pripească. În acelaşi timp, părea îngrijorat, alarmat chiar. La Prenzlin nu se întâmplase de multă vreme ceva atât de grav ca noaptea trecută.

— Ce-i cu muncitorii din fabrică?

— Bulgari şi români. Unul dintre ei vorbeşte puţin germană şi colaborează. Şeful grupului este un român. S-a oferit ca interpret pentru cazul în care vom avea nevoie. Ceilalţi nu colaborează, se tem.

— Poate nu şi de mine.

Roth încuviinţă din cap.

— Vom încerca.

Şeful echipei, spuse el, ar fi subliniat că, seara târziu, Lascu ar fi primit un pat nou, altul decât cel de după-amiază. Patul vechi s-ar afla în capătul dormitorului, iar cel nou la intrare, chiar lângă uşă.

— Cineva din întreprindere este implicat, spuse Cozma.

— Da.

— Omul tău cu influenţă are legături acolo?

— Terenurile i-au aparţinut. A vândut către ROGA în 2012.

— Patru mii cinci sute de hectare de ambele părţi ale A19, adăugă Mario.

— Nu prea rău, corect?

Cozma începu să calculeze. Peste şase mii cinci sute de terenuri de fotbal cu peste o sută patruzeci de mii de jucători.

— Ce este ROGA?

— Rothauser Gruppe Agrar², răspunse Frieder Roth. De fapt, o companie imobiliară care, după criza din 2008, a investit şi în terenuri agricole.

— Au ajuns să aibă douăzeci de mii de hectare aici, în est.

Mario îl privi în oglinda retrovizoare, devenea tot mai aprins, avea tonul unui misionar.

— Problema este că micii întreprinzători nu pot ține pasul cu niște întreprinderi atât de mari. Iar noii fermieri abia mai prind ceva pământ. Rămân monoculturile, cu toate cele, și pentru ce? Furaje pentru bovine și biomasă! Cei de la Berlin… de la Bonn ar fi trebuit să restrângă terenurile LPG-ului după Reunificare. Dar nu era oportun, ca să zic așa. Acum albinele mor, avem tot mai puține berze, becațele dispar.

Roth își întorsese capul spre Mario, spuse:

— Doar o zi cu Anett și deja vorbești ca trei stângiști și cinci ecologiști la un loc.

— Ce este o becață? întrebă Cozma.

Mario ridică vag din umeri.

— O pasăre de câmp, spuse Roth.

Ieșiseră de pe drumul de acces, mergeau de ceva vreme pe autostradă, atât de repede, în pofida ploii, încât Cozma pusese involuntar mâinile pe scaunele din față ca să-și mențină echilibrul. Nu era obișnuit cu viteza mare, cunoștea prea bine drumurile din România și pe compatrioții lui ca să aibă încredere chiar și pentru doi metri. Mario ținea ambele mâini pe volan, stătea pironit, aproape ca un adolescent speriat. Dar conducea corect și prudent.

— Cât se plătește la voi pentru un hectar?

— În medie, între cincisprezece și șaptesprezece mii, dar se poate vinde și cu treizeci de mii, spuse Mario.

— La noi cincizeci de mii. Bine, în cazuri excepționale.

Cozma zâmbea în sinea lui. Era un pic mândru de cunoștințele lui rudimentare. Mâna lui Mario plesni volanul, timiditatea dispăruse.

— Ne-am ales profesia greșită, nu-i așa?

— Prostii, spuse Frieder Roth.

— Colditz a… Vă spun că trebuie să fi făcut pe atunci între patruzeci și cincizeci de milioane.

Roth se lovi peste picior.

— Totuși, trebuie să aibă de-a face cu neonaziștii.

— Mecklenburg, spuse Mario după puțin timp, cu mândrie și afecțiune în glas, arătând cu bărbia într-o parte. Cozma vedea șiroaiele de ploaie pe geamuri, cerul cenușiu dincolo de ele. După o vreme, se vedeau și suprafețe largi, fără copaci, teren arabil. Telefonul lui bâzâi, un Cipu furios, poftim, la Prenzlin, și nu mă iei cu tine, nici nu-mi spui? Cozma făcu ceva eforturi ca să-l liniștească. O hotărâre spontană, luată seara, detalii când mă întorc, ce-a fost cu femeia-pilot?

— Ana, spuse Cipu.

— Ana, repetă ascultător Cozma.

— A ascultat din nou vocea. Știi tu, falsul nostru coleg. S-ar putea să se numească Dorin.

Totuși, ar fi o problemă. Cipu relată încurcat – o nouă clientă a femeii-pilot, pe nume Mara Rebreanu, cu vocea lui Dorin pe fundal. La Timișoara exista o Mara Rebreanu, dar avea peste optzeci de ani și n-ar fi urcat niciodată de bunăvoie într-un elicopter.

— Poimâine, spuse Cozma, simțind cum adrenalina îi aleargă prin vene.

— Ora treisprezece. Tu când te întorci?

— La timp.

— A, da? Măcar atâta lucru.

— Consultă-te cu Bejenaru. Avem nevoie de un grup operativ. Sâmbătă, ora zece, la aeroport. Şi rămâi în legătură cu fe… cu Ana. Pentru cazul în care se schimbă ceva la rezervare.

— Şi dacă se înşală? Doar ea nu este… Nu trebuie să… Toată lumea se înşală măcar o dată, Ioane! Auzi o voce şi crezi că…

Cipu se întrerupse.

Cozma zâmbi şi închise telefonul.

— Apropo, spuse Frieder Roth. Se pare că deocamdată au renunţat la urmărire. La Prenzlin şi în împrejurimi umblă două patrule, nu vor să genereze prea multă tensiune de la bun început. E un soi de presimţire. Nu trebuie să încolţeşti pe nimeni care ar putea riposta violent. În afară de asta, Colditz n-ar vrea să fie implicat într-o omucidere.

Cozma îi împărtăşea părerea. Lascu avea să se trezească undeva într-un loc izolat, singur şi liber. Răpitorii n-aveau să fie identificaţi vreodată. Omul cu influenţă n-ar ajunge să fie urmărit penal.

De aceea Lascu ar rămâne în viaţă.

Se lăsă pe spate. Acesta era cel mai important lucru. Să-l aducă viu pe Adrian Lascu la Timişoara, ca să-i poată ajuta să-l găsească pe ucigaşul Lisei. Şi pe clientul acestuia.

Pentru o vreme, ruta lor străbătu lacuri şi păduri. Ploaia se domolise; când părăsiră autostrada, drumurile şi câmpurile erau uscate. În nord, pătura de nori se destrăma. Ajunseră la Prenzlin la lumina soarelui.

— Unde mergem întâi? îl întrebă Frieder Roth.

— Știi unde este Winter?

El încuviinţă din cap.

— Mai întâi la Ralf Drese, Mario.

— Cunoşti povestea lui Maik?

Mario îl privi cu ochii măriţi pe Cozma, în oglinda retrovizoare. Cozma spuse că nu.

— Bănuiesc că este vorba despre familia lui.

— Chiar aşa. Deci acum trei ani el a vrut să meargă cu copiii şi soţia lui…

— Să nu bârfim, Mario, îl dojeni Roth cu blândeţe.

Cozma se aplecă din nou şi spuse după o vreme:

— Ei nu mai sunt în viaţă.

Roth încuviinţă din cap.

— Un accident în 2011. Soţia, ambii copii.

El ridică mâna în timp ce maşina se oprea, arătă spre o casă.

Furgoneta fusese adusă înapoi.

Cozma rămase în maşină, în timp ce germanii mergeau către Nissan. O maşină cu care, în urmă cu trei decenii, cumpărătorul trebuie să se fi distrat mult. Caroseria ridicată, anvelope extra-late, grilă de protecţie, ţeavă de evacuare laterală, cabina şoferului prelungită, patru reflectoare pe acoperiş, două erau plesnite, plus numeroase umflături şi zgârieturi în vopsea, se vedea rugină peste tot. Roth înconjură maşina, îşi propti mâinile pe genunchi, ca să examineze anvelopele. Apoi se duse spre casă şi bătu în uşă cu pumnul. Nu deschise nimeni. Vorbi scurt la telefon.

Două minute mai târziu, o maşină de patrulare opri în spatele lor. Roth era

deja în stradă și discuta cu propriii colegi. Împreună cu Mario, el reveni la Cozma și urcă în mașină. Arătă spre Nissan.

— Se remorchează. Cu siguranță, zeci de amprente digitale, vom vedea.

— Probabil ale mele, recunoscu Mario cu o voce slabă.

— Și ale băieților mei.

— Și ale mele și ale soției mele, spuse Roth.

Râseră.

— Ce-i cu anvelopele? întrebă Cozma.

— Par a avea resturi de stuf. În cazul acesta, poate că au fost la Runder See. S-ar putea să dureze ceva timp să-l găsească pe Lascu.

Roth luă stația și trimise o mașină de-a lui în pădurea de lângă Runder See. Apoi se întoarse spre Cozma.

— Îl iei cu tine în România?

— Dacă el este de acord.

— Sigur. După tot ce s-a întâmplat.

— Și dacă nu este lângă lac?

Roth se încruntă.

— În acest caz, el rătăcește altundeva prin țară.

— Colditz al vostru va ști.

— Și nu ne va spune.

Winter nu-şi ascunse surpriza, dar îşi reveni rapid. În tăcere, el încuviinţă din cap către Cozma.

— Adevărat, voi vă cunoaşteţi, spuse Roth, care brusc păru jenat, nefiind sigur cum să-l trateze pe Winter.

Cozma avea impresia că ei nu prea se simpatizau. „Prea multe poveşti în prea mulţi ani”, gândi el, trebuie să se cunoască încă din epoca RDG. Winter îi conduse în bucătăria casei lui şi le indică scaunele de la o masă mare, rotundă. Pe obrazul stâng avea lipit un plasture, resturi de sânge uscat, pielea într-o nuanţă vineţie. Pe ambele părţi ale gâtului se vedeau urme de contuzii. Cearcăne negre, o noapte fără somn, în schimb cu multe emoţii. Rămase în picioare, în timp ce Cozma şi Roth se aşezară unul lângă celălalt şi spuse în română:

— N-a fost el.

— Ştiu, răspunse Cozma.

— Colegul vorbeşte germana, spuse Roth.

— Moştenire de la mama mea nemţoaică.

Winter încuviinţă din cap şi se aşeză la masă în faţa lor. Încăperea era mare, mobilierul simplu, funcţional, din furnir. Pe blaturi, de fapt în afara dulapurilor, nu se afla absolut nimic, în afară de o vază din ceramică cu flori sălbatice în mijlocul mesei. Cozma se abţinu să ceară un pahar cu apă, nevrând să-l pună în încurcătură pe Winter. Ştia de la Roth că Winter nu mai fusese la Prenzlin de trei ani. Poate că n-ar găsi imediat paharele. Sau erau prăfuite. Amintiri deşteptate. La urma urmei, Cozma ştia cum se simte cineva în încăperile în care sunt prezente fantomele trecutului. Cât efort era necesar uneori pentru a suporta durerea.

Winter relată în germană ce povestise Adrian şi adăugă:

— Eu l-am mai văzut pe tip. Dar nu ştiu unde şi când. Nu vara, pentru că sandalele mi-au atras atenţia. Trebuie să fi fost frig. Un om cumva… masiv, cu părul rar, purta sandale. Liniştit, aproape nemişcat. Cu privirea fixă. Parcă-

l văd, așezat acolo, fără să se miște, minute în șir, mai degrabă o jumătate de oră. O oră. Și încă ceva: a zâmbit tot timpul.

Cozma încercă să-și amintească cu cine vorbise recent despre sandale. Atunci știu. Florian, tehnicianul criminalist.

— Nici un nume?

— Nu.

— Poate că și domnul Marthen l-a văzut pe omul acela?

— Am vorbit cu el la telefon, nu-și amintește.

Winter tresări, pipăi plasturele.

— Dacă aș putea face legătura…

— Încercați varianta cu pământul. Pământul agricol.

— Uciderea Lisei are legătură cu pământul?

Cozma confirmă, făcu propuneri într-un amestec de germană și engleză, căutând cu efort cuvintele corespunzătoare. Târguri agricole, alte festivități agricole, licitații, vizite la întreprinderi, inspectări ale terenului, întâlniri cu lobbiști, agenți, politicieni, primari, orice apare în agendă când lucrezi la o mare întreprindere din Timiș.

Winter clătină din cap. Nici asocieri, nici amintiri.

Dintr-odată se auzi muzică, o melodie melancolică de chitară, mobilul lui Frieder Roth. Nu-l scoase imediat din buzunarul uniformei, roși când o voce feminină începu să cânte:

— Când păsările călătoare pleacă spre țările îndepărtate, îndepărtate…

Atunci puse mâna pe el și cântecul se opri.

— Voi așteptați acolo, venim, spuse el după o vreme, puse telefonul la loc, se

ridică.

— Ioan.

— L-ați găsit pe Adrian? îl întrebă Winter.

— Mai târziu, Maik.

Ieșiră în grabă spre mașină, acolo aștepta Mario.

— Runder See, spuse Roth.

Urcară în mașină și porniră.

— Lascu? întrebă Cozma.

— Nu.

Roth era palid și începuse să transpire. Colegii, spuse el, ar fi descoperit la marginea pădurii un break cu o placă de înmatriculare cehă, care era raportat ca fiind furat dintr-o localitate de lângă granița germană. În fața scaunului pasagerului se afla o geantă. Înăuntru erau sandale.

Patru sau cinci perechi de sandale.

1. Nord-estul Germaniei.

2. Vezi Indice de nume.

38

Lângă Prenzlin

Petre Fuia regreta că n-are undița la el. Un lac mic și liniștit, mai degrabă un iaz, circular, plin de stuf, pe o parte, și cu un ponton, pe cealaltă. Printre copaci pătrundea lumina soarelui. În unele locuri, prin apa limpede se vedea fundul lacului. I-ar fi plăcut să stea acum pe ponton, cu undița de pescuit într-o mână și cu o bere în cealaltă, fără să se gândească la nimic. Fără oameni, fără câini. Fără să se gândească la șef, care pesemne că știa acum că el nu fusese acasă aseară, ca să primească o geantă în care nu erau bani. Fără să se gândească la cineva care poate încă aștepta în fața casei lui, ca să facă treaba mai bine decât el.

Numai el însuși și peștii.

Și micul ticălos.

Stătea întins la soare pe pontonul alăturat, destul de aproape ca să-l poată auzi, cu torsul dezgolit, ca și cum ar fi avut tot timpul din lume și o viață lungă înainte, în timp ce Petre Fuia, vizavi, se ghemuia în stuf, la umbră, și tremura, așteptând momentul potrivit. Capetele rase îl bătuseră măr pe băiețaș. Rănile străluceau vinețiu în soare. Totuși, nu putea să fie așa de rău. Ticălosul intrase în apă, în stuf, în urmă cu un sfert de oră și înotase până la pod.

Telefonul îi vibră la piept. Șeful. N-avea decât să mai aștepte câteva minute. Apoi, Petre Fuia va reveni cu telefonul și va spune: Problemă rezolvată. „Tipul nu mai vine la Timișoara. Ce nu trebuie să se întâmple nu se va întâmpla. Cu plăcere, șefule. Nu mai este nevoie să trimiți pe cineva cu

geanta goală, șefule.”

„Încă vreo câteva minute”, gândi Petre Fuia. Apoi, greșelile vor fi reparate, vestea bună anunțată, iar el și șeful vor fi iar prieteni apropiați.

Trebuia doar să facă bine treaba, de data asta. Trebuia să fie rapid. Băiețașul îi scăpase deja o dată. Tot pe malul apei. Apa, gândi el, îi lega pe ei doi.

Până acum, călătoria lui se aflase sub o stea norocoasă. Fără probleme. Era mândru de ideea lui: șterpelești o mașină în ultima localitate dinaintea fiecărei granițe, astfel încât să traversezi următoarea țară. Patru țări, patru frontiere, patru mașini, nicio problemă. Cincisprezece ore pentru o mie trei sute de kilometri. Două pauze a câte o oră. Zece minute pentru masă, cincizeci de minute pentru somn. Să nu se vadă oboseala, nici chiar la două noaptea. Acesta fusese primul lucru în care se antrenase cu ani în urmă: niciodată să nu se vadă oboseala. Și să zâmbească mereu.

La două și jumătate dimineața ajunsese la Prenzlin. Ascunsese ultima mașină dintre cele patru în hambarul unei curți dărăpănate și mersese mai departe pe jos. În fața bisericii, o mașină de patrulare și încă o mașină. Un polițist și chiar Michael Winter. Apoi Winter plecă, polițistul rămase. Împreună cu el, cincizeci de metri mai departe, Petre Fuia, ridicat deasupra drumului, în cabina șoferului unui monstruos tractor străvechi, care era parcat pe marginea drumului ca într-un muzeu în aer liber. După puțin timp, polițistul se duse în spatele bisericii, probabil să se ușureze. Între timp, trecu Witzauto. Petre Fuia recunoscu vag două capete rase înăuntru. Pe zona de încărcare era întins un bărbat, legat fedeleș, cu un sac peste cap.

Se petrec multe pe aici, gândi el. Un polițist în fața bisericii, pe timp de noapte. Winter, care apărea din senin. Naziști într-o mașină-glumă. Un ins legat fedeleș în spatele mașinii.

Dar dacă toate se legau între ele?

Petre Fuia alergă la mașină și urmări mașina-glumă până la gară. Nu-i venea să creadă ce noroc are, când naziștii îl scoaseră pe tipul legat. Apoi Winter reapăru. Mai târziu, pare-se că erau probleme. Winter luă un pumn în bot. Capetele rase plecară, luându-l pe băiețaș, cu Petre Fuia în urma lor. Pentru o

vreme, traversară regiunea, îndepărtându-se tot mai mult de Prenzlin. După o jumătate de oră se întoarseră, ieşiră de pe drum, rulară prin pădure. Petre Fuia opri maşina şi plecă pe jos după ei, în grabă.

Naziştii se făcuseră comozi pe malul lacului. Fumaseră, băuseră, urinaseră. Trei dormeau, unul rămase de veghe. Băieţaşul zăcea lângă ei, tot legat, îi scoseseră sacul de pe cap. Petre Fuia lupta cu ispita. Uciderea fără zgomot nu era genul lui, ştia asta. Asta pentru că sandalele făceau zgomot.

Răsărea soarele. Cel care nu dormea vorbea la telefon. Ceilalţi se treziră. Trei se dezbrăcară şi merseră să înoate. Al patrulea stătea în aşa fel încât l-ar fi văzut imediat pe Petre Fuia, dacă acesta ar fi ieşit din ascunzătoare.

Aşa că amână din nou, continuă să aştepte.

Încă un apel telefonic.

Pe la zece fără ceva, naziştii îl eliberară pe cel mic de legături, îl loviră din nou cu piciorul şi plecară cu maşina.

„E vremea să ne luăm rămas-bun”, gândi Petre Fuia.

Capăt de linie.

Apoi, băieţaşul îşi scoase tricoul şi pantofii, se târî până la apă şi dispăru sub oglinda lacului. Apăru iar la zece metri distanţă. Timp de câteva minute făcu pluta, cu faţa în jos, cu faţa în sus, chiar în zona încălzită de soare. Apoi traversă lacul cu mişcări lente. La ponton, ieşi din apă.

Acum stătea întins acolo de zece minute şi nu se mişca.

Petre Fuia îşi croi drum cu mare grijă până la ieşirea din stuf. Ascuns în spatele copacilor, înconjură lacul. Aşteptă cinci minute. Băieţaşul tot nu se mişca. Merse încet până la începutul pontonului. Acum vedea cum pieptul i se ridica şi cobora liniştit în bătaia soarelui. Ticălosul dormea.

Petre Fuia îşi cântări opţiunile. Pontonul avea cam o lungime de opt metri. Scândurile erau mai vechi, plesnite la margini. Vreuna ar scârţâi, asta era sigur. Iar cel mic era rapid. Sau să meargă prin apă până la el. Pontonul era

foarte aproape de suprafața apei. Nici măcar nu era nevoit să se cațere pe el, ci doar să se ridice puțin și gata.

Capăt de linie.

Da, va merge prin apă.

Apa îi lega pe ei doi.

39

Lângă Prenzlin

În drum spre lac, Cozma ținu ochii închiși. Zgomotul motorului puternic și al sirenei îl purtau prin teamă și nerăbdare. Prin imaginile groaznice ale unor posibile dezastre. Abia auzise telefonul.

— Oficiul Cadastral Deta, spuse Winter.

— Trebuie să fi fost acum doi, cel mult trei ani, nu eram de mult timp în România.

El fusese la oficiu cu Marthen, aveau o programare, aveau de așteptat în anticameră. Bărbatul cu sandale stătuse față în față cu ei. După aproximativ o oră, un alt bărbat ieșise dintr-un birou și ei plecaseră împreună. Cam un an mai târziu, acest al doilea bărbat fusese la întreprinderea lui Marthen, împreună cu soția. Se prezentaseră ca agenți imobiliari specializați în terenul agricol din Timiș, îi prezentaseră lui Marthen niște oferte de cumpărare. Ei ar fi cumpărat cu ochii închiși orice parcelă pe care le-ar fi cedat-o Marthen.

— Dar el nu vinde, în principiu nu.

Ulterior, l-au mai sunat, pe rând, de câteva ori, cred că au fost cam agasanți.

— Agenția se numește Westrom Soil, știam încă de la… Tocmai m-am uitat pe site-ul web. Dorin și Nicoleta Gaman, Timișoara.

Numi o stradă din centrul vechi. O adresă elegantă, zonă pietonală. În drumurile lui prin Cetate, Cozma trecuse pe acolo de o sută de ori în ultimii

ani.

Îi mulţumi, memoră telefonul ca să-l sune pe Cipu.

— Westrom Soil este pe lista lui Marthen, spuse acesta. Dorin Gaman. Ce nume stupid, Westrom Soil.

— Află ce poţi fără să-i alertezi.

— Dacă nu sunt deja alertaţi.

— Şi sun-o pe Olar, poate că numele îi spune ei ceva.

— Nu se poate ocupa Dan?

Frieder Roth arătă cu mâna înainte. Două maşini de patrulare, o maşină personală, la marginea drumului.

— Mi-e totuna, spuse Cozma, închise telefonul şi se întoarse la dezastrele din mintea lui.

O Škoda, un model discret, mai vechi, cu dotare simplă, albastru, staţiona pe o ridicătură nisipie a drumului, de parcă proprietarul ar fi plecat la cules de fructe sălbatice, la o plimbare prin pădure sau să facă o baie în Runder See. Cozma se uita fix la sandalele din faţa scaunului pasagerului, neputând să-şi desprindă privirea de acolo. Ucigaşul Lisei chiar venise şi la Prenzlin?

— Să mergem, îl îndemnă Roth cu respiraţia tăiată. Mai întâi spre lac, apoi mai vedem.

În mijlocul colegilor germani, Cozma fugi pe drumul forestier în pădure. În mod involuntar, se uita după nişte urme de anvelope pe solul uscat; furgoneta trebuie s-o fi luat pe acest drum. Dar se mişca prea repede ca să mai recunoască nişte fragmente de urme.

— Acum şi fără zgomot şi mergem încet! strigă Roth după câteva minute, cu o voce scăzută.

El păşea în fruntea echipei, stabilind ritmul. Cozma îl ajunse din urmă şi

rămase foarte aproape de el. O curbă, apoi văzu lacul. Roth ridică mâna, rămaseră pe loc. Aici, drumul forestier devenea o potecă de pădure care părea să înconjoare lacul de ambele părți. Malul din fața lor era acoperit de stuf verde și gros, care se întindea pe jumătate din lac și ajungea puțin în apă. Vântul ușor mișca tulpinile. În liniștea aproape desăvârșită, Cozma auzea nespus de tare gâfâitul lui și pe al celorlalți.

Roth își împărți oamenii, un grup la dreapta, celălalt la stânga, cu tot cu el și Cozma, al treilea rămânea la fața locului, să perie stuful până la apă.

Înaintau în grabă, dar cât mai imperceptibil.

În câmpul vizual al lui Cozma apăru un ponton, la capătul căruia un bărbat zăcea pe spate, cu torsul gol. Chipul era întors spre ei, un braț atârna în apă, se vedea doar partea superioară.

Niște dungi roșii colorau brațul și partea laterală a corpului.

— Fir-ar să fie, șopti Frieder Roth. El este? Lascu?

— Da, răspunse Cozma și se gândi că ar vrea să fie singur acum. Că ar vrea să se asigure de ceea ce știa deja.

Să fie singur cu Adrian, pentru prima și ultima oară.

Avea atât de multe să-i spună. Avea să se scuze pentru multe lucruri. Pentru că, fără să clipească, îl considerase la început un ucigaș. Pentru că la urmă ajunsese prea târziu.

— Așteptați, vă rog, spuse el, și parcurse singur ultimii metri.

O fâșie de iarbă, un copac noduros aplecat strâmb peste apă, aerul blând și înmiresmat. Apoi păși pe ponton. Lemnul scârțâia ușor, se legăna puțin sub pașii lui. Brațul lui Adrian se mișca odată cu el.

Două răni prin înjunghiere, în abdomen și la gât, ca în cazul lui Dragomir Mircia. Din răni încă mai curgea sânge. Se întoarse spre Roth și strigă:

— Trebuie să fie prin apropiere!

Îngenunche la picioarele goale ale lui Adrian.

Adrian a murit. În cele din urmă, Bogdan avusese dreptate.

Dură un moment până când reuşi să vorbească.

Să poată spune ce avea de spus.

Câteva minute mai târziu, Cozma se îndreptă. În depărtare se auzeau sirene, poate ambulanţa, întăririle. Se întoarse. Mario se afla pe mal, Roth şi ceilalţi dispăruseră.

Veniseră norii întunecaţi. Totul părea cenuşiu dintr-odată.

Părăsi pontonul.

— Urme?

— Sandalele.

Degetul lui Mario trasă un semicerc de la stuf până la ponton. În cealaltă mână avea un toc de umăr cu pistol, pe care i-l întinse acum lui Cozma.

— Nu corespunde reglementărilor, dar siguranţa este pe primul loc, spuse Frieder.

Cozma îşi puse tocul, scoase arma, un Sig Sauer decrepit. Mario îi explică mecanica, apoi porniră înapoi spre drum, ca să-i ia în primire pe nou-veniţi, ambii cu armele în mână. Mario bâiguia neliniştit pentru sine, Cozma îl lăsă să vorbească. Ucigaşul lui Adrian Lascu avea puţine şanse să scape din pădure. Una dintre ele era să se ascundă acolo unde aproape nimeni nu bănuia, aproape de locul crimei.

Alta era să ia un ostatic. Ideal, cineva cu care putea vorbi românește.

40

Prenzlin

Winter stătea la masa din bucătărie şi îşi privea mâinile umezite de transpiraţie. Lăsase în urmă primul tur al casei, deschisese toate uşile, toate obloanele, trecuse prin toate camerele, inclusiv prin cele ale copiilor. Şi, deşi erau goale şi tăcute, deşi casa nu mai părea să respire, el se simţea acasă. Într-un anumit fel, copiii încă erau aici, îi vedea cu ochii minţii, fugeau şi făceau larmă prin încăperi, ieşeau în fugă în grădină, trânteau uşile, citeau pe canapeaua din camera de zi, îşi făceau temele în camerele lor. Aici îi auzea râzând, plângând, ţipând, smiorcăindu-se, aici stăteau cu el la masa din bucătărie. Şi atâta timp cât era aşa, gândi el, atâta timp cât copiii erau în casă, va rămâne şi el.

Mai târziu se auzi un ciocănit la uşă. Anett era acolo, îl privea în tăcere, în ochii ei se vedea haosul de amintiri şi sentimente. Spaima. Ea îşi duse mâna la obraz şi spuse:

— Pentru numele lui Dumnezeu, ce s-a întâmplat?

— Am alunecat.

— Asta dă vânătăi?

El zâmbi obosit.

— Mai întâi, intră odată.

O conduse în bucătărie. Se aşezară unul lângă altul la masă, cu braţele încrucişate, sprijiniţi în coate, luptând să-şi păstreze controlul, gândi el, ca să nu explodeze sau să facă implozie. Atât de multe lucruri rămăseseră în urmă cu optsprezece ani, de fapt totul, despărţirea scurtă şi dureroasă, două propoziţii şi un singur cuvânt:

Nu mai pot, Anett. Mă întorc la Berlin.

Bine.

Şi apoi orice altceva. Accidentul. Uciderea Lisei.

— Ai… îmbătrânit, spuse ea. Adică te-ai maturizat. Nu mai arăţi ca un băiat.

— Exact cu optsprezece ani mai în vârstă.

— N-am vrut să sune răutăcios.

O opri cu un gest al mâinii.

— La tine nu se văd cei optsprezece ani.

— Ei, lasă.

— Tot fata sălbatică de pe vremuri. Luptătoarea.

Puternică şi vulnerabilă ca pe vremuri, frumoasă ca pe vremuri. Desigur, se vedeau nişte schimbări, castaniul închis al părului era mai mat, şuviţe cărunte, timpul şi zbaterile lăsaseră în urmă numeroase riduri în jurul gurii şi ochilor. Dar tot se mai simţeau energia, ardoarea, furia, deşi mai atenuate, parcă din depărtări.

— De când eşti aici?

— De aseară.

— N-ai vrut să vii? Să vezi ce-i cu Hans şi Christl?

El încuviinţă din cap, spuse doar în gând: „Dar nu pot, Anett. Nu pot pleca de

aici.”

— Hans este… Asta îl ucide.

— Este rezistent, spuse Winter. A trecut prin atât de multe.

— Acum a renunțat, Maik. Am impresia că a așteptat să poată renunța.

— Și ce înseamnă asta?

— Nu mai mănâncă. Abia mai doarme. Azi-dimineață a dispărut brusc, Christl aproape a înnebunit. El a fost la râu, să înoate, nici măcar nu și-a scos hainele, a intrat în apă cu pantalonii și puloverul, cu toate. Acum stă sub copacul lui tâmpit, vorbește singur, poate vorbește și cu copacul, cine mai știe…

— Platanul?

— Da, platanul lui nenorocit. Tare l-am mai urât. Întunecă toată casa.

— Tu urai multe lucruri pe atunci.

— Dar am iubit multe altele.

El încuviință din cap, se miră de amărăciunea lui.

— Mai ales ce nu era acolo.

— Nu vreau să ne certăm, Maik.

— Nu aveam intenția asta. Tu cum ai continuat? După despărțirea noastră?

Un gest vag cu mâna.

— Așa cum am început.

— Dintr-un loc într-altul.

— Cu întreruperi. Am studiat la Londra, un masterat în International Conflict

Studies, apoi am rezolvat conflicte pentru ONU și diferite ONG-uri.

— Tocmai asta.

— Era de așteptat.

Ea zâmbi într-un mod oarecum nou, găsi el. Mai liniștit, mai puțin agitat decât atunci. Îi trebuia mai mult timp ca să zâmbească. De aceea lipsea intensitatea.

— Unde?

— În Bosnia, Cambodgia, Etiopia, Brazilia, când și când o vacanță de șase luni în Australia. Apoi din nou Africa. Vietnam. Și așa mai departe. Dar tu? Inginer constructor, parcă spunea Christl.

— Da.

— Realizezi lucruri care nu se mișcă din loc?

Din nou zâmbetul acela nou și calm.

În depărtare se auzeau sirene apropiindu-se cu o viteză vertiginoasă. Trei mașini de patrulare trecură repede pe lângă ferestre în direcția centrului orașului, încăperea se umplu timp de câteva secunde cu un zgomot asurzitor.

— Lascu?

— Probabil.

Winter era cât pe ce să-i spună despre întâlnirea cu Adrian, dar atunci ar fi trebuit să-i spună și despre Colditz și complicii acestuia și nu avea putere pentru indignarea Anettei. Încât spuse doar:

— N-a fost el. N-a ucis-o el pe Lisa.

Din ochii ei țâșniră lacrimile, îi curseră pe obraji.

— Povestește-mi despre ea, Maik.

El se opri, confuz pentru o clipă, dându-şi seama că nu se gândise la Lisa de când plecaseră Frieder Roth şi Cozma. Fusese şi ea de multe ori aici, dar casa părea să aibă legătură doar de Emmy şi Leon. Nici Claudia nu-i apărea automat în faţa ochilor aici, trebuia mai întâi să se gândească la ea. Orice în afară de Emmy şi Leon îl deranja, nu aparţinea casei, nu-i aparţinea lui.

Lisa, Claudia. Anett.

El îi luă mâna în mâna lui şi începu să povestească tot ce-i trecea prin minte, cu fiecare clipă tot mai mult, despre Lisa în ultimele săptămâni şi luni din viaţa ei, în timp ce Anett plângea în tăcere şi un dor tulbure creştea în inima lui. Să fie singur cu Emmy şi Leon, aici, în casă, să le audă vocile, să le vadă chipurile, să-i ţină în loc, ca să rămână pentru totdeauna. „Vă rog să nu plecaţi”, gândi el, „să rămânem pentru totdeauna, aici în casa din Prenzlin.”

Christl telefonă, îl rugă să vină, Hans intrase din nou în râu, era în apă, cu hainele pe el, şi înota ca un posedat, „poate ne ajuţi, Maik, eşti ca un fiu pentru el şi pentru mine, oricum tare mă bucur să te revăd, dragă…”

— Venim imediat, spuse el.

Pe hol, Anett se opri în faţa măsuţei cu telefonul. El îi urmări privirea, lângă telefon era un tenculeţ cu scrisori de corespondenţă, pe care probabil le pusese Christl acolo şi pe care nu le observase până atunci. O invitaţie pentru duminică la o festivitate, „49 de ani de pompieri voluntari la Prenzlin”. Desene pentru copii, maşina şi detaşamentul de pompieri, se serveau cafea şi prăjituri, muzică de fundal, „responsabilă Anett Bendik (născută Marthen)”.

— Eşti căsătorită?

— Divorţată.

— Urât?

— A, nu contează. De fapt, mi-am dorit doar numele de familie.

Ea luă foaia, o mototoli, în condiţiile astea nu va fi nicio festivitate, desigur.

Winter păși în spatele ei și privi în jos la o altă foaie informativă, un apel la un protest, datat de alaltăieri: „Să ne opunem ROGA și agriculturii industriale pe scară mare, care ne distrug solul și biodiversitatea, desființează locurile de muncă, duc la creșterea prețului terenului, să ridicăm o baricadă simbolică! viSdP[1] Anett Bendik (născută Marthen).” Acum se afla foarte aproape de ea, îi simțea mirosul delicat și familiar, aroma iute, misterioasă, picantă a corpului ei, căldura acestuia, care tot mai părea să fie cu câteva zecimi de grad peste corpul celorlalte femei. Dar ea îi era și străină, aparținea altei epoci. Nu-i cunoscuse pe copii, de aceea, gândi el confuz, ea îi era mântuire și coșmar, în același timp.

El dădu deoparte foaia și parcurse un „Apel al prenzlinezilor” către guvernul landului, care arăta că interdicția profesională, de altfel valabilă la nivel național, pentru „Crescătorul de porci Adrianus Straathof” trebuia să fie aplicată în sfârșit și în Mecklenburg-Vorpommern, o foaie informativă din 2013 cu privire la „Demonstrația împotriva BVVG (anterior Treuhand), care încă administrează 250.000 ha (!) în est și urmează să vândă la plafonul de preț până în 2025”; un apel pentru schimbarea vechilor nume RDG-iste de străzi; o invitație la un eveniment de informare cu privire la „Scandaloasa acaparare de terenuri din Cambodgia”, la care UE era complice; la o seară de dans; o seară de bowling, „Să mergem iar la bowling în mod regulat!”, bowlingul are totuși o tradiție în Prenzlin, se servește soljanka[2] de casă; și peste tot numele Anettei, semnul de exclamare al Anettei, furia Anettei, entuziasmul Anettei.

— Și vine cineva?

— Patru sau cinci persoane. Uneori Christl. Colditz. Uneori sunt singură.

— Colditz?

— Vrea să facă pace cu familia prin intermediul meu. E clar că vinovăția îl apasă pe suflet. S-a oferit să ne retrocedeze vechile terenuri.

— Pe care i le-a cedat Hans?

Ea încuviință din cap și spuse cu amărăciune:

— Ce generozitate, nu?

— Ce spun părinţii tăi?

— Ei nu ştiu încă despre asta.

Ieşiră din casă. Lumina devenise cenuşie în ultima jumătate de oră, norii coborâseră. Winter închise uşa, nu se mişca, ţinea mâna pe mânerul rotund, în timp ce Anett se îndrepta spre bicicleta ei rămasă pe alee. El şi-ar fi dorit să vină şi copiii, Christl şi Hans fuseseră pentru ei ca nişte bunici, pentru că părinţii lui muriseră timpuriu, iar părinţii Claudiei plecaseră în Spania la începutul anilor 2000, Christl şi Hans, Kuchenoma[3] şi Baumopa[4], cum îi botezase Leon când avea trei ani. „Veniţi?”, gândi el, „mergem la Kuchenoma şi Baumopa, iar aceasta este Anett, fiica lor, vă mai amintiţi, a fost prin toată lumea şi, mai ales, la Roma, veniţi odată…”

Îşi desprinse mâna de pe mânerul rotund, se duse la maşină, inspirând profund, mişcându-se parcă la limita conştiinţei. Se auzi o voce feminină metalică, pe care la început nu reuşi s-o identifice, ar fi putut suna şi în mintea lui, dar ea suna din difuzoare, dintr-o maşină de poliţie care venea dinspre centrul satului. Avertiza „populaţia” cu privire la un „infractor violent, periculos, fugar”, care se afla, probabil, în apropiere şi era înarmat, o sfătuia să nu iasă din casă, să nu ia autostopişti şi să nu se aventureze prin pădurile din jur. Priviră în urma maşinii.

— Credeam că nu este el?

Winter ridică din umeri şi spuse:

— Mai bine mergi cu mine.

— Nu, răspunse Anett, şi urcă în şa şi porni pedalând.

1. v.i.S.d.P., verantwortlich im Sinne des Presserechts, „următoarea companie este responsabilă pentru scopurile/în sensul Legii presei germane.”

2. Solyanka, supă rusească, fel popular de mâncare în fosta RDG.

3. Buni-prăjitura.

4. Buni-copacul.

41

Lângă Prenzlin

Cozma îl asigurase pe Mario că va rămâne lângă Škoda şi-l trimisese înapoi la ponton cu tehnicienii criminalişti. Când ei dispăruseră din câmpul lui vizual, pornise la drum. Avansă tot mai mult în pădurea întunecată. Nu ştia spre ce punct cardinal se îndreaptă. Nu exista vreo cărare, sub picioare simţea rădăcini, frunzişul de toamnă, solul moale al pădurii, dădea ramurile la o parte cu braţele. Se mişca încet, aproape imperceptibil, ca un spirit în căutarea unei ascunzători sau a cuiva care se ascundea, nu ştia sigur. În acest mod, măcar pentru o clipă, ar putea scăpa de lume, de responsabilitate şi de ruşine. Aici erau doar el şi mortul de lângă lac, un tânăr de douăzeci de ani, disperat, prostuţ, îndrăgostit, încă un copil, un pic naiv şi romantic, care gândise cu inima şi nu cu capul, care n-ar fi fost în stare să facă rău altcuiva şi pe care, totuşi, îl luase drept tipul rău de la bun început, înainte să-l fi văzut măcar o dată, înainte să fi vorbit cu el măcar o dată. Din comoditate, pusese la îndoială prea târziu varianta simplă. Se încrezuse în aparenţe.

Iar acum trebuia să aducă la Coruia un mort.

La un moment dat, telefonul vibră, lumea se întorsese, Frieder Roth, respirând greu.

— Nu-mi plac chestiile astea, Ioane.

— Te înţeleg.

— Treaba devine mai complicată. Mai incontrolabilă.

— Desigur, ai dreptate.

— Da, spuse Roth. Sună când ajungi la vreun drum. Atunci te preiau.

Sosiseră două plutoane de poliţişti de intervenţii, precum şi Kripo şi un SEK[1], câini, chiar şi un lunetist. De la Rostock-Laage era aşteptat şi un elicopter.

— Este doar o chestiune de timp să-l găsim pe ucigaş. Eşti atent, da? Dacă ia un ostatic, scapă.

— Eu n-aş fi un ostatic bun.

— Bun, spuse Frieder Roth. Cineva să-l avertizeze pe Winter.

— Maik?

— Ucigaşul îl cunoaşte. Iar Winter vorbeşte româneşte. Ar fi un ostatic bun.

Încheiară convorbirea, iar Cozma îşi continuă drumul, avu brusc impresia că s-a omis o etapă şi nu s-a observat ceva evident. Se întrebă ce-ar fi făcut chiar el lângă lac, după crimă. Unde s-ar fi dus el. În satele din jur, ar fi bătut la ochi, fiind străin, măcar în timpul zilei. Drumurile rurale erau prea periculoase din cauza numărului mare de maşini de intervenţie. Aşa că el ar fi rămas în pădure. Pe de altă parte, ar fi fost conştient de faptul că-l vor găsi la pădure, până la urmă. Aveau urmele clare ale sandalelor, ei i-ar călca pe urme. Dacă şi-ar scoate sandalele şi ar merge desculţ, l-ar găsi câinii.

Îl sună pe Roth.

— Ce urme de încălţăminte aţi găsit pe ponton?

— Pe ale tale, ale mele, ale lui Mario. Sandalele. În orice caz, de la stuf până la ponton. S-ar putea să fi pornit mai departe prin apă. Pe moment, din cauza norilor, este prea întuneric să se mai caute urme. Mai avem farurile pompierilor, dar tot mai durează.

— Unde sunt pantofii lui Lascu?

— Ce vrei să spui?

— A înotat până la ponton, din stuf, probabil fără pantofi. Trebuie să fie pe undeva.

— La dubiță?

— Colegii nu au găsit nimic în stuf?

— Numai tricoul.

— Pantofii nu?

— Nu, spuse Roth, acum părea enervat.

Cozma își masă rădăcina nasului. Căutau urmele greșite.

— A încălțat pantofii lui Lascu.

Roth tăcu, apoi spuse:

— Fir-ar al naibii!

Puțin mai târziu, Cozma auzi un susur și, la scurt timp, se afla în fața unui pârâu. Se așeză în genunchi, își spălă transpirația de pe față. Apoi se ghemui acolo, uitându-se la propria oglindire, care, în curentul neliniștit, nu arăta un întreg, ci era distorsionată, ca o grimasă.

Se gândi la mortul de lângă lac.

Oare Adrian ar mai trăi dacă nu el ar fi condus ancheta, ci unul dintre colegii mai tineri? Unul care proceda mai rațional decât el, care era mai puțin ghidat de sentimente și impresii? Dar, chiar și așa, Adrian tot ar fi fugit de la locul crimei și ar fi plecat la Prenzlin. Chiar și în acest caz, cineva, care știa în ce stadiu se află ancheta, ar fi transmis această informație. Chiar și în acest caz ucigașul ar fi fost trimis la Prenzlin.

El purta răspunderea, nu și vinovăția.

Nu ca în cazul lui Róbert Barbu.

Cozma dădu să se ridice, dar instinctul îl opri, simţi în membre un fior brusc. Ridicându-și fruntea, cercetă malul opus, care se afla cam la șase metri distanță. Nimic în afară de iarbă, un rând de tufișuri joase de-a lungul malului, copaci în spatele lor. Chiar în fața lui, un fel de insulă formată din tufișuri și stuf aglomerat. Nici pe partea lui de pârâu nu apărea ceva deosebit.

Apoi, fiorul deveni mai puternic, veni ca un val uriaș de frig lăuntric. „Ridică-te!” strigă o voce în el. „Ai grijă! Cât ești de nesăbuit!”

Sări și se întoarse.

În spatele lui, tot numai copaci și tufișuri, solul pădurii, peste care rădăcinile se întindeau ca niște reptile înghețate și noduroase. Cu răsuflarea tăiată, scoase pistolul și se întoarse spre apă.

Se poate ca el să fi plecat prin apă.

Pârâul era oare un afluent al lacului?

Dar nu era nimeni acolo, nici în aval, nici în amonte, oricât de concentrat ar fi căutat cu privirea peste maluri. Bineînțeles că nu era nimeni acolo, gândi el. Doar că-i era teamă. Singur cu un mort, în aceste unghere liniștite, și deja începea să se teamă.

Puse pistolul înapoi în toc, cu atenție, apoi își continuă drumul. Fiorul se potoli încet, la fel și mânia pentru sine.

Abia scăpat din cușcă, leul se temea.

La câteva sute de metri distanță, copacii se retrăgeau. Cozma ieși din pădure. Într-un luminiș erau înghesuite câteva construcții aproape identice, dărăpănate, cenușii-maronii, de trei etaje, înconjurate de un gard de sârmă de înălțimea unui om. El urmări gardul, ajunse la o poartă închisă, cu bare

metalice vopsite în verde, asigurată de un lanţ mai nou, masiv. Un drum făcut din plăci de beton fisurate ducea de undeva prin pădure către locul împrejmuit. Se duse la poartă şi se uită printre bare, fără a-şi da osteneala să rămână neobservat. Niciun ucigaş fugar nu s-ar ascunde într-un fost complex militar, care oricum ar fi percheziţionat, şi nu de unul sau doi poliţişti din sat, ci de forţele speciale.

Tocmai voia să se întoarcă, când ţeava rece a unei arme îl apăsă în ceafă. Închise ochii, inspiră adânc şi îşi ridică mâinile întinse.

— Cozma? şuieră o voce masculină în spatele lui.

Deschise ochii şi încuviinţă din cap cu prudenţă. Din ambele părţi îl apucară nişte mâini, trăgându-l şi împingându-l departe de poartă, spre un tufiş înalt de lângă gard. Degetele îl cercetau. Văzu cu coada ochiului nişte braţe negre, mănuşi negre, simţi cum cineva îi scoate pistolul şi paşaportul din buzunare.

— Da, spuse scurt o femeie.

Ţeava dispăru, mâinile îi dădură drumul. Se întoarse spre femeie, care era în mod evident şefa operaţiunii. Ea îi făcu semn să îngenuncheze ca să nu fie văzut, făcu şi ea acelaşi lucru. Purta o cască de protecţie şi o vestă de protecţie, îşi trăsese până peste gură fermoarul jachetei negre. Ochii îl priveau concentraţi, poate puţin cam dispreţuitori. Nasul fusese rupt cu mult timp în urmă şi se refăcuse nu prea drept. O femeie micuţă, subţire, dar Cozma simţea la ea energie şi hotărâre. Nu-i văzu ecusonul, era ascuns sub vesta de protecţie.

Acum ea îşi trase fermoarul jachetei în jos atâta cât să-i descopere gura şi şopti:

— Periculos!

Arătă cu un deget spre clădiri, cu reproş în privire.

— Voi intraţi acolo?

Ea încuviinţă din cap.

Se auzeau mai mulţi paşi greoi. Două duzini bune de forţe de intervenţie, toţi îmbrăcaţi la fel ca ea, se revărsară în drum dinspre pădure. În câteva secunde, poarta era asigurată, lanţul tăiat cu un cleşte de tăiat bolţuri. Un grup intră în zona împrejmuită.

Cădeau primele picături de ploaie.

— Tu rămâi aici.

Femeia îl împunse în piept cu degetul înmănuşat.

— Deocamdată, da.

Femeia se încruntă.

— Până mă întorc eu, Cozma.

El îi întinse mâna.

— Ioan.

Dar ea sări, alergă spre poartă, se postă în fruntea oamenilor ei, o colegă care nu voia să-i dea mâna, poate-i simţise teama sau vinovăţia. Sau poate că, pur şi simplu, azi nu era timp de strâns mâna.

Ploaia se înteţi, brusc era răcoare.

Cozma simţi vibraţiile telefonului şi-l scoase, în timp ce-i urmărea cu privirea pe poliţiştii care erau răspândiţi în grupuri prin toată zona.

Vocea lui Dan.

— Şeful spune că trebuie să te deranjez.

— Cu ce?

— Cipu a ieşit acum o oră şi jumătate şi de atunci a dispărut. Nimeni nu ştie nimic. Tu ştii ceva?

— Nu răspunde la telefon?

— Nu.

— Poate că ia prânzul undeva.

— Trebuie să fie un loc foarte zgomotos.

— Sau cu multe grade, gândi Cozma.

Entuziasmul pentru Ana, prietenul și colegul dispărut fără un cuvânt, poate că nu era nevoie de mai mult. Întrebă dacă Cipu a relatat despre Westrom Soil.

— Nu, răspunse Dan.

În timp ce Cozma îl punea la curent, îl auzi pe Dan lovind tastatura extrem de repede, mouse-ul făcea clic, tastele faceau clac, ca și cum ar fi vrut să scoată din internet tot ce se aflase vreodată despre Westrom Soil și familia Gaman.

În cele din urmă, Dan spuse:

— Circuitul de informații ar trebui să ne pună pe gânduri, Ioane.

— Da.

— Așa nu funcționează.

— Ai dreptate.

— Faptul că nimeni nu știe nimic, în afară de tine și Cipu.

Cozma privi cum o echipă de polițiști ieșea în grabă dintr-o clădire. Unul ridică degetul mare și vorbi în stație.

— Adică pentru asta există mici programe inteligente.

— Da, spuse el, deși nu știa despre ce vorbește Dan.

— Și telefoane.

— Acum nu mă mai deranja, Dane.

— Oricum, așa nu funcționează.

— Am înțeles.

— Dacă tot veni vorba, avem nevoie de tine aici.

Cozma știa că acum ar trebui să fie la Timișoara. Aici, la Prenzlin, putea rezolva prea puțin, acolo poate ceva mai mult.

— La cinci pleacă ultimul avion, spuse Dan.

— Îl iau pe primul de mâine-dimineață.

— Aha. Ceva ce ar mai trebui să știu?

— Da, spuse Cozma.

Ucigașul Lisei era în Prenzlin. Îl ucisese și pe Adrian.

Douăzeci de minute mai târziu, forțele germane de intervenție se întoarseră la poartă și se adunară discret pe drum, în dreptul ei. Acum turna cu găleata. Femeia se apropie de Cozma, nasul îi lucea de transpirație sau de la ploaie, de pe cască ricoșau picăturile. Privirea ei trecu fugar peste el.

— Noi ne retragem. Tu aștepți aici, cei de la Krakow ajung imediat. S-a înțeles tot?

— În afară de un lucru, spuse Cozma. De ce mă nu placi?

— Nu mă placi, îl corectă ea și îi întoarse spatele.

Cozma privi surprins în urma oamenilor îmbrăcați în negru, până când aceștia dispărură după o curbă. Apoi rămase din nou singur cu mortul lui, cu gândurile lui, cu amintirea temerii ciudate care-l bântuise la pârâu și care nu mai revenise de când el plecase de acolo.

Dar dacă el confundase cu teama un nedefinit instinct atavic? Instinctul că viața îi era în pericol?

Era posibil ca el să fi plecat de acolo prin apă.

O luă la fugă înjurând, alergă prin ploaie, spre pădure, cu pistolul în mână, coborî în grabă pe cărarea inexistentă pe care venise. Găsi pârâul, câteva minute mai târziu şi locul de pe mal, unde se opri. Aşa cum făcuse şi cu o oră înainte, îngenunche.

Într-adevăr, „insula” se schimbase. I se părea mai luminoasă acum. Cu vegetația mai puțin densă.

Intră în apa care-i ajungea până la coapse şi merse până la tufărişul din apropiere. Tulpini de stuf îndoite şi crengi răzlețe cu frunze se prinseseră în rămuriș. Pe fundul pârâului, în noroiul vâscos şi gros, se vedeau urme de mărimea unei tălpi. Foarte aproape de rădăcini, în curs de dispariție, cinci găuri, care puteau fi de la nişte degete care se înfipseseră în albia pârâului.

Omul pe care-l vânau fusese aici, la mai puțin de doi metri de el, în apă până la gât, cu capul ascuns între crengi, frunze, stuf.

Iar Cozma îl simțise.

— O ramură cu o batistă, spuse Frieder Roth, ținând într-o mână telefonul şi cealaltă pe volan.

— O batistă albastră.

— Albastră, din material textil. Da, înfiptă în pământ, pe mal.

Se uită la Cozma.

— Ei nu găsesc ramura.

Cozma dădu ochii peste cap. În acest moment, nimic nu i se părea mai neimportant. Când vor fi disponibile rezultatele, va fi prea târziu. Meticulozitatea nemțească, se cerceta mult în urmă, când în față era nevoie de fiecare om. Pe de altă parte, era recunoscător pentru meticulozitatea cu care

Roth și oamenii lui îl căutau pe ucigașul lui Adrian. El însuși nu fusese nici pe departe atât de meticulos.

Se întorsese de la pârâu la fostul complex militar și-l găsi pe Roth acolo. Acum stătea în mașina de patrulare, ud până la piele, și înghețța tot mai mult. Înăuntru, geamurile se abureau, iar din afară, ploaia răpăia peste mașină. Roth porni aerul condiționat și se încălzi rapid. Frigul lăuntric rămânea.

— La vreo trei sute de metri sud de cazarmă, spuse Roth la telefon.

— Pârâul se varsă în lac?

Roth încuviinţă din cap.

— Unul din cei doi afluenți.

— De unde el vine?

— Din Teuchenbach. Un pârâu. Curge în nord în Inselsee, apoi spre Güstrow… Okay, spuse Roth. Au găsit-o.

Puse telefonul pe consola centrală.

— El a urcat de lângă lac prin pârâu.

— Poate că s-a întors spre lac.

— Poate, spuse Cozma sceptic.

— În orice caz, îi va fi greu să meargă prin apă până la Güstrow.

— Nu.

— Mario și tehnicienii sunt încă lângă lac. Medicul legist.

— Știe el asta.

— Da, spuse Roth.

Ajunseră la intersecția cu Prenzlin și merseră mai departe în mare viteză. O ambulanță venea din sens opus, cu girofar și sirenă. Cozma se gândi că ei trebuie să-l prindă pe omul acela până la căderea nopții. Era abil. Odată ce rămânea neprins până la căderea nopții, șansele lui creșteau. Se uită pe fereastră. Ploaia și norii întunecau deja cerul și nici măcar nu era două și jumătate.

— El mai știe și că vin câinii. Elicopterele.

Roth mormăi o încuviințare.

— Tu unde ai merge?

— Într-un copac frumos, gros și înalt.

Cozma zâmbi fără să vrea.

— Dar tu?

— Acolo unde noi am căutat deja.

— Nu putem căuta peste tot, dintr-odată.

— Nu peste tot. Nu în pădure. Nu va sta pe afară, unde îl găsesc câinii.

Roth arătă cu degetul mare în spate.

— Fosta cazarmă?

— Da. Clădiri goale, curți abandonate. Buncăr. Tot ce este aici.

— Dar acolo nu poate lua ostatici.

Cozma încuviință din cap.

— Un spital, o școală, spuse Roth, cu groază tot mai mare.

— Există un cămin de bătrâni la cinci kilometri distanță.

— Un poliţist. O maşină de poliţie.

— Da.

Ajunseră la Prenzlin, întoarseră la biserică şi opriră vizavi de primărie, care găzduia şi echipa de pompieri voluntari. Kripo Güstrow îşi stabilise aici centrul de operaţiuni. Dubele, maşinile de patrulare şi vehiculele civile erau parcate pe marginea drumului, colegii veneau şi plecau.

Coborâră şi traversară strada. Încă din anticamera clădirii mirosea a cafea tare. În sala mare se afla un dreptunghi format din mese cu laptopuri, hărţi, liste. Numeroşi colegi germani erau aşezaţi la mese, umblau prin sală, cablau computerele. Încăperea era îngustă şi lungă, iar Cozma o găsi aproape înăbuşitoare. Tavanul casetat coborât, pereţii tapetaţi cu un model floral demodat şi decolorat, întrerupt de dreptunghiuri şi pătrate mai întunecate, o imagine aproape familiară. Şi în România, eroii socialismului erau încă prezenţi în unele clădiri publice din provincie, sub forma unor zone întunecate.

— Nu sunt bani pentru tapet nou, spuse Roth, de parcă i-ar fi citit gândurile. Nu există interes.

Ridică mâna, arătând pe rând spre dreptunghiuri.

— Ulbricht, Honecker, Lenin. I-am uitat pe ceilalţi. În spatele tău este Gauck.

Cozma se întoarse. Un portret mic pe un fond mare, de culoare închisă. Roth aduse cafea şi se aşezară.

— Sau vine la Prenzlin, spus Cozma. În tabăra inamicului, unde nu-l aşteaptă nimeni.

— Ce să facă aici?

— Winter este aici.

1. SEK, Sondereinsatzkommando, comando pentru intervenţii speciale.

42

Prenzlin

Cei doi bărbaţi stăteau de câteva minute în bucătăria întunecoasă, agăţaţi unul de celălalt, tatăl şi Maik, încremeniţi de disperare. În cameră se simţea mirosul de bumbac umed, iar pe podeaua din lemn de sub picioarele tatălui se formaseră pete de apă. Ud leoarcă, îl aşteptase în faţa casei pe suplinitorul fiului său, care-l putea înlocui, măcar în parte, pe cel adevărat.

Anett se sprijinea de aragaz, alături, mama ei se învârtea pe lângă aparatul de cafea, voia să umple filtrul cu cafea măcinată, dar mâinile îi tremurau prea tare. Anett îi luă lingura şi, la scurt timp, aroma cafelei, ca pe vremuri, acoperi toate celelalte mirosuri din bucătărie.

O încăpere stăpânită de trecut.

Jörg şi tatăl lui erau întotdeauna primii dimineaţa, înainte şi după căderea Zidului. Când intra Anett, ei stăteau tăcuţi la masa din bucătărie, cu capul plecat, cu mâinile pe ceşti, încovoiaţi, rumegau nişte gânduri pe care ei încercau să le pună în practică, minute, ore sau ani mai târziu, cu încăpăţânarea caracteristică familiei Marthen.

De la an la an, platanul lăsase să treacă tot mai puţină lumină prin ferestre. Huruitul familiar al filtrului de cafea. Christl, care, aşa cum se întâmplase atât de des în această bucătărie, în această casă, dădea impresia că se află în locul nepotrivit. Doi bărbaţi care nu se mişcau.

Toate amintirile.

Maik, care totuşi aparţinea acestei case, mult mai mult decât fratele ei. Ei îi aparţinuse timp de nouă ani. Prima oară fusese la cincisprezece ani.

Pământul cenuşiu, un cer cenuşiu, trupuri goale şi cenuşii.

Aprinde lumina, Maik.

Poate că nu merge aşa.

Ce să nu meargă?

Ghici ce.

Dar aşa arătăm ca nişte şoareci. Este deprimant. În plus, fără lumină, nu poţi vedea unde s-o pui. În plus…

Ce?

Vreau să mă uit la ea.

Când este tare ca acum.

Dar atunci s-ar putea să nu meargă.

Se va obişnui. O privesc în fiecare zi de acum înainte. Mâine deja mă cunoaşte. Poimâine va spune: Oh, aia din nou. Peste o săptămână va sări din pantaloni şi va striga: Unde stă bătrâna? Aprinde lumina, Maik, da? Te rog.

Nu va durea mai puţin pe lumină, Anett.

Totul doare mai puţin pe lumină.

Dar o duruse, tot corpul ghemuit, încercând să reducă emoţiile la un nivel suportabil, ca să nu piardă controlul.

Ea zâmbi, aprinse lustra din tavan. Bărbaţii de la fereastră îşi mişcară capetele, se desprinseră unul de celălalt, cu priviri jenate, dregându-şi glasul. Christl se uită la ei şi spuse:

— Vreau să merg la Jörg. Vreau să merg în România.

— Mergem mâine sau poimâine.

— Hans nu va veni cu noi.

Ea încuviință din cap, se uită la tatăl ei, care-și ștergea lacrimile de pe obraji. Christl se aplecă spre ea.

— Ai auzit și tu mai devreme? Anunțul poliției?

— Ce legătură are asta cu tine?

— De ce crezi asta?

Un răspuns ridicol. Un polițist excesiv de zelos, care mințea jalnic, petrecuse noaptea precedentă în casă. Ieșise mereu afară, pe întuneric, sub pretextul că fumează – niște țigări care nu miroseau și nici nu se vedeau. Și apoi, în urmă cu un sfert de oră, un apel telefonic de la Frieder pentru Maik. O discuție scurtă, fără explicații de la Maik, dar și mina lui fusese un fel de explicație. Rareori îl văzuse atât de palid.

Ea îi spuse cu voce scăzută mamei sale că nu este vorba despre Adrian Lascu. Că Lascu n-a ucis-o pe Lisa. Cel despre care se avertizase ar fi altul.

Christl încuviință mecanic din cap, în timp ce lacrimile curgeau din nou.

— Cafea? întrebă Anett în direcția celor doi bărbați.

— Hans trebuie să îmbrace ceva uscat, spuse Maik.

— România blestemată, mârâi tatăl și se ridică. L-a costat totul.

La ușă se întoarse și se uită la Maik.

— Tu stai cu noi. Poți dormi în casă sau dincolo, la Nette, este loc destul. Mâine-dimineață mergem să înotăm, tu și cu mine. Să înotăm departe de toți acești ani și de toate celelalte.

— Da, spuse Maik, căutând privirea ei.

El părea ciudat de pierdut aici şi ea gândi că acum e treaba ei să facă promisiuni.

„Totul va fi bine, Maik.

Vei găsi din nou fericirea în viaţă. Lumină.

Totul doare mai puţin la lumină, Maik.”

Dar ea nu se pricepea să facă promisiuni care să fie şi credibile. Să nu rostească doar platitudini şi asigurări. Asta iubise ea la el: faptul că promisiunile lui nu fuseseră niciodată simple asigurări. Niciodată nu îndulcise lucrurile. Ce durea chiar durea. Dar înainte şi după, în stânga şi în dreapta, jos şi sus, erau atât de multe lucruri care nu dureau. Care erau frumoase. Care te făceau să uiţi durerea şi multe altele. Rădăcinile unui copac străvechi în mijlocul pădurii, care, în lumina dimineţii crude, arătau ca o deltă ramificată a unui fluviu. Cea mai frumoasă şi mai exotică deltă din lume, aici la noi, în vechea RDG…

Hai, Anett, să aruncăm o privire!

Acum? Dezbrăcaţi?

Dar încă dorm toţi.

Se întrebă dacă el ar mai dori să vadă delta acum.

— Haide, spuse ea. Să căutăm un pat pentru tine.

Părăsiră casa şi traversară curtea aproape pătrată. Patru clădiri, una pe fiecare latură. Două dintre ele erau părăginite, soclurile erau deja acoperite de iarbă înaltă. Doar casa şi acum şi hambarul de piatră de vizavi erau încă în uz. De când se întorsese Anett, ea îl tot îndemna pe tatăl ei să dărâme hambarul din lemn şi hala de tractoare. El refuza. Nu voia să pună ordine sau spaţiu în noua viaţă, voia să privească cum aceasta se destramă sub greutatea anilor.

Dispăruse doar căsuța dintre cele două hambare, în care Jörg, Yvonne și Lisa locuiseră până în 2005. La câteva luni de la plecarea lor, povestise Christl, într-o dimineață, tatăl s-a dat jos din pat, a luat târnăcopul și a început să dărâme casa, nu, s-o distrugă, la douăzeci de ani după ce o construise împreună cu Jörg. În primăvara următoare, semănase iarbă pe locul gol. Anett arătă spre hambarul în care locuia.

— Poate că am fi avut nevoie de tine.

— Un singur apel și aș fi venit. Bine. Poate că nu.

Ea încuviință din cap.

Nu așa de curând.

Se gândea cu plăcere la primele șase luni de după întoarcerea ei, în 2011. Tatăl, mama, fiica, câte un vecin, numai un străin, inginerul proiectant din Berlin. Scoaseră pietrele șubrede din ziduri, puseră altele noi, măriseră ferestrele vechi, tencuiseră pereții, întăriseră acoperișul, desfăcuseră podul pentru fân, montaseră grinzi. Zugrăviseră la interior și la exterior, timp de o săptămână, tot cu Lisa. Șase luni pline. Bucuria părinților, propriul ei elan. Nu era timp de tristețe, de singurătate. De dor de luptă.

Acestea reveniseră în forță după aceea.

— Cum ați achitat voi toate astea?

— Ah, eu am câștigat destul de bine o vreme.

Se opriseră, acum merseră mai departe. Anett deschise ușa pe care o puseseră la intrarea în hambar și păși înăuntru. Doar o cameră, fără pereți interiori, în afară de baie. Multă lumină, mult spațiu, cam o sută cincizeci de metri pătrați. Așa dorise ea. Nu-i fusese ușor să se întoarcă. Fusese nevoie să se ia diferite măsuri, înainte ca ea să-și poată imagina din nou viața aici.

Maik se uitase în jur, fără să se vadă la ce se gândește. Arătă întrebător spre zona de relaxare, unde se afla o canapea largă.

— Da, se poate dormi acolo, spuse ea. Vrei să bei ceva?

— Poate o bere.

— Nu este.

Ea se duse în bucătăria deschisă, aduse pahare și o carafă cu apă. Maik se așezase pe canapea, stătea puțin încurcat în încăperea înaltă și spațioasă. Îl văzu că se simte străin, că și încăperea și ea îi erau străine. Își dorea să fi fost în stare să-l aline, totuși, asta era treaba ei acum, după cei nouă ani în care el îi fusese alinare și atât de multe altele. Dar apoi se gândi că nu-l poate alina. El nu voia să fie alinat.

Turnă apă într-un pahar, i-l întinse, îl privi în timp ce bea.

— De ce a sunat Frieder?

— Mai înainte? Voia să se asigure că am auzit anunțul. Își face griji. Dar când nu-și face el griji?

— Da, spuse ea, ridicându-se și mergând spre fereastra din spate. Ar fi jurat pe orice că Maik nu o mințise niciodată până în acest moment. Poate în copilărie, când minciunile încă nu distrugeau nimic, minciuni copilărești, care nu contaseră, dar nu în cei nouă ani de relație. Minciunile nu avuseseră loc între ei, nu fuseseră permise. În țara minciunilor, ea nu le-ar fi suportat. Adevărul fusese modalitatea ei de a fi puțin liberă.

Acum erau permise minciunile între ei, gândi ea îngrijorată. Consolările.

— Nu mă minți, Maik, te rog.

El tăcu.

Pădurea din apropiere se întunecase sub nori și ploaie, nu se mai vedeau separat copacii. Oriunde ar fi fost omul din anunț, în camera luminoasă ea se simțea ca pe o tavă de servit. Lăsă în jos cele două jaluzele din lemn și se întoarse la Maik, se așeză lângă el.

— Fără minciuni, bine?

El clipi ca să alunge lacrimile, spuse răguşit:

— Fără minciuni… Dintr-o dată nu mai este important.

— Lisa?

El încuviinţă din cap.

— Lisa, orice altceva. Adrian. Cel pe care-l caută. Tu, eu.

„Fără minciuni”, gândi ea, expirând încet.

Uitase cât de dureros putea fi adevărul.

— Şi ce este important? Ce s-a întâmplat atunci cu familia ta?

El se uită la ea, zâmbind cu nervozitate.

— Încă se mai întâmplă.

O oră mai târziu, Maik povestise ce era important şi ce nu mai era. Cai în Blåvand. Ucigaşul Lisei şi al lui Adrian în Prenzlin, poate căutându-l pe el.

Stătea aplecat, sprijinindu-şi coatele pe genunchi, transpirat şi epuizat. Anett gândi că el încă mai are de parcurs un drum lung, cel ce ducea departe, în durere. România fusese un ocol, încercarea de evadare. Acum nu mai voia să fugă. Copiii erau în casă, dincolo. El voia să meargă la ei, să fie cu ei, dacă erau duşi pentru totdeauna. Ea gândi că i-ar plăcea să-l însoţească. Şi ea făcuse multe ocoluri şi încercase să evadeze. Şi ea trebuia să mai treacă prin suferinţa de atunci, depresiile din ţara îngustă, luptele haotice şi nesfârşite. Despărţirea de Maik.

Trebuia să vadă esenţa. Să afle cine şi ce era ea. Dincolo de fetiţa sălbatică de atunci, care iubea, fără a fi în stare s-o spună.

Îşi pusese mâna pe umărul lui, ca pe vremuri, o atingere familiară, prietenoasă, care punea şi o mică distanţă.

Ei îi era greu să țină distanța.

Să recunoască nevoia de apropiere. Ca pe vremuri.

Ea nu spunea nimic. Nici platitudini, nici consolări. Nici minciuni. Adevărul, nici atât.

O bătaie timidă în ușă și ea gândi: „Nu deranja, Christl. Te rog.”

Mama ei intră, aducea un termos cu cafea.

— Până mâine va fi frig, spuse ea, într-un mod ciudat de trist.

Ținea albumul foto sub braț. Anett clătină discret din cap, „te rog, nu, momentul este nepotrivit… Dacă vrei să-l ajuți, ia-l înapoi.”

Dar Christl nu înțelese.

— Pentru tine, dragă, spuse ea și puse albumul pe masă, în fața lui Maik.

— Nu-i o idee bună, spuse Anett tăios.

— Nu? Dar m-am gândit că…

— Nu acum, Christl. Ia-l înapoi, da?

Dar Maik ridicase deja coperta albumului și se uita la chipurile lui Emmy, Leon, Claudia. La necrologul de alături.

43

Lângă Prenzlin

„Î ncât acum devenise el însuși un pește”, gândi Petre Fuia.

Mai întâi pește, apoi șobolan.

Mai întâi pârâul și acum canalizarea unei cazărmi abandonate, prin care treceau pe lângă el nenumărați șobolani. Din fericire, prin conducte nu mai curgea apă. Cineva avusese înțelegere pentru el. Mai multă apă, și el s-ar fi dezintegrat. În afară de asta, n-ar fi suportat duhoarea. Ura duhoarea.

Și pantofii ticălosului, care-i erau prea mici.

Spațiul îngust aici, jos.

Petre Fuia ura spațiile închise, aproape la fel de mult cât ura pantofii. Tot ce închidea corpul. Petrecuse prea multe zile și nopți în spații închise.

La pârâu, în schimb, se simțise bine. Timp de aproape o oră și jumătate stătuse jos, acolo, cu apa până la bărbie, tot mai încreţit. Peștii erau reci. De aceea, curaţi. Oricum tăcuți.

Apoi venise omul acela. Un polițist, desigur. Își spălase fața pe mal. La nici doi metri distanţă, ascuns după tulpinile de stuf și crengi, cu fața și capul acoperite de mâl, Petre Fuia se pregătise. Cel mai bun lucru care i s-ar fi putut întâmpla: un ostatic, ba chiar polițist.

Când omul sări brusc în picioare și smulse pistolul din toc, șocul îi trecu prin membre.

Dar poliţistul nu-l observase.

Când Petre Fuia reuşi să gândească din nou clar, omul plecase deja mai departe.

De la o distanţă sigură, îl urmărise la pârâul care aproape că devenise destinul lui. Din senin, la cincizeci de metri distanţă, apăruseră două duzini de oameni în uniformă. Veste de protecţie, caschete, poliţia militară.

Ghemuit în apă, aşteptase. O jumătate de oră mai târziu, oamenii în uniformă plecaseră şi poliţistul fugise singur înapoi în pădure.

Deci niciun ostatic. Cel puţin nu momentan.

Intrase pe terenul împrejmuit căţărându-se pe gard, nu prea uşor, cu hainele ude leoarcă şi cu mâinile încreţite de apă. Prin ploaia torenţială, găsise un capac de canal parţial ascuns şi coborâse până la şobolani.

Până jos, în locul acela îngust.

Dacă urai spaţiile închise, locul de jos nu era o opţiune. Cu atât mai puţin în pantofi închişi.

Se ridicase, alungase cu picioarele şobolanii şi se căţărase pe treptele fixate în perete. Cam la cinci metri sub capacul de canal, văzuse, la coborâre, o mică margine, acolo se făcuse comod.

Poliţistul îi dăduse o idee. Dacă dorea să aibă un viitor ca om liber, avea nevoie de un ostatic. Ideal era să fie unul care înţelegea româneşte. Şi, din fericire, exista un candidat la Prenzlin. Trebuia doar să-l găsească.

Oricum, ştia ce maşină să caute.

Ulterior, încercase să-l sune pe şef, dar acesta nu răspundea la telefon. Apelase numărul iar şi iar. La urma urmei, niciodată nu se întâmplase să nu răspundă şeful la telefon. Chiar şi când era sub duş, el răspundea. Chiar şi când era pe toaletă. Iar dacă el nu putea, răspundea soţia lui.

Acum nu răspundea nimeni.

Petre Fuia urcă până când atinse cu capul capacul de canal. Dar nici de aici, de sus, nu răspundea nimeni. Nedumerit, coborî înapoi pe margine. Avea nevoie de șeful lui, nu mai avea pe altcineva în afară de unchiul lui, dar acesta nu-l putea ajuta. Pe lângă asta, hotărâse să-i mai dea șefului o șansă, chiar dacă acesta îi trimisese pe cineva cu o geantă, în care sigur nu erau bani.

Așa că încercă de o mie de ori și, în cele din urmă, funcționă.

Dar șeful se arătă dezamăgit.

— Am avut o înțelegere, Petre, spuse el.

Respira repede și părea să se grăbească.

— Prietenul nostru te-a așteptat ore întregi. Nu trebuie să se întâmple așa ceva. N-am nevoie de oameni pe care nu mă pot baza.

— Nu eram acolo. Nu sunt acolo.

Șeful tăcea.

— Sunt în Germania.

Șeful tăcea în continuare.

— Problema s-a rezolvat, spuse mândru Petre Fuia. Acela nu se mai întoarce niciodată la Timișoara.

— Bine, spuse șeful, dar nu părea bucuros, ci și mai grăbit. Aproape agitat.

— Ceea ce nu trebuie să se întâmple nu se va întâmpla, spuse Petre Fuia. Nu trebuie să dispară nimeni. Nu mai este nimeni care să poată vorbi și identifica.

— Bine, bine. Și acum?

— Acum vin acasă. Cât pot de repede.

— Mai bine nu, Petre. Aici avem o problemă.

— Rezolv eu problema asta.

— Nu, e mai bine să dispari pentru o vreme.

— Atunci cine va rezolva problema? Prietenul nostru?

— Acela sau altcineva. Tu rămâi mai bine în străinătate, Petre.

— N-am la mine bani pentru străinătate.

— Du-te la Berlin. Vizavi de ambasada noastră…

— Care Berlin?

— Acum este numai unul. Vizavi de ambasada noastră este un mic hotel. Zidurile sunt albastre, în faţa intrării este o statuetă, un nud de femeie. Acolo îţi iei o cameră. Mâine-seară vine cineva şi-ţi aduce suta de mii de euro.

— Da, spuse Petre Fuia, şi se gândi: „încă un cineva şi un altul.” Câţi Cineva şi Alţii şi Prieteni erau, de care el nu ştia? De fapt, ce ştia el? De ce avea încredere în şef? Cândva, acesta dorise să-l facă să dispară. Mâine, la hotelul cu nudul de femeie, ar trebui să fie din nou capăt de linie. Totuşi, el voia să se întoarcă acasă. Să-l ajute pe şef să rezolve problemele. Iar unchiul era în Liebling. El trebuia să se întoarcă. Să-l protejeze pe unchi.

— Mă suni peste şase luni şi mai vedem, spuse şeful.

— Da, spuse Petre Fuia.

Încheiară convorbirea. Petre Fuia îşi dădu seama că este pe cont propriu, dacă nu voia să moară într-un hotel din Berlin. Dar, pe cont propriu, nu şi-ar mai vedea niciodată patria şi unchiul.

De fapt, nu se schimbase nimic. Avea nevoie de un ostatic.

44

Prenzlin

Apoi, dintr-o dată, totul a fost diferit. Cozma era aşezat în centrul de operaţiuni şi bea o cafea mizerabilă de filtru, purtând o pereche de pantaloni reiaţi mult prea largi şi nişte cizme uriaşe de-ale lui Frieder Roth, pe care le adusese soţia acestuia, pentru că el nu-şi luase la el pantaloni sau pantofi de schimb. Apoi a sunat Dan, încă nu-l găsiseră pe Cipu. Un martor îl văzuse intrând în biroul Westrom Soil pe la unsprezece şi jumătate. Dan şi colegii găsiseră uşile încuiate la unu şi un sfert. Nimeni nu deschisese, nimeni nu răspunsese la telefon. Nici Cipu. Maşina de serviciu pe care o folosise el încă se afla în apropiere de Westrom Soil.

Cozma îşi frecă fruntea. O bănuială groaznică se strecură în mintea lui. Mai întâi omul din Iulius Mall şi copia formularului din anii ’80, acum Cipu. Două avertismente? Ai ieşit de pe drumul greşit indicat. Întoarce-te.

Păpuşarul trăgea sforile?

Trebuia să se întoarcă la Timişoara, gândi el.

Ascultă doar cu o ureche în timp ce Dan relata că au găsit Polo-ul verde. Cel puţin ce mai rămăsese din el, un pachet de metal în curtea unui cumpărător de fier vechi din Fabric. Un necunoscut ar fi adus maşina acolo, în urmă cu două zile. Un nume fals, fără cameră de supraveghere, fără urmă.

— Da, spuse Cozma. Aţi fost în apartamentul lui?

— În apartamentul lui Cipu? Nu.

— Intraţi acolo. Este o cheie de rezervă în biroul meu, sertarul de sus. Aveţi adresa de domiciliu a familiei Gaman?

— Ovidiu și Maria sunt deja acolo, îi supraveghează.

— Intraţi și acolo. Și cercetaţi birourile Westrom Soil. Spuneţi-i lui Paul să facă rost de ordinele judecătorești. Spune-i că ei se dau la fund. Spune-i că s-ar putea ca ei să știe unde este Cipu.

— Da.

— Când ajunge avionul de ora cinci în Timișoara?

— La douăzeci și unu și patruzeci. Escală la München.

— Aveţi grijă să mă preia cineva.

Se uită la ceas, trei și un sfert. Se ridică, se duse la Frieder Roth, care stătea lângă filtrul de cafea din bucătărie, cu un sandviș într-o mână și o ceașcă în cealaltă, îi explică situaţia.

— Până la cinci vă descurcaţi voi.

Roth vorbi la telefon, apoi ieșiră afară să-l aștepte pe Mario. Cozma fuma, Roth mâncă ce rămăsese din sandviș. Apoi își băgă mâinile în buzunarele jachetei de la uniformă și spuse cu regret:

— Aș fi vrut să mai vorbim.

— Despre ce?

— Despre epoca Wende[1]. Despre cum s-a trăit înainte de ’89.

— Wände? Adică pereţii?

Roth râse, părea ușurat.

— Cu „e”. De la… nu știu. Întoarcere. Cum ar fi să revii. Alergi într-o direcție, apoi te întorci și alergi într-o altă direcție.

— Măcar dacă ar fi fost atât de simplu.

— Nu, simplu nu, ci pașnic. O revoluție pașnică.

— Bine, la voi n-au fost morți.

— Ba da, înainte și după.

— După?

— Sinucideri. Oameni de la Stasi, ofițeri. Cadre de partid. Și la voi?

Cozma presă țigara într-un coș de gunoi din apropiere, spuse:

— Peste o mie. Cei mai mulți dintre ei abia după executarea lui Ceaușescu de pe 25 decembrie. Încă nu este clar ce anume s-a întâmplat. Ce rol au jucat adversarii lui Ceaușescu din Partidul Comunist, armata și Securitatea. De asta unii o numesc „revoluție”, iar alții „lovitură de stat”.

— La noi, au vrut să nu se spună „întoarcere”, ci „revoluție pașnică”. Dar majoritatea spun „întoarcere”.

Roth râse fără umor.

— Cuvintele sunt importante. Numele. Ele pun totul într-o anumită lumină.

— Este important ce a fost cu adevărat, îl contrazise Roth. Dacă știi asta, n-ar trebui să conteze cum îi spui.

— De unde să știi, dacă unii spun opusul a ceea ce spun ceilalți?

Tăcură. Cozma se uita cum cade ploaia, oblic, sub vântul ușor, erau bălți în gropile de pe drum. Cum era înainte de ’89, gândi el, și își dădu seama că și lui Frieder Roth i se părea greu să vorbească despre asta. Schimbaseră păreri, mai mult nu se putea spune pe moment, în acest loc, în aceste minute. Îi aruncă o privire lui Roth, întrebându-se ce ar mai fi de spus. Roth avea în jur de patruzeci și cinci de ani, în 1989 avusese cel mult douăzeci de ani, poate era deja polițist, dar încă atât de tânăr.

— Nu mai avem timp să schimbăm păreri.

Roth arătă din cap spre capătul satului, unde apăruse o pereche de reflectoare, care se apropiau cu o viteză vertiginoasă.

— N-am vorbit niciodată despre asta. Dar tu?

— Ieri, pentru prima oară după mulţi ani.

— Probabil că ar trebui discutat. Poate la telefon?

Roth încuviinţă din cap, părea mulţumit.

— Ai mai vorbit pe Skype?

— Nu.

— Eu vorbesc pe Skype cu fiul meu. A plecat la Berlin. Pe Skype ne putem vedea, e mai bine decât să vorbim la telefon.

— Bine. Atunci hai să…

— Vorbim pe Skype. Ai pe cineva care să te înveţe?

— Da.

Maşina de patrulare opri în faţa lor, stropind cu apă în toate direcţiile. Îşi strânseră mâinile.

— Mi-a făcut plăcere, spuse Roth.

— Şi mie.

Cozma îi atinse braţul.

— Îl prindeţi în noaptea asta.

— Vom vedea.

Alergă la mașină, când se prăbuși, iarăși aproape ud leoarcă, pe scaunul pasagerului.

— Strânge centura de siguranță și ține-te bine, spuse Mario.

1. Întoarcerea, aici Reunificarea celor două Germanii.

45

În sudul judeţului Timiş

Pentru a doua oară în câteva zile, Coruia şi terenurile lui Marthen apărură în adâncimi în faţa Anei Desmerean, doar un scurt ocol în zborul spre Munţii Banatului. Nimic nu părea să se fi schimbat. Tractoarele verzi care semănau rapiţa de iarnă, casele din piatră ale satului, abia vizibile, pădurea împărţită în două de drumul naţional. Bătăile puternice ale inimii atunci când se gândea la Jörg Marthen, poate puţin mai difuze decât de obicei, pentru că se gândea şi la Ciprian Rusu.

Râul groaznic…

Apoi iar câmpurile şi, în mijlocul lor, curtea lui Marthen. Şi aici tractoare, lucrători, un camion pe drumul către întreprindere. Totul ca alaltăieri. Totuşi, viaţa lui Marthen se schimbase drastic.

Lisa lângă râu.

Ciprian Rusu o descrisese. Simţise nevoia s-o descrie, după patru pahare de vin. Deodată, îşi pusese mâna pe frunte, cu lacrimi în ochi, cu vocea ca o şoaptă: Fata nu mai iese de aici, doamnă Desmerean. Lisa. Atâtea răni prin înjunghiere, atâta sânge. Trupul total contorsionat, devastat. O fată tânără, nevinovată, complet distrusă. Nu mai pot face faţă la asta, la omucideri. Aş vrea să am alte imagini în minte. Insulele din Mediterana. Veneţia. Paris. O faţă de mops. Vă plac câinii?

Nu prea.

De sus, așa cum vedeți dumneavoastră lumea, trebuie să aibă imagini frumoase. Câmpurile, râurile. Carpații noștri.

Floarea-soarelui înflorită pe un câmp de trei sute de hectare. De sus, arată ca niște gheparzi adormiți.

Gheparzi adormiți! O imagine frumoasă!

Îl invitase pe Ciprian Rusu să zboare cândva cu ea. Își va da toată osteneala să-i ofere imagini frumoase, care să se suprapună celor groaznice. Să-i facă accesibil văzduhul în care totul fusese prietenos și ușor pentru ea, încă de la Viorel. Asta considera că merită el. Cu toate că el mânca prea mult, bea prea mult, vorbea prea mult și era singur de prea multă vreme și nu mai știa cum să se poarte cu femeile care-i plăceau.

Poate tocmai de asta, gândi ea.

Nu mai rămânea prea mult timp pentru asta, două luni. Din decembrie, va zbura altcineva cu Robinson-ul, în altă țară, pentru un nou vis, în care pentru ea nu mai era loc.

La ora patru, ateriză pe o brazdă între pante împădurite, pe o cărare noroioasă spre Gârliște[1], un sat de la poalele munților. Lăsă motorul să se răcească mergând în relanti, îl opri și decuplă rotorul. Timp de câteva minute ea rămase în picioare pe iarbă și privi peste sat, spre dealurile de dincolo de valea îngustă. La vârsta de șase ani, stătuse acolo la miezul nopții, pe o pășune, înconjurată de munții negri și de temerile negre, așteptând ca Viorel s-o scoată din țară, după ce părinții ei fuseseră răpiți. Huruitul unui motor pe cerul întunecat de deasupra capului ei o eliberase. Acum ea revenise, treizeci și cinci de ani mai târziu, ca să afle dacă părinții ei zăceau într-un mormânt nemarcat din pădure, lângă Gârliște.

La fel ca atunci, huruitul motoarelor o smulse din gânduri. Mașinile oamenilor de la IICCMER veneau în convoi pe drumul dinspre sat. Teodor îi întinse mâna, ceilalți înclinară din cap spre ea. În timp ce mergeau spre pădure, pe drumul care acum era puțin mai mult decât o cărare, el povesti.

Într-o vară pe la sfârşitul anilor ’70 şi începutul anilor ’80, un sătean văzuse un microbuz venind. În ultimul moment, el se ascunsese. Autobuzul oprise acolo unde acum se aflau maşinile lor. Pasagerii coborâseră, mai mulţi bărbaţi, probabil agenţi ai Securităţii, pe lângă ei şi patru deţinuţi – trei bărbaţi şi o femeie. Grupul dispăruse în pădure, purtând lopeţi. La scurt timp, martorul auzise focuri de armă, apoi agenţii reveniseră fără deţinuţi. Soţia martorului murise anul trecut, iar acum el avea timp să-şi amintească trecutul. Era foarte bătrân şi nu mai părăsea casa. Stătea în camera de zi, încercând să facă faţă potopului de amintiri.

— Să nu vă faceţi speranţe prea mari, spuse Teodor, aşa cum făcea mereu.

Ana clătină din cap ca întotdeauna. „Speranţe” era oricum cuvântul greşit. Era rezervat pentru minuscula posibilitate ca părinţii ei să fie încă în viaţă după o tăcere de treizeci şi cinci de ani.

Cărarea se bifurca, apucară pe poteca de coborâre, păşiră ezitant pe pietre peste un pârâu. Pe celălalt mal, Teodor spuse:

— Zece paşi, apoi la dreapta. În spatele unui arţar.

— El a fost aici? Bătrânul? întrebă Ana.

— A doua zi. În spatele arţarului, pământul era proaspăt săpat.

— Dar el n-a făcut nimic?

— Pe atunci nu prea ar fi făcut cineva ceva.

Găsiră copacul. În spatele lui era o zonă aproape netedă, de trei metri pe trei, deja în penumbră. Teodor măsură cu pasul, de la copac, un dreptunghi de patru metri pătraţi, înfipse în pământ beţe de lemn la colţuri şi întinse o sfoară în jur. Doi bărbaţi montară pe trepieduri lămpi foto care iluminau zona izolată. Teodor păşi peste sfoară, fixă lopata şi începu să sape. Patru bărbaţi îl ajutau, altul fotografia, unul filma. Nimeni nu vorbea.

În jurul lor se lăsa întunericul. Mai era iluminat numai locul unde se săpa. Când groapa ajunse la treizeci de centimetri adâncime, Teodor se opri.

— Continuați cu lopețile de mână, spuse el.

Apoi a venit momentul. Lumina căzu pe un craniu sfărâmat. Teodor descoperi niște oase ale brațelor decolorate. Niște articulații de șold ieșeau pe jumătate din pământ. Oase ale picioarelor. O coloană vertebrală.

Alături, același lucru. Și încă o dată. Și încă o dată. Ucigașii își dăduseră osteneala să pună cadavrele ordonat, unul lângă altul în mormânt. Tremurând, Ana păși peste sfoară, la picioarele mormântului.

„Nu”, gândi ea.

„Să nu fiți voi”, vă rog.

Plină de teamă, își lăsă privirea să alunece peste schelete. Unul era evident mai mic decât celelalte. Prea mic?

Toți, în afară de Teodor, plecaseră de la groapă. El îngenunche, înfipse lumânări în pământ, deasupra craniilor, și aprinse fitilele. Apoi își dădu pe spate șapca de baseball și rămase acolo timp de câteva secunde. Ana îi văzu epuizarea pe chip. Consternarea.

— Femeia, spuse el încet, arătând spre primul schelet din partea dreaptă.

— Cred că este prea scundă, șopti ea.

— Așa cred și eu.

Unul dintre oamenii lui se aplecă mult în jos și întinse un metru pliant lângă scheletul femeii.

— Cel mult un metru cincizeci și cinci.

Ana dădu din cap. Mama ei avusese un metru șaizeci și cinci.

— Îmi pare rău, Ana, spuse Teodor.

Ea inspiră profund, simțea o ușurare infinită. Nu erau părinții ei. Alți morți.

— Celui de aici i-au fracturat mâna, spuse omul cu metru pliant.

Arătă spre scheletul de lângă femeie. Brațul stâng întins, mâna la nivelul șoldului, prinsă în solul tare. Se vedea clar că toate degetele erau rupte. Oasele erau strâmbe.

Ca și cum, de la jumătate, ele se hotărâseră să crească într-o altă direcție.

Ana încuviință din cap, nu mai vedea nimic printre lacrimi.

Îl găsise pe Viorel.

1. Garlişte (în original).

46

Prenzlin

Winter răsfoise iar şi iar albumul foto al lui Christl, mângâiase chipurile şi trupurile pierdute, sub asaltul amintirilor, încântat şi tulburat în acelaşi timp. Îi văzuse din nou pe copii crescând, devenind mai mari, mai serioşi şi mai independenţi, în ritmul weekendurilor şi al vacanţelor. Leon, cu pasiunea lui pentru vehicule de tot felul, de la tricicleta liliputană ruginită a Anettei, cu frână de mână, din anii ’70, până la monstruosul Kasimir galben, pe care ei se urcaseră în secret, în grădina lui Ralf Drese, într-o dimineaţă de duminică, însoţiţi de Christl, care, de emoţie, făcuse numai fotografii înceţoşate.

Leon, care făcea aşa de mult pe clovnul, râdea şi făcea grimase. În schimb, Emmy în spatele cărţilor ei, mai târziu în spatele ziarelor, încruntată, în timp ce încerca să înţeleagă nenorocirile lumii, pictând coli mari de hârtie pe care apăreau lumile ei imaginare colorate. Emmy alintându-se cu câinele din curte, sus pe cal, lângă Güstrow, adâncită în discuţie cu Hans în bucătăria întunecată a familiei Marthen. Rareori fusese lipsită de griji şi radiase de bucurie, chiar şi în casa din Prenzlin. Apoi ultima pagină cu fotografii, Emmy şi Leon în seara dinaintea accidentului, aşezaţi la masa din bucătărie cu Kuchenoma und Baumopa, mâncau friganele.

Apoi încă o dată necrologul.

Apoi numai pagini goale.

Se dăduse jos din pat, avea nevoie de mişcare. Merse încet de-a lungul unui perete gol. Pe cealaltă parte, un birou, rafturi pentru cărţi, baia separată, chiar în spate, în penumbră, şifoniere albe şi un pat dublu.

Se întoarse spre ea. Era tot așezată pe canapea, se retrăsese într-un colț, cu picioarele întinse. De aproape o oră nu se rostise niciun cuvânt. El reveni în zona de relaxare.

— N-am urmărit niciodată în presă ce anume s-a întâmplat atunci.

Ea își drese glasul.

— Și de ce ar?

— N-am vrut să știu. Nici măcar pentru o secundă.

— Dar acum?

El se aplecă, își luă ceașcă și sorbi din cafeaua rece.

— Acum vreau.

— Atunci întreabă, Maik.

— Ei au fost singurii?

Ea clătină din cap.

— Unsprezece în total.

Unsprezece morți, gândi el. În afară de cei trei ai lui, încă opt oameni dispăruți pentru totdeauna. Merse în cealaltă direcție, trecu pe lângă fotolii și canapea, pe lângă fereastra mare din spatele jaluzelelor din lemn. Bucătăria albă, IKEA, dereticată, modulul principal semănând cu o insulă, cu blat și două scaune de bar în fața acestuia.

— Cineva a pus o cruce la locul accidentului, spuse Anett în spatele lui. Se vede de pe autostradă. O cruce din lemn cu unsprezece cuie.

Winter încuviință din cap, fără să se întoarcă. Ploaia duruia pe acoperișul hambarului, el simțea umezeala pătrunzătoare. Emmy organizase niște „concerte de ploaie”, pusese pe terasă oale și castroane de mărimi diferite cu fundul în sus, pe ploaie, și, udă până la piele, ascultase „sunetele” pe care le

produceau picăturile. Un „ritm” misterios.

— Unsprezece morți și o sută treizeci de răniți, spuse Anett. La scurt timp după aceea, a fost o limită de viteză pe segment, apoi au anulat-o. Nimic nu s-a schimbat, în afară de faptul că, acum, pe câmpul acela, sunt culturi de iarnă.

Și reveni mânia de atunci, deși într-o formă atenuată. Fără disponibilitatea de pune totul la bătaie.

— Te-ai informat.

— Da. Dar nu imediat după aceea.

Mai întâi, spuse ea, întinzându-se, trebuise să se întoarcă. Întoarcerea acasă după douăzeci de ani, un proces îndelungat. Construirea unei case pentru sine – făcu ghilimele cu degetele – îi fusese de ajutor. Winter înțelese ce voia ea să spună. N-ar fi pariat un bănuț găurit că Anett ar mai fi pus vreodată piciorul în Mecklenburg, nici vorbă în Prenzlin. Același lucru era valabil și pentru el. Lucrurile ieșiseră altfel.

Înconjură insula din bucătărie, cu mâna pe marmura rece.

— Îmi amintesc gustul pământului nisipos. Peste tot era… nisip. La început am crezut că trebuie să fie vreo furtună de nisip, dar aici, în nord? A fost o furtună de nisip, nu-i așa? Vântul a ridicat nisipul de pe câmpuri.

— Da.

— O furtună de nisip în Mecklenburg.

— Trebuia să se întâmple la un moment dat.

— Din cauza marilor afaceri?

— Și de asta. Treizeci-patruzeci de hectare comasate, tot îngrășământul chimic, monoculturile, solul erodat, apoi seceta din săptămânile anterioare, vântul din ziua respectivă, iar fermierul cultivă câmpul… Încât vântul ridică fărâmele de deasupra cu nouăzeci de kilometri pe oră și, astfel, se iscă o furtună de nisip. Niciun copac, niciun gard viu între parcele, pentru că nu mai

există parcele, nu există păduri, nimic care ar fi putut-o încetini. Au tăiat și gardul viu de delimitare în 2007, înainte de summit-ul G8 de la Heiligendamm.

— Era acolo un gard viu?

Au vrut să-i protejeze pe politicienii care treceau pe acolo. Patru ani mai târziu, acolo, optzeci și cinci de mașini intră în coliziune, treizeci iau foc, unsprezece oameni mor și nimeni nu este tras la răspundere, în afară de câțiva șoferi traumatizați care s-au grăbit.

Winter încuviință vag din cap. Un singur gard viu n-ar fi rezolvat mare lucru, gândi el. Mai ales în aprilie, când nu erau frunze. Pe de altă parte, poate că ar fi preluat forța decisivă a furtunii. I-ar fi schimbat cât de puțin direcția.

— Și eu conduceam prea repede. Dacă mai devreme aș fi… Se întrerupse. Aș fi frânat mai devreme. Nici n-ar fi trebuit să pornesc la drum. Să-i fi ascultat pe copii.

Nu vrem să mergem în Danemarca.

— Astea sunt prostii, știi doar.

Se întoarse la canapea, se așeză lângă Anett. Ea își puse mâna pe umărul lui, iar el simți cât de neliniștită era. Se întrebă ce gândea ea, ce simțea. Zâmbi fără să vrea, totul era ca atunci și atunci se tot întrebase ce vrea ea, ce simte ea, pentru că nu lăsase să se observe.

— Ce este?

— Mă întreb ce-ți trece prin minte. Ca atunci.

Ea râse blând.

— Să nu crezi că așa mă poți duce în pat.

— Așa?

— Așa ca pe vremuri.

— Pe vremuri simțeam mai ales ce se întâmplă în interiorul tău.

— Acum nu?

— Nu.

— Pentru că nu mai este important?

— Eu n-aș formula așa. Doar că s-au… suprapus alte lucruri.

Ea își retrase mâna, nu reușea să-și ascundă dezamăgirea.

Winter închise ochii și ascultă ploaia. El nu auzise niciodată la „concertele” lui Emmy ce auzise ea, un ansamblu mare și plin de semnificații. Spre deosebire de el, ea fusese mereu în căutarea unei semnificații, unei legături între întâmplări.

Acesta este Marșul Raplotzki. Simfonia Norilor. Valsul tatei.

El deschise ochii și întrebă:

— Cine ar fi trebuit să fie tras la răspundere?

— Întreprinderea care era responsabilă de starea câmpurilor.

— În acest caz, agricultura ar fi un risc incalculabil.

— Aiurea. Pur și simplu nu era oportun din punct de vedere politic. Dacă ar fi fost o întreprindere mai mică, procuratura ar fi făcut investigații aprofundate. Dar așa? O succesoare a LPG-ului, cu peste două mii de hectare în regiune, aproape trei sferturi de milion de euro subvenții în fiecare an… O asemenea întreprindere nu se lasă în seama justiției, politicienii țin mâna deasupra ei, iar apoi se cheamă fiindcă nu există nicio suspiciune rezonabilă. În ministerele agriculturii și în asociațiile de fermieri din est sunt mulți foști oficiali agricoli din RDG, adică lobby-ul marilor ferme est-germane. De ce s-au întâmplat atât de puține când s-a constatat că majoritatea conversiilor LPG n-au fost conforme legal? Că în multe cazuri a fost o înșelătorie?

Winter zâmbi tăcut. O admirase, o iubise, se temuse pentru pofta ei de luptă,

chiar dacă atunci avusese caracteristici maniacale. Ani de zile, Anett se aflase în pragul depresiei și al disperării. Doar opoziția față de orice, considera ea, ar fi limitat-o, o salvase.

— Noi am fost trădați, Maik. Familia mea.

El încuviință din cap.

— Aici, la țară, sistemul s-a salvat după Reunificare. Ne-a înșelat din nou. Ne-a distrus familia.

— Și astfel tu încă lupți cu RDG-ul, la douăzeci și cinci de ani de la căderea lui.

— Da, spuse Anett. Cu cel intern, extern. Indiferent unde mă aflu.

Se auzi ciocănind la o fereastră din față, un chip se apropie de geam, un cozoroc, Frieder Roth. Anett se ridică și se duse la ușă.

— Voiam numai să văd dacă este totul în regulă, spuse Frieder și se opri lângă prag, picurând pe podeaua din piatră. Și ca să te mai previn o dată, Maik. Cozma crede că…

— Descalță-te, te rog, spuse Anett.

— Nu pot să mai rămân.

Totuși, își scoase cizmele.

— Cozma este convins că tipul caută să ia un ostatic. Altfel nu poate ieși de aici. Și pentru că pe tine te cunoaște…

Frieder ridică din umeri.

Anett aduse un scaun de bar și-l puse lângă Frieder. El se așează gemând, cu un picior pe podea.

— De unde să știe el că sunt în Prenzlin? Că sunt aici?

— Să nu-l subestimăm.

— Pentru că voi nu-l găsiți? Pentru că permiți ca un ucigaș să umble prin Prenzlin?

Frieder încuviință din cap, fără să vorbească. Era palid, părea epuizat și extenuat de conflicte și nu părea să aibă chef de ceartă. Stătea tăcut, cu șapca în mâini, privind de la Winter la Anett, poate că dădea de rostul celor văzute. Winter se întrebă ce se putea vedea. Ce se vedea când cineva îi privea, pe el și pe Anett?

— Noi l-am subestimat. Iar el l-a prins și pe băiat.

Adrian, gândi Winter.

Nici lucrul acesta nu mai era important, i se suprapunea moartea copiilor lui. Se aplecă, își frecă tâmplele și se întrebă ce se întâmplă cu el, dacă nici măcar uciderea Lisei și a lui Adrian nu mai erau importante. Dacă el nu mai era capabil de empatie.

— Dar dacă are aici pe cineva care-l ajută? Unul dintre românii de la ROGA?

— Se pare că nu este cazul. Cei de la Kripo i-au chestionat.

— Băieții lui Gerd?

— Ei nu fac decât ce le comandă Gerd. Nu suntem proști, Maik.

Frieder tuși, apoi spuse că se știa că ucigașul lui Adrian furase o mașină în seara precedentă, în jurul orei 22.30, din Republica Cehă. Deci trebuie să fi ajuns la Prenzlin între unu și trei dimineața. Se pare că-i urmărise pe „oamenii lui Gerd” până la Runder See. Nu se putea explica altfel faptul că-l găsise pe Lascu acolo. Frieder tăcu, având privirea ațintită asupra lui, fixă și întunecată, și Winter înțelegea. Dacă ucigașul lui Adrian fusese la gară, l-ar fi putut vedea și pe el acolo. Mașina închiriată. Încuviință din cap. Va fi atent.

— Tu rămâi aici în seara asta, Maik, spuse Anett.

— Bine, spuse Frieder, se lăsă să lunece de pe scaun și se pregăti să se

strecoare în cizme.

— Îl prindem noi, mai devreme sau mai târziu.

Nu părea prea convins.

— Așteaptă, spuse Anett. A venit vremea, nu crezi?

— N-am idee ce vrei să spui.

— Bineînțeles că știi.

El oftă, se ridică înapoi pe scaun, își întoarse șapca într-o direcție, apoi în cealaltă. În cele din urmă, ridică privirea și spuse:

— Am fost acolo atunci, Maik. La locul accidentului.

Se poticni.

— Eu am ridicat-o moartă pe fetița ta, Maik.

Ea căzuse din mașină când camionul împingea Citroën-ul, iar atunci era încă în viață.

Ar fi supraviețuit dacă Winter ar fi fost suficient de rapid.

Un martor spusese mai târziu că a văzut o fetiță țipând, panicată, târându-se pe drum, încercase să o ridice de jos pe fetiță, dar ea se opusese, cu mâinile și cu picioarele. O rafală de vânt îi despărțise. Apoi, alte vehicule intraseră în coliziune, formând un blocaj.

Una dintre ele, spunea Frieder, se răsucise și dăduse peste Emmy.

Ea fusese aruncată pe acostament. Lovită la cap.

Probabil că era încă în viață.

Câteva minute mai târziu, sosiseră primele servicii de urgenţă, o maşină de patrulare a poliţiei de autostradă din nord, Frieder şi ceilalţi din sud. El ajutase la blocarea A19 spre Rostock, mai spre sud. Apoi revenise cu maşina la locul accidentului. Un cuplu teafăr o trăsese pe Emmy pe banda de iarbă. Bărbatul spusese că atunci ea era încă în viaţă. Plângea, îşi mişca ochii şi degetele.

Când sosise Frieder, ea nu mai era în viaţă.

— Nu putem da vina pe ei. Furtuna nu se terminase, abia se mai vedea ceva. Abia se mai putea respira. Ştii cum a fost. Apoi, incendiile, fumul, căldura. La un moment dat, fermierul a stropit cu gunoi de grajd lichid, din altă parte mai venea apă pe câmpuri, apoi lucrurile s-au îmbunătăţit în privinţa nisipului. Şi când s-au stins incendiile. Dar până atunci… am ridicat-o şi am dus-o la ambulanţă. Voiam să rămân cu ea când o duc ei. Nu poţi lăsa singur un copil, când tocmai… s-a dus. Dar apoi mi-am spus nu poţi face asta, nu poţi pleca de aici acum. Mai sunt alţii care au nevoie de tine, iar Maik trebuie să fie undeva. Aşa că m-am întors.

— Da, spuse Winter.

— După ce medicul a confirmat că e moartă.

Încuviinţă din cap.

— Dacă ai întrebări, Maik.

Nu avea întrebări, nu avea nevoie de răspunsuri. Stătea acolo şi încerca să realizeze.

Ea fusese încă în viaţă.

47

Timişoara

Dan îl luă de la aeroport, nu trebui să spună nimic, Cozma putea să citească pe mina lui întunecată: nici urmă de Cipu, care acum era dispărut de aproape zece ore. Trecură grăbiţi prin sala mare. Vremea era uscată şi surprinzător de caldă pentru o seară târzie de la sfârşitul lui septembrie. Maşina de serviciu se afla chiar în faţa ieşirii. Cozma ceru cheile şi voia să conducă, o încercare disperată de a recâștiga controlul asupra evenimentelor. Urcară în mașină

— Dar familia Gaman?

— Au fost la birou după-amiază. Eşti sigur că ei…

— Sigur nu este nimic, îi tăie vorba Cozma. Porni girofarul şi sirena, trecu bariera, ambală în exces motorul.

— Încet, încet, Ioane.

— Descrie-i.

Dan emise un chicotit, chipul îi rămase sobru, nu zâmbi.

— Parfumaţi în toate privinţele. Garderobă elegantă. Zvelţi, sportivi, arată ca la tenis, dar fără transpiraţie. Nu ţi-i poţi imagina mergând anevoie pe câmp. El spiritual, jovial, săritor, la patruzeci şi ceva de ani. Ea, aproape patruzeci de ani, mai rece, mai precaută, mai inteligentă decât el. Le scrie pe frunte: „Noi suntem România modernă, inteligentă.” Ei recunosc că Cipu a fost la ei şi a pus întrebări. Se pare că a plecat după o jumătate de oră.

Cozma înjură. Nu-l rugase pe Cipu să nu-i sperie pe soții Gaman? Apoi iar îl copleși îngrijorarea.

Dan relatase că nu există camere în birourile Westrom Soil, nici măcar la intrare. Nici camere de trafic în imediata apropiere, strada era în zona pietonală. Un martor îl văzuse pe Cipu intrând în birou; până acum nu apăruse nimeni care să-l fi văzut ieșind. Evaluarea datelor despre telefonul lui mobil era încă în desfășurare, poate că acestea ar putea crea un profil al deplasărilor.

— Ce voia să afle de la ei?

— Dacă au făcut afaceri cu Marthen. Cu alte întreprinderi agricole din Timiș. Avea la el o listă, a menționat nume. Lista lui Marthen, știi tu.

— Și? Au făcut afaceri?

— Nu cu Marthen, ci cu alții. Cu libanezii, cu alți străini, cu o mare întreprindere românească. Ei spun că au acționat ca intermediari, dar și ei au cumpărat și vândut, au luat și dat în arendă.

— Nu v-ați uitat pe documentație? În computere?

— Nu. Șeful încă n-a primit mandatul de percheziție. Cineva pune piedici. Cineva foarte sus, nu este prea clar dacă aici, la procuratură, sau un judecător.

Cozma încuviință din cap, aspru.

— Dar Olar?

Dan o anunțase, la cerere, că erau pe urmele familiei Gaman.

Știa și ea, spuse el, că s-a întors Cozma. Și că Lascu nu mai este în viață.

— Vrea să vă întâlniți. Cred că va veni la departament.

— Nu mergem la departament.

— Dar unde?

— La Piața Unirii, apoi la soții Gaman.

— Șeful este încă acolo, te așteaptă.

— Pune-l la curent. Nu, sună-o mai întâi pe Ana. Femeia-pilot. Întreab-o dacă știe ceva de Cipu. Să fie disponibilă, venim mai târziu cu o mostră vocală. Ai numărul ei de telefon?

— Am aici dosarul complet.

Dan scoase o tabletă din buzunarul lateral al gecii și o porni. Selectă numărul în smartphone, îl ridică la ureche și așteptă, în timp ce Cozma parcurse în grabă primul sens giratoriu și întoarse spre prelungirea Bulevardului Take Ionescu. În cele din urmă, Dan vorbi, la început cu toată dorința de convingere, părea să aibă mare bătaie de cap pe când încerca s-o convingă pe Ana că este „un polițist adevărat”. La scurt timp, discuția se încheie. N-avea vești de la Cipu; în plus, ea se afla în Caraș-Severin, un deces, avea să se întoarcă abia dimineață. Cozma înjură din nou. Identificarea vocală trebuia să mai aștepte. Trecură rapid pe lângă clădirea poliției.

— Nu vrei măcar să…

— Ce, Dane? Să-l salut pe portar?

Câteva minute mai târziu, Cozma întoarse pe strada îngustă cu sens unic spre Piața Unirii, forță o mașină care venea din sens opus să dea în marșarier, o împinse claxonând până când reuși să evite următoarea intersecție. Îl instrui pe Dan că intră în discuție numai terasele barurilor; într-o seară plăcută ca aceasta, Cipu n-ar sta într-un spațiu închis; ar mai fi băncile de piatră din jurul Monumentului Sfintei Treimi, scaunele din beton răspândite la întâmplare prin piață, pe care Cipu le acceptase binevoitor ca „mister al artei moderne”, eu pe acesta, tu acolo, în spate, Ioane, nu putem vorbi între noi, dar, precis, arta face ceva din noi, poate chiar ne face mai înțelepți, în orice caz ne întărește fundurile.

„Cipu”, gândi el, „nebunule, dragule, unde ești?”

Opri abia lângă piaţă. Săriră din maşină, Cozma fugi spre nord, Dan spre est, se întâlniră din nou în faţa Catedralei Ortodoxe Sârbe, zece minute mai târziu; nici urmă de Cipu.

În timp ce se întorceau la maşină, sună telefonul lui Cozma; Bejenaru spuse:

— Unde naiba sunteţi? — Du-te acasă, Paule, vorbim mâine.

— Vorbim azi. Peste cincisprezece minute. În biroul meu.

— Nu pot, îl caut pe Cipu. E în biroul tău?

Bejenaru tăcu.

— Ne vedem mâine.

— Dar dacă el… ştii tu. S-o fi îmbătat criţă.

— Nu, spuse Cozma. Este al doilea avertisment.

— Trebuie să-mi explici chestia asta.

— Olar este acolo?

— Chiar în faţa mea.

— Întreab-o. Ea ştie despre primul avertisment.

— Nu vă duceţi la soţii Gaman, Ioane, spuse Bejenaru tăios.

Cozma nu i-o putea lua în nume de rău. Era o chestiune de principiu. Bejenaru era superiorul lui, trebuia să asigure disciplina. Mai ales când Valentina Olar era de faţă. Şi foarte sus, cineva punea piedici.

— Pe mâine, Paule.

— Dă-mi-l pe Dan.

— Are şi el telefon.

Cozma își puse telefonul mobil în buzunarul jachetei și întâlni privirea sceptică al lui Dan când urcară în mașină.

— Avertismente, Ioane? Se pare că sunt multe lucruri pe care nu le știu.

— Da, spuse Cozma.

Porni mașina, îl privi cu atenție pe Dan.

— Poți să vii cu mine sau să cobori din mașină. Tu decizi.

— Aș veni cu tine, dacă aș ști tot?

— Nu.

— Atunci merg cu tine împotriva voinței mele.

Din desișul hainelor lui Dan răsună un ton de apel mobil. Se priviră și așteptară.

— Unde-i nenorocitul ăla de telefon? murmură el. Pe aici era.

Apelul se întrerupse.

— Pornește odată, te îndrum eu.

Cozma acceleră. Avertismentele însemnau că nu era prea târziu, gândi el. Încă mai putea renunța, fără să i se întâmple nimic lui Cipu. I-ar putea salva viața singurului său prieten. Și ce s-ar întâmpla, dacă ar renunța? Petre Fuia, ucigașul Lisei și al lui Adrian, tot ar ajunge în închisoare. Sorin Aurescu și alți oameni cu influență ar da niște telefoane. Poate că ar face presiuni. L-ar scoate pe păpușar din bătaia focului, l-ar împinge pe Fuia în lumina reflectoarelor. În două sau trei zile nu va mai fi niciun păpușar. Numai criminalul Petre Fuia. Iar Cipu ar rămâne teafăr și în viață.

„Mâine”, gândi el. „Mâine renunț.”

— Arată-mi cum să folosesc Skype, Dane, spuse el.

Dorin şi Nicoleta Gaman locuiau în apropierea Universităţii de Vest, o casă unifamilială albă, izolată, pe o stradă laterală liniştită, cu o vechime mai mică de cinci ani, în spatele tufişurilor şi copacilor ce se revărsau, printre ramuri pătrundea lumina strălucitoare de la şase ferestre. Un gard de sârmă înconjura casa şi o cameră video era fixată pe poartă. Vocea lui Dorin Gaman era, chiar şi prin interfon, plăcută şi prietenoasă. Îl recunoscuse pe Dan prin camera de supraveghere şi îi primi fără ezitare. La jumătatea drumului spre casă, îi întâmpină un bărbat zvelt, atrăgător, în pantaloni gri deschis şi cămaşă roz, privire arogantă, strângere de mână relaxată, mişcările circulare şi uşoare.

— E târziu, aveţi noroc că sunt o persoană nocturnă, spuse el cu un uşor reproş, totuşi fermecător.

Merseră spre casă. Soţii Gaman tocmai se mutaseră; prin ferestrele fără perdele, Cozma văzu cutii pentru mutare stivuite, pereţi goi şi becuri economice, fără lustră, pe tavan. Erau aici de la începutul săptămânii, explică Gaman, dezordine peste tot, dar se putea discuta în camera de lucru. Cozma avu impresia că vede mişcare în desişul copacilor, dar, când întoarse capul, nu văzu nimic, probabil că se înşelase. Îl urmă pe Gaman în lumina strălucitoare a becurilor descoperite, în mirosul pătrunzător al vopselei proaspete. Se strecurară printr-un coridor aproape blocat de cutii din carton închise, trecând pe lângă nişte camere mici în dezordine, până la o scară îngustă care ducea la etaj. Şi în camera de lucru se aflau cutii pentru mutare, dar stivuite ordonat la perete, precum şi două birouri, fiecare cu un laptop pornit, un telefon şi câteva bibliorafturi.

— Conexiunea încă nu funcţionează. Fără telefon fix, fără internet, până la jumătatea lui octombrie.

Dan rămase în prag, Cozma se aşeză cu grijă pe cutiile de carton.

— Unde-i soţia dumneavoastră?

— Din păcate, Nicoleta a trebuit să se întoarcă la birou.

— Vineri seara la zece şi jumătate?

— Unul dintre potenţialii noştri clienţi locuieşte în Statele Unite. Noi ne străduim, suntem în faza decisivă a discuţiilor. Dar este complicat. Diferenţa de fus orar, faptul că n-avem internet acasă, schimbarea persoanelor de contact, o mare corporaţie cam înceată…

În lumina necruţătoare, Gaman părea obosit, Cozma îi văzu cearcănele, pleoapele grele, nopţile scurte.

— Westrom Soil aparţine dumneavoastră şi soţiei?

— Corect.

Dan îşi drese glasul, luă cuvântul şi parcurse formalităţile, audierea martorilor, dreptul la avocat, toate celelalte.

— Mulţumesc, spuse Gaman. Dar vă rog să mă întrebaţi.

Cozma nu-i detectă nicio neliniște în voce sau în ochi, nici cea mai mică umbră de îngrijorare.

— Aveţi angajaţi?

— Patru.

— Câţi bărbaţi, câte femei?

— Trei bărbaţi şi o femeie.

— La birou n-a fost azi niciunul dintre ei, interveni Dan.

— Ei călătoresc mult. Merg prin sate, vorbesc cu fermierii, caută pământ neexploatat. De altfel, un coleg este bolnav, altul este încă în concediu.

— Avem nevoie de nume, fotografii din dosar, date. De informaţii despre unde au fost azi ceilalţi doi, spuse Dan.

— Angajaţii dumneavoastră călătoresc şi în străinătate? întrebă Cozma.

— Nu. Avem destule de făcut în România. Ne-am dori mult să ne extindem,

dar trebuie să fim precauţi, să nu ne întindem mai mult decât plapuma. Noi suntem o firmă mică, o afacere de familie, înțelegeți? Nu ne putem permite greșeli strategice. Nu, doar România, iar aici mai ales județele Timiș, Arad, Caraș-Severin.

— Germania?

Gaman se încruntă.

— Doar am spus că… Nu.

— Este vreun angajat de-al dumneavoastră în prezent în Germania?

— Nu.

— Cel aflat în concediu?

— În Bulgaria.

— Și cel bolnav?

— Zace în spitalul din Timișoara. Apendicele. L-am vizitat azi.

Zâmbi fatalist.

— Uneori se întâmplă tocmai ce n-ar trebui să se întâmple. Ne mutăm, un angajat este în concediu, apoi cel mai important om al nostru face peritonită.

Cozma încuviinţă din cap, lipsit de interes.

— Îl cunoaşteţi pe Sorin Aurescu?

— Președintele Consiliului Județean?

— Președintele Consiliului Județean, da.

— De la evenimente agricole. Expoziții, târguri, prezentările animalelor de prăsilă și așa mai departe.

— Aţi vorbit vreodată cu el la telefon? V-aţi întâlnit în privat?

— Nu.

— Soţia dumneavoastră?

— Nu ştiu nimic de acest fel.

— L-aţi plătit în bani?

— El n-a lucrat niciodată pentru noi.

— Nu asta voiam să spun.

Din nou încruntarea, mina lui Gaman semnala consternare şi iritare. Zâmbetul şi destinderea dispăruseră, de parcă el ar fi început să înţeleagă gravitatea situaţiei.

— Noi suntem o întreprindere respectabilă, domnule Cozma. N-avem nevoie să mituim pe nimeni pentru a reuşi pe piaţă. Suntem mici, rapizi, avem idei bune. Suntem flexibili. Şi foarte respectaţi.

— Aţi fost vreodată la Oficiul Cadastral Deta?

— De zeci de ori. La al doilea…

— Singur? îl întrerupse Cozma.

— Adesea cu soţia mea, uneori cu un angajat, alteori singur.

— Cu un anumit angajat?

— Cu diferiţi angajaţi.

— Poartă sandale unul dintre ei? Toamna? Poate chiar şi iarna?

Gaman râse surprins, apoi îşi recăpătă stăpânirea de sine.

— Acum că întrebaţi…

În urmă cu vreo trei ani, ei ar fi angajat pentru o vreme, spuse el, un bărbat pe nume Petre Fuia, pe care, într-adevăr, îl văzuse de câteva ori, dacă nu mereu, în sandale. Un fel de om de pază. Pe atunci, ei ar fi avut probleme cu hoţii la o întreprindere cumpărată lângă Timișoara. Ar fi fost furate atât maşini mici şi unelte, cât şi fructe. Fuia ar fi fost angajat pentru a împiedica aceste lucruri, ceea ce şi făcuse.

— Aţi fost împreună cu Fuia în Deta, la Oficiul de Cadastru?

— Da, a fost şi el acolo, o dată sau de două ori. Maşina noastră se defectase şi Petre m-a condus acolo.

— Descrieţi-l.

Gaman oferi detalii similare cu cele furnizate de Michael Winter: masiv, cu părul rar, putea să tacă ore în şir, să rămână nemişcat ore în şir. Un vânător ideal pentru cine spera să prindă hoţi.

— Mai lucrează pentru dumneavoastră?

— Nu, de atunci. De la sfârşitul anului 2011.

— Unde este acum? Ce face?

— Nu l-am mai văzut şi n-am mai vorbit cu el niciodată.

Mobilul lui Cozma emise un sunet strident, intrase un mesaj. Îl scoase din buzunarul gecii. Îi scrisese Valentina Olar – încă nu-l informase pe Paul, pleca acum spre casă, veniţi în seara asta, indiferent când, trebuie!!! să vorbim, iată adresa…

El tastă: În treizeci de minute şi băgă telefonul în buzunar. Aşteptă în timp ce Dan lua datele lui Petre Fuia de la Gaman şi le dicta în iPad.

— JM România, spuse el apoi. Jörg Marthen.

Gaman încuviinţă din cap.

— Patru mii de hectare între Voiteg şi Jamu Mare. I-am oferit bani frumoşi,

dar este încăpățânat, nu vrea să vândă. Nu-i nimic, avem și alte opțiuni.

— De cumpărat teren?

— Sau de închiriat. Terenuri, întreprinderi întregi, pârloagă.

— Atunci când cumpărați, revindeți imediat?

— De regulă.

— Pentru că dumneavoastră cumpărați la comanda altcuiva?

— Nu la comanda altcuiva. Pe riscul propriu. Dar cumpărăm numai ce este interesant pentru ceilalți. Avantajul nostru este că noi îi cunoaștem pe oamenii de aici. Vorbim limba lor. Beneficiem de încrederea lor. Le explicăm contractele, preluăm toate chestiunile birocratice.

Dan păşise pe hol, Cozma îi auzi vocea joasă, vorbea la telefon cu sediul despre Fuia.

— Pământul lui Marthen este interesant pentru alții?

— Există întreprinderi care ar plăti comisioane mari, dacă ar putea să le obțină. Dar, așa cum am spus…

— Grupul Tayma?

— Sunteți bine informat.

— Altceva?

Gaman încuviință din cap.

— Alți arabi, dar și europeni. Asiatici. Americani.

— Cum finanțați toate acestea?

— Cu credite bancare. Avem un model de afaceri convingător și o bună reputație. În plus, rezerve ascunse.

— Terenuri arabile?

— Da. Cam trei sute de hectare date în arendă.

— Ați fost vreodată în Liebling?

— Cred că nu există nicio localitate în Timiș și Arad în care să nu fi fost.

— Și de ce Liebling?

— Mereu același lucru, domnule Cozma: pentru pământ. Noi am arendat zece hectare lângă Liebling, cu opțiunea de cumpărare.

Dan reveni, încuviință din cap spre el, se sprijini din nou de tocul ușii.

— Povestiți-mi, spuse Cozma.

— Vrem să creștem acolo, să închiriem treptat mai multe terenuri. Mai sunt terenuri, dar încă n-am ajuns acolo. Trebuie să așteptăm. Nu poți presa oamenii prea mult, n-ar fi bine. Nu trebuie să se simtă hărțuiți. În orice caz, nu prea mult. Mai apărem din când în când, aducem o sticlă de vin, apoi prind încredere. De încredere avem nevoie, înțelegeți? În rest, nu-i nevoie de mare lucru. Vrem să devenim partenerii lor de afaceri. În Liebling, la Jamu Mare sau în Arad, mereu funcționează la fel. Mâine mergem la nord de Arad, la un cuplu în vârstă, în jur de șaptezeci și cinci de ani, nouă hectare din cele cincisprezece inițiale, șase am luat deja, le vrem și pe cele nouă, este un sol foarte bun. Sună dur, știu. Uneori, afacerile noastre sunt dure. Dar oamenii profită de asta. Deja îi ajută plata arendei, mai ales atunci când este vorba de terenuri lăsate în pârloagă. Și țara are un profit din asta. România are patru milioane de mici fermieri, domnule Cozma, mai mulți decât orice altă țară din UE. Nu putem progresa cu patru milioane de mici fermieri. Rămânem un stat de țărani sărac și corupt. Noi nu vrem asta. Vrem să ne ajutăm țara să se dezvolte pe cât posibil.

— Veți obține cele nouă hectare mâine?

Gaman zâmbi.

— Poate la vizita următoare.

— Cui îi aparţin terenurile închiriate din Liebling?

— Unei familii Hoban.

— Când le-aţi arendat?

— În 2010, atunci am fost prima oară în Liebling.

— Aţi făcut afaceri cu Dragomir Mircia?

— Dragomir Mircia?

— Din Liebling.

— Din… Da, îmi amintesc. Nu. De ce-l menţionaţi pe Mircia?

— Îl cunoaşteţi?

— După nume. Noi cercetăm temeinic. Ne interesăm în jur, punem întrebări. Vrem să ştim cui îi aparţin ce zone. Mircia deţinea pe vremuri câteva hectare în Liebling. Câte anume, nu ştiu să spun.

Cozma îl lăsă pe Dan să ceară numele şi sarcinile angajaţilor Westrom Soil. Aerul din casă era răcoros şi umed, mirosul înţepător de vopsea i se impregnase în mucoasele nazale. Îşi trecu o mână peste ceafă, unde se strânsese transpiraţie rece, şi îşi permise un moment de slăbiciune. Cipu, nebunul bătrân, gândi el, îi licăreau în faţa ochilor Marea Mediterană, navele de croazieră, insulele greceşti. Fusese o greşeală faptul că plecase la Prenzlin, lăsându-l singur pe Cipu? Că-l provocase pe păpuşar? Că avusese impresia de a fi în avantaj, el, Ioan Cozma, în faţa păpuşarului?

Îl urmări pe Gaman, care încă nu se arăta vulnerabil.

Sau chiar nu era cel pe care-l căuta.

Oare chiar el era păpuşarul? Oare Sorin Aurescu, un politician uns cu toate alifiile, s-ar lăsa mituit de un om ca Gaman? Sau ceilalţi, unul dintre superiorii lui Bejenaru, un procuror sau un judecător cu mare influenţă? Oare

Gaman, care abia era ceva mai mult decât un mărunt jucător în lupta globală pentru terenurile agricole, avea atât de mulți bani, putere sau carismă? Greu de imaginat. Un judecător dintr-un orășel și o primăriță de sat poate că s-ar lăsa impresionați sau cumpărați de el. Oamenii ca Aurescu, nu. Dar poate că el nici n-avea nevoie de toate astea, gândi Cozma. Poate că avea altceva: informații. Păpușarul știa ce făcuse Cozma cândva în temnițele din subsol. De ce nu și ce comisese Sorin Aurescu de-a lungul anilor?

Unul dintre înaltele personaje din administrația polițienească? Procurori, judecători, unul dintre „baroni”? Alții? În acest caz, Gaman ar avea nevoie doar de o cheie pentru temnițele subterane ale celor puternici și ale celor mai puțin puternici. Pentru acele arhive analogice sau digitale pe rafturile cărora erau depozitate mărturiile României întunecate, toate documentele îngălbenite care atestau infracțiuni, abuz în serviciu, îmbogățire ilicită, convenții politice, manevre de acoperire și așa mai departe. Ca și protocolul de interogatoriu din anii ’80, a cărui copie Cozma încă o purta la el.

Surprinse privirea lui Dan, care încuviință din cap și strecură iPad-ul în buzunar.

— Unde zburați mâine? întrebă Cozma.

— Mâine? Nicăieri.

— Ba da, în Carpați. Zborul turistic cu elicopterul. Un cadou aniversar de la soția dumneavoastră.

Gaman întinse mâinile, se uită la Dan, apoi din nou la Cozma.

— Mâine nu zburați în Carpați?

— Nu.

— Poate că este o surpriză de la soția dumneavoastră?

— Nu cred. Avem treabă la birou. De altfel, aniversarea căsătoriei noastre este în februarie.

— Zburați în altă parte?

— Nu.

Gaman arătă spre cutii.

— Tocmai ne-am mutat, nu avem timp să zburăm nicăieri.

— Bine, spuse Cozma. Vorbim din nou mâine. La biroul meu.

— Mai aveţi întrebări?

— Mai multe ca niciodată. Ora unsprezece?

— Aş prefera ziua de luni.

— Şi eu. Mâine, ora unsprezece. Aduceţi-vă şi soţia.

Părăsi camera şi răzbi cu greu prin holul îngust, îl auzi pe Dan chiar în spatele lui, îi urma şi Gaman, paşi, un uşor hârşâit când se ştergeau de cutiile pentru mutare. Dar dacă arhiva era aici? gândi Cozma. Într-una sau două sau zece cutii de carton?

Dar dacă nu exista nicio arhivă?

La uşa de la intrare, el se întoarse şi îl cuprinse cu privirea pe Gaman.

— Ciprian Rusu îmi este coleg şi prieten de mulţi ani. Dacă i s-a întâmplat ceva…

Deschise uşa, apoi se pomeni afară, în sfârşit lăsase în urmă mirosul înţepător şi lumina dureros de puternică, pe Gaman, pe care nu reuşea să-l descifreze, care se sustrăgea atât de uşor tentaculelor sensibile ale instinctului său.

— Nu ameninţăm, spuse Dan.

— Ai perfectă dreptate.

— Nu știu ce ai învățat tu, dar eu… se întrerupse.

Erau în mașină, Dan la volan, încă nu porniseră. Cozma ținea telefonul în mână și urmărea pe ecran cum se stabilește legătura cu Germania. Da, ce învățase el pe când fusese cadet de poliție și, mai târziu, tânăr polițist? Multe lucruri care fuseseră interzise de multă vreme. Să amenințe, să bată, să preseze, să mintă. Până la Revoluție, totul fusese legitim. Munca de poliție în dictatură. Mulți nu puseseră în practică ce fuseseră învățați să facă. Alții, ca el, da.

În cele din urmă îl prinse pe fir pe Frieder Roth. Spuse în germană:

— L-ați prins?

— Nu.

— Se numește Petre Fuia. De îndată ce vom ști mai mult, îți trimit. Fotografia, descrierea.

Dan vorbi și el la telefon, verifica la investigatori pentru a se asigura că Nicoleta Gaman se află într-adevăr la birou. Se întoarse spre Cozma, încuviință din cap.

— Și colegul tău? întrebă Roth.

— Tot dispărut.

În fundal se auzeau voci masculine, cineva râdea cu poftă. Dincolo de toate sunetele se auzea un foșnet constant.

— Da, spuse Roth, toarnă cu găleata.

— Fuia trebuie să mănânce. Un adăpost…

— Uscat, da.

Roth se gândise deja la asta. Colegii de patrulă mergeau în curțile izolate. Poliția de intervenții se afla în fața următoarei școli, a spitalului și a căminului de vârstnici. Prin Prenzlin, la fiecare colț de stradă, desigur.

— În sens figurat, pentru că nu prea avem colțuri de stradă.

— Dar Winter?

— Încă se află la sora lui Marthen. Mario este acolo.

— Va fi o noapte lungă, spuse Cozma.

— Să sperăm că nu. Aici am rămas fără cafea.

Închise, își masă fruntea, scotoci disperat prin mintea epuizată, după o idee despre locul unde ar putea fi Cipu. Unde ar trebui să-l caute ei. Pe cine ar trebui să caute ei ca să-l găsească. Cine ar fi putut să-l ajute pe Gaman. Cine l-ar fi putut ajuta pe cel care-l răpise pe Cipu. Dar n-avea nici o idee.

Scoase smartphone-ul, deschise fișierul de înregistrări audio. Câteva secunde mai târziu, se auzi pling în mâna lui Dan.

— Douăzeci de secunde cu Dorin Gaman, spuse el.

— Nu înregistrăm în secret interogatoriile, spuse Dan.

— Ai dreptate. Dar ocazional colectăm probe vocale.

Dan clătină din cap, cu fața prelungă, cenușie și severă în penumbră, apoi porniră, în timp ce Cozma explica ce informații ar trebui să colecteze Dan și ceilalți din schimbul de noapte. „Cariera lui Gaman. Școală, joburi, instruire, stagii de practică. Voluntariate. Cercetări în arhive și ziare. Tot ce puteți găsi. Localități de reședință. De unde s-au mutat recent? Dețin alte case sau apartamente? Călătorii, de afaceri sau private. La fel pentru soția lui. Scoate din pat pe oricine ca să vorbiți. Verificați-le frații, dacă au. Prietenii, colaboratorii. Dacă soții Gaman sunt cei pe care îi căutăm, ei trebuie să fi coborât la un moment dat într-un subsol și să fi revenit cu informații care i-au făcut stăpâni peste mulți alții.”

„Și peste mine”, gândi Cozma.

„Poate peste viața lui Cipu.

Găsiţi subsolul acela.”

48

Prenzlin

Winter tresări puternic în somn, crezând pentru o clipă că îl trezise un zgomot. Se ridică în capul oaselor în întuneric, luă paharul cu apă de pe măsuță și bău. Nu un zgomot, ci o propoziție. Un gând.

Ea fusese încă în viață.

Ar fi supraviețuit dacă el ar fi fost destul de rapid.

În lumina unei veioze îndepărtate, văzu că Anett era culcată în pat. El se ridică și traversă încăperea uriașă. O imagine familiară, pătura trasă până sus, se vedea doar o parte a capului. Ascunsă de toți ceilalți, ferită în ea însăși. El îi auzea respirația ușoară și calmă. În nopțile tinereții lor petrecute împreună și, ulterior, la Berlin, ea se refăcuse după conflicte și după tristețea zilelor. Ea închidea ochii și adormea după câteva secunde. Nimic nu putea s-o trezească, nici furtuna, nici elicopterele din cartierele de petreceri berlineze, nici sfârșitul lumii. Cinci sau șase ore mai târziu, deschidea ochii și se dădea jos din pat fără multă vorbă. Cât de mult îi plăcea lui s-o privească la adormire și la trezire, fascinat și emoționat, pentru că somnul ei era la fel de intens și consecvent ca și viața ei.

Se gândi că nimic n-ar fi mai firesc decât să se strecoare lângă ea sub pătură, s-o ia în brațe, s-o recâștige.

Că nimic n-ar fi mai nefiresc.

Se întoarse la canapea și se așeză.

Ea fusese încă în viaţă.

Imaginile pe care el şi le crease pentru ultimele ei clipe nu mai erau adevărate. Cei trei din maşină, ascunşi sub nisip.

El nu-şi imaginase niciodată ce anume se întâmplase, cum muriseră ei. Nu existau fotografii, pentru că el nu dorise. Cei trei erau morţi, ascunşi sub nisip.

Dar asta nu mai era adevărat. Emmy fusese încă în viaţă. Se târâse pe şosea, în timp ce el rătăcise pe mijlocul drumului. Ea plânsese, ţipase. Alţi oameni încercaseră s-o ajute, chiar o ajutaseră, o ridicaseră din mijlocul drumului şi o aşezaseră pe iarbă.

Ea murise pe iarbă, nu în maşină cu fratele şi mama ei. Singură, cu nişte străini, pe iarbă.

Imaginile ultimelor clipe se destrămau.

Ultimele clipe îi scăpau printre degete.

Se duse la uşă, îşi puse pantofii şi jacheta şi ieşi afară. Lampa de deasupra uşii casei era aprinsă, strălucirea asigura un pic de lumină în curte. Camerele din casă erau în întuneric. Ploaia se domolise şi, din când în când, el simţea pe piele nişte picături minuscule şi plăcute, în timp ce se îndrepta spre maşina de poliţie care era parcată în mijloc, între cele patru clădiri.

Mario coborî geamul şi-şi duse degetul la buze. Colegul de lângă el dormea.

— N-avem bere în casă, spuse Winter încet. Este vreo benzinărie deschisă pe undeva?

— Trebuie să conduci până la Güstrow.

— Rostocker Chaussee?

Mario încuviinţă din cap.

— Dar să nu bei până nu te întorci.

— Sigur, spuse Winter.

Se duse la maşina închiriată şi părăsi curtea. Merse încet pe drumul pietruit, la intersecţie ieşi din sat. Conducea cu precauţie, se lăsă depăşit de mai multe ori de maşinile poliţiei, altele veneau din sens opus.

O dată îl opriră şi îl controlară. Înaintea drumurilor forestiere şi a străzilor laterale, farurile lui alunecau peste aripile de culoare argintie şi pe flancurile maşinilor. Cu cât se îndepărta mai mult de Prenzlin, cu atât reţeaua devenea mai rară. După cincisprezece minute ajunse la Güstrow. Şi la intrarea în sat se afla o maşină de patrulare. Trecu de benzinăriile de pe Rostocker Chaussee şi ieşi din oraş prin nord. La Kritzkow merse pe A19.

Nu mai ploua, şoseaua era încă umedă, trafic aproape deloc. Se bucura că era noapte. Ceea ce vedea i se părea străin într-un mod agreabil.

După opt kilometri, pe partea stângă, începeau prelungirile sudice ale terenurilor arabile. I se păru că vede un gard, dar nu era sigur. Desigur, parapetul din mijlocul autostrăzii fusese reînnoit. Chiar şi cele două benzi fuseseră parţial reabilitate, aşa cum îi povestise Anett. Asfaltul se topise sub epavele în flăcări.

Nu văzu crucea.

O luă spre ieşirea Kavelstorf, traversă centrul oraşului şi întoarse spre sud. În satul următor găsi o bifurcaţie cu o singură bandă în direcţia autostrăzii, o şosea pavată, cu grătare de gazon pe mijloc. Urmă cu atenţie banda îngustă pentru câţiva kilometri. Înaintea unei zone împădurite, dădea într-un drum pietruit. După câteva sute de metri prin pădure, poteca descria o curbă şi ducea direct lângă autostradă, pe lângă linia copacilor.

Două sute de metri mai încolo, pădurea se termina. Winter opri şi coborî din maşină. Acum se afla la colţul de nord-est al terenului arabil, cu treizeci sau patruzeci de hectare mai mult bănuite decât vizibile, norii coborâţi făceau ca noaptea să fie aproape neagră. În afară de farurile celor câteva vehicule care treceau la mai puţin de opt metri pe lângă el, domnea întunericul.

Îşi continuă drumul pe jos.

Crucea se înălța foarte aproape de gard, în iarbă. Două bârne rotunjite din lemn maro închis, cuiele se vedeau vag în piesa transversală, patru în jumătatea stângă, trei în mijloc, în dreapta din nou patru. Cele trei cuie din mijloc, gândi el, erau cei trei ai lui. Își trecu degetele peste ele, simți metalul rece și rotunjit, dar nu mai mult. Nu pe ei. Nu le auzi vocile, nu le văzu chipurile.

Erau aici fără să fie aici.

Rătăci un timp peste câmpul recoltat, se opri iar și iar, se întoarse încet pe loc, merse mai departe în altă direcție. Nu bătea lumina lunii, pătura de nori acoperea cerul, începuse din nou să plouă. Uneori el simțea ploaia, cel mai des, nu. Avea impresia că vede în depărtare poteca dintre zonele împădurite, prin care, atunci, furtuna venise nestăvilită peste câmp, o porțiune a orizontului i se păru mai puțin întunecată. Apoi totul arătă din nou întunecat. Timp de câteva secunde, crezu că aude zgomot de copite prin foșnetul ploii, erau mișcări la o anumită distanță, niște corpuri care păreau ceva mai luminoase decât noaptea, treceau repede, ca niște cai în galop peste câmp, fără contur, fără zgomot. Apoi dispărură. Fuseseră aici fără să fi fost aici.

La întoarcere se opri la o benzinărie din Güstrow, cumpără un pachet de șase beri, apă și chifle care nu mai erau proaspete, de dimineață. Îl opriră din nou lângă Prenzlin, în ploaia torențială, îi verificară actele doi polițiști tineri și vigilenți, unul într-o geacă de piele neagră, celălalt într-o haină de ploaie albastru închis, avea pe braț insigna Mecklenburg-Vorpommern, un cap negru de taur și un grifon roșu.

— Întoarceți, dacă puteți să aranjați ceva, spuse bărbatul în haină de ploaie, vocea rece și aspră suna a Berlin.

— Am familie în Prenzlin.

— Dar aveți grijă. Și nimeni nu mai iese în seara asta.

El își continuă drumul, trecu de intersecție spre curtea familiei Marthen. Două duzini de mașini de intervenție erau parcate la marginea drumului principal, apărură și dispărură grupuri de polițiști, unii purtau pistoale automate, cu inscripția reflectorizantă „Poliție” pe geci și mantale.

Primăria era puternic luminată, așa cum nu mai fusese probabil de la sfârșitul anilor ’80. La intrare, îl recunoscu pe Frieder Roth, care discuta cu mai mulți bărbați îmbrăcați în civil. Privirea lui Frieder îl urmări, el ridică brusc mâna, recunoscuse mașina închiriată.

Winter opri, coborî până la jumătate geamul pasagerului și aprinse luminile din habitaclu. Frieder deschise o umbrelă, se apropie de el și se aplecă spre geamul deschis.

— Mario a încercat să te contacteze. Ne-am făcut griji.

— S-a întâmplat ceva?

— Numai că tu nu te întorseseși.

— A durat mai mult.

— Și acum?

— Mă duc acasă.

— Rămâi la familia Marthen astăzi, Maik. Fă-mi favoarea asta.

El clătină din cap.

— Vreau acasă.

Frieder îl privi în tăcere, îngrijorat. Încă nu putea scăpa de prejudecată. Faptul că o iubise pe Anett părea să se afle concret mereu în încăpere, părea să se afle între ei, chiar dacă Winter nu-și dădea seama de ce. Trecuseră atâția ani.

Totuși, poate că nu mai era vorba despre Anett, ci despre Emmy. Despre accident.

Arătă spre geam şi spuse:

— Intră ploaia.

Frieder încuviinţă din cap.

— Dar să răspunzi la telefon, Maik.

— Da.

— Aşa. Ai cafea acasă? Cafea măcinată?

Frieder zâmbi confuz.

— Nu, sigur că nu. Scuze.

Şi în faţa casei era parcată o maşină a poliţiei. Winter conduse maşina închiriată pe alee şi se întoarse în stradă. Încă era la patru metri distanţă, când uşile din faţă se deschiseră, ieşiră doi poliţişti, cu mâna pe tocul de la centură, cu mişcări agitate, alarmaţi, cu voci aspre.

Din nou trebui să se legitimeze.

— Mă gândeam să vă anunţ. Eu locuiesc aici.

El arătă spre casă.

— Atunci, fuga la adăpost, domnule Winter, spuse poliţistul care venise pe partea şoferului, un bărbat greoi, obosit la culme şi palid.

— S-ar putea să ies din nou.

— Mai bine lăsaţi-o baltă în seara asta.

— Nu vă alarmaţi.

— E viaţa dumneavoastră, spuse poliţistul imperturbabil.

Winter se duse spre casă, descuie. Îi auzea pe copii, îi vedea în beznă. „E

viaţa mea, da”, gândi el, scoţând de pe el toate hainele umede, încă din hol.

Cealaltă viață a mea.

Din nou tresări în somn, de data aceasta chiar îl trezise un zgomot, scârțâitul podelelor. La lumina felinarului stradal, văzu un bărbat care se afla foarte aproape de pat și se uita la el, ud leoarcă, cu un cuțit de luptă în mână, cu un zâmbet pe față.

Se ridică precaut în capul oaselor. Aștepta frica, dar ea nu veni.

— Eu sunt Petre, șopti omul în română, aplecându-se puțin spre el, Petre peștele, Petre șobolanul. Dacă mă scoți din localitatea asta, poate vei trăi. Dacă nu, vei muri. Ai înțeles asta?

Winter încuviință din cap.

Bărbatul se mai apropie puțin.

— Iar acum spune-mi, Winter, de ce te-ai culcat în patul unei fetițe, în camera unei fetițe? Este aici și un dormitor frumos cu pat dublu. Unde este fetița? Și băiețelul, el unde este?

49

Timişoara

Casa era situată la intrarea pe strada Gheorghe Doja, o stradă cu sens unic, îngustă, de aproape un kilometru lungime şi dreaptă, la sud de centru; în direcţia opusă mergea doar tramvaiul. Într-o lumină blândă, agreabilă, Cozma urcă pe o scară cu trepte joase, care ocolea liftul, cu platforme şi curbe ample. Cozma, eternul urcător de scări, gândi el, învăţa totuşi astfel multe despre sine şi despre casa respectivă şi locuitorii acesteia. Aici, oamenilor le plăceau liniştea şi curăţenia, în pofida faţadei triste, cu tencuiala gri-maronie, desprinsă în mai multe locuri. Scările erau acoperite cu o rolă de mochetă stabilă roşie, se simţea miros de dezinfectant, balustrada era lustruită, geamurile erau curate şi intacte, pe uşi sclipeau ornamente de alamă. La etajul cinci îl întâmpină mirosul de mâncare. Olar purta blugi, un tricou de culoare închisă şi era desculţă. Involuntar, privirea lui căută medalionul, găsi doar lanţul de ambele părţi ale gâtului, dispărând sub tricou.

— Cu ascensorul se merge mai repede, spuse ea.

— Prea repede pentru mine.

Se descălţă de cizmele lui Frieder Roth, le împinse în colţul dintre cadrul uşii şi perete şi păşi înăuntru.

— Vă este foame? Eu încă n-am mâncat şi ce avem aici ajunge pentru doi. Dar să nu trageţi concluzii greşite, rămâne aşa: fără înţelegeri.

El încuviinţă din cap, îşi atârnă geaca în cuier şi strecură tocul de la centură cu pistolul într-un buzunar lateral. Alături de Valentina Olar, merse pe

culoarul larg, brusc se simțea ca și cum ar fi fost transportat într-un secol trecut, acoperit de praf, învăluit în tăcere. Un covor moale absorbea toate sunetele pașilor, lângă pereți era mobilier vechi, Art Nouveau, poate și imitații, precum și lămpi, multă alamă, aur, sticlă, lemn de culoare închisă. Totul arăta supraîncărcat, prea mult din toate.

— Locuința părinților mei, am preluat-o așa cum era, explică Olar.

— Ei nu mai sunt în viață?

— Ba da, ba da, mai mult ca niciodată, într-un cămin de vârstnici din Delta Dunării. Cormoranii și pelicanii zboară pe lângă ferestre, raiul pe pământ.

Intrară într-o cameră de zi, aceeași impresie de supraîncărcare și stagnare, mobilierul de culoare închisă, cu aspect antic, lămpi de birou în formă de vază, perdele din brocart bej, o masă mare de sufragerie cu picioare curbate, scaune, care-l duceau pe Cozma, involuntar, cu gândul la Art Deco, fără să știe cum arătau scaunele respective. Canapeaua tapițată roșu-auriu avea, de asemenea, picioare curbate, cu șnururi și ciucuri, cu fotoliile asortate în față.

— Agreabil, spuse el, chiar gândind asta.

— Măcar atâta, da.

Olar arătă spre masa de sufragerie, două locuri, pahare de apă, pahare de vin, unul este deja folosit, dar gol. O sticlă deschisă de vin roșu românesc lângă el, Cantus Primus, nu tocmai ieftin. Cozma se așeză. O auzea manevrând prin bucătărie, apoi ea reveni cu două farfurii, o râșniță de piper sub braț, medalionul se legăna fără astâmpăr. Pasta alla Norma, explică ea, paste, vinete, brânză de oaie, roșii. Arăta palidă și deprimată, cu colțurile ochilor ușor îngustate, cearcăne, mișcările un pic nervoase.

— Să nu vorbim despre muncă la masă, spuse ea, punând o farfurie în față. Nu, bineînțeles că nu se poate.

— Nu, confirmă el.

— Astăzi e o zi proastă, Cozma. Am fost în Coruia, suferința părinților nu se

poate măsura. M-am întrebat ce greșeală ați făcut, ar fi cea mai plauzibilă variantă.

El îi turnă vin, apoi apă, nu spuse nimic.

— Dar acesta n-ar fi adevărul. Nu este vina dumneavoastră că Adrian a plecat la Prenzlin. Că s-a aflat despre asta și și-au trimis ucigașul acolo. Să mâncăm, se răcește. Unul dintre avantajele mele: zilele rele nu-mi afectează foamea sau apetitul.

Mâncară în tăcere. Gândurile lui Cozma se roteau ca într-un carusel, Adrian, Cipu, Valentina Olar, Petre Fuia, pe locurile din mijloc: Dorin Gaman și soția lui necunoscută, Nicoleta. Își dorea să se poată ridica pur și simplu, să coboare pe scări, apoi să urce din nou, Cozma, eternul urcător pe scări, care, în acest fel, se asigura de sine și se liniștea de toți și toate celelalte, inclusiv de Valentina Olar, care nu știa ce însemna pentru el ca să ia cina cu ea la miezul nopții, aici, în locuința ei.

— Înainte să discutăm, trebuie să vă povestesc despre alți doi morți, spuse ea. Primul, ca o coincidență nenorocită, se numea tot Adrian și era soțul meu. Și-a pierdut viața într-un accident de mașină, acum șase ani, pentru că îi plăcea mai mult să gonească decât să trăiască. Dacă ar fi lăsat un bilet de adio, aș spune că a fost, fără îndoială, o sinucidere. Dar nu a existat niciun bilet de adio. Totuși, eu cred că a fost sinucidere. N-a reușit să facă față vieții, să țină pasul, viața era mereu mai rapidă decât el. Numai când conducea mașina era altul. Asta este. Când colegul dumneavoastră a sunat azi și a spus că Adrian a murit, atunci…

Ea ridică mâna cu furculița, o mișca involuntar.

— Tot la telefon am aflat și atunci, așa au revenit azi amintirile. Omul nu este imun la ele, chiar dacă le-a depășit demult. Vă rog să nu spuneți nimic acum, mai ales banalități.

Ea ridică paharul de vin, îl înclină ușor în direcția lui, bău, iar el bău, la rândul lui, și nu spuse nimic. În timp ce mesteca, ea adăugă:

— Mai bine să lăsăm al doilea mort pe mai târziu, acum să discutăm despre

caz. Ştiţi cum au făcut-o?

— Cine şi ce a făcut?

— În cel mai banal mod: cu o fată drăguță, o prostituată. El a făcut o pasiune pentru ea, ea a filmat partidele de sex, gata. El este căsătorit, are două fetițe, o casă, credite, perspective bune de avansare în DNA. S-a bucurat că n-au vrut bani, ci informații.

— Colegul dumneavoastră de serviciu?

Ea încuviință din cap cu răceală.

— Greşeala mea, am avut încredere în persoana nepotrivită. Gata. Stă în camera lui de hotel din Iosefin şi probabil încă mai boceşte.

— S-a mai întâlnit cu cineva în afară de fata aceea?

— Nu, totul s-a aranjat telefonic. Numerele sunt verificate, cartele preplătite.

— Cui i-a transmis informațiile?

— Unui bărbat cu o „voce frumoasă”. Fără nume, bineînțeles.

— Şi fata?

— N-o vom găsi niciodată, pe filmare nu i se vede faţa. Interesant este că povestea cu fata nu s-a întâmplat acum, ci în iulie. Evident, ei ştiau deja că eu sunt pe urmele vânzărilor de terenuri din Arad şi Coruia. Poate a vorbit primărița implicată în vânzarea Lascu, în iulie am fost la ea pentru prima oară. Atunci au pus-o pe fată în calea lui, să afle dacă mă apropii de ei. El copia documentele despre Arad şi Coruia la intervale neregulate şi le depunea într-o ruină nelocuită din Fabric. Odată s-a ascuns acolo şi a pândit. A venit un bărbat masiv, de vârstă mijlocie, care conducea un Polo verde. De fapt, el l-a implorat pe omul acela să-l lase în pace. A doua zi a primit un telefon: „Dacă mai faci asta o dată, filmul ajunge la soția ta.”

— Petre Fuia, spuse Cozma. Omul cu maşina Polo. Ucigaşul lui Adrian şi al Lisei.

Ea se opri cu furculiţa la jumătatea drumului.

— Aveţi numele lui?

Obrajii îi erau uşor îmbujoraţi, ochii îi străluceau, din cauza vinului, din cauza concentrării, un ecou al sentimentelor pe care i le stârnise ziua aceasta rea. Cozma o puse la curent, îi povesti despre discuţia cu Dorin Gaman, care l-ar fi angajat pe Fuia în urmă cu trei ani şi pretindea că nu l-ar mai fi văzut de atunci. Spuse că nu-l credea, dar nu putea dovedi nimic. Niciun indiciu nu ducea la soţii Gaman, în afară de acesta, vechi de trei ani. Şi Olar se interesase de soții Gaman, ale căror nume le primise la amiază de la Dan.

Ea verificase la Fondul agricol german care deţinea cele patru hectare, pe care familia Lascu, în realitate, nu le vânduse lui Dragomir Mircia. Da, se făcuseră afaceri cu Westrom Soil. Nu, soţii Gaman nu fuseseră implicaţi în achiziţionarea terenului Lascu. Da, s-ar fi transferat un comision, da, către un domn Dragomir Mircia; o informaţie care, de fapt, n-ar trebui să fie transmisă, dar, bineînţeles, cu autorităţile române se colaborează. De altfel, suntem convinşi în continuare că totul a fost făcut corect, vă rugăm să citiţi declaraţia noastră de angajament pentru conformitate, acolo se prezintă politicile casei. Pentru orice întrebări suplimentare, subliniez, orice, vă rugăm să-l contactaţi pe consilierul nostru juridic din Hanovra. Ar fi, de fapt, multe alte întrebări cu privire la Fond, care deţinea cincisprezece mii de hectare în România, spuse Olar, deoarece au apărut indicii că şi în alte achiziţii de terenuri ar fi fost implicate practicile ilegale şi corupţia. Primise un răspuns asemănător cu ocazia unei discuţii telefonice cu un reprezentant al consorţiului libanez, care deţinea acum, în judeţul Arad, nişte terenuri pentru care fuseseră, de asemenea, procese false în faţa unui judecător mituit. Nici foştii proprietari, nici primarii, politicienii şi judecătorii corupţi ce fuseseră implicaţi nu păreau să-i cunoască pe soţii Gaman şi nici intermediarul din cazul Arad, care primise şi el un comision şi se afla încă în contul lui.

— Deci el încă trăieşte, spre deosebire de Dragomir Mircia?

— Da.

Cozma încuviinţă din cap, mestecă, împinse ultimele paste pe furculiţă. Ce fusese special la Mircia? De ce dispăruse şi fusese ucis de Fuia? Ce ştiuse el?

I-ar fi putut identifica pe soţii Gaman? Sau aici avusese un rol şi localitatea lui de domiciliu, Liebling?

— Şi Grupul Tayma a făcut afaceri cu soţii Gaman, spuse Olar. Treizeci de hectare aici, cincizeci acolo, nu cel mai bun teren, totul legal. Au curs şi aici comisioane.

Telefonul lui Cozma sună pe hol şi, scuzându-se, lăsă jos furculiţa şi fugi la cuier. În timp ce Dan raporta, reveni în camera de zi. Petre Fuia se născuse în 1968, al cincilea copil al familiei, crescuse într-un orfelinat, fusese selectat şi promovat de Securitate foarte devreme, fusese membru al Direcţiei Securitate Internă de la sfârşitul anilor ’80 până la dizolvarea Serviciului secret. În 1993, a fost primit în nou-înfiinţatul Serviciu Român de Informaţii şi disponibilizat zece ani mai târziu, în circumstanţe necunoscute.

— Sunteţi rapizi, spuse Cozma.

— Da. La tine cum merge?

— Pasta alla Norma, Cantus Primus din Dealu Mare[1], Adrian.

Valentina Olar ridică ochii, nu zâmbea.

— Da, spuse Dan.

— Există o scurgere de informaţii pe aproape.

— La noi?

— Nu.

Cozma încheie convorbirea şi se aşează din nou. O informă pe Olar cu privire la Fuia, apoi îl sună pe Frieder Roth. Foşnetul ploii, voci masculine, ca şi data trecută. Un coleg neamţ surmenat, care umbla de colo-colo din cauza încordării, condamnat la inactivitate deoarece Kripo îi atribuise coordonarea căutărilor, iar el nu putea să iasă, să patruleze străzile, să-şi protejeze oamenii.

— Ce înseamnă acest lucru pentru noi? întrebă Roth.

— Acest lucru explică de ce încă nu l-ați găsit.

— Pentru că a învățat să se ascundă?

— Ioane, spuse Olar încet și el se uită la ea. El este un decrețel.

Cozma căută termenii echivalenți în germană și engleză, sintetiză poticnit pentru Roth circumstanțele, decretul lui Ceaușescu din 1966, care le interzisese avortul și contracepția mamelor cu mai puțin de patru copii, pentru ca, astfel, populația să sporească cu zece milioane în decursul unei generații de oameni. Conform estimărilor, până în 1989, s-au născut două milioane de copii numai din cauza acestor interdicții, așa-numiții decreței, mulți dintre ei nedoriți, unii măcar sănătoși, alții cu dizabilități după niște încercări nereușite de avort, adesea realizate chiar de către mame. Aceștia din urmă fuseseră numiți irecuperabili. Mii de „copii ai decretului” crescuseră în orfelinate, iar, dintre cei sănătoși, unii fuseseră recrutați pe post de cadre tinere pentru Garda prezidențială și Securitate.

Îl auzi pe Roth inspirând adânc.

— Se poate imagina ce înseamnă asta. Sau poate nu.

Da, gândi el. S-ar putea și nu s-ar putea. Să primești viața ca pe-un „cadou” de la un dictator, dar să crești fără părinții biologici. Se spunea că, la demonstrațiile din 1989 împotriva lui Ceaușescu, mulți copii ai decretului ar fi fost în prima linie. Unul dintre cei opt soldați care făcuseră parte din plutonul de execuție, în 25 decembrie 1989, fusese un copil al decretului. Îi numise pe Ceaușești „tată” și „mamă”.

Olar începuse să strângă masa. Cozma se oferi să ajute, dar ea spuse doar:

— Mașina de spălat vase mă ajută. Fumați, dacă doriți, fumez și eu o țigară.

Se așezară din nou, își aprinseră țigări, reînnodară firul discuției. Cozma spuse că trebuie să meargă la Liebling, crede că prea multe indicii duceau acolo, Mircia, soții Gaman, care arendaseră terenuri acolo și doreau să obțină mai multe.

— Dar dacă soții Gaman n-au nicio legătură cu asta? Dacă se află altcineva în spate? Aurescu? Cineva al cărui nume încă n-a apărut?

— Atunci nu știu ce să mai fac, spuse Cozma, întorcând paharul cu mâna care ținea țigara, simțind că-i explodează capul, voia să fie scufundat în apă rece ca gheața, voia să doarmă, voia să audă vocea lui Cipu și să vadă opereta gesticii și mimicii lui.

Apăsă țigara în scrumieră, îl sună pe Dan, aveau nevoie de investigatori civili în Liebling, doar să fie acolo, să observe, posibil să se întâmple ceva acolo. Dan mormăi nemulțumit, prea puțini oameni și ce ar putea fi în Liebling, dar Cozma nu se sinchisi să răspundă. Puse telefonul deoparte și aprinse altă țigară, o scoase, tușind, prea multe țigări într-un timp prea scurt.

— Ce veți face în privința colegului dumneavoastră?

— Nimic, răspunse Olar. Ce trebuia făcut am făcut deja. Am solicitat, în scris, la DNA demiterea lui și l-am raportat.

Se aplecă.

— Credeți că eu nu am inimă? L-am îmbrățișat de rămas-bun și am plâns cu el. Contează asta?

— Ceea ce contează este integritatea dumneavoastră. A DNA-ului.

— Așa este, și asta îi face pe vânători vânat. V-a plăcut mâncarea?

— Da, mulțumesc.

Ea se încruntă.

— În acest caz, avem nevoie de mai mult vin.

Ea își împinse paharul spre sticlă, aproape de Cozma, iar el turnă pentru amândoi. Telefonul lui sună din nou, Dan, din nou, îi trimisese Anei Desmerean, prin e-mail, „eșantionul de voce” al lui Dorin Gaman. Ea tocmai îi răspunsese că era destul de sigură că acest bărbat era „falsul polițist” care o sunase. Olar încuviință din cap, expiră fumul, luă o înghițitură și spuse:

— În acest caz, ajungem la al doilea mort. Este al dumneavoastră… Róbert Barbu.

Cozma încremeni.

— A murit în închisoare, o săptămână mai târziu. Stop cardiac după pneumotorax, posibil cauzat de coastele fracturate sau de loviturile în piept. Nimeni nu a sesizat că el avea dureri. Sau poate că au sesizat şi n-au făcut nimic. În orice caz, într-o noapte, a murit. Ştiaţi asta?

El clătină din cap în tăcere.

— Fir-ar să fie, aţi omorât un om, Ioane!

Olar îl lăsă singur, ieşi din baie după o vreme, cu părul desfăcut, aroma mentolată îl mângâie.

— Eu mă duc la culcare. Puteţi rămâne, dacă aveţi chef. Puteţi dormi pe canapea, dar nu este prea comod. În schimb, espresso-ul meu este foarte bun.

O încercare şovăielnică de a-l înveseli pe el sau poate pe sine. Ochii epuizaţi rămaseră aţintiţi asupra lui. Arăta epuizată, dar calmă. Cozma doar încuviinţă din cap, recunoscător că nu-l alunga.

Îşi goli paharul, stinse ţigara. Auzi uşa dormitorului închizându-se. Apoi rămase singur cu Róbert Barbu.

Nu luase în calcul un mort. Nici acum, nici atunci. Un mort era ceva de neiertat.

Stinsese toate luminile, lăsând aprinsă doar o veioză cu picior, şi se aşezase pe canapea. Pe măsuţa de cafea din faţa lui se afla fotocopia. Din când în când îi arunca o privire. Barbu fusese cu câteva săptămâni mai în vârstă decât el, douăzeci şi şapte în ziua arestării. Acuzaţiile împotriva lui se confirmaseră: înfiinţarea unei organizaţii neofasciste secrete în Bucureşti,

atacurile la evenimentele grupurilor de tineri socialişti, agresiuni fizice în mai multe cazuri. Despre „interogatoriile” în sine Cozma nu-şi mai amintea aproape nimic. El se abandonase freneziei urii şi, dacă avea nişte amintiri, acestea trebuie să fi dispărut în subconştient. Îşi aducea aminte doar că, după astfel de nopţi, ieşea dimineaţa devreme clătinându-se, în oraşul pustiu, vomase adesea, apoi dormise cincisprezece sau şaisprezece ore şi se trezise zdrobit. Ceea ce făcea ca moartea lui Barbu să fie şi mai rea pentru el: murise la fel ca tatăl lui, după sechelele abuzurilor, Barbu după o săptămână, tatăl lui după şaptesprezece ani. La urmă, el nu era mai bun decât cei care fuseseră răspunzători de moartea tatălui său.

Mai târziu, se trezi dintr-un fel de aţipeală. Dar dacă Barbu nu era singurul care murise din cauza „interogatoriilor” lui de atunci? Trebuia să verifice asta, trebuia să afle numele celorlalţi oameni asupra cărora îşi aruncase ura şi disperarea, trebuia să afle dacă ei erau încă în viaţă, când şi de ce muriseră. Trebuia să meargă la Bucureşti, la IICCMER, să-i caute în arhive, chiar în ziua aceea. Se ridică atunci când auzi apa la toaletă. Prin uşa dublă a camerei de zi, o văzu pe Valentina Olar mergând pe holul luminat, în halat de baie, întorcându-se în dormitor. Lumina se stinse.

În acelaşi moment, afişajul telefonului mobil se aprinse pe măsuţă, intrase un mesaj, expeditorul anonim.

Mergi la fereastră.

Treptat, Cozma înţelese.

Ei ştiau unde se află el. Îl urmăriseră.

Se ridică şi se duse la fereastra din mijloc, dintre cele trei. Mult sub el, între calea ferată şi şosea, stătea o siluetă, îngenuncheată, uşor aplecată. Mâinile erau legate şi picioarele păreau a fi la fel.

Coborî scările în fugă, în şosete. Ascensorul era la etajul patru, urcă spontan, căzu cu suflarea tăiată, cu ochii închişi. Apoi ieşi în lumina albicioasă a felinarului. Cipu se afla la nivelul intrării în clădire, la cinci metri distanţă, cu

un căluș în gură. Cozma auzi niște zgomote înfundate, Cipu părea să-i strige ceva. Acum mișca din cap spre stânga, iar și iar. Acolo, la zece metri de ei, era o mașină pe drum, cu luminile aprinse și motorul pornit. Cozma înregistră rapid caracteristicile, culoarea închisă, albastru sau verde, poate japoneză, un SUV mic, nu prea nouă, plăcuța de înmatriculare neclară, prea puțină lumină, prea multă murdărie.

Se întoarse spre Cipu. Atunci observă pe asfalt o frânghie cu un capăt legat de gleznele lui Cipu.

În același moment, motorul mașinii se ambală și frânghia se întinse. Cipu fu smuls de glezne și târât în spatele mașinii. Cozma scoase un strigăt și o rupse la fugă. Reuși să țină pasul pe primii câțiva metri, apoi mașina deveni prea rapidă și distanța până la Cipu se mări. Cipu, care se lovea iar și iar cu spatele de asfalt, legat, nu avu nicio șansă de a rezista loviturilor.

După o sută de metri, luminile din spate se aprinseră pe stânga, mașina trecu peste terasament, apoi pe dreapta, înapoi pe drum, din nou pe stânga. Frânghia se mișca odată cu ea, iar Cipu fu izbit în stânga de zidurile casei și în dreapta de mașinile parcate. Se rostogolea, era târât cu fața în jos.

Iar Cozma fugea cât putea de repede, totuși, rămânea tot mai departe, cu un singur gând în minte: „Îl omoară, îl omoară sub ochii tăi!”

Brusc, partea din față a frânghiei zbură prin aer, ca și cum s-ar fi rupt. Aproape instantaneu, Cipu rămase întins pe jos. Mașina frână brusc, dar, după o clipă, acceleră din nou și plecă în trombă.

Cozma ajunsese deja la Cipu. Îl întoarse cu grijă, de pe abdomen pe o parte, îi scoase banda de pe gură. Simțea cu mâinile respirația violentă, neregulată, îl simțea pe Cipu gemând în tăcere. Fața îi era acoperită de sânge, pielea era plesnită peste tot. Își smulse cămașa și o băgă cu grijă sub capul care zvâcnea, dar nu ajungea ca să-l țină drept. Așa că îl ținu cu mâna stângă.

Îi simțea capul zvâcnind, simțea sângele cald.

Vorbi cu Cipu, strigă după ajutor. La limita conștiinței, auzi pași, cineva alerga spre ei, Olar, cu brațele goale strălucind în lumină. Se opri la doi metri

în fața lor, se lăsă în genunchi, își puse mâinile peste față, un telefon căzu pe asfalt.

Undeva în oraș, mult prea încet, mult prea îndepărtat, se auzeau primele sirene.

Cipu deschise gura, vrând să vorbească.

— Șșș, făcu încet Cozma.

O ușoară încuviințare din cap sub mâna lui. Cipu clipi, îi curgea sânge în ochi, îi închise. Mormăi neclar:

— Totul distrus.

— Totul va fi bine, Cipu.

Un geamăt prelung, durere și teamă. Sirene din toate părțile acum, luminile albastre pâlpâiau, se apropiau. Din nou încuviințarea vagă, vocea slabă:

— Domnul secretar Rusu se retrage, Ioane…

Tuși, gemu.

— Nu se mai uită la fete moarte… doar… la câmpuri de floarea-soarelui.

1. Deala Mare (în original).

50

Prenzlin

Încăperea goală o trezi pe Anett, senzaţia bruscă de a fi singură.

Totuşi, nu poţi pleca aşa, pur şi simplu, Maik…

Se strecură de sub pătură şi se dădu jos din pat. Ploaia răpăia pe acoperişul hambarului, curgea zgomotos prin jgheaburi. Aerul din camera spaţioasă era jilav. Pe masă era albumul foto, jacheta şi pantofii lui Maik dispăruseră.

La difuzorul telefonului mobil se auzea doar tonul de apel. Ea îşi urmă neliniştea interioară, se îmbrăcă, se strecură în haina de ploaie şi ieşi. Picăturile loveau puternic în materialul sintetic. Casa mare era cufundată în întuneric, părinţii ei adormiseră de mult, dacă puteau dormi.

Pe când se îndrepta spre maşina de patrulare, geamul şoferului coborî.

— A plecat acasă, spuse Mario.

Lângă el stătea o poliţistă tânără, vorbea încet la telefonul mobil, părea să fie ceva personal.

— Când?

— Acum ceva timp. Unsprezece şi jumătate?

— Supraveghează cineva şi acolo?

— Doi colegi sunt în faţa casei.

— El nu răspunde la telefon.

Mario zâmbi.

— E două dimineața, doarme.

— Într-o noapte ca asta?

— Și-a luat bere. Ai vorbit cu el?

— Da. Și Frieder, acolo, în sat. Apropo. Ai cafea măcinată?

Ceva mai târziu, ea se afla în micul ei Hyundai, dirijându-l pe serpentine, ocolind gropile umplute cu apă de pe drumul pietruit. Încă de la bifurcația spre centru o opriră polițiștii. O obligară să coboare din mașină, interdicție de circulație în localitate, mașinile personale nu mai sunt permise pe stradă până dimineața și ar fi mai bine să mergeți acasă, pe vremea și în situația asta. Fugi înjurând, șapte sute de metri până la intersecția în T. Când trecu pe lângă casa lui Ralf Drese, cochetă pentru o clipă cu ideea de a lua furgoneta, dar ei ar fi oprit-o imediat din nou. Așa că merse repede pe jos mai departe, prin ploaie, neînțelegând ce anume o împingea, sentimentul vag al pierderii, dar și o teamă inexplicabilă. Poate teama că el va pleca iar.

Teama pentru că atunci el plecase.

Teama de ceea ce se întâmplase deja…

Nu mai pot continua, Anett. Mă întorc la Berlin.

La două sute de metri de biserică, se pomeni brusc înconjurată de polițiști. Pistoalele automate sclipeau palid în lumina unui felinar singuratic; dar țevile erau îndreptate în jos. Unul dintre polițiști o însoți la primărie, îi deschise ușa, dădu scurt din cap în semn de la revedere. Frieder era în bucătărie și își făcea de lucru cu filtrul de cafea al comunității din Prenzlin.

— Slavă Domnului!

Luă pachetul cu cafea măcinată.

— Cât pe ce să folosesc filtrul pentru a treia oară.

— Maik e dincolo, acasă?

— Se înțelege, nu? Fiindcă el vrea să fie acolo.

— Nu răspunde la telefon.

Frieder se opri și zâmbi amical.

— Ei, trebuie să mai fie și oameni care dorm la două noaptea.

Filtrul de cafea începu să funcţioneze cu zgomot și cineva aplaudă. Frieder ridică din umeri și spuse:

— Probabil că a fost la locul accidentului. Pe câmp. Avea pantofii și pantalonii plini de pământ. Îți faci griji?

— Un pic.

— Dacă are cineva nevoie de liniște, în acest caz el, e de înțeles. L-ai văzut pe Gerd? Pe Colditz? Face ture pe bicicletă. O dată pe oră vine și spune: L-am sunat pe cutare și pe cutare. Vin mai mulți oameni. Mai multe elicoptere. Mai mulți câini. Să nu facă ăla guturai.

— Măcar să ajute cu ceva.

— Până acum n-a venit nimeni.

Anett îl bătu ușor pe braț, zâmbind. Se duse la trapa pentru servire, își lăsă privirea să alunece peste bărbații și femeile, obosiți cu toții, care stăteau la mese, în fața laptopurilor, telefoanelor mobile, a hărților. Un bărbat îmbrăcat în haine sărăcăcioase ieșea în evidență, stătea singur la o masă din apropiere, ușor aplecat, cu o sticlă de apă în mână. Tractoristul ROGA din microbuzul lui Nowak, care o privise atât de ostil în seara cu baricada.

— Gabriel, spuse Frieder. Pentru cazul în care avem nevoie de un interpret.

— Bună idee. Mă duc acum dincolo, la casă.

Se întoarse, apoi se răsuci iar.

— Maşinile lui Drese – cheile sunt înăuntru. Nu cumva… criminalul să poată lua o maşină în felul ăsta.

— Petre Fuia, spuse gânditor Frieder. Ralf le-a scos de acolo. Colegii mei stau în faţa casei lui Maik, îi sun că vii. Galben neon, se vede de la o poştă.

Cu toate acestea, poliţiştii coborâră din maşină şi îi luminară faţa, sigur că ar fi putut să se strecoare altcineva sub gluga de un galben neon venind încoace.

— S-a stins lumina de ceva vreme, spuse unul dintre ei, avea umeri laţi, clipea de oboseală. Sus, în partea dreaptă. Ăla doarme buştean.

Purta peste uniformă o pelerină de plastic şi picături de apă săreau în direcţia ei din vârful şepcii lui de dedesubt. Sus, pe dreapta, era camera lui Emmy.

— Am eu o cheie.

— Când ieşiţi de acolo, mergeţi încet. Cineva care merge repede ne neliniştește.

El îşi reţinu un căscat. Ea zâmbi fără să vrea.

— Este acolo cafea proaspătă.

— Atunci să mergem repede acolo.

Anett păşi pe cărarea pietruită care ducea spre casă, auzi maşina de patrulare întorcând, pe când ea descuia fără zgomot uşa. În hol, îşi scoase pantofii înmuiaţi de ploaie şi îşi atârnă jacheta în cuier. Aruncă repede o privire în bucătărie, în camera de zi. În drum spre scări, auzi un răpăit puternic prin zgomotul ploii, de parcă picăturile de apă ar fi lovit metalul. Trebuie să fi

rămas o fereastră deschisă. Se întoarse şi trecu pe lângă camera de zi până la toaleta mică, acum zgomotul era mai puternic.

Deschise uşa şi încremeni. Fereastra era închisă, dar lângă mâner, în geam, era o gaură zimţată de mărimea unui pumn. Picăturile de ploaie cădeau prin deschizături pe un bol metalic folosit ca suport pentru un cactus. Pe podea, în faţa ferestrei, era sticlă spartă.

Cât putu de încet, încuie uşa din interior, luă telefonul şi îl puse pe silenţios. Apoi se lăsă pe closet şi scrise: El este în casă!!! Fuia!! Formă numărul lui Frieder şi închise uşurată când el răspunse.

Intră un mesaj. Nu poţi vorbi?

Mai bine nu.

Unde eşti?

Toaleta de jos.

El?

Sus?

Sigur este acolo?

Aproape.

Maik?

Nu ştiu.

Nu te mişca!!

SEK sunt pe drum!

Ea încercă să estimeze cât va dura pregătirea unui SEK pentru un astfel de atac. Zece minute? Douăzeci? În orice caz, prea mult. Dacă Maik acum se lupta? Dacă ei părăsiseră de mult casa?

Deschise cu grijă uşa. Deasupra ei, ploaia bătea în acoperiş, însoţită de răpăitul puternic de la fereastră. Se strecură spre scări. În copilărie şi în tinereţe, ea venise şi plecase din această casă, cunoştea fiecare cotlon, ştia care trepte scârţâiau şi care nu.

Era cât pe ce să pună piciorul pe prima treaptă, când auzi un fel de murmur dintr-o cameră de la etaj.

Se opri.

Nimic, numai ploaia, care acum părea să se domolească rapid.

Îşi continuă drumul pe marginea scării, evitând treptele periculoase. La jumătatea drumului se opri din nou. Se auzi din nou murmurul. Vorbea cineva, un bărbat.

Când ajunse la etaj, încă picura. Din camere nu se auzea niciun sunet. Pe stânga, cu vedere la stradă, erau camerele lui Emmy şi Leon, în diagonală, în faţa ei, dormitorul, pe dreapta, baia şi camera de oaspeţi.

Vocea reveni, din ce în ce mai clară acum. O voce străină, o limbă străină, românește. Omul vorbea încet, fără pauză, păru furios, apoi uimit, deodată râse fără zgomot. Tăcu. După un timp, Maik spuse ceva, tot în română, răguşit, deprimat. Probabil că erau în camera lui Emmy. Uşa pe jumătate deschisă, lumina stinsă, bineînţeles. Anett făcu câţiva paşi fără zgomot până când reuşi să se uite în cameră. Fuia stătea pe un scaun, cu spatele la ea. Ţinea capul plecat, braţele i se mişcau în ritmul cuvintelor, ţinea un cuţit în mâna dreaptă. Maik nu se vedea nicăieri, probabil că era în faţa lui, poate pe podea.

Se întrebă dacă ea ar putea să-l neutralizeze pe Fuia. În ce părţi ale corpului ar trebui să atace şi în ce ordine. Cât de mult s-ar putea apropia, înainte ca el să-şi dea seama? Ea l-ar pune în pericol pe Maik? Dacă ar avea posibilitatea unei singure lovituri, care ar fi?

Ea ştia că treaba asta nu mai are sens. Prea multe gânduri. Mintea nu-i era limpede. Iar în inimă era teama. În plus, ea n-avea experienţă. Un brânci uşor în pieptul lui Nowak nu însemna experienţă.

Se retrase puțin și scrise: Sunt sus, cameră la stradă, discută. F are cuțit.

Dură două minute ca Frieder să răspundă. Maik rănit?

Nu cred.

Mai trecură două minute. Pot suna?

Anett se furișă în dormitor. Vocea lui Fuia scăzu, dar tot se auzea. Lăsă ușa întredeschisă. Da.

Se duse la fereastra care dădea spre proprietatea vecină, se putea vedea o parte din stradă. Mașina celor doi polițiști care-și aduseseră cafea se afla din nou la locul ei.

Pe limita dintre proprietăți, la zece metri în fața ei, ulmii înalți, aproape o pădurice, plantați de un strămoș al vecinilor. Lumina de la felinarul stradal ajungea puțin printre trunchiuri. Ea avu impresia că vede mișcare, niște trupuri negre alunecau abia vizibil pe lângă copaci.

Sau poate că ea vedea numai ce voia să vadă.

Afișajul se aprinse, arătând numele lui Frieder.

— De necrezut, șopti el indignat. Să mergi sus singură!

Părea să se afle într-o mașină, cu vocea înăbușită, nu se auzeau alte sunete. Ea închise telefonul și scrise: Gabriel acolo?

Frieder se văită, apoi confirmă. Ea îi explică planul. Va așeza mobilul aproape de ușa camerei, cu conexiunea pornită. Gabriel va traduce ce spuneau Fuia și Maik. Poate că așa vor mai afla ceva. Ar putea evalua mai bine situația.

Prea periculos!!!

Ea scrise: Te sun acum.

Când conexiunea se formă, ea reveni pe hol. Sprijini mobilul de cadrul ușii

din spate, aşa încât Fuia să nu calce pe el dacă ar părăsi încăperea. În dormitor, ea se duse din nou la fereastră, nu vedea ce voia să vadă, nici mişcări, nici siluete. Numără minutele care treceau. După al cincilea, merse din nou pe hol, cu respiraţia tăiată. Maik vorbea, Fuia îl întrerupse, vorbea aprins. Din când în când, vocea lui Maik, acelaşi cuvânt: Nu.

Deodată, amândoi tăcură.

— Nu, spuse Maik în cele din urmă.

Fuia răspunse cu vocea monotonă, accentuând unele cuvinte.

Ea luă mobilul, reveni în dormitor şi-l puse la ureche.

— Deci?

Frieder răspunse că ei vorbiseră despre copii. Despre copiii lui Maik, despre accident. Despre copiii din orfelinate în epoca Ceauşescu, Fuia ar fi fost într-un astfel de cămin. Povestise despre „stelele viitorului” şi „şoimii patriei”, după Gabriel, copiii sănătoşi şi puternici de acolo, candidaţi pentru garda prezidenţială a lui Ceauşescu şi pentru Securitate. Despre foame, frig, abuzuri. Despre copii cu dizabilităţi, agresivi, slabi, care dispăruseră de la o zi la alta, poate în alte instituţii sau în necunoscut. Despre locuri care erau numite „izolator”, încăperile fără lumină în care asemenea copii ar fi fost închişi, uneori pentru ani de zile. „Ce fel de copil ai fost tu?” ar fi întrebat în cele din urmă Maik. „Am fost puternic, trebuia să fiu puternic”, ar fi răspuns Fuia, „dar mulţi dintre prietenii mei au fost slabi. Şi la voi, în cealaltă Germanie, i-au închis pe cei slabi şi pe schilozi? Dar cu copiii tăi ce-a fost, erau slabi sau puternici? De ce era fetiţa ta tristă şi furioasă?” i-ar fi făcut reproşuri Fuia. „Erai tatăl ei şi ai întristat-o. Şi ce cauţi în patul ei? Ai dus-o la moarte şi acum te tăvăleşti în patul ei!”

Pe fundal se auzi o voce metalică prin staţie.

— Începe, spuse Frieder agitat. Închide-te în toaleta de jos!

— Acum?

— Imediat!

Ea alergă în hol, era deja pe scări, cu o mână pe peretele de lemn, când vocea lui Fuia se ridică. Suna consternat, acuzator.

— Nu, spuse Maik. Nu.

Fuia urlă ceva. Anett auzi scaunul lovindu-se de podea, apoi, în cealaltă parte, un corp se izbi de peretele subțire, ea simți vibrația. Un strigăt, Maik, sunetul loviturilor, între timp și țipetele isterice ale lui Fuia, de parcă și-ar fi pierdut controlul.

Fără să se mai gândească, ea fugi pe hol, nu-și mai dădu osteneala să nu facă zgomot. Ridicându-și brațele, ea deschise ușa, împingând cu umărul stâng, îl văzu pe Maik cu spatele la perete, pe Fuia foarte aproape de el, apăsându-și brațul stâng pe gâtul lui, în timp ce lovea cu cuțitul.

— Nu! strigă ea.

El se răsuci și o privi fix.

— Nu, vă rog! spuse ea. Please!

Ea își lăsă mâinile în jos. Nicio experiență, prea multe gânduri. Toți anii de pregătire, la urmă, doar un vis de combativitate. Luptele ei, campaniile ei, totul numai iluzie. Visul ei de a câștiga, în timp ce pierdea tot.

— Petre, șopti ea. Petre Fuia. Please!

Încruntându-se, el îi dădu drumul lui Maik, care alunecă de la perete pe podea, ținându-și mâinile pe burtă. Abia acum ea observă că tricoul alb avea o pată de culoare închisă.

— Nu, șopti ea.

Dar el trăia. Dădu din cap, se ghemui.

Totul va fi bine, Maik…

Lumină, gândi ea. Totul doare mai puţin la lumină. Privirea ei se întoarse către Fuia, care o privea nemişcat. Nicio experienţă, prea multe gânduri, nu mai rămânea decât să aprindă lumina. Pipăi după comutatorul din spatele ei, lumina din plafon se aprinse. Fuia strânse din ochi, spuse ceva. Părea confuz, dezorientat, totuşi, un zâmbet ciudat îi apăru pe buze. Ea a văzut cum i se relaxează faţa şi tot corpul. Dintr-odată nici furie, nici putere, doar oboseală.

— We need a doctor, spuse ea. Please!

Fuia nu reacţionă, în schimb ridică mâna care ţinea cuţitul şi arătă spre o fotografie fixată pe perete deasupra biroului, un selfie al lui Emmy, doar braţul şi chipul, sprâncenele încruntate, cu buzele strânse, cu o mânie prefăcută.

— Emmy? întrebă el.

Anett încuviinţă din cap.

În acelaşi moment, auzi lângă ea zgomotul sticlei sparte.

Capul lui Fuia explodă.

51

Timişoara

Şi, în sfârşit, lumina cenuşie a zorilor peste Grădina Botanică, începea o nouă zi, Cozma avusese impresia că s-ar putea ca această noapte să nu se mai sfârşească vreodată. Acum se vedeau cărările, copacii şi straturile de flori, toate frumoasele aranjamente care erau pline de culoare vara; natura îmblânzită, ca şi în cazul Begăi, înăbuşea zgomotele exterioare, ca şi pe cele interioare, şi pentru asta el aprecia parcul. Cipu refuzase mereu să vină acolo.

Asta vrea să fie natură? Tu vrei să-l târăşti pe un băiat de ţăran în închisoarea asta tristă, unde florile şi copacii şi iarba cunosc doar foarfecele, nu libertatea? Nici pentru toţi banii din lume.

Douăzeci de lei.

Asta este o insultă, Ioane.

Patruzeci?

Treizeci, băieţii de ţărani au mândria lor.

Cozma se întoarse de la fereastră spre scaunul de plastic pe care petrecuse mare parte din orele precedente, purtând maioul şi jacheta pe care i le adusese Valentina Olar, odată cu cizmele lui Frieder Roth; cămaşa rămăsese probabil pe Gheorghe Doja. Iniţial, Olar stătuse lângă el, până când adormise pe umărul lui. El îi comandase un taxi şi o trimisese acasă. Pe la ora trei venise Paul Bejenaru, elegant ca întotdeauna, totuşi vizibil impresionat. Timp de o jumătate de oră, şeful aşteptase lângă el, sperase, tăcuse, apoi plecase la birou

cu mâinile goale.

El se aşeză şi bău cafea rece din paharul de plastic.

Simţea obrazul moale al lui Cipu pe mână. Sângele.

„Totul distrus”, gândi el.

Nu tot, dar aşa de multe. Un picior şi un braţ fracturate. Trei coaste. Clavicula. Evident, calota craniană. Şi încă nu ajunseseră în profunzimea corpului său masiv. Încă lucrau la stabilizarea lui Cipu.

Uşa micuţei încăperi pentru vizitatori se deschise, reveni Bejenaru, cu o sacoşă în mână.

— Ei?

— Îi îngrijorează capul.

Şeful încuviinţă şi se aşeză lângă el.

— O să trăiască?

— Da. Cozma ridică din umeri. Nu ştiu.

— Ce spun medicii?

— Că-i îngrijorează capul.

Îşi drese glasul, vorbi mai încet.

— Că a băut şi a mâncat prea mult şi pe o perioadă prea lungă.

— Tot ce au examinat se află într-o stare, mă rog, aşa şi aşa.

Bejenaru deschise sacoşa, scoase o cămaşă împăturită, albastru deschis, călcată la dungă, o întinse spre el. Cozma îi mulţumi surprins. Îşi scoase jacheta şi se strecură în cămaşă. Încheie cu grijă nasturii. Era făcută pe măsură pentru şeful lui, vizibil mai musculos, şi se simţea ca o sperietoare.

— Oricum, culoarea îţi vine bine.

Bejenaru arătă spre paharele de plastic.

— Se poate bea chestia asta?

— S-a răcit.

Ieşi din încăpere, veni înapoi cu două sticle mici de apă, îi întinse una lui Cozma. Băură. Tăcură. Băură.

— Putem să discutăm?

— Trebuie să discutăm, spuse Cozma.

— Eu mai întâi.

Ovidiu mersese la Liebling şi-l scosese din pat pe primar. Trecuseră împreună prin registrele funciare şi verificaseră tranzacţiile funciare de la Revoluţie încoace. În 1991, părinţii lui Dragomir Mircia primiseră opt hectare de la comisia responsabilă de retrocedări, dar nu şi parcelele comasate, care le aparţinuseră şi la care ei ridicaseră pretenţii; după afirmaţiile comisiei, acestea ar fi mers deja la „adevăratul fost proprietar”. Familia Mircia nu a aflat niciodată cine era acesta. Investitorii italieni obţinuseră titlul şi înscriseseră terenurile în cartea funciară pentru prima oară, câteva luni mai târziu. În 2010, ei au vândut către acelaşi fond agricol german care a achiziţionat câmpurile familiei Lascu în 2012. După spusele primarului, circulau în continuare zvonuri despre fraudă şi membri corupţi ai comisiei.

În schimb, familia Mircia a primit resturi, paisprezece loturi, preponderent individuale, la câţiva kilometri sud de Liebling, şi două cu denivelări, în nord. Deoarece, ca mici fermieri, fără mijloace materiale, ei nu puteau cultiva nici terenurile individuale, nici pe cele cu denivelări, au lăsat în paragină cea mai mare parte şi au folosit doar două parcele sudice – 1,16 hectare – pentru a se întreţine. După moartea părinţilor săi, Dragomir Mircia a vândut la preţ redus cele şapte hectare din sud către o mare întreprindere austriacă, la mijlocul anilor 2000. În 2010, el a arendat, pentru douăzeci de ani, cele două parcele din nord, unui om de ştiinţă bucureştean, un entomolog „ciudat”, după

spusele primarului, care crește toate creaturile posibile, târâtoare și zburătoare, ca să le fotografieze, analizeze, categorisească.

— Asta-i tot ce s-a putut găsi în Liebling, spuse Bejenaru.

— Dar poate că tocmai asta ați căutat.

— Un entomolog excentric?

Bejenaru zâmbi, părea să-l scuze pentru tonul agresiv. Cozma își întoarse privirea spre fereastră. Cenușiul vira acum spre albastru, acolo, afară, viața mergea înainte. Aici, înăuntru, ea se oprise în loc, încă nu se hotărâse. El gândi că ar vrea să rămână înăuntru până se va lua o decizie.

— Ovidiu l-a verificat pe entomolog?

— Atâta cât a fost posibil într-un timp scurt.

Omul predase, în anii ’70 și ’80, la o universitate din Uniunea Sovietică, între timp dispărută, și se întorsese la București, la începutul anilor ’90. Acolo nu mai predase, doar cercetase, aparent în privat, fără să publice. În 2010, el apăruse în Liebling.

Cozma încuviință din cap, cu gândurile în altă parte.

Atât de multe lucruri frânte. Atât de mult ce merita iubit.

— Te duci acolo?

— Nu. Să nu contezi pe mine.

Bejenaru inspiră adânc.

— Cu toată înțelegerea, Ioane…

— Da?

— Du-te acolo și vorbește cu omul. Apoi te întorci aici. Între timp, noi instalăm aici un birou și laptopuri. Dan și Ovidiu pot lucra de aici, împreună

cu tine.

Două ore distanță, gândi Cozma. Dar dacă viața se hotărăște în acele două ore? Să nu-l ia înapoi pe Cipu? Sau, mai rău, voia ca rugăciunile lui să-l lase pe Cipu să trăiască?

— Nu pot să plec de aici, Paule.

Telefonul mobil vibră în buzunarul de la pantaloni. Prefix de Germania, Frieder Roth. Fuia fusese împușcat, iar Michael Winter grav rănit.

— Cineva ar trebui să vadă ce-i cu Jörg Marthen, spuse Roth.

— Cineva de la noi?

— Da. Cei din familia Marthen sunt oameni ciudați. Fac lucruri care nu pot fi prevăzute. Bătrânul a făcut praf casa fiului.

— Fosta lui soție ajunge aici, probabil în cursul zilei.

— Bine, atunci, spuse Frieder Roth și își luă rămas-bun.

Cozma își informă șeful, se gândea că viața merge mai departe și acolo, în Prenzlin, în timp ce aici se lupta să ia o hotărâre.

Bejenaru se aplecase, sprijinindu-și coatele pe coapse, fața în mâini, de parcă n-ar fi vrut să-l privească povestind despre beciurile din București, despre Róbert Barbu și despre copia protocolului de interogatoriu. După ce el termină, Bejenaru se ridică, păși încolo și încoace de câteva ori, apoi se lăsă să cadă pe un scaun din rândul opus.

— Valentina știe despre asta?

— Da.

— Ai o înțelegere cu DNA-ul?

Cozma ezită, confuz.

— Nu.

Bejenaru își frecă fața, își încrucișă picioarele și aștepta.

— Ea va informa IICCMER că eu cooperez… cum se spune? În totalitate.

— Da, spuse Bejenaru. Și cazul? Cazul tău?

— Acum este cazul lui Dan.

— Asta nu accept.

— Trimite-l pe el și să vină Ovidiu aici. Dacă pot să ajut, o voi face.

Bejenaru oftă, reflectă.

— De când știe Valentina despre…

— Barbu? De alaltăieri-seară. Este important?

— Ea nu trebuie să fie compromisă în niciun fel.

— Din cauza mea?

— Din cauza oricui. Nu ți-a spus?

Cozma clătină din cap.

— Nu, bineînțeles că nu.

Bejenaru se ridică, trecu din nou pe partea cealaltă și, stând aproape de el, îi relată cu vocea coborâtă că, de câteva săptămâni, DNA-ul merge pe un fir că un angajat de rang înalt al Ministerului Justiției din București ar fi pe statul de plată al crimei organizate. Întrucât bărbatul este originar din Timișoara și încă locuiește acolo, DNA-ul, prin persoana Valentinei Olar, ar fi contactat Serviciul Criminalistic, adică pe el. O mică echipă de anchetatori de la OK[1], care-i raportau doar lui, ar lucra la acest caz sub secretizare absolută. Omul

acela ar fi observat, interceptat, tot programul. Dacă s-ar spune despre Olar că face înțelegeri cu… El se întrerupse.

Spune-o deschis, Paule, gândi Cozma. Că face înțelegeri cu foștii „zbiri ai lui Ceaușescu”? Dar nu pronunță asta. Autocompătimirea și autoflagelarea nu erau adecvate aici. El știa ce voia să spună Bejenaru, că ar fi un dezastru pentru Olar și DNA.

— De acolo o cunoști?

Bejenaru încuviință din cap. Cozma își frecă ochii cu vârful degetelor, undeva în el pulsa vag un sentiment jenant de ușurare.

— În orice caz, acum este oficial. Nimeni nu mai poate fi compromis. Cu excepția Serviciului Criminalistic, iar de asta îmi pare foarte rău.

— Nu s-ar putea amâna pe săptămâna viitoare?

El pufni amuzat pe nas.

— Am nevoie de tine, Ioane! Ovidiu nu are instinctele tale. Dan consideră Liebling o fundătură. Tu vrei să-i arestezi pe soții Gaman la aeroport, peste șase ore, și nu avem nicio dovadă. Nici pentru comandarea crimelor, nici pentru vreo neregulă în legătură cu vânzările de terenuri. Avem doar un judecător, care nu aprobă nici mandatul de percheziție, nici mandatul de arestare. Așadar, soții Gaman vor urca azi, la prânz, la ora unu, într-un nenorocit de elicopter și vor pleca de aici.

Cozma nu spuse nimic, n-avea chef să intre în detalii. Bineînțeles, soții Gaman nu ar zbura. Știau că sunt urmăriți și că nu pot pleca într-o călătorie secretă. Nici într-o călătorie oficială, după ce Dorin Gaman declarase, în seara precedentă, că nu era planificată vreo călătorie. Ei n-ar putea apărea la aeroport.

— Tu ce vrei, Ioane? Prelungiri pentru voi? Aprobat. E suficient?

— Încă un cuvânt de genul ăsta și demisionez.

Se priviră fix, de aproape.

Cozma simțea mirosul de aftershave al lui Bejenaru, tulburător de proaspăt, vedea pielea netedă și curată de sportiv, sprâncenele pensate uniform. Unul dintre ei acorda o mare importanță felului cum îl percepea lumea. Lui îi plăcea asta, era nevoie de integritate și, pe cât posibil, de colegialitate. El, dimpotrivă, trebuie să fi arătat grotesc, nebărbierit, nepieptănat, purtând o cămașă croită prea larg, peste un maiou pătat cu sânge, pantalonii reiați ai lui Frieder Roth, cizmele solide ale acestuia. Ca unul care dăduse peste un caz pentru care el însuși era prea mărunt.

Ce-l lega de Dorin Gaman, gândi, care era prea mărunt pentru niște oameni ai puterii, ca Sorin Aurescu, dar și pentru un entomolog excentric din Liebling? Își întoarse privirea. Liebling, 2010. Soții Gaman fuseseră în Liebling pentru prima oară în 2010. În 2010, italienii vânduseră fostele terenuri ale familiei Mircia, iar Dragomir Mircia îi arendase entomologului. În același an, Mircia primise terenul familiei Lascu în cadrul unui proces fraudulos. În nord, în Arad, alte zeci de hectare ajunseseră la alt intermediar mituit.

Oare jocul începuse în Liebling, în 2010? Avea să se încheie acolo, în septembrie 2014?

Cozma conchise că-l va lăsa pe Cipu să decidă dacă să rămână sau să plece. Tu hotărăști, gândi el. Bău apă, ținu în poală sticla deschisă, aşteptă un răspuns. Acesta nu întârzie să vină.

Așează-te lângă mine, Ioane, și ține-l de mână pe singurul tău prieten, în timp ce ăia îl peticesc!

— Am o propunere, spuse Bejenaru. Tu pleci, eu rămân aici până când te întorci.

Cozma înșurubă la loc capacul sticlei.

— Te așezi lângă patul lui și îl alini cât de curând poți?

— Da.

Se ridică și își luă jacheta.

— Îl mângâi pe frunte când doarme?

— Și asta.

Cozma încuviință din cap, privi spre fereastră, în spatele căreia albastrul prinsese puteri.

— Să plângi pentru el, dacă pierde lupta.

1. Organisierte Kriminalität, Direcţia de Investigare a Infracţiunilor de Criminalitate Organizată (n.r.).

52

În sudul judeţului Timiş

Ana Desmerean decolase în umbra munţilor. În zori, ea trecu graniţa către judeţul Timiş, la est de ea, lumina se strecura peste dealurile îndepărtate. Zbură spre nord-nord-vest, în direcţia Timişoarei, dar nu se hotărâse încă unde va ateriza, în ţara lui Ceauşescu şi a Securităţii, sau în alta, sau deloc. Viorel cu părul auriu, Viorel cu pielea aurie, care o dusese în lumină şi în aer, unde totul era simplu şi prietenos, şi, mulţi ani mai târziu, când ea revenise în patria detestată, Viorel murise de aproape tot atâţia ani. Aşadar, aceasta era taina lui.

Miron o ajuta, în felul lui, să ia decizia, vocea lui se ridica acută şi isterică din căşti.

— Ana, dragă, unde e Robinson-ul, unde este elicopterul meu, ce-ai făcut?

Ea scăzu volumul.

— Am căutat morţii, Miron.

— Toată noaptea?

— Aseară. Era prea târziu ca să mai revin acasă.

— O, tu şi morţii tăi…

Trase uşor Robinson-ul spre vest, se îndreptă spre norii îndepărtaţi, spre

rămășițele nopții. Imaginea familiară a pământului lui Marthen, dedesubt, o va ajuta. O va alina, la fel cum atunci o alinase imaginea devenită repede familiară a lui Viorel și a micului avion albastru.

Miron vorbea în continuare; mai liniștit acum, vorbea cu frenezia bunăvoinței, așa cum făcea atât de des. Dădu volumul mai tare, deși nu era sigură că vrea să-l înțeleagă. „Dar dacă ei sunt în străinătate, spuse el, în Italia sau SUA, mulți compatrioți au plecat în Italia sau SUA, sau în Germania, scumpo, ironia istoriei, iar tu cauți morți aici, în România, în timp ce ei sunt în viață în Germania, sau în Italia, sau SUA… Acolo ar trebui să cauți, n-ar fi mai bine să-i cauți acolo pe cei vii, în loc să cauți morții aici, mai ales având în vedere costurile?”

Acum trecea peste terenul lui Marthen, tractoarele verzi, semănătoarele trăgeau după ele nori de praf. Ea mai coborî. Aștepta alinarea, care nu veni.

— În douăzeci de minute mă întorc, Miron. Sfârșit.

— Așteaptă!

Voios, el îi spuse că Mara Rebreanu amânase zborul de aniversarea căsătoriei peste Munții Carpați pentru duminică, tot, la ora unu. Dar, întâmplare norocoasă, tocmai sunase la Arad un angajat al unei ferme daneze, spunând că au nevoie de un elicopter, cât mai curând posibil, managerul trebuia să meargă la o întreprindere din județul Brăila.

— Un târg din apropierea Deltei, zbori la Arad și-l iei, Ana scumpă, te rog? Cred că el este deja acolo și așteaptă.

Miron menționă numele unui sat la vest de orașul Arad și pe cel al directorului de întreprindere, Jensen.

— Ucraineanul tău n-are timp?

— Cine? …O, Ana. Te rog.

— Sună-l. Așa mai poate exersa și el.

— N-are nevoie de practică.

— Sună-l Miron.

— Dar el este în Ucraina.

— Acolo n-au telefoane?

Îl auzi oftând, mormăind, apoi el spuse:

— Îmi pare foarte rău, dragă, zău.

Remuşcările erau sincere, la fel şi necazul. De la Timiş până la Brăila, prin Arad, erau aproape şase sute de kilometri de zbor, o nesperată şi absolut necesară mină de aur pentru Flying Banat.

O mie două sute de kilometri cu totul. Şase sau şapte ore, ceva mai mult dacă zbura relaxat. Aproape o zi întreagă de lucru în văzduh cu Robinson. Unde, dacă nu în aer, putea ea să-şi ia rămas-bun de la Viorel? Nu acasă. Nu la mormânt. Nu, aici sus, unde era singură cu el, visul de aur al unei fetiţe de şase ani.

— Întreabă-l pe Jensen dacă poate veni la Aeroportul Arad, spuse ea. Eu realimentez acolo.

Îl întrerupse pe Miron şi contactă turnul din Arad. Apoi formă un număr de telefon, cel pe care i-l dăduse Ciprian Rusu. Răspunse o femeie şi promise că va informa conducerea anchetei cu privire la amânarea zborului din Carpaţi. Ana tocmai încheiase legătura, când, dedesubt, apăru curtea lui Marthen, în rămăşiţele nopţii. O limuzină neagră se apropia pe alee, trecu de poartă şi opri în faţa clădirii de birouri. Abia acum văzu un bărbat care stătea acolo, de parcă ar fi aşteptat maşina. Veşnicii pantaloni albaştri de lucru, mâinile în buzunare, spatele uşor încovoiat, era Marthen.

Şoferul deschise portierele. Coborâră trei bărbaţi. Doi dintre ei purtau îmbrăcămintea arabă tradiţională, eşarfele cu carouri roşii şi albe pe cap şi hainele albe, lungi, care fluturau pe corp, în vânt.

Numai Marthen nu-şi ridică privirea, în timp ce ea trecu pe deasupra grupului.

Apoi râul, fâșia îngustă de pădure, Coruia.

Încă un rămas-bun, gândi ea. Dintr-un motiv de neînțeles, simțea că nu-l va revedea pe Marthen.

53

Liebling

Cu soarele dimineții bătându-i în ochi, cu o țigară în gură, Cozma stătea pe marginea drumului, la doi kilometri nord de Liebling, privind spre un drum pietruit care se termina brusc, cincizeci de metri mai încolo. Chiar unde începea iarba înaltă, era parcată o mașină. Albastru închis, un SUV japonez. Dar oare mașina care-l târâse pe Cipu pe Strada Gheorghe Doja era chiar așa de mică? Lui i se păruse mai mare.

— Ei? întrebă Dan, părea încordat și neîncrezător.

— Ar putea să fie asta.

Lumina strălucitoare de afară, mirosurile iritant de variate și, mai ales, albastrul strălucitor de vesel, pe care Cozma îl suporta cu greu, având în vedere întâmplările nopții. La jumătatea drumului spre mașină, scoase țigara și puse mâna dreaptă pe mânerul pistolului. SUV-ul avea un cuplaj de remorcă.

Mașina era goală, motorul răcit, pe scaunul pasagerului se aflau o sticlă de apă și un pachet mototolit de țigări.

— O deschidem?

— Nu deschidem mașini, Ioane.

— Haide.

Se așteptase ca Dan să-și folosească smartphone-ul sau iPad-ul ca să

manipuleze software-ul mașinii. În schimb, el scoase, oftând, un cablu subțire din buzunarul jachetei, formă o buclă pe mijloc și manevră cablul peste marginea și cadrul portierei șoferului și pe partea interioară a acesteia, în jos. Când bucla ajunse în dreptul mânerului portierei, o strânse, apoi o trase în sus – butonul sări. Cozma se duse la portbagaj și deschise trapa. Mirosul de benzină se ridică înspre el. Privirea îi alunecă peste trei canistre, o lopată, o sfoară de sisal rulată, lungă, rezistentă. Cu câteva ore în urmă, el desfăcuse o sfoară asemănătoare de la picioarele lui Cipu.

Accelerașeră ritmul, goneau, Cozma rămăsese curând fără suflare. O cărare de nisip ducea, prin iarba înaltă până la talie, mai întâi în sus, apoi într-o ușoară adâncitură și din nou la o mică ridicătură. Și la dreapta, și la stânga, terenul se ridica și se adâncea permanent, se potrivea exact cuvântul „cocoșat”. Încă nu se vedea vreo casă sau vreun om. În schimb, pe drum, urme de tălpi și de biciclete în ambele direcţii.

Se opriră după două ridicături, păşiră încovoiaţi la adăpostul ierbii. În adâncitura din faţa lor era o căsuţă din piatră cenuşie. Uşa era închisă, obloanele lucrate brut erau deschise, de peretele lateral se sprijinea o bicicletă, iar douăzeci de metri în stânga casei se afla o magazie de lemne.

— Cum îl cheamă? întrebă Cozma.

— Vasile Balan.

— Vasile Balan, entomologul.

— Bună acoperire au aici.

Tocmai se ridicaseră, când mobilul lui Dan sună încet. Vorbi puțin la telefon și-i spuse lui Cozma:

— Mașina este înmatriculată pe numele unei femei, Leana Varga.

Cozma doar încuviință din cap și coborî pe cărare. În vale, o ținu pe stânga, îl știa pe Dan puțin mai la dreapta. În timp ce se îndrepta spre casă, îi era greu

să nu se gândească la Cipu, să nu-l vadă pe Cipu, Cipu legat de sfoară, ca o vită moartă, izbindu-se de zidurile caselor, cu chipul însângerat, pentru că el, Cozma, nesocotise și al doilea avertisment.

Cât pe ce să nu observe mișcarea din spatele unei ferestre. O perdea tremură, atinsă de un trup.

Probabil că și Dan observase, strigă:

— Vasile Balan? Serviciul Criminalistic Timișoara.

Ușa se deschise, apăru un bărbat de vreo șaptezeci de ani, ținând în mână o pălărie de pai. Se opri în prag, privi și la unul, și la celălalt. Avea părul alb și încâlcit, o barbă albă neîngrijită, ochelari cu ramă din corn, bretele peste abdomenul proeminent, cămașa ușoară era pe jumătate în pantaloni, pe jumătate peste ei, nu purta pantofi, era desculț. Puțin stângaci, își puse pălăria, își aranjă ochelarii, spuse uimit:

— Poliția?

— Vasile Balan? întrebă Dan.

— Chiar el.

Dan îl prezentă pe Cozma, se prezentă și el, spuse:

— A cui este mașina din față?

— Care mașină?

Balan se scărpină pe frunte cu mâna dreaptă, brațul stâng îi atârna inert.

— N-am mai plecat de câteva zile… Ba nu, alaltăieri am adus pâine și lapte. Nu era nicio mașină parcată în față.

Vocea îi părea nesigură. Dădea impresia că fusese smuls din niște reflecții științifice complicate și adus cu forța la lumina zilei.

Îl întrebară despre Leana Varga și despre soții Gaman, Balan ridică din umeri

neputincios, de fapt, umărul drept era puțin strâmb. Cozma văzu pe fruntea lui o peliculă de transpirație, pe tâmple i se vedeau picături.

Dan vorbi rusește, propoziții scurte, poticnite, o rusă școlărească, îi spuse că Dorin Gaman ar putea fi implicat într-o infracțiune, Westrom Soil, o agenție care tranzacționa terenuri agricole, s-a înțeles tot?

— Bineînțeles, răspunse surprins Balan, continuă fluent în rusă că a trăit şi a predat la Moscova timp de cincisprezece ani, dar de ce această trecere pe limba rusă, mi se pare destul de ciudat, pot să văd legitimațiile de serviciu, vă rog?

I le întinseră. El îşi coborî bărbia până pe gât, ca şi când ar fi trebuit să privească peste ochelari, ținând ambele legitimații în mâna dreaptă. Cozma îl văzu înghițind în gol, văzu cum brațul stâng, cu degete cu tot, se crispează.

— Numai că nu înțeleg ce vă aduce aici.

— Dragomir Mircia, spuse Cozma.

— Domnul Mircia?

— Îl cunoașteți?

— Desigur, locuiesc pe terenul lui, l-am luat în arendă.

Părea într-un fel mândru, un profesor retras din lume, care se putea descurca în treburi așa de prozaice, cum ar fi să-şi pună semnătura pe contracte, să ia teren în arendă.

Brațul stâng era din nou destins, nu se mișca.

Îşi primiră înapoi legitimațiile.

— Ce-i cu brațul dumneavoastră? întrebă Cozma.

— O întâmplare nefericită şi prostească. Când bătrânii urcă pe scări putrede…

El dorise să se asigure că scoarţa unui paltin îşi schimbase culoarea şi, atunci, penultima treaptă se rupsese, iar el căzuse, nu pentru prima şi nu pentru ultima oară. Din fericire, doar se lovise la braţ.

Cozma nu spuse nimic, tăcu şi Dan. Deodată, în partea stângă a pieptului lui Balan apăru o pată roşu închis, care creştea încet. Picăturile de transpiraţie de pe faţa lui deveniseră şiroaie, gura era întredeschisă, respiraţia spasmodică. Balan îşi înclină capul, îşi privi pieptul, apoi ochii se opriră asupra lui Cozma, din spatele ochelarilor, o privire prelungă, îngândurată, el simţea că se iau nişte hotărâri.

În cele din urmă, Balan se sprijini de zidul casei cu mâna dreaptă şi se aşează gemând pe prag. Neglijent, îşi aruncă pălăria, apoi ochelarii, spuse:

— El este în magazie, a încercat să mă împuşte.

Magazia era doar ceva mai mult decât un adăpost scund, de nici zece metri pătraţi, lopeţi, sape, o roabă şi alte lucruri de acest fel, înşiruite lângă un perete, iar vizavi un fel de banc de lucru cu unelte mici. „El” era un bărbat între treizeci şi treizeci şi cinci de ani, întins sub o prelată transparentă, cu gâtul sfâşiat lateral, cu o altă plagă împuşcată în mijlocul pieptului, probabil amândouă fatale. Ochii lipsiţi de viaţă erau pe jumătate deschişi, fixaţi asupra lui Cozma. Pe burta lui Vasile Balan se afla un pistol cu amortizor, ca un rămas-bun oarecum batjocoritor.

Cercul începea să se închidă.

Mortul era omul de la Iulius Mall.

Dan îl ajutase pe Balan să ajungă în casă, pe patul care se afla lângă un perete lung al singurei încăperi. Zăcea acolo, cu cămaşa tăiată, cu un bandaj improvizat desfăcut, transpira şi gemea. Dan era aplecat peste el şi se uita la rana din partea stângă-sus a pieptului stâng, spuse puţin mirat:

— Asta este o rană de ieşire.

— Desigur. El a venit din spate.

— Şi dumneavoastră? Aveaţi întâmplător o armă la îndemână?

— I-am aruncat nisip în ochi. Vechile reflexe.

— Şi l-aţi împuşcat cu propria armă?

— Eram prea departe de casă.

Balan ridică neputincios mâna dreaptă.

— Sub tăblia mesei.

Dan se duse la masă, reveni ţinând în mână un dispozitiv automat înfăşurat într-o batistă şi i-l arătă lui Cozma. Aruncă pe ţeavă cartuşul, arma şi magazia ajunseră într-o pungă de probe. Balan spuse:

— Este apă în frigider, dacă mi-aţi putea…

De data asta se duse Cozma, găsi în frigider o cană de sticlă plină, printre borcane pentru conservare cu insecte ce păreau moarte, la care nu se uită a doua oară. Casa în sine îi amintea de cea a familiei Lascu, o casă ţărănească modestă, cu siguranţă veche de un secol, cu ferestre mici, întunecată, cu vatră şi câteva mobile înghesuite. De pat erau ataşate nişte mese improvizate, o suprafaţă de lucru de aproximativ patru metri lungime. Pe ele se aflau diferite microscoape, cutii de sticlă, alte borcane pentru conservare, majoritatea goale, în unele exponatele păreau vii, precum şi nenumărate instrumente delicate, pretutindeni bileţele şi caiete. Deasupra, pe perete, erau lămpi mici, fotografii prinse în cuie, prim-planuri de insecte şi plante, din câte-şi dădea seama.

Pe masă era un pahar obişnuit, fără insecte, îl luă.

După ce Balan bău, Cozma îi împinse puţin deoparte picioarele goale şi se aşeză pe marginea patului.

— Entomologie, da?

— Un hobby din tinereţe. Din anii ’90 mă ocup de asta profesional, aveam nevoie de liniște și de izolare, după atâta zgomot și dezordine. Schimbările politice nu sunt de mine.

Balan nu-și lua privirea de la el. Părea să-i pâlpâie în ochi ceva, curiozitate, gândi Cozma, recunoaştere, doar un moment pasager, apoi trecu.

Balan îl cunoștea. Sau, mai degrabă, îi cunoștea trecutul.

— Care este numele dumneavoastră adevărat?

— Ce nu vă place la Vasile Balan?

— Pentru procesul-verbal, vă rog.

— Uitat. Ca și mortul care l-a purtat.

Balan suspină într-un val de durere, își întinse colțurile gurii, ținea buzele strânse. Valul păru să scadă.

— Vreau o înțelegere sau discuția noastră se încheie acum, pufni Dan.

— Înțelegerea este că vă vom duce la spital și vă vom salva viața.

Balan îl privi uimit și încuviință din cap.

— Da, o afacere bună, salvați-mi viața. Dar vor trimite din nou pe cineva. Astăzi, peste două luni, peste cinci ani. Veți fi și atunci pe aici, să-mi salvați viața?

— Cine va trimite din nou pe cineva? întrebă Cozma.

— Avem o înțelegere?

— În linii mari, da.

— Un cuplu din Timișoara, soții Gaman. Femeia este responsabilă de

strategie, bărbatul de practică.

— Dorin și Nicoleta Gaman?

— Exact.

Balan arătă spre un sertar de la picioarele patului.

— Sunt acolo prosoape și o curea. Unul dintre dumneavoastră ar trebui să înceapă acum să-mi salveze viața.

Dan aduse și una, și alta, puse peste rană prosopul împăturit și-l fixă, trăgând cureaua dinspre axila stângă a lui Balan spre partea dreaptă a gâtului. Balan închise ochii, își dezveli dinții, inspiră cu un șuierat. Cineva care învățase să suporte durerea, gândi Cozma. Să provoace durere.

Cineva ca el.

— Familia Gaman l-a trimis pe omul acela din magazie?

— Mikki nu știu cum, unul dintre bătăușii lor.

— Sunt mai mulți?

Un scurt moment de ezitare.

— Doi. Mikki și un șvab, Adam.

— Un șvab din Banat? De etnie germană?

— Cel puțin așa susține el. Nu vorbește deloc în germană.

— Cum îl găsim pe Adam?

— Îl așteptați aici. La un moment dat, va veni să-l caute pe Mikki. Sau să-i observați pe soții Gaman. De obicei, el este acolo unde sunt ei. Se tem, mai ales bărbatul, Dorin. Adam stă cu ochii pe el. Subțire, înalt, cu fața îngustă, ochi pătrunzători, are ceva de vultur. Să nu-l subestimați, e abil.

— De ce se tem soţii Gaman?

Balan ridică umărul drept.

— Eu nu sunt la curent cu afacerile lor. Dar am impresia că s-au certat cu nişte oameni influenţi.

Dan ieşise în faţa colibei, iar Cozma îl auzea vorbind la telefon. Îl privi cu atenţie pe omul care nu se numea Vasile Balan, simţea că ajunsese la final. Soţii Gaman erau păpuşarii, ei comandaseră crimele. Dar puterea, cunoştinţele le aveau de la acest om.

— De ce ar vrea soţii Gaman să fiţi ucis, dacă nu ştiţi despre ce e vorba?

— Ceva o fi mers prost şi acum ei fac curăţenie. Îmi pot închipui că trebuie să-l salvaţi şi pe Dragomir Mircia. Ştie despre mine.

— Prea târziu, spuse Cozma.

Balan ridică din sprâncene.

— Bietul om. Când vine elicopterul?

— Nu vine un elicopter, răspunse Dan, care tocmai se întorcea, vine o ambulanţă.

Se uită la Cozma, chipul prelung era lipsit de expresie, ca întotdeauna, înclină capul. Se duseră lângă masă, unul lângă altul, cu spatele la Balan. Dan relată cu vocea scăzută că Leana Varga era soţia lui Mikki, o echipă era deja în drum spre ea. În plus, soţii Gaman părăsiseră domiciliul cu zece minute în urmă, era rândul lui Ovidiu, ei se îndreptau spre Cetate, probabil la birou, aşa cum anunţaseră.

— Ei n-au să stea să vadă ce se întâmplă, spuse Cozma.

Dan tăcea.

— Ce-i?

— Mă întreb dacă până la urmă vom ajunge la ei.

— Da, spuse Cozma. Oamenii influenţi au oferit protecţie în continuare.

Se întoarseră la Balan.

— Când a murit omul cu numele tău adevărat?

— Trebuie să fi fost prin 2009. A ars o casă, el era înăuntru. Imaginaţi-vă, uneori mă trezesc noaptea în ţipetele lui.

— Soţii Gaman au aranjat asta?

— Dorin.

— Universitatea din Moscova?

— Şi asta. Toată viaţa lui Vasile Balan. El a petrecut ore în şir construind o legendă. Nume propuse şi respinse. Neveste. Boli. Hobbyuri. A stat în bucătăria mea din Bucureşti, jucându-se cu datele, cum face un copil cu cărămizile de jucărie. El are multă imaginaţie. Ea organizează afacerile, el oamenii.

Acum Balan părea epuizat. Apăruse sânge pe marginile prosopului şi el transpira din nou.

Cozma luă alt prosop din sertar, îl umezi cu apă de la chiuvetă şi-l puse pe fruntea lui Balan.

— Cum v-au depistat?

— Simplă coincidenţă.

— Şi anume?

— El a dat peste mine pe stradă, la Bucureşti. A fost foarte prietenos. M-a invitat la cafea, iar mai târziu la cină, cu soţia lui. Mi-aş fi dorit să am un fiu. Unul ca el, de ce nu. Soţia mea a murit devreme. Asta este.

— Cea adevărată sau una dintre falsele soții?

— Și, și.

Balan schiță un zâmbet.

— Chiar credeți că a fost o coincidență?

— Așa susține el. Pe de altă parte, coincidențele nu li se potrivesc lor. Poate a aflat undeva ceva despre mine. Nu știu.

— Ulterior, v-a adus aici. Când legenda a fost pregătită.

— M-a vrut în apropiere.

— Pe dumneavoastră și arhiva.

Balan ridică din sprâncene, dând din cap a aprobare.

— E aici, în casă?

— Afară.

— Fotocopii?

Balan zâmbi silit, trebui să-și controleze durerea.

— Zero și unu.

— Ați digitalizat-o?

— Am scanat-o. Mai ușor de căutat și de ascuns decât zece mii de fotocopii. O lună fără minunatele mele Ranunculaceae și Mutillidae, iar în locul lor din nou haosul epocii Ceaușescu, un coșmar.

— Ce anume conține această arhivă? întrebă Dan.

Balan se uită la Cozma și spuse:

— Sunt nerăbdător.

— Documente ale Securității din anii ’70 și ’80. Protocoale de interogatoriu, stenograme din procese, înregistrări secrete ale convorbirilor, protocoale de observare. Tot ce i-ar putea compromite pe cei implicați – judecători, primari, polițiști, procurori, medici, directori de companii. Sorin Aurescu, de exemplu.

— Să nu uităm de un… Balan se întrerupse. Când vine ambulanța, până la urmă?

— În zece minute, spuse Dan. Poate ar trebui să așteptați afară.

Balan tuși sec, gâfâind după aer.

— Ar putea apărea Adam în curând. Aveți grijă la umbrele lungi și înguste. La liniștea bruscă, Grylloideae -le amuțesc de groază când îl miros.

— Aveți dreptate, spuse Dan.

Așteptară până când el părăsi casa.

— Să nu uităm de un comisar principal din Serviciul Criminalistic Timișoara, completă Balan.

— Așa este.

— Gaman v-a șantajat cu protocolul de interogatoriu?

— M-a avertizat.

— Că ar trebui să manipulați ancheta?

— Asta ar fi rezolvat lucrurile.

— Totuși, sunteți aici.

Cozma ridică din umeri.

— Iar dumneavoastră îmi răspundeți la întrebări.

— Dacă n-ar fi încercat să mă omoare, n-aş fi spus un cuvânt. Am impresia că asta ne face diferiţi pe noi doi. Oricine se ocupă zi de zi de anemone, furnici roşii şi altele asemenea înţelege la un moment dat că o conştiinţă încărcată este o invenţie complet superfluă a omului.

— Cum ajunge Gaman la informaţiile de care are nevoie?

— Mă vizitează, mergem la plimbare şi spune: Ai ceva despre un anchetator de la poliția din Timișoara? Despre un politician care are un cuvânt greu din Timiș? Un judecător din județul Arad ar fi bun. Un primar. El pleacă acasă, eu scot unul dintre cele două stick-uri USB şi încep să caut. Mikki vine şi preia foile printate. În cazul dumneavoastră însă, trebuia să meargă rapid. Se întâmplase ceva. Dorin a sunat şi Mikki era deja pe drum.

— Au ucis o fată. Presupun că n-a fost ceva planificat, nu erau pregătiţi.

— O fată?

— O tânără, de optsprezece ani. Lisa Marthen.

— Nu-i de mirare că le-a explodat totul în faţă.

Balan îşi pipăi cureaua petrecută peste piept, ca şi când ar fi vrut să-i verifice aşezarea.

— Nu aşteptaţi, Cozma.

— Ce să aştept?

— Cuvinte de regret. Trebuie să înţelegeţi că această lume nu mai este a mea. Nu iau parte la ea, altfel aş fi un om pierdut. Nu simt compasiune. Oamenii îmi sunt indiferenţi.

— Regretaţi moartea lui Mircia.

— M-a vizitat aici de câteva ori, a adus vin roşu. Ştiu prea multe despre el ca să nu-i regret moartea. Un om trist.

— Aveţi nişte nume pentru mine? Din echipa mea, din departamentul de

poliţie?

— Mai târziu.

— Un judecător? Noi n-am primit mandat de percheziţie pentru locuinţa sau biroul soţilor Gaman.

— La Timişoara, Cozma, în biroul şefului dumneavoastră şi în prezenţa unui avocat. Atunci veţi afla şi unde trebuie să săpaţi. Dar vă spun de unde am primit arhiva.

În 2003, ar fi apărut brusc un fost coleg şi i-ar fi încredinţat nişte cutii de lemn. Acea cunoştinţă n-ar mai fi apărut niciodată. La un moment dat, el ar fi deschis cutiile. La început ar fi intenţionat să ardă în pădure documentele pe jumătate îngălbenite. Apoi s-ar fi gândit la altceva. Arhiva putea deveni argintie, chiar şi numai ca un contraserviciu pentru o înţelegere cu IICCMER. „Teama de vânători”, gândi Cozma.

— Un gaj.

— N-aţi luat măsuri de precauţie, aşa-i?

— Nu. M-am eschivat, dar nu destul de bine. Cozma arătă spre compresa improvizată, se îmbibase cu sânge.

— Aveţi nevoie de un prosop nou.

Balan îşi desfăcu cureaua din jurul pieptului.

— Sarcina dumneavoastră.

Un prosop şi un pahar de apă mai târziu, Cozma spuse:

— Bătăuşii soţilor Gaman, Mikki şi Adam. Unul lipseşte.

Balan nu lăsă să se vadă nimic.

— Cel care i-a ucis pe Mircia și Lisa Marthen, precum și un băiat de țărani, Adrian Lascu.

— Cum am spus deja, pe Mircia îl cunoșteam, pe ceilalți nu.

— Nu v-a spus nimic despre asta?

— Cine?

— Petre Fuia.

Balan îi susținu privirea, cu ochii obosiți, care nu încercau să ascundă faptul că erau lucruri de relatat. Că voia să-l protejeze pe Petre Fuia, oricare ar fi fost motivul. De fapt, putea fi doar un motiv, gândi Cozma. Fuia, în vârstă de patruzeci și opt de ani, unul dintre „copiii decretului”, crescut fără părinți, probabil, în tinerețe, recrutat de Securitate. Balan, în jur de șaptezeci de ani, care știa să suporte și să provoace durerile, ceea ce trebuie să fi învățat la Securitate.

— E mort, spuse Cozma. Poliția germană l-a împușcat noaptea trecută.

Balan își coborî privirea, chipul îi împietri. Apoi povesti. Îl recrutase pe Petre de la orfelinatul social, când acesta avea treisprezece ani, la sfârșitul anilor ’70, ca viitor cadru al Securității, îl vizitase la fiecare câteva luni, cerându-i să-i spună „unchi”. La începutul anilor ’80, îl adusese în serviciu și îl monitorizase de la distanță, în timp ce băiatul era în curs de formare. După 1990, ei pierduseră legătura, încercaseră în diferite feluri să devină alți oameni, ca să rămână pe linia de plutire în noua Românie. Prin intermediul vechii clici, Petre venise în noul Serviciu Românesc de Informații. El însuși se desprinsese de aceste clici, ceea ce poate că fusese o greșeală; dar el dorise numai o viață liniștită și retrasă, după toate luptele și haosul dinaintea schimbării și după aceasta. La un moment dat, prin anii 2000, Petre Fuia plecase din SRI și reluase legătura cu el.

— În 2003, spuse Cozma. El este fostul coleg, corect?

Balan dădu vag din cap.

— Cred că el l-a lichidat pe omul care a copiat în secret documentele, în 1989, pentru Securitate. Superiorilor le-a spus că le-a incinerat odată cu cadavrul. În iunie 2003, a venit la mine şi mi-a spus: „Am un cadou pentru tine, unchiule. Nu ştiu ce să fac cu chestia asta. La tine se păstrează mai bine. Dar este foarte murdar şi miroase urât.”

Balan zâmbi.

— Hârtia mirosea a mucegai, iar el ura mirosurile astea. Mai ura şosetele şi pantofii, purta doar sandale, chiar şi la minus douăzeci de grade, vă puteţi imagina? Era plin de furie şi frig încă de la început. Chiar înainte să-l întâlnesc pentru prima oară. Avea nevoie de sarcini, de cineva care să-l îndrume, să-i spună să facă asta şi asta. Şi avea nevoie de cineva care să-i arate cum să-şi ascundă furia şi frigul. N-am mai întâlnit pe cineva care să aibă atât de mult autocontrol ca el. Dar erau probleme cu femeile. Desigur, cu prostituatele. Cu ele îşi pierdea controlul. Mereu ajungea câte una la spital. Mda. După iunie 2003, am ţinut legătura mai mult, dar nu ştiam unde şi cum trăieşte sau ce face. În 2010, a venit la mine la Timişoara, l-am prezentat soţilor Gaman, el a fost primul lor bătăuş.

Balan făcu un semn din cap spre fereastră.

— În sfârşit.

Cozma se duse la uşă. O duzină de bărbaţi şi femei în civil sau în uniformă depăşiseră ultimul deluşor şi îl coborau în fugă, colegii din echipa de anchetă, precum şi o doctoriţă şi două asistente medicale în îmbrăcămintea roşie de la SMURD. El le făcu loc când intrară, răspunse la întrebările despre starea lui Balan, apoi ieşi şi fumă, în timp ce Dan îi instruia pe colegii lui.

Auzi telefonul lui Dan.

Văzu chipul prelung strâmbându-se de consternare.

„Nu acum”, gândi el. „Nu acum, fără mine.”

El trebuia să fie acolo dacă se întâmpla. Trebuia să fie alături de Cipu.

Dan se apropie de el cu respiraţia tăiată.

Soţii Gaman dispăruseră.

54

Arad,

capitala judeţului omonim

Omul care se numea Jensen nu venise. Ana Desmerean alimentase Robinson-ul, iar acum pusese înapoi duza furtunului de la benzinăria aflată la câţiva metri distanţă. Încă zece minute, apoi va zbura înapoi la Timişoara.

Îl sună pe Miron.

Miron îi sună pe danezi.

— Vine, spuse el. În câteva minute. Are ceva cu maşina.

Un elicopter SMURD era deja pe pista de aterizare. Ana porni Robinson-ul, îl parcă la mică distanţă de benzinărie, rămase în cadrul uşii.

Viorel şi Marthen, cei doi oameni neînţeleşi, dispăruseră din viaţa ei în doar câteva ore. Visul de aur era la final, la fel ca mica ei dragoste. Nu știa cum să se descurce cu asta.

Dar era oare aşa de rău? Sau era rău doar pentru că se obişnuise cu amândoi? Visul o susţinuse în trecut, dragoste în prezent. Acum trebuia să se susţină singură. Asta era tot. Trecură alte douăzeci de minute. Jensen nu veni.

— Eu plec de aici, spuse ea.

— Nu se poate, spuse Miron. Tocmai a fost aici un mesager, au plătit.

Veni un vânt rece, ea se înfioră. Căscând, închise ochii și întinse brațele. Viorel o adusese cândva din noapte în lumină, iar Miron înapoi în noapte, în urmă cu cinci ani. Jörg Marthen o conectase la viață. Toți acești bărbați erau duși acum. Era singură. În schimb, era liberă.

— Alo, spuse o voce abia auzită lângă ea.

Speriată, întoarse capul. În lumina de fundal stătea un bărbat, nu i se vedea chipul. O siluetă ciudată, cu partea superioară a corpului prea îngustă, picioarele prea subțiri, brațele prea lungi, jacheta neagră prea largă la umeri. Părul era foarte tras spre spate, poate legat la ceafă. Lângă el, pe asfalt se afla o geantă de voiaj ticsită.

— Domnul Jensen?

Îl văzu încuviințând din cap, auzi din nou glasul scăzut:

— Adam.

Zburară spre sud-est, direct spre județul Brăila, care era aproape la fel de departe în estul României ca Aradul, în vest. Jensen stătea în spatele ei, pe locul aflat în diagonală, lângă el se afla geanta de voiaj pe care nu dorise s-o lase în cală. Ea îi auzea în căști respirația liniștită, regulată, uneori chiar foșnetul gecii din poliester. Ea încă avea frisoane, de parcă ar fi adus cu el vântul rece în cabină. Zgomotele și frisoanele îi răvășeau gândurile. Ar fi vrut să se gândească la Viorel; bărbatul din spatele ei părea să o împiedice, fără să spună vreun cuvânt.

El vorbi din nou doar atunci când versanții împăduriți ai Munților Carpați alunecau sub ei. Spuse într-o română fluentă:

— Zburăm spre Lugoj.

Frisoanele se transformară în fiori. Lugojul era în sud și trecuseră cu mult de el.

— Nu la Brăila?

— Mai întâi Lugoj.

El se aplecă și arătă spre iPad-ul pe care ea îl fixase deasupra tabloului de bord, arătând ruta către Brăila. Ea luă mâna stângă de pe manșă și își trecu degetul arătător peste ecranul tactil până găsi Lugojul. Apoi corectă coordonatele țintei și trase Robinson-ul într-o curbă largă, cu inima bătându-i puternic.

Brăila, gândi ea, nu fusese niciodată ținta lui Jensen.

Jensen, care nu era danez.

Își alungă frica. Lugojul se afla în județul Timiș, un teritoriu cunoscut. Pe manșă se aflau mâinile ei, nu ale bărbatului din spatele ei.

Câteva minute mai târziu, simți o atingere pe umăr. Speriată, se întoarse spre el, îl privi pentru prima oară mai atent. Ochi apoși, cu pupile minuscule. Piele cenușie, de parcă s-ar fi scurs sângele din el. Numeroase riduri, barbă nerasă, nasul ascuțit și mare.

Își duse degetul arătător la buze.

Ana înțelese. Niciun cuvânt către turnul de control.

Ea se feri în lături când el se aplecă din nou. Brațul lung ajunse până la iPad, cu două degete mări o secțiune la câțiva kilometri nord de Lugoj, până când se mai văzu doar un sat cu câteva străzi în apropierea joncțiunii autostrăzilor A1/A6, Paru. Un deget subțire și osos arăta acolo. Ea îi simțea privirea, capul mic, ca de pasăre, aproape de chipul ei. Nu îndrăzni să se uite la el, doar încuviință din cap.

Va ateriza în Paru.

55

Lângă Paru, Timiş

Ioan Cozma alerga, aşa cum nu alergase niciodată în viaţa lui. Picioarele i se împiedicau de ridicăturile de pe drumul de ţară, se poticnea mereu. Aerul răcoros al dimineţii ardea în plămânii lui, îl înţepa de mult într-o parte. Totuşi, părea că se mişcă nesfârşit de încet, mult prea încet.

Auzi în spatele lui elicopterul de salvare decolând şi întorcându-se. El ceruse să fie lăsat la est de autostradă. Paru era situat la vest de acesta, la aproximativ un kilometru şi jumătate distanţă. Dar elicopterul era roşu şi vizibil de la distanţă, iar Cozma nu voia să rişte. Nu trebuia să-l subestimeze pe Adam.

Un plan vag, apărut spontan pe aeroportul din Arad. Cozma îi urmărise pe Ana Desmerean şi pe bărbatul care putea fi Adam, cu un elicopter SMURD. Dan rămăsese în turnul de control, la radar. Fuseseră informate toate secţiile de poliţie de pe traseul către Brăila, pentru orice eventualitate. După ce Cozma sunase la Flying Banat în legătură cu amânarea zborului din Carpaţi şi aflase despre comanda „danezilor”, plecase de la premisa că Brăila era un tertip. Soţii Gaman vor urca în elicopter undeva, nu departe de Timişoara.

Ana Desmerean şi Adam aterizaseră la Paru, în urmă cu zece minute. De atunci nu se mai întâmplase nimic. Nu venise nimeni.

La o sută de metri de A6, drumul de ţară cotea brusc spre sud. Cozma alerga în continuare pe câmp. Se afunda în pământul umed, se poticnea. Îşi apăsă mâna dreaptă pe o parte, înţepătura persista.

În sfârşit, ajunse la autostradă. Spre nord era puţin trafic. Cu mâinile ridicate şi faţa întoarsă spre maşinile ce veneau din sens opus, traversă carosabilul, însoţit de claxoane furioase. Gâfâind, păşi peste parapetul de pe mijlocul drumului. Spre Lugoj se deplasau mai multe vehicule şi trebui să aştepte. După un minut se deschise un fel de breşă. Trei maşini îl evitară, frânară brusc, din nou claxoane.

În sfârşit, era acolo.

Încă un câmp, un şir rar de copaci, apoi intră în Paru dinspre est. O maşină civilă de la secţia de poliţie Lugoj aştepta în faţa unei bisericuţe ortodoxe. Cozma urcă pe banchetă, se lăsă pe spate epuizat. În faţă, în stânga, o femeie, în dreapta, un bărbat, ambii ceva mai tineri decât el, în jur de patruzeci şi cinci de ani. Purtau uniforme, jachete albastru închis şi fireturi albastru deschis în partea de sus. Îl lăsară în pace pentru un moment.

— Sinucigaşii marelui oraş, spuse apoi bărbatul, cu o voce batjocoritoare.

Cozma se aplecă gemând, dădu mâna cu ei, reţinu numele, Emilia şi Filip, el cu părul des şi cărunt, ea cu pielea ca ceara şi cu oboseala în fiecare fibră a chipului, cu ochii calzi.

— Ei? întrebă el.

— Nimic nou, răspunse ea.

— Doar că tipul a vorbit la telefon de două ori, adăugă Filip.

— Unde-i colegul vostru?

— În casa de pe colţ. Stă nelocuită de trei ani. Familia…

— Da, îl întrerupse Cozma nerăbdător.

Un alt coleg vorbi prin staţie. O Dacia Duster maro venind de pe autostradă tocmai cotise pe drumul care trecea pe lângă Paru, spre nord.

— Drum neasfaltat, spuse Emilia. Nici măcar un drum comunal. Nu sunt case. Cine ajunge acolo nu este observat la faţa locului.

— Atunci să mergem, răspunse Cozma.

Plecară în aceeaşi direcţie pe un drum la sud de Dacia Duster. Emilia opri în faţa ultimei case, coborâră, traversară repede, încovoiaţi, o peluză largă până la uşă, care nu avea încuietoare. Cozma observă nişte încăperi goale, linoleum umflat, mai dădu mâna o dată, mai auzi un nume, Ştefan, cel mult douăzeci şi doi de ani, chip rozaliu de băiat de ţăran, agitat, mirosea a adrenalină, avea arma de serviciu în mână. Nu purta geacă, iar la subraţele cămăşii albastru deschis de la uniformă erau nişte pete imense de transpiraţie. Fără cuvinte, îl conduse pe Cozma la o fereastră spartă, ţinându-l cu braţul liber la adăpostul peretelui. Dar apoi nu-l lăsă să iasă de la adăpost, braţul lui forma o barieră de netrecut, tremurând de efort, Cozma nu reuşi să-l împingă.

— Ştefan! şuieră Emilia.

O privire îngrozită, în sfârşit, braţul se lăsă în jos.

Cozma păşi precaut din lateral spre fereastră, văzu drumul de pietriş care, la mai puţin de zece metri distanţă, trecea pe lângă grădina casei, năpădită de buruieni. Păşi mai departe, centimetru cu centimetru. Elicopterul ajunse în câmpul lui vizual, la o distanţă mărişoară era Adam, înalt, slab, cu o coadă de păr lung şi cărunt, cu mâinile în buzunarele gecii. Ana Desmerean era lângă el, micuţă, subţire, tunsă bob, cu braţele încrucişate la piept, cu umerii ridicaţi, trădându-i teama. Ca şi la Arad, privirea lui Cozma căută aproape automat gâtul la care visase Cipu, dar ea îşi ridicase gulerul gecii.

Amândoi urmăriră cu privirea Duster-ul care se opri în faţa lor. Dorin Gaman şi o femeie coborâră din maşină, Nicoleta, într-un costum business cu fustă, pantofi cu tocuri înalte, la gât şi încheieturi avea sclipiri aurii.

— Ei sunt, spuse Cozma.

Auzi zgomote în spatele lui, apoi Emilia vorbi la telefon.

Soţii Gaman se duseră la portbagaj şi scoaseră de acolo nişte genţi de voiaj şi o valiză. Mişcările Nicoletei erau precise şi exagerat de elegante.

— Ceva nu-i în regulă, şopti Ştefan.

Îngenunche pe podea și urmări peste marginea ferestrei ce se întâmpla în stradă.

— Ce vrei să spui?

În fața Duster-ului, Adam vorbea cu Ana Desmerean, care se duse la elicopter și părea că verifică din exterior partea mecanică, evident controlul înainte de zbor. Adam n-o scăpă din ochi, de parcă s-ar fi așteptat ca ea să încerce să fugă. Ea nu avu nicio tentativă. „E prea speriată”, gândi Cozma.

— Oamenii tăi sunt pe drum, îl informă Emilia.

El încuviință din cap și spuse:

— Ștefan?

— Nu știu. Ar trebui să ieșim. Să ne apropiem.

— Încă nu.

Cozma își plimbă privirea peste grădină. Câteva tufișuri, iarbă înaltă și rară, mai multe suprafețe dreptunghiulare părăginite, care cândva trebuie să fi fost straturi. În dreapta lui, unde se afla Emilia, o ușă dădea spre grădină. Dacă ar deschide-o, ei ar fi observați.

Dar curând tot vor fi nevoiți să iasă, gândi el. Nu trebuia ca Adam și soții Gaman să urce în elicopter.

— Acum ostatica n-ar fi în cale, spuse Ștefan. Așteptăm până când vor merge la elicopter.

Cozma își instrui colegii: el și Ștefan, prin ușa spre grădină, Emilia și Filip, prin ușa din față, apoi vor traversa strada laterală. Astfel, ei ar veni din două părți.

Afară, Nicoleta Gaman se dusese la Adam și îi vorbea. O femeie frumoasă, cu gestica unei suverane, dar arătând respect și familiaritate.

Adam încuviință din cap, gânditor.

Dorin Gaman veni spre ei, lui îi întinse valiza. Se întoarseră spre elicopter, soții Gaman cu genţile de voiaj, în spatele lor venea Adam cu valiza, se îndepărtară de casă.

— Fir-ar să fie, mormăi Ștefan cu nervozitate în glas.

— Emilia, Filip, la ușă, spuse Cozma.

În acest moment, Adam puse valiza jos și scoase un pistol de sub jachetă. Îl ridică, îl împușcă pe Dorin Gaman în ceafă, îl îndreptă spre Nicoleta, care se răsuci cu un strigăt și o împușcă în față.

Amândoi căzură.

— Atac! strigă Cozma cu o voce înăbușită.

Răsună încă o împușcătură când el deschise ușa spre grădină și sări afară. Adam stătea deasupra soților Gaman, cu spatele la el. Brațul cu arma oscilă într-o parte, încă o împușcătură. Adam nu părea să fi auzit, poate pentru că Ana Desmerean, panicată, ţipa ascuţit.

Și Cozma fugi din nou, ca niciodată în viață.

Deodată, Ștefan începu și el să țipe. Cu pistolul în mâinile ridicate, îl depăși pe Cozma și, urlând, fugi spre Adam, care era încercuit, nu avea nicio șansă, Ștefan începuse deja să tragă. Cozma îl văzu pe bărbatul masiv, cu chipul cenușiu, clătinându-se, un dans grotesc de secunde; sub impactul gloanțelor, el dansa spre stânga, apoi spre dreapta, din nou spre stânga, coada zbura odată cu el, braţele lungi bălăbăneau, scăpase pistolul de mult. Când unul dintre gloanțele lui Ștefan îl lovi în abdomen, el se ghemui, căzu cu fața în jos și nu mai mișcă.

Ștefan ţipă, alergă și trase în continuare, chiar și când încărcătorul se goli, el nu se opri. Urlând, trecu în fugă pe lângă Adam, la câţiva metri distanţă pe câmp, unde se lăsă în genunchi și, în sfârșit, tăcu.

Cozma îl auzi vomând. Ana Desmerean încetase și ea să ţipe. Filip era cu ea și o ţinea în braţe.

Cozma ajunsese la Adam, se uită lung la pârâiașele de sânge care ieșeau de sub corp.

— Ea trăiește, Ioane, spuse Emilia, gâfâind, arătând spre Nicoleta, și ea întinsă pe burtă, cu brațele și picioarele în lateral, ca ale unei paraşutiste. Și, într-adevăr, degetele ambelor mâini se mișcau, foarte ușor, extrem de încet, de parcă viața ar fi părăsit-o pe Nicoleta prin degete, revărsându-se din extremităţile corpului, înapoi în lumea de dincolo.

Mișcările deveniră mai slabe, ultimele particule de viață dispărură. Cozma îngenunche lângă ea, constată că nu mai are puls. La fel soțul ei și Adam. El se ridică, merse câțiva pași, picioarele-i tremurau spasmodic, din cauza fugii, din cauza emoției. Se opri la marginea câmpului. Ștefan se întinsese pe spate, pieptul i se ridica și cobora violent. Încă mai strângea mânerul pistolului.

— Pe unii trebuie să-i prinzi vii, fir-ar al dracului, spuse răguşit Cozma.

Ștefan se ridică, trecu pe lângă el fără să spună vreun cuvânt și porni, împiedicându-se, în direcţia satului.

— Aici n-am mai avut așa ceva, spuse Emilia.

Cozma își reprimă supărarea și ridică privirea spre orizont. Dincolo de A1, câmpuri nesfârșite, acolo, aproape invizibile, sunt sătucurile țăranilor, departe, în spate, dealurile împădurite, umbre crestate în lumina dimineții. „Acum s-a terminat tot”, gândi el.

Orice ar mai urma.

La a cui comandă acționase Adam? Cine ordonase uciderea lor, dintre cei care fuseseră șantajaţi de soții Gaman, cum de fusese chiar el? Când fusese luată această decizie? Și unde aveau să plece soții Gaman? Cine i-ar fi preluat, cine i-ar fi găzduit? Da, asta va continua, dar fără el. Simți telefonul vibrând și îl scoase.

— Ei? întrebă calm Bejenaru.

— Gata.

Tăcură.

În cele din urmă, Bejenaru spuse:

— Trebuie să vii la spital, Ioane.

ŞASE SĂPTĂMÂNI MAI TÂRZIU

56

Mecklenburg-Vorpommern

Mijlocul lui noiembrie 2014

Marthen îl aducea acasă.

La casa din Prenzlin, se corectă el. Unde era casa lui, asta nu știa.

Decât unde erau copiii, desigur. În amintirea lor.

Cel puțin pentru încă o vreme. Apoi, hotărâse el la spital, îi va lăsa să plece. În secundele și minutele după ce Petre Fuia îi înfipsese cuțitul în burtă, în acea noapte, el crezuse că va pleca după ei. Un gând minunat, pe de o parte, groaznic, pe de altă parte. Fusese, în același timp, fericit și disperat.

Atunci își dăduse seama că vrea să trăiască.

Undeva, cumva.

Ajunseseră la Prenzlin. Norii mici și repezi purtau petele de umbră pe străzile pustii. Ușa magazinului era închisă, jaluzelele vitrinei erau coborâte. Anett îi povestise că proprietarul renunțase în octombrie. Cei mai mulți prenzlinezi mergeau la magazinele cu reduceri din sudul orașului Güstrow. Bulgarii și românii de la ROGA n-aveau timp de cumpărături.

Nici bar, nici grădiniță, biserica era fără paroh, acum și magazinul. Cum să

continue așa?

Te rog, vrei să-mi dai paharul cu apă?

Eu sperasem la una dintre promisiunile tale, Maik.

Nu mai am așa ceva, Anett.

Anett. Ea îi distrăsese atenţia lui Fuia şi, astfel, îi salvase lui viaţa – pe cea din trecut şi pe cea nouă.

El încă nu ştia unde era locul ei. Ea făcea şi nu făcea parte din aceste două vieţi.

Poate că mai exista o a treia viaţă. Dacă aceasta era cea trecută sau cea nouă, sau ambele, el încă nu ştia.

Viaţa cu Anett.

Ea îl vizitase în fiecare zi.

El o aşteptase în fiecare zi.

Peste două zile, ea va pleca din Prenzlin. Un post ONU, şase săptămâni la Lima, conferinţă climatică. El ştia că ea va reveni.

Jeepul uzat al lui Marthen se zdruncina peste pavajul cu bolovani. Winter îşi simţea rana din laterala abdomenului, îşi ţinu respiraţia pentru o clipă.

Kasimir-ul dispăruse, probabil că-l luase Ralf Drese.

— Mergem în casă? întrebă Marthen.

— La cimitir.

Opriră în faţa bisericii.

— Te descurci singur?

— Dacă mă ajuți să cobor, spuse Winter.

Marthen veni la portiera din dreapta și îl trase cu grijă din mașină. Winter își dădu seama cât de slab devenise prietenul său în ultimele săptămâni. Obrajii căzuți, umerii și pieptul parcă se sfrijiseră, pantalonii atârnau pe picioare. De parcă și-ar fi dat jos o armură de mușchi. Tenacitatea și încăpățânarea rămăseseră.

De data asta, poarta era deschisă.

Pe picioare nesigure, se duse la morții lui.

Și mai multe vaze cu și mai multe flori decât în noaptea în care el revenise din România, în lumina soarelui erau și mai frumoase. Christl părea să-și găsească alinarea atunci când moartea avea un chip colorat și frumos. Ea umplea golurile cu flori, acoperea cu flori distrugerea.

El, dimpotrivă, vedea numai distrugerea.

Ținând o mână pe abdomen, îngenunche, atinse cele două morminte cu cealaltă mână și spuse mut: „Atunci nu mai mergem în Danemarca, ne întoarcem în casă, rămânem acolo cât vrem, și vom rămâne acolo o vreme.”

Mormântul Lisei era la câteva rânduri mai departe. O mare de flori, fotografii înrămate, suferința era palpabilă în grija cu care Christl tundea iarba în jurul mormintelor, în fiecare zi, schimba florile care se ofileau, ștergea urmele vântului și ploii, ca și cum s-ar fi rugat disperată pentru alinare.

Ei se descurcă, spusese Anett. Mai mult sau mai puțin. De când au aflat că tu… că tu…

Că mă întorc.

Da.

Dacă Marthen fusese vreodată la mormânt, asta nu știa nimeni. La înmormântare nu venise. Unul dintre lucrătorii de la ROGA îl văzuse, în tot

acest timp, umblând pe câmpurile care fuseseră ale familiei.

Winter se întoarse în stradă. Marthen era tot în faţa portierei deschise şi-l privea lung, de parcă ar fi aşteptat ceva.

Winter îşi coborî privirea. „Ea nu se mai întoarce, Jörg”, gândi el. „S-a dus pentru totdeauna.”

Lăsară maşina acolo şi parcurseră pe jos restul drumului până la casă.

Câmpurile familiei Marthen.

Fără înţelegeri cu Colditz, hotărâseră fraţii.

Nu-şi doreau pământul înapoi, nici dăruit, nici cumpărat. O satisfacţie târzie, poate un act de răzbunare, acela de a-i refuza liniştea sufletească lui Colditz, după tot ce făcuse. Marthen îşi putea permite asta. Vânduse JM România Grupului Tayma, pentru douăzeci şi patru de milioane de euro. Cam patru mii de hectare, unele nici măcar comasate, toate utilajele, ferma cu toate clădirile, cu condiţia ca lucrătorii şi angajaţii să poată rămâne cinci ani. După deducerea tuturor datoriilor şi taxelor, în contul lui probabil că încă se mai afla o sumă cu opt cifre. Revenise în Prenzlin milionar.

Şi mai sărac ca niciodată.

— Mai suporţi nişte noutăţi?

— Numai stând jos, spuse Winter.

Marthen nu zâmbi.

Oftă.

— Spune odată.

— Cincizeci şi cinci de hectare la sud de Woldegk, spre Uckermark, la două ore de aici. Teren bun, compact, dar puţin sărăcit, ar fi ceva de lucru acolo.

Trebuie răbdare. Ferma este într-o stare rezonabil de bună.

— Cât pe hectar?

— Cincisprezece mii.

Winter clătină din cap, neîncrezător. În urmă cu zece sau doisprezece ani, încă puteai fi acolo pentru două mii de euro.

Dură un moment ca să înțeleagă.

— Ai cumpărat deja?

— Ieri.

Marthen continuă să vorbească, neobișnuit de zelos, părea că are nevoie să vorbească. Voia să înceapă, chiar din noiembrie, cu îngrijirea solului. Să adapteze parcul de utilaje la ideile lui. Să renoveze la fermă ceea ce trebuia renovat. Să refacă și clădirea rezidențială, precum și clădirile administrative. Să întocmească planuri de rotație a culturilor. Să-și cunoască noile câmpuri. Întreprinderea era specializată în agricultura ecologică, și el va rămâne acolo.

Agricultură ecologică, gândi Winter, surprins doar în primul moment. Poate tipul de agricultură care i se potrivea cel mai bine lui Marthen, care își trata pământurile la fel de respectuos și atent ca pe niște ființe umane.

Traversară strada. Privirea lui căzu pe fereastra camerei lui Emmy. Evident, geamul fusese schimbat.

Se gândi la discuția cu Petre Fuia. Singurul care-l învinovățise pentru moartea copiilor lui, în afară de el însuși. Ar fi trebuit să ai mai multă grijă de ei! De ce i-ai obligat să vină cu tine, dacă ei nu voiau? De ce nu i-ai ascultat? Nu i-ai iubit?! Tu ești vinovat că au murit! Ți-ai ucis propriii copii!

Îi va trebui ceva timp să-și scoată din minte vocea lui Fuia.

Marthen continuase să vorbească.

— Ce? întrebă Winter.

— Există la fermă o căsuţă a lucrătorilor. O cameră de zi, două dormitoare mici. Se mai poate adăuga, dacă vrei.

Winter ezită, apoi râse încet, fericit doar pentru o clipă ciudată.

57

Timişoara

Ozi ca oricare alta din noua viață, gândi Cozma.

Posibil miercuri.

La șapte dimineața, el era pe verandă, cu ceașca de cafea într-o mână, cu țigara în cealaltă, cu ochii ațintiți asupra Begăi. Aceasta dobândise o paloare îngrijorătoare în ultimele săptămâni, așa cum se întâmpla întotdeauna la sfârșitul toamnei. Iarna, precipitațiile din Munții Banatului o limpezeau și-i dădeau aparența puterii pentru câteva săptămâni. Iarna și primăvara, Bega își flexa mușchii invizibili, atunci când nimeni nu o privea, în afară de el. Cel târziu în aprilie, când oamenii începeau să-i populeze malurile, timida măreție lua sfârșit.

— O zi de joi care va scrie istorie în România! strigă Liviu din bucătărie cu tremolo în glas. Dar cu detalii revenim mai târziu. Mai întâi, Fanfara Ciocârlia cu „Caravana”.

„Deci, o zi de joi”, gândi Cozma.

Își aruncă țigara peste balustrada verandei și trecu prin hol spre bucătărie, care era plină de sunetul puternic al alămurilor. Puse ceașca și farfuria în chiuvetă, strânse firimiturile de pe masă în palma stângă. De câteva săptămâni, el trăia singur. Pe tânărul Cozma, care oricum era doar un oaspete ocazional, îl alungase, iar tatăl lui plecase de bunăvoie. O despărțire dureroasă. Desigur, uneori venea Cipu. Ședea timp de câteva ore, tăcut, pe fotoliul de la fereastra sufrageriei, un vizitator melancolic. Nu-i plăcea să se

afle acolo, asta se vedea clar.

Paul Bejenaru găsise cuvintele potrivite pentru discursul de rămas-bun. Un om din inima României plecase. Un om cu suflet, neschimbat, inconfundabil. Un om cum n-a mai fost altul şi nu va mai fi. Un om pe care el îl măsurase după standarde greșite, ale perfecţiunii, nu ale omeniei. Un om căruia i se va simți lipsa.

La înmormântare, Cozma îşi văzuse colegii pentru ultima oară.

Și pe Valentina Olar.

Dar vorbiseră la telefon de mai multe ori. Conversaţii secrete, cu telefoane mobile preplătite, el în vreun parc din Timişoara, ea în vreun parc din Bucureşti, cu vocile scăzute conspirativ. Îşi dăduse multă osteneală s-o convingă să rămână alături de el. Prea periculos, obiectase ea, iar consecinţele ar fi incalculabile. În cele din urmă, ea acceptase sceptic. Dar ea îi scăpa tot mai mult în timpul acestor apeluri telefonice. Important fusese planul lui, nu visurile unui bărbat derutat, în vârstă de cincizeci şi trei de ani.

Cozma se aşează la masa din bucătărie. Muzica se terminase, Liviu luă din nou cuvântul. Citi prognoza meteo de la înălţimea frigiderului. O zi rece de noiembrie, cu temperatura maximă în jur de cinci grade. În urmă cu două săptămâni, se aşezase la această masă în faţa lui Cozma şi spusese: Alexandru Vişinescu ar putea primi o condamnare la douăzeci de ani de închisoare, în ciuda vârstei înaintate, oare asta nu vă sperie?

Prefer să nu mă gândesc la asta.

Atunci rămâne aşa?

Rămâne aşa.

Prezentarea realizată de Liviu a fost patetică şi furioasă ca de obicei. Lăudă IICCMER, îi demoniză pe „foştii zbiri ai lui Ceauşescu”, totuşi erau şi excepţii, păcătoşii pocăiţi, el vorbise recent cu unul dintre aceşti bărbaţi, fost comisar din Timişoara. Un om care făcuse mult mai mult decât să se predea şi să ofere informaţii în cursul discuţiei despre „proasta lui conduită” de la

sfârşitul anilor ’80: el îi trimisese lui Liviu Ovidenie un stick USB cu o amplă documentaţie a Securităţii, dovedind infracţiunile din trecut ale numeroşilor activişti de partid, funcţionari publici, oligarhi şi alţii, inclusiv mulţi care au rămas sau au revenit în funcţii înalte.

Şi a unora care plecaseră recent din funcţie, completă Cozma în mintea lui. Sorin Aurescu demisionase din motive de sănătate, după o vizită a procurorilor DNA, şi se ascunsese în poala prietenilor de la partid. Unul dintre înaltele personaje situate ierarhic deasupra lui Paul Bejenaru rămăsese în Africa în timpul vacanţei. Mai mulţi judecători, avocaţi şi primari implicaţi în achiziţiile ilegale de terenuri depuseseră mărturie. La Bucureşti, parlamentarii îşi mărturiseau în birourile DNA păcatele pe care le aveau pe suflet.

Sute de bărbaţi şi femei erau implicaţi.

Alţii, cu miile, nu erau înregistraţi în documentele lui Balan.

— Dar să nu pretindem prea mult! strigă Liviu. Într-o zi le va suna şi lor ceasul!

Când Cozma îşi auzi propria voce, la scurt timp după aceea, se simţi dintr-odată ridicol. Oare el era chiar atât de vanitos, încât voia să se audă vorbind la radio? Oare voia să fie aplaudat ca erou, ca martir sau ca păcătos pocăit?

Se ridică şi închise aparatul. Pe hol îşi îmbrăcă geaca de toamnă, îşi ridică gulerul, peste Bega vuiau primele vânturi de iarnă. Apoi ieşi din casă şi intră în ziua care, indiferent cum ar fi numit-o Liviu, era întocmai ca orice altă zi de la 27 septembrie încoace: o zi fără Cipu.

Când reveni, îngheţat, două ore mai târziu, o maşină mică, necunoscută lui, staţiona în spatele Kadett-ului.

Totuşi, pe şoferiţă o cunoştea.

Ea coborî şi întrebă puţin ironic:

— Gelem, gelem[1]?

Cozma zâmbi silit. În cursul vizitei, Liviu îi ceruse să numească nişte melodii preferate care puteau fi redate în pauzele discuţiei. „Caravan” şi „Djelem, djelem” fuseseră două dintre ele. Arătă întrebător spre casa lui, apoi o lăsă pe Valentina Olar să meargă înainte. Nu va scăpa aşa de uşor de amintirea tatălui său şi a fasciştilor. Cândva aveam şi eu o familie, Legiunea Neagră a omorât-o, se spunea în cântec.

Descuie uşa casei, o ajută în tăcere pe Olar să-şi scoată haina. Cu degetele lui reci, simţea căldura corpului ei. Observă cu surprindere că, pentru el, ea era aproape o intrusă. Odată cu vizita ei, nostalgiile reveneau.

Inclusiv amintirea ultimelor minute cu Cipu, în strada Gheorghe Doja.

Capul lui Cipu în mâinile lui. Sângele lui Cipu.

Domnul secretar Rusu se retrage, Ioane.

O conduse în bucătărie, făcu o cafea proaspătă, duse ceştile la masă.

— Aţi dat lovitura la radio, spuse ea.

— Mulţumesc.

— Dar v-ar putea face rău. Se aude că judecătorul dumneavoastră este supărat. Vorbeşte despre divulgarea secretelor.

— Am deja un judecător?

Olar încuviinţă din cap.

— Unul al cărui nume se află în arhiva lui Vasile Balan. De aceea, noi vom încerca să-l suspendăm înainte de proces.

— Noi?

Ea se înroşi puţin.

— IICCMER-ul. DNA-ul. Nu mă înţelegeţi greşit: se va ajunge la un proces. Dar nu vom permite să-l conducă tocmai infractorii împotriva cărora luptăm. Procuroarea responsabilă este neutră. Probabil va solicita doi ani cu suspendare.

— Când are loc procesul?

— Cred că la începutul verii. Încă vreo câteva luni şi apoi gata.

— Ştiţi că nu-i adevărat.

Ea îşi coborî privirea, o ridică din nou, cu ochii dintr-odată nesiguri.

— Da, ştiu asta.

Cazul Ioan Cozma putea fi închis odată cu acest proces. Ceea ce făcuse Cozma în beciurile din Bucureşti, la sfârşitul anilor ’80, se pedepsea oficial, ca şi răspunderea lui pentru moartea lui Róbert Barbu.

Nu va putea fi uitat niciodată.

O clipă mai târziu, ea se ridică. Cozma nu era surprins. Dezamăgirile o făceau să se îndepărteze şi, cu siguranţă, nu numai de el. El era surprins numai pentru că simţea că ea, de fapt, voia ca ea să rămână.

Dar cine devenise el ca să simtă aşa ceva?

Nu încercă s-o reţină.

Pe hol, ea se strecură în haină, înainte ca el să aibă ocazia s-o ia din cuier. Se îndreptară spre uşa casei, alăturaţi, atât de apropiaţi, încât braţele lor se atingeau uşor. Într-un anumit fel, gândi el, dansaseră sirtaki pentru câteva minute pe o plajă grecească. Ţinea mâna pe umărul ei, mâna ei era pe mâna lui. Un început păru posibil timp de câteva minute. Tot era ceva.

Lui nu-i va fi destul.

Afară, ajungând la maşină, ea se opri şi-l privi cu atenţie.

— Ce veţi face când se va termina procesul?

— Asta depinde de sentinţă, desigur.

— În cazul în care instanţa va decide condamnarea cu suspendare.

Cozma îşi băgă mâinile în buzunarele pantalonilor şi îşi îndreptă privirea spre Bega, camarada lui fidelă şi tăcută. Stătea foarte aproape de Olar, îi simţea căldura, ochii aţintiţi asupra lui.

— Atunci voi pleca în croazieră. Pe Marea Mediterană.

Se uită la ea şi gândi: despărţirea.

Ea încuviinţă din cap, deschise ezitând portiera.

— Şi apoi?

— Vom vedea.

— DNA are nevoie de anchetatori.

— De foşti comisari criminalişti, eliberaţi din funcţie şi condamnaţi?

Ea îl privi lung, cu un zâmbet vag pe buze. Apoi urcă în maşină, porni motorul şi plecă.

1. Imnul internaţional al romilor (n.tr.).

Mulţumiri

Le mulțumesc tuturor celor care m-au sprijinit în cercetarea efectuată pentru acest roman, în special, în România, lui Marcel Wiesehoff (BanatFarming), Adrian Briciu (ASAT/ Asociația pentru Sprijinirea Agriculturii Țărănești), Sergiu Florean („Reciproc”, ASAT), Alina Baciu, de la Poliția Criminalistică Timișoara, Viorel Enășel și Brânduța (EcoRuralis); în Germania, lui Willi Lehnert (Bündnis Junge Landwirtschaft/Alianța Tinerilor Fermieri), lui Ines Zochert-Köhn (primărița din Sietzing) și soțului ei, Thomas Köhn, lui Reinhard Jung (Bauernbund/ Asociația de Fermieri din Brandenburg), lui Martin Häusling (MdEP/DIE GRÜNEN/ europarlamentar din partea Verzilor), Mariei Nauhauser (International Police Association IPA, regiunea Saarland), lui Jörg Gerke și, ca întotdeauna, lui Karl-Heinz Schmid de la Serviciul Criminalistic din Freiburg, pentru sprijinul său valoros; de asemenea, tuturor persoanelor care n-au dorit să fie numite. Îmi asum responsabilitatea pentru eventualele greșeli.

Aș mai dori să mulțumesc Fundației Robert Bosch și Colocviului Literar Berlin, care mi-au sprijinit călătoria de cercetare în România cu o bursă „Grenzgänger”.

Indice de nume

ADAM lucrează pentru familia Gaman

ARAD județ și oraș în vestul României, la 56 kilometri nord de Timișoara

AURESCU, SORIN președinte al Consiliului Județean Timiș

BALAN, VASILE „entomolog” în Liebling

BANAT regiune istorică împărțită între România, Serbia și Ungaria

BANATER SCHWABEN (șvabii bănățeni) populație de etnie germană a Banatului, ai cărei strămoși au venit în Câmpia Panonică la sfârșitul secolului al XVII-lea

BARBU, RÓBERT infractor fascist, „interogat” de tânărul Ioan Cozma la sfârșitul anilor ’80

BEJENARU, PAUL șeful Serviciului Criminalistic Timișoara

BENDIK, ANETT (născută Marthen) originară din Prenzlin, fostă iubită a lui Michael Winter; sora lui Jörg Marthen

BVVG Bodenverwertungs- und Verwaltungs GmbH, organizaţie succesoare a Treuhand; administrează, arendează şi vinde terenurile agricole din estul Germaniei, care au fost încorporate în LPG-uri şi VEG[1]-uri

CARAŞ-SEVERIN judeţ în sud-vestul României

CEAUŞESCU, NICOLAE (1918-1989) preşedinte neostalinist cu mandat lung al României, secretar general al Partidului Comunist Român, înlăturat în 1989

COLDITZ, GERD cândva preşedinte al LPG „Vorwärts Prenzlin" (înainte, Prenzlin), proprietar al companiei succesoare şi profitor al Reunificării; politician SPD, diverse posturi funcţionăreşti.

CORUIA localitatea de domiciliu a familiei Lascu (fictivă)

COZMA, IOAN 53 de ani, comisar principal la Serviciul Criminalistic Timişoara

DAN coleg cu Ioan Cozma

DENTA oraş de provincie în judeţul Timiş, la 47 km sud de Timişoara

DESMEREAN, ANA pilotează pentru Flying Banat un elicopter tip Robinson R66

DETA orăşel în judeţul Timiş, cu oficiu cadastral, la 42 km sud de Timişoara

Direcţia Naţională Anticorupţie vezi DNA

DNA Direcţia Naţională Anticorupţie, autoritatea anticorupţie a României, condusă, din 2013, de Laura Codruţa Kövesi

DRESE, RALF originar din Prenzlin, decăzut în Berlin; închiriază maşini vechi

DUDEŞTII VECHI orăşel în extremitatea vestică a României, unde este omorât Dragomir Mircia

EMILIA poliţistă din Lugoj

EOS școală secundară extinsă din RDG, care ducea la calificări pentru admiterea în învățământul superior

EUGEN maistru român la JM Romania

FILIP polițist din Lugoj

FIRITEAZ sat în județul Arad, la 50 km nord de Timișoara

FLYING BANAT oferă zboruri cu elicopterul, cu plecări de la Aeroportul Traian Vuia din Timișoara, operate de Ana Desmerean; proprietar: Miron

FLORIAN tehnician criminalist, român de etnie maghiară

GAMAN, DORIN și NICOLETA pereche căsătorită; proprietari ai agenției Westrom Soil, tranzacționează terenuri agricole

GÜSTROW oraș în Mecklenburg-Vorpommern, cam la 40 km sud de Rostock

IICCMER Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, reprezentantul IICCMER la Roman este Teodor

IULIUS MALL centru comercial în partea nordică a centrului Timişoarei

JAMU MARE oraş de provincie în sudul judeţului Timiş, la 70 de km sud de Timişoara

JM ROMANIA întreprindere agricolă întemeiată de Jörg Marthen în Banatul românesc în 2005

KÖVESI, LAURA CODRUŢA şefă a DNA din 2013

LASCU, ADRIAN 20 de ani, lucrător la JM Romania, născut şi domiciliat în Coruia

LASCU, ECATERINA mama lui Adrian, lucrează la reşedinţa lui Jörg Marthen de la întreprindere

LASCU, IOSIF tatăl lui Adrian, lucrează la un furnizor auto german din Timişoara

LASCU, RAZVAN fratele lui Adrian

LEI (sg. leu) moneda românească; 100 lei reprezintă în acest moment (2017 – n.r.) exact suma de 22 euro

LIEBLING oraș de provincie în județul Timiș, la 30 km sud de Timișoara; întemeiat în anul 1786 de etnicii germani

LIVIU (Ovidenie) moderator radio, căsătorit cu cea de-a doua fostă soție a lui Cozma

LUGOJ oraș de mărime medie în județul Timiș, la 60 km est de Timișoara

MARIO polițist, coleg cu Frieder Roth

MARTHEN, CHRISTL mama lui Jörg și a Anettei

MARTHEN, HANS tatăl lui Jörg și al Anettei

MARTHEN, JÖRG originar din Prenzlin, prieten din tinerețe cu Michael Winter și fratele Anettei Bendik; a întemeiat, în 2005, JM Romania în Timiș

MARTHEN, LISA fiica lui Jörg și a Yvonnei, ucisă

MARTHEN, YVONNE fosta soție a lui Jörg Mikki, omul de la Iulius Mall; lucrează pentru familia Gaman

MIRCIA, DRAGOMIR „intermediar” la un proces ilegal în legătură cu vânzarea terenurilor agricole ale familiei Lascu

MIRON șeful Anei Desmerean, proprietarul Flying Banat

MOLDOVA VECHE orășel la Dunăre, având port de încărcare, situat în sudul județului Caraș-Severin.

NOWAK angajat la ROGA

OLAR, VALENTINA procuror DNA, consilier juridic al familiei Lascu

ORAVIȚA orășel în județul Caraș-Severin

OVIDIU coleg cu Ioan Cozma

PIAȚA UNIRII numită și „Piața Domului”, cea mai veche piață din Timișoara, înconjurată de clădiri și biserici în stil baroc, respectiv Art Nouveau

PONTA, VICTOR (2012-2015) prim-ministru al României până în 2015 şi preşedinte al PSD; în acelaşi an, trimis în judecată de DNA pentru fals, spălare de bani şi evaziune fiscală

POS liceu politehnic; şcoală publică de zece ani din RDG

PRENZLIN sat situat la câţiva kilometri sud de Güstrow; locul naşterii lui Michael Winter, Jörg Marthen, al Anettei Bendik şi al altora; fictiv

PSD Partidul Social Democrat, partid social-democrat naţionalist de stânga

ROGA vezi Rothauser Gruppe

ROTH, FRIEDER agent principal la Poliţia Landului Mecklenburg-Vorpommern, conduce secţia de poliţie Krakow am See; născut la Prenzlin

ROTHAUSER GRUPPE companie imobiliară miliardară, activă din 2008 şi în sectorul agricol, sub denumirea de Rothauser Gruppe Agrar (ROGA)

RUMÄNISCHER NACHRICHTENDIENST vezi SRI

RUSU, CIPRIAN („Cipu”) 54 de ani, comisar la Serviciul Criminalistic Timișoara, coleg și prieten cu Ioan Cozma

SECURITATE serviciu secret român, fondat în 1948, dizolvat în 1990, temut din cauza metodelor brutale

SMURD Serviciul Mobil de Urgență, Reanimare și Descarcerare, serviciu de ambulanță din România, inițial privat, devenit semipublic

SRI Serviciul Român de Informații, urmaș al Securității

ȘTEFAN polițist din Lugoj

TAYMA CEREALS vezi Tayma Group

TAYMA GROUP companie agricolă din Arabia Saudită, interesată de terenurile JM România

TEMESWAR Timișoara (în limba română), capitala județului Timiș, în vestul României

TEODOR istoric în funcție de conducere la IICCMER

TEREZA angajată la JM Romania

TIMIȘ județ în vestul României, cu capitala la Timișoara

TRANSSILVANIEN denumire alternativă: „Ardeal”, județ în centrul României, denumirea istorică germană: „Siebenbürgen”

ȚUICĂ rachiu românesc obținut din prune sau alte fructe

VARGA, LEANA deține mașina de pe terenul lui Vasile Balan, soția lui Mikki

VOINEA familie țărănească din Coruia

VOITEG oraș de provincie din județul Timiș, la 36 de km sud de Timișoara

WESTROM SOIL agenție care intermediază terenurile agricole; proprietari Dorin și Nicoleta Gaman

WINTER, CLAUDIA defuncta soție a lui Michael Winter

WINTER, EMMY fiica celor doi

WINTER, LEON fiul celor doi

WINTER, MICHAEL („Maik”) originar din Prenzlin, prieten din tinereţe cu Jörg Marthen, prieten pentru mult timp cu Anett Bendik, în 2011, a luat viaţa de la început ca manager de întreprindere la JM Romania

1. VEG, volkseigenes Gut, proprietate naţionalizată.

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen 2026